

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2024
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 117. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čten

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2024
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 117. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 30. října a 1., 6. a 8. listopadu 2024

Obsah:

Strana:

30. října 2024

Schůzi zahájil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Usnesení schváleno (č. 1156).

Poslanec Marek Benda	10
Poslanec Andrej Babiš	11

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslankyně Alena Schillerová	24
Poslanec Radek Rozvoral	28
Poslanec Tomio Okamura	29
Poslanec Aleš Dufek	33

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Poslanec Marek Benda	34
Poslankyně Alena Schillerová	34
Poslanec Marek Benda	35

Projednávání bodu bylo přerušeno.

1. listopadu 2024

Další část schůze řídil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	37
Poslanec Andrej Babiš	42
Poslankyně Jana Pastuchová	45
Poslankyně Berenika Peštová	45
Ministr zemědělství ČR Marek Výborný	46
Poslankyně Berenika Peštová	46
Poslanec Petr Sadovský	46
Poslanec Milan Brázdil	47
Poslankyně Věra Adámková	47
Poslankyně Margita Balaštíková	47
Poslanec Karel Rais	48
Poslankyně Alena Schillerová	48
Poslanec Hubert Lang	49
Ministr zemědělství ČR Marek Výborný	49
Poslankyně Zuzana Ožanová	50
Poslankyně Margita Balaštíková	50
Poslankyně Berenika Peštová	51
Poslanec Hubert Lang	51
Poslanec Aleš Dufek	52
Poslankyně Zuzana Ožanová	52
Poslanec Miloslav Janulík	53
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	53
Poslankyně Iveta Štefanová	54
Poslanec Radek Koteň	54
Poslankyně Margita Balaštíková	55
Poslankyně Lucie Šafránková	55
Poslankyně Berenika Peštová	55
Poslanec Karel Rais	56
Poslanec Jiří Kobza	56
Poslanec Hubert Lang	56
Poslanec Roman Kubíček	57
Poslanec Zdeněk Kettner	58
Poslanec Igor Hendrych	58
Poslankyně Lenka Knechtová	58
Poslanec Lubomír Wenzl	59
Poslanec Hubert Lang	59

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopec.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	60
Poslanec Vladimír Zlinský	60
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	61
Poslankyně Berenika Peštová	61
Poslankyně Lenka Knechtová	62
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	62
Poslanec Hubert Lang	63
Poslanec Vladimír Zlinský	63
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	64
Poslankyně Iveta Štefanová	64
Poslanec Miloslav Janulík	65
Poslankyně Berenika Peštová	65

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	66
Poslanec Vladimír Zlínský	66
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	67
Poslanec Hubert Lang	67
Poslankyně Berenika Peštová	68
Poslanec Aleš Dufek	69
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	69
Poslanec Vladimír Zlínský	70
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	70
Poslanec Šimon Heller	71
Poslankyně Lenka Knechtová	71
Poslankyně Berenika Peštová	72
Poslanec Vladimír Zlínský	72
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	73
Poslanec Šimon Heller	73
Poslankyně Berenika Peštová	74
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	75
Poslanec Vladimír Zlínský	75
Poslanec Hubert Lang	75
Poslanec Šimon Heller	76
Poslanec Vladimír Zlínský	77
Poslanec Jaroslav Foldyna	77
Poslanec Jan Volný	77
Poslanec Hayato Okamura	78
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	78
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	79
Poslanec Hubert Lang	79
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	80
Poslanec Petr Sadovský	80
Poslanec Tomáš Kohoutek	81
Poslanec Vladimír Zlínský	81
Poslanec David Štolpa	82
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	82
Poslanec Milan Brázdil	82
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	83

Další část schůze řídil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	83
---	----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Poslanec David Štolpa	84
Poslanec Vladimír Zlínský	84
Poslankyně Romana Bělohlávková	84
Poslankyně Nina Nováková	85
Poslanec Aleš Dufek	85

Usnesení schváleno (č. 1159).

Místopředseda PSP Aleš Juchelka	86
Poslanec Martin Dlouhý	93
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	94

Místopředseda PSP Karel Havlíček	94
Poslankyně Alena Schillerová	99

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslanec Marek Benda	101
Poslanec Radim Fiala	101
Poslankyně Alena Schillerová	101
Poslanec Marek Benda	101
Poslankyně Alena Schillerová	102
Poslanec Jiří Navrátil	102
Poslanec Aleš Dufek	103
Poslanec Radim Fiala	103
Poslankyně Alena Schillerová	104
Poslanec Tomio Okamura	104
Poslanec Marek Benda	106

Projednávání bodu bylo přerušeno.

6. listopadu 2024

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Poslanec Radim Fiala	108
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	115
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	122
Poslankyně Jana Hanzlíková	122
Poslankyně Jana Pastuchová	123

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Poslanec Hubert Lang	123
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	124
Poslankyně Andrea Babišová	124
Poslanec Lubomír Wenzl	125
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	125
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	126
Poslankyně Jana Hanzlíková	126
Poslanec Jiří Mašek	127
Poslanec Igor Hendrych	127
Poslankyně Jana Pastuchová	128
Poslanec Aleš Dufek	128
Poslanec Radim Fiala	130
Poslankyně Jana Pastuchová	130

Usnesení schváleno (č. 1160).

Poslanec Jan Jakob	131
Poslankyně Lucie Šafránková	132
Usnesení schváleno (č. 1161).	
Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura	133
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	133
Poslankyně Berenika Peštová	133
Poslankyně Andrea Babišová	134
Poslanec Patrik Nacher	134
Poslanec Hubert Lang	135
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	135
Poslanec Jan Jakob	136
Poslankyně Zuzana Ožanová	136
Poslanec Tomáš Kohoutek	136
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	137
Poslankyně Andrea Babišová	137
Poslanec Jiří Mašek	138
Poslankyně Jana Hanzlíková	138
Poslanec Patrik Nacher	139
Poslanec Igor Hendrych	139
Poslankyně Lenka Knechtová	140
Poslanec Hubert Lang	140
Poslanec Jan Jakob	141
Poslanec Lubomír Wenzl	141
Poslankyně Andrea Babišová	142
Poslanec Milan Feranec	142
Poslanec Hubert Lang	142
Poslankyně Marie Pošarová	143
Poslanec Jan Jakob	143
Poslanec Igor Hendrych	144
Poslanec Hubert Lang	144
Poslanec Lubomír Wenzl	145
Poslankyně Renata Oulehlová	145
Poslanec Jiří Mašek	145
Poslankyně Jana Hanzlíková	146
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.	
Poslankyně Lenka Knechtová	147
Poslankyně Vladimíra Lesenská	147
Poslanec Milan Feranec	147
Poslanec Radek Koteň	148
Poslankyně Andrea Babišová	148
Poslanec Hubert Lang	149
Poslanec Radek Koteň	149
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	150
Poslanec Jiří Mašek	154
Poslankyně Lenka Knechtová	155
Poslanec Radek Rozvoral	155
Poslankyně Andrea Babišová	158
Poslanec Lubomír Wenzl	160

Poslanec Pavel Bělobrádek	162
Poslankyně Jana Pastuchová	163
Poslanec Pavel Bělobrádek	163
Poslankyně Iveta Štefanová	163
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	165

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslankyně Lucie Šafránková	167
Poslanec Robert Králíček	167
Poslankyně Jana Pastuchová	169
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	171

Projednávání bodu bylo přerušeno.

8. listopadu 2024

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Poslankyně Jana Pastuchová	173
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	173
Poslankyně Helena Válková	174
Poslankyně Lucie Šafránková	174
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	180
Poslankyně Věra Adámková	181
Poslankyně Berenika Peštová	181
Poslankyně Jana Hanzlíková	182
Poslankyně Lucie Šafránková	182
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	183
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	183
Poslanec Jiří Mašek	184
Poslanec Hubert Lang	184
Poslanec Igor Hendrych	185
Poslankyně Ivana Mádllová	186
Poslankyně Jana Pastuchová	186
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	186
Poslanec Hubert Lang	187
Poslankyně Jana Hanzlíková	188
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	188
Poslanec Lubomír Wenzl	189
Poslankyně Lenka Knechtová	189
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	189
Poslankyně Berenika Peštová	190
Poslanec Hubert Lang	190
Poslanec Jiří Mašek	191
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	192

Poslanec Stanislav Berkovec	192
Poslankyně Kamila Bláhová	192
Poslanec Igor Hendrych	193
Poslanec Hubert Lang	193

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslankyně Berenika Peštová	194
Poslankyně Andrea Babišová	194
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	195
Poslanec Roman Kubíček	197
Poslankyně Ivana Mádlová	198
Poslanec Hubert Lang	198
Poslanec Josef Váňa	199
Poslankyně Jana Pastuchová	199
Poslankyně Lenka Knechtová	199
Poslankyně Vladimíra Lesenská	200
Poslanec Patrik Nacher	200
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	200
Poslanec Jiří Navrátil	201
Poslanec Jakub Michálek	201
Poslankyně Věra Adámková	202
Poslanec Robert Králíček	202
Poslankyně Berenika Peštová	203
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	203
Poslankyně Vladimíra Lesenská	204
Poslankyně Lenka Knechtová	204
Poslanec Patrik Nacher	204
Poslankyně Jana Berkovcová	205
Poslanec Šimon Heller	205
Poslanec Jan Volný	206
Poslankyně Věra Adámková	206
Poslanec Jiří Navrátil	206
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	207
Poslanec Tomáš Kohoutek	207
Poslankyně Alena Schillerová	208
Místopředseda PSP Jan Skopec	209
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	209
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	210
Poslankyně Alena Schillerová	210
Místopředseda PSP Jan Skopec	211
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	211
Poslanec Patrik Nacher	212
Poslankyně Alena Schillerová	213
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	213
Poslanec Pavel Staněk	214
Místopředseda PSP Jan Skopec	214
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	215
Poslankyně Alena Schillerová	215
Poslanec Aleš Dufek	216
Poslanec Jiří Mašek	216

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopec.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	217
Poslanec Michael Rataj	218
Poslankyně Alena Schillerová	219
Poslanec Michael Rataj	219
Poslankyně Berenika Peštová	223
Poslanec Petr Gazdík	223
Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek	223
Poslanec Michael Rataj	224
Poslanec Jakub Michálek	233
Poslankyně Alena Schillerová	234
Poslanec Radim Fiala	235
Poslankyně Zdenka Němečková Crkvenjaš	235
Poslanec Michael Rataj	235

Usnesení schváleno (č. 1164).

Poslankyně Alena Schillerová	236
Poslanec Marek Benda	236

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Jana Skopecčka

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
30. října 2024
Přítomno: 180 poslanců

(Schůze zahájena v 12.00 hodin.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 117. schůzi Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla platí tak, jak bylo řečeno na 115. schůzi.

Tuto schůzi jsem svolal, respektive paní předsedkyně, podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 80 poslanců. Pozvánka vám byla zaslána v pátek 24. října tohoto roku, a to elektronickou poštou. (Hluk v sále.)

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili paní poslankyni Renátu Zajíčkovou a pana poslance Pavla Žáčka. Má někdo nějaký jiný návrh?

Pokud ne, zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? (Kdo je) proti?

1. hlasování této schůze, přihlášeno bylo 163 poslanců a poslankyň, pro 162, (proti 0). Tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovateli 117. schůze Poslanecké sněmovny určili paní poslankyni Renátu Zajíčkovou a pana poslance Pavla Žáčka.

V tuto chvíli ještě načtu omluvy, jsou dvě: z pracovních důvodů se od 11 do 12 hodin omlouvá Jaroslav Dvořák a od 14 hodin z osobních důvodů Vladimíra Lesenská.

Než přistoupíme ke stanovení pořadu schůze, připomínám, že pokud by jednání pokračovalo i po 14. hodině, byla by od 14 do 15 hodin vyhlášena polední pauza. Zároveň by proběhla v této pauze schůze organizačního výboru.

V tuto chvíli mám ale s přednostními právy přihlášeného pana předsedu Marka Bendu. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, já věřím tomu, že dnešní projednávání programu bude racionální, ale přesto pro jistotu, kdyby byly nějaké nápady na pokusy ho prodloužit do nekonečných časů, navrhuji, abychom si teď procedurálně odhlasovali na návrh čtyř koaličních klubů, že jednáme i po 19. a 21. hodině. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano a já nechávám hlasovat tento procedurální návrh. To znamená, budeme hlasovat, abychom pokračovali v jednání i po 19., i po 21. hodině.

Zahájil jsem hlasování. Táži se vás, kdo je pro? (Kdo je) proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno bylo 171 poslanců a poslankyň, pro 88, proti 78. Tento návrh byl přijat.

V tuto chvíli pokračujeme s přednostními právy. Na řadě je pan místopředseda Karel Havlíček. (Místopředseda Havlíček nemá zájem vystoupit.) Ne, takže v tuto chvíli ho dávám do pořadí za. V tuto chvíli je s přednostním právem přihlášen pan předseda hnutí ANO, Andrej Babiš. (Ze sálu odcházejí koaliční poslanci a většina členů vlády. Hluk v sále přetrvává.) Tak, pane předsedo, jste přihlášen s přednostním právem.

Než začnete, tak já poprosím i z pravé části sálu, i z levé o ztišení. Pokud máte své diskuse, tak abyste je přednesli dopředu předsálí.

Vám dávám slovo, pane předsedo. Prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Takže dobrý den, vážení spoluobčané, dámy a pánové. Myslím, že všichni víme, o co jde. Budeme zase hrát tu hru, kde tahle vláda, která nemá ráda lidi – protože to nejde jenom o důchodce, ale to jde i o zaměstnance a samozřejmě i mladí lidé jsou zaměstnanci a jednou půjdou do důchodu – takže tady bude ta hra, že něco projednáváme, ale dobře víme, že tahle vláda v podstatě nechce nic projednávat. My samozřejmě jako hnutí ANO nechceme dovolit, aby tenhle podvod na lidi, na zaměstnance, na důchodce, ta propaganda, ta vládní propaganda... Dnes zase máme článek v Novinkách. Ty jsou provládní, dezinformační kanál, stejně jako Seznam Zprávy vždycky píšou, když máme rozpočet, něco v prospěch téhle vlády, tak dneska zase máme článek o tom, že chybí peníze. No, tak to je zajímavé, že nechybí peníze pro vládní koalici, která si navrhla – a má to v rozpočtu – navýšení platů o 13,7 procenta, desítky tisíc navíc pro naše ministry, vedení Sněmovny a pro všechny, jo?

Takže žádná reforma to není. Žádná reforma to není. Je to o tom, že stávající důchodci přijdou o peníze a budoucí důchodci, zaměstnanci budou pracovat déle a za méně peněz. To je všechno, vážení spoluobčané. To je všechno, co tahle nejhorší vláda, nejprolhanější vláda v historii této země vlastně tady znovu předkládá. Údajně nám dali nějaký čas a už dnes ví, kdy nás převálčují v hlasování. Takže je důležité, aby naši spoluobčané slyšeli nás, protože nás je slyšet stále méně, protože propaganda funguje, dezinformace, strašení. Mimochodem, o tomto straší už, nevím, snad už od roku 2006, vždyť to je klasika. Ještě za Kalouska strašili a potom oděska strašila, stále straší, že nebudou peníze pro důchody. No, to je zajímavé, že za nás vždy byly a my jsme měli přebytkový důchodový účet 2018, 2019 a ještě 2021 byl vyrovnaný. Takže nikdo se nebude divit, že tady mám připravený hezký projev, abych znovu lidem řekl tu pravdu, kterou se samozřejmě nedozví, protože většina médií podporuje pětikoalici. Máme tady jednu partu, která nám tady vládne a ovládla vlastně všechno.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, dnes jsme se tady sešli, abychom probrali paskvil, který Fialova vláda honosně nazývá důchodovou reformou. Není to žádná reforma, to už jsem řekl. Můžu vás všechny ujistit, že se ale nebudeme zabývat skutečnou reformou – to už jsem taky řekl – protože ta by musela zahrnovat strategické uvažování a návrhy na zvýšení příjmů do státní kasy, ochranu našich seniorů a úctu a péči o ty, kteří naši zemi vybudovali. Tak o to tady jde, že kdo vybudoval tuto zemi a kdo si zaslouží důstojný důchod. Pan Stanjura tady opakovaně vystoupil a řekl, že důchodci – já jsem také důchodce – že jsme hospodářská škoda, že děláme tady škody. Neuvěřitelná drzost! To kdybych já někdy řekl, tak provládní média to opakují od rána do večera.

To, čeho jsme ze strany vládní koalice svědky, je snaha znovu okrást seniory poté, co Fialova vláda hned zkraje důchodce obrala o 1 000 korun měsíčně pod zástěrkou toho, že jim vlastně vláda pomáhá, a pan prezident jim přitom svítil. Pan prezident přece řekl – a mohl

tomu zabránit – že vlastně je to neústavní, že je to špatně a že když to hnutí ANO nepodá na Ústavní soud, že on to podá. No tak proč to neudělal? On se na to podepsal a potvrdil to, co všichni víme a po jeho projevu v pondělí nikdo o tom nemá pochybnosti, že je součástí této pětikoalice. Takže, vážení důchodci, nás všechny obrali o 1 000 korun měsíčně od července 2023. Takže pokud dobře počítám, my všichni důchodci jsme už přišli o 16 000 korun a samozřejmě se to napočítává. Je neuvěřitelné, jak se to prezentovalo. Je neuvěřitelné, jak rozhodl Ústavní soud. Ale dobře víme, že je to všechno jedna společná parta, která teď bude společně strašit před hnutím ANO. Všichni se budou tvářit, že zapomněli, že jsme byli ve vládě a že za nás důchodci... Jsme je měli v programovém prohlášení vlády, které jsme taky plnili.

Pánové Fiala s Jurečkou dokola opakují, že jde o reformu, jako by snad šlo o nějaký zásadní krok směrem k budoucnosti, který zajistí důstojné stáří našim občanům. Jenže tato vláda nikdy neměla v úmyslu docílit, což dokazuje skutečnost, že se ohledně důchodů bavíme o jedné jediné věci, o škrtech, protože tato arogantní, asociální a naprosto neschopná vláda s naprosto směšným, prolhaným a nekompetentním premiérem nic jiného neumí. Fialova vláda nemá zájem na tom, aby zlepšila život našich seniorů. Místo toho se vládní politici zcela nevybíravě zaměřili na to, aby naše důchodce odrbali, kde se jen dá. Hned začali, jak nastoupili, slevy pryč a tak dále. Raději než chránit ty, kteří tuto zemi vybudovali, je vláda trestá a já jsem naprosto přesvědčený, že je trestá proto, že řada našich důchodců volí hnutí ANO. Ano, to... O tom jsem přesvědčen, o tom jsou nějaké průzkumy, a proto důchodci jsou nepřítelem této vlády, ale byli nepřítelem pravice vždy, i v minulosti. Hospodářská škoda, jak říká pan Stanjura. Nikomu to nevádí. Nikomu nevádí, že tady někdo uráží tři miliony důchodců, že způsobili hospodářskou škodu. Tak se trochu podívejte v naší zemi, co tady bylo postaveno, kdo to všechno postavil, kdo se o to zasloužil.

Chci připomenout, že premiér Fiala a jeho koaliční partneři se před volbami holedbali tím, že současný důchodový systém stabilizují a že ke zvýšení věku odchodu do důchodu ani k omezování valorizací nedojde. Slibovali, že českým seniorům zajistí důstojné stáří. Jejich předvolební rétorika byla plná ujištění, jak jsou důchody pro tuto vládu prioritou. I po volbách Fialova vláda slibovala udržet stávající valorizační mechanismus důchodů a premiér výslovně v listopadu 2022 prohlásil, že „ohledně důchodového věku 65 let se za dobu působení mé vlády“ – cituju – „se v tomto ohledu nebude nic změnit a nejsou pro to ani důvody“. Jako obvykle, vážení spoluobčané, lhali. Oni lhali před volbami, lžou po volbách, lžou vždycky ráno, na oběd, večer, stále lžou. Vždyť to, co vidíme na sítích, ty různé posty, je to fakt směšné, ale oni se nestydí, že stále lžou. Stejně jako když slibovali, že nebudou zvyšovat daně, že nebudou zvyšovat zadlužení – ano, udělali tady největší zadlužení, více než tři a půl vlády před nimi – že budou bojovat proti ilegální migraci, že nedopustí zákaz spalovacích motorů, že budou v Evropě hájit české zájmy. Tak to byly všechno lži.

Pan premiér a pan ministr by nám rádi namluvili, že jejich v uvozovkách reforma je nutný krok. „Zodpovědné řízení státu v těžkých časech.“ Ano, v těžkých časech, které oni způsobili. To hlavní selhání této vlády bylo, že dopustila, že naši zemi ovládají výrobci elektřiny. Není jich moc. Tam to všechno začíná. Divíte se kolik stojí máslo? Tak se zeptejte těch krav, proč mají drahé mléko? Ať se zeptají v Bruselu, proč Brusel je chce zničit. Myslíte si, že na výrobu másla není potřeba elektřina? Tak pan premiér zatím objevil jen tu nutellu. Jde to dál, protože samozřejmě koalice se rozpadá, lobbisti běhají, různé pozměňovky, a stále máme nejdražší elektřinu v Evropě. Stále, stále. Takže oni si vymysleli, že je tady nějaká krize. Ano, oni ji způsobili. Průmysl padá. Padá. Vidíme dnes zveřejněné poslední číslo HDP. Říkají, že musíme přece něco dělat, jinak prý rozpočet důchodů nebude udržitelný. No, tak Jurečka, ten nám tady vykládal, co bude v roce 2050 a tenhle zákon, ty změny, které stále oni mění... Jednou vlastně bude prodlužování věku až nevím do kdy, do 70, potom je zase 67, potom jsou nějaké kategorie, že můžou jít předčasně, potom ne, potom to tam dají pár minut před hlasováním... Neuvěřitelné, neuvěřitelné. Takže oni lžou. Pokud nás příští rok zvolíte a budeme ve vládě, my tohle všechno změním a budou zase zaměstnanci, lidi a důchodci pro

nás prioritou. Tvrdí tady pan Fiala, že rozpočet je neudržitelný, ale my dobře víme, jak oni manipulují. Vždyť oni manipulují všechno! Oni lžou o deficitu, ano? Oni lžou o inflaci, on se vybere na statůvek – ano, ten tam stojí v pozoru, ten ředitel, protože je podřízený pana premiéra, no, tak to nějak upraví – ale Eurostat jste neupravili a lhali jste o inflaci, lhali jste o rozpočtu, lžete stále, takže je to úplně neuvěřitelné, že ta vaše média provládají vám všechno tolerují.

Fialova vláda dobře ví, že na důchody se prostředky najít dají, pokud by chtěli. No, vždyť ta média nás z toho zkoušejí stále. A jak byste to dělali vy? A kde byste vzali ty peníze? My jim odpovídáme. Ta šaškárna s jednáním o důchodové reformě na Hradě, to bylo co? My vám máme radit? Vždyť jste říkali před volbami, že všechno umíte, že všechno zvládnete. A co my uděláme s důchody? No tak to se dozvíte v našem volebním programu. Za nás důchodci i zaměstnanci se měli dobře, bylo líp, a pokud nás volíte do vlády, tak bude zase líp, protože tahle vláda, co tady předvedla, to je úplně neuvěřitelné.

Samozřejmě je to o penězích. O čem byla ta komise? Mimochodem, my jsme měli v programu, že zřídíme tu komisi, ale to jsme netušili, když přišla Maláčová a navrhla za předsedkyni komise tu kšeftárku s tituly, že tam šla jenom kvůli tomu, aby se zviditelnila a kandidovala na prezidenta. Když jsme se po několika jednáních důchodové komise ptali – fajn, takže výdajová stránka je jasná – kde na to vezmete peníze? No, tak potom už nebyli schopni odpovídat a na jednání ani nepřišli. Takže jenom zase píár úplně stejné a není divu, že ta paní je teďka součástí této pětikoalice. Jenom kecy v kleci, sliby a nic.

Takže peníze, ano, ale tahle vláda má jiné priority. Stíhačky za stovky miliard, ne? A 500 miliard do obrany fajn, ano, Ukrajina, církevní restituce plně valorizované dle inflace. Těm jste nevzali peníze, ale důchodcům jo. No a samozřejmě vláda důchody, tu formulu, snižuje, takže na válku a na vyzbrojování není problém spláchnout stovky miliard, ale naše důchodce chce Fialova vláda sedřít z kůže. Vláda vůbec nemyslí na to, aby do důchodového systému získala peníze. Zcela stupidně zrušila EET, které přinášelo do státní kasy až dvacet miliard ročně. Mohla by bojovat proti šedé ekonomice, kde naši státní kasu ročně obírá šedá ekonomika o desítky, možná stovky miliard korun. Kdo tady od revoluce zavedl opatření, která přinesla stovky miliard do kasy? Já jsem to udělal jako ministr financí. Kontrolní hlášení, Daňová Kobra, EET, zdanění nadnárodních společností... Proto jsme měli přebytkový rozpočet, proto jsme snižovali dluhy, proto jsem měl jako jediný nižší absolutně státní dluh – na konci, když mě vyhodil Sobotka, než jsem začínal – absolutně o 60 miliard. Ale v této vládě není jeden ekonom, tam není nikdo, který by vůbec rozuměl tomu, na co oni mají zásadní vliv. Ano, zásadní vliv na naše životy, bohužel. Takže my jsme už opakovaně řekli, kde ty peníze jsou. No, ale ta šedá ekonomika samozřejmě... Nechali to rozbujet do rozměru jak v devadesátkách.

Vláda by si mohla vzpomenout na to, že veřejné finance nejsou pokladnička určená k rozdávání politických trafik pro kámoše, k zalepování rozpočtových děr nebo zvyšování platů. Úplně neuvěřitelné, já vůbec nechápu, jak pan premiér tohle mohl dovolit. Za mě bych toho ministra okamžitě vyrazil z vlády. V čase, když obrali všechny lidi, všechny občany této země o peníze, tak oni přijdou a chtějí desítky tisíc korun navíc. Ale všichni, protože tam je samozřejmě plno místopředsedů a všichni.

Takže místo toho, aby vládu napadlo, že by měla podporovat rodiny, aby měly děti – nejhorší porodnost tady – ne jim naopak všemožně házet klacky pod nohy zvyšováním daní a osekáváním výhod... Za této vlády, mimochodem – už jsem to řekl – se dramaticky propadá porodnost a letos reálně hrozí, že se narodí nejméně dětí od vzniku Československa v roce 1918. Prosím vás, všechny věci, které tady říkám, čísla a odkazy jsou z médií, z veřejných médií, to je odkaz na Lidovky. Tady demograf Tomáš Fiala z Vysoké školy ekonomické říká, že „minimálních hodnot by mělo být dosaženo kolem roku 2030. Je pravděpodobné, že roční počty narozených by mohly klesnout až na 74 000 nebo i mírně pod tuto hodnotu.“ Ano, to je neuvěřitelné – neuvěřitelné – protože tahle vláda zkrátka pro rodiny neudělala vůbec nic.

Mluvili stále o bydlení a kolik postavil Bartoš těch bytů? 400 nebo 500? My jsme jich postavili asi 4 700 a měli jsme jasný program, měli jsme jasný stavební zákon, který oni zničili, který oni zničili. To je úplně neuvěřitelné, jaké škody oni tady napáchali. Teďka jsem viděl na serveru, že například ten projekt eDoklady, který... Bartoš se s tím chlubil a potom jsme zjistili, že naše údaje někde v Holandsku někdo může zneužívat. No, tak teďka bylo oznámeno, že vlastně to vůbec není kompatibilní s tím, co chce Evropská unie. Vyhozené stovky milionů korun, způsobené škody za miliardy. Nikomu to nevadí. Nikomu to nevadí, co dělá tahle vláda, jak vyhazují miliardy. NET4GAS za 9 miliard s dluhem 33 miliard. Kdo si myslíte, že to zaplatí? Daňoví poplatníci. Všichni to budeme platit! Myslíte, že je někdo požene před zodpovědnost? Ne, určitě ne, určitě ne.

Rodiny, důchodci, to všechno pro tuto vládu nic neznamena. Pan demograf tady mluví o tom – ano, a to je i náš program – že jde o to, aby mladí lidé měli možnost získat stabilní bydlení za přijatelnou cenu. Proč máme jedny z nejvyšších hypoték v Evropě? Proč? No, tak to je taky debata, proč? Proč máme základní sazbu ČNB tak vysokou? Pan guvernér obviňuje banky, ano. Kdo má na to vliv? Kdy pan premiér někdy mluvil s bankami? On s nimi nemluví, protože tomu nerozumí, ale mohl by mu někdo poradit, že by jim mohl domluvit, aby poplatky za karty nebyly tak vysoké, aby ty úroky za hypotéky nebyly tak vysoké a tak dále. To je velký problém. Takže místo toho, aby tahle vláda podporovala rodiny, aby měla nějaký program...

Věřte mi, že my máme ten program pro rodiny, pro mladé, aby měli nějakou budoucnost, protože kdo by chtěl, aby tahle vláda pokračovala? No, tak já fakt nevím, kdo. Já fakt nevím. Po třech letech vidíme, co tady způsobili. Samozřejmě teďka jsme se dozvěděli, že ten projekt SPOLU to ohlásili, státní svátek, pan prezident měl hezký projev – já myslím, že všichni jsme pochopili, co nám chtěl říct (Se smíchem.) – a ta budoucnost tady není žádná. Žádná! Pod touto vládou naše země nemá žádnou budoucnost. Už konečně by si to měli lidé uvědomit. Ne každý je bohatý na to, aby si koupil sekundární rezidenci, aby... Kolik lidí už dnes kupuje nemovitosti? Ano, ti bohatí. Protože zkrátka tohle nedopadne dobře, tohle ne... Samozřejmě rozumím tomu, že ta setrvačnost je velká.

My jsme dali lidem peníze. Tady stále ti teoretici, kteří tomu vůbec nerozumí, opakují, že jsme snížili lidem daně a ta superhrubá mzda, ten podvod ODS. Ano! Já jsem na to hrdý, že jsem to předložil. Lidé dostali peníze, protože si to zasloužili, protože my jsme byli schopni získat peníze, vybírat daně a snižovat daně. Ano, to jsme my dělali. Pokud dneska někdo stále hrozí... Už ta propaganda jede, protože to je úplně neuvěřitelné, jak tady už začala vlastně kampaň. Oni stále straší Ficem a Orbánem. My jsme nebyli ve vládě? Já jsem nebyl ve vládě jako ministr financí? Nebyl jsem tam jako premiér? Všichni zapomněli, co jsme dělali, všichni to zapomněli, ano? Co dělá ta propaganda? Co dělá ta propaganda? No, propaganda dělá to, že bývalá kolegyně ministra vnitra pracuje v Politicu. To jsou takové ty bruselské chobotnice, takové... Taková... (Směje se.) Jak bych to řekl? Tak ta paní, ta novinářka – teďka jsem odbočil od důchodů, ale na tom je vidět ta propaganda, ta demagogie, ta mafie, jak to funguje – takže bývalá mluvčí pana ministra vnitra Rakušana pracuje v Politicu. To je mluvčí bruselské chobotnice.

Ta paní redaktorka napíše, že Babiš je proruský, straší v Politicu, no a kdo to kopíruje? No, okamžitě kyperské Seznam Zprávy. Pan majitel se diví, co se mu děje ve firmě. (Směje se.) Strašně zajímavý příběh, co se tam děje. Politico říká: „Putinův středoevropský předvoj hrozí přelitím do Česka.“ Prosím vás, tohle budete poslouchat až do voleb! Co já mám s tím společného? My jsme tam byli, vždyť jste to viděli, takže tahle propagand, česká novinářka pracuje v Bruselu, lže, lže, no a ta parta, ta celá síť té propagandy – Seznam Zprávy, Český rozhlas, Česká televize a Novinky samozřejmě – to opakují. Takže takhle to funguje. Připraví se to doma, vyveze se to ven a tyhle lži se potom tady prezentují, že nějaké Politico to napsalo.

Takže tohle budete slyšet teďka až do voleb. Až do voleb tohle budete slyšet stále, to strašení a jak to bude hrozné a tak dále. Já doufám a pevně věřím, že naši lidi jsou inteligentní a to pochopí. Dnešní Právo: „Na důchody stát vybírá víc, ale stále je to málo.“ Ano, my všichni platíme stále víc a oni nám tvrdí, že nemají peníze. No, kam je dávají? Kam je dávají? (Směje se.) Hlavně samozřejmě pro sebe.

No, takže se vrátím k tomu projevu. Jsem si trochu odbočil tady. Takže... Vážené poslankyně, poslanci, ale hlavně vážení spoluobčané, protože samozřejmě k vám hlavně mluvím, k vám mluvím, protože víme, v jakém světě znovu žijeme. Kdyby měla Fialova vláda opravdový zájem o reformu a skutečné zabezpečení důstojného stáří pro naše seniory, tak by nepředkládala tuto parodii. Kdybych měl popsat skutečné úmysly této vlády, asi by zněly následovně: Čím méně peněz vyplatíme důchodcům, tím lépe. Dobře slyšíte. Ano, tak jednoduché to je! Podstata Fialovy a Jurečkovy důchodové v uvozovkách reformy – žádná reforma to není, je to okradení důchodců a zaměstnanců – je jednoduchá: co nejdéle lidi udržet v práci a co nejvíce z nich donutit k tomu, aby do důchodu šli co nejpozději a s co nejnižšími valorizacemi, možná nejlépe zařídit, aby se důchodu ani nedožili. No, nevím, možná si to i myslí. To jsou asociálové, oni mají jinou DNA, oni nemají žádné city, tihle lidi, oni myslí jen na sebe. Věřte mi, je to tak.

Tak za prvé, zvyšování věku odchodu do důchodu. Rád bych se zastavil u prvního z hlavních bodů této pseudoreformy a to je zvyšování důchodového věku. To je úplně mimo realitu. To je návrh vytvořený lidmi, kteří jsou naprosto odtrženi od reálného života, kteří asi nikdy nepotkali člověka pracujícího ve výrobě, v terénu nebo u stroje. Začneme základním faktem a to je zvýšení věku odchodu do důchodu. Nijak neřeší skutečný problém, kterým je stále rostoucí rozdíl mezi tím, kolik let lidé pracují, a kolika let se dožívají ve zdraví. U mužů v České republice je průměrný věk dožití ve zdraví pouhých 60,9 let a u žen pak 62,5 roku. V této situaci Fialova vláda nejdřív přišla s návrhem, že věk odchodu do důchodu by měl stoupat nad 65 let, v podstatě donekonečna, což by znamenalo, že dnešní generace dvacátníků by šla do penze až v 70 letech.

Vláda nakonec couvla a teď mluví o zastropování věku odchodu do důchodu na 67 letech. Tady je zdroj iDNES: Důchodová reforma, zvyšování věku důchodu a tak dále. Jenže pro spoustu lidí už dnes je hranice 65 let limitní. Ve skutečnosti prodlužování důchodového věku bude mít drastické důsledky, zejména na ty, kteří se dožívají vysokého věku jen s obtížemi, často již v zdravotních komplikacích. Prodlužování pracovního života těmto lidem nezajistí lepší život nebo lepší zdraví, ale naopak je může zatlačit na hranici, kdy budou schopni pracovat už jen s velkým úsilím nebo vůbec. Co vlastně vláda očekává? Průměrný český důchodce, pokud by odcházel do důchodu v 67 letech, bude mít za sebou desítky let práce, a to často v profesích, které vyžadují fyzické nasazení, jako je stavebnictví, zdravotnictví samozřejmě a těžký průmysl. Představa důchodu v 67 letech pro zaměstnance v těžkých povoláních je spíše vyhlídkou na zdravotní problémy než zasloužený odpočinek.

Za další, tady mám snížení valorizace, ale ještě k tomu odchodu do důchodu. V podstatě stačilo by, kdyby nám vláda tady vlastně přečetla, jak to je v Evropě, například v Itálii: muži 62 let, ženy 62, Francie muži, ženy 62, Slovensko 63 a tak dále. Takže proč vlastně to navrhuji? Proč? Protože nemají peníze, které utrácí hlavně pro sebe? Tak o tom to je samozřejmě, o tom to je.

Takže snížení valorizace. Další krok, se kterým vláda přichází, je snížení valorizace důchodů, což je zcela evidentní pokus o šetření na těch nejzranitelnějších. Vláda se snaží přesvědčit občany, že jde o nezbytný krok. Tvrdí, že bez omezení valorizace důchodů se celý systém zhroutí. Vždyť oni nevědí ani, co budou předkládat pozítří, vždyť se to stále mění a oni nám budou vykládat, co bude v roce 2050? Neuvěřitelné. Tohle tady... S tímhle straší tady už nevím, patnáct let nebo dvacet let, stále dokola, stále dokola. To je samozřejmě hloupost, co oni tvrdí. Vy jenom strašíte lidi, vyvoláváte nejistotu a rozeštváváte společnost, stejně jako jste to dělali v roce 2010, kdy jste se dostali do vlády.

Stačí se podívat do ostatních zemí. Zatímco Rakousko věnuje na důchody okolo 13 procent HDP, Francie až 14,5 procenta a Itálie dokonce 15,9 procenta, v České republice je podíl starobních důchodů na HDP jen kolem 7,7 procenta. V nejvytíženějším období po roce 2058, po odchodu takzvaných Husákových dětí do důchodu, bude podíl 11,5 procenta a poté podíl klesne na cirká 10,5 procenta HDP. To jasně ukazuje, že důchody nebudou tím, co by mohlo rozvrátit veřejné finance. Vůbec ne.

To jsou jenom vaše lži, demagogie a strašení. Ano, starší lidé jsou zodpovědní. Vy je strašíte, vy jim říkáte, že pro mladé generace nebude na důchody. Není to pravda, je to lež. Mimochodem, teďka jsem četl, že jenom mezikvartálně jste vybrali na odvodech na sociální pojištění asi o 24 miliard navíc. Vždyť stále platíme víc a víc, teďka i živnostníci budou platit a stále vám to nestačí. No, proč? Protože jste totálně neschopní. Proto!

Jak je tedy možné, že se vláda s touto skutečností nevypořádala a místo toho jen tvrdí, že důchodový systém je na hranici kolapsu? Pokud máme jako společnost zajišťovat seniorům důstojné stáří, pak musíme být ochotni investovat do nich stejně, jako jiné vyspělé země. Strašení kolapsem důchodového systému je pouhou taktikou, která má ospravedlnit vládní škrty. Ano, to není žádný konsolidační balíček, to není žádná reforma, vy to jenom tak honosně nazýváte. Ne, to je brutální daňový balíček a reforma žádná, další okradení příštích důchodců. Takže vláda tím posílá signál, že důchody považuje za neudržitelnou zátěž, přestože situace není zdaleka tak dramatická, jak tvrdíte.

Znovu opakuji, v roce 2021 jsme vám předali Českou republiku v nejlepší kondici. V nejlepší kondici! Nemusím tady vyjmenovávat všechny ty parametry, které... Všechny jste zhoršili, všechny. Od zadlužení, od prosperity, od bezpečnosti, všechno za vás je podstatně horší. Jsou na to žebříčky. No, ale ta vaše média to nenapíší přece, protože vám zase budou pomáhat, abyste znovu porazili hnutí ANO.

Takže není to tak, jak to tvrdíte. Tahle rétorika pouze rozděluje společnost a staví jednotlivé generace proti sobě. Mladí lidé mají pocit, že důchodový systém zkolabuje a senioři mají strach, že budou muset o každou korunu bojovat. Není to pravda, nevěřte jim. Nevěřte jim! Tady vám ještě přečtu další slova pana demografa Fialy. Na otázku „Dokáže současná důchodová reforma z dílny Ministerstva práce a sociálních věcí pomoci k tomu, aby se důchodový systém nezhroutil?“ odpovídá: „Průběžný důchodový systém má výhodu, že se nezhroutí,“ říká tady pan demograf Fiala. Ano, otázkou samozřejmě je, jaké budou příjmy a výdaje. Ano, znovu opakuji, vážení, oni tvrdí, že není na důchody. Víte, kolik jim vznikly náklady za jejich vlády v porovnání s naší? Stouply jim o 50 miliard. O 50 miliard mají vyšší provozní náklady, tahle vláda... Stačí se podívat na Úřad vlády, který má o 500 milionů vyšší rozpočet, než jsem měl já. Tolik zbytečných lidí, tolik zbytečných lidí! Ano. Pan premiér příkladem nejde, nejde! No, takže ten systém se nemůže zhroutit, nevěřte jim.

Další cestou ke zvýšení příjmů by bylo usilovat o to, aby lidé pracovali v rámci řádných pracovních úvazků, nikoliv v šedé ekonomice, kde se sociální pojištění často neplatí. No, o čem bylo EET? O tom, že ta hospoda nevykazovala tržby a číšník a kuchař dostávali cash. Když přišel covid a my jsme podpořili celou ekonomiku, dali peníze, tak co se s nimi stalo? No, tak dostali padáka! Dostali padáka, protože zkrátka ten provozovatel, který podváděl – a všichni zaměstnanci platí daně, nikdo se jich neptá – tak neměl možnost to požadovat, protože zkrátka neříkal pravdu. To je ta šedá ekonomika, to je ta účtenka cash only. Vzpomeňte si na Karlovarský festival a další provozovny, které samozřejmě teď za této vlády si říkají: No, tak když je nahoře takovej bordel a samá korupce, tak proč bychom vlastně my ty daně měli platit?

Když se budou samozřejmě zvyšovat mzdy, tak se budou zvyšovat i odvody do důchodového systému. Není dobré strašit lidi tím, že se důchodový systém zhroutí, protože to je lež. Ano, je to lež a samozřejmě tahle vláda se nestará, ano? Nestará se. I péče o zdraví, jakým způsobem se to vyvíjí za tři roky této vlády, dostupnost, dostupnost například na

vyšetření, operace, dostupnost stejné zdravotní péče v celé České republice, aby byla přibližně aspoň podobná, když už ne stejná. Všechno jde pryč. Takže já jsem o tom přesvědčen, že náš stát je natolik vyspělý, že by měl najít vždy dostatek prostředků na zajištění důstojného závěru života seniorů. Ano, o tom to je. Ale na to asociální vláda premiéra Fialy neslyší.

Ale oni to tak vždycky měli, vždycky. Chtěl bych vám připomenout, vážení spoluobčané, jak to bylo s důchody, když tady vládli těsně před tím, než jsme přišli. V roce 2009 po Topolánkově vládě brali senioři průměrný důchod 10 028 korun měsíčně a Nečasova vláda vám zvedla důchod o nula korun. Nula, velká nula! To je tradice, u ODS je to tradice. U pravice je tradice, že důchodce je hospodářská škoda. Všichni budete důchodci, zaměstnanci, mladí, tak na to pamatujte. Pamatujte na to, co vám tady říkáme. No a potom přišel Kalousek a dal 45 korun. Úžasné, úžasné! Tak to bylo úplně neuvěřitelné. Tehdy se vymlouvali, že je krize. Tehdy stát nepomohl nikomu, nikomu nepomohl, ale zaškrtili to. Stejnou věc dělají teď. Česká republika je vlastně jediná, která když se porovná s výkonem ekonomiky před covidem, tak je na nule. Poláci mají 14 procent plus, průměr v Evropě 4 procenta plus.

Když hnutí ANO nastoupilo do vlády, tak jsem se samozřejmě jako ministr financí snažil našim seniorům pomáhat, jak to šlo, ale hnutí ANO nikdy nemělo, bohužel, Ministerstvo práce a sociálních věcí v gesci, s výjimkou pár měsíců naší jednobarevné vlády bez důvěry. To samozřejmě nám vždycky někdo vyčítá, co jsme my udělali. No, co jsme my udělali? My jsme za období, kdy jsem byl ministr financí, dali do pořádku veřejné finance. Veřejné finance jsme dali do pořádku, ano. Stovky miliard daní jsme vybrali a stovky miliard daní jsme snížili lidem. Vybrali jsme je od podvodníků, kteří nechtěli – hlavně v pohonných hmotách – kteří nechtěli platit ani spotřebku, ani DPH. No, to jsou jenom na margo těch obviňování. A že co jsme my udělali? No, my jsme měli programové prohlášení vlády, tam bylo jasně napsáno, že zřídíme tu důchodovou komisi, tak si to přečtěte. My jsme nikdy neslibovali, že všechno vyřešíme, ale začali jsme to řešit. Začali jsme to řešit. Potom jsme byli ve vládě, za mého premiérování, dva roky a každý, kdo chce, si může dohledat, co jsme dělali.

Pan Kupka se fotí každý den někde na projektech, které připravili jsme my, protože i malé dítě ví, že dálnice – ani příprava, ani celý proces – se nemůže zvládnout za tři roky, ale že to trvá osm až deset let. Ale na to jste si zvykli, vážení spoluobčané, že tahle vláda, která – kromě toho, že ničí životy všech v naší zemi – tak žije jenom z práce naší vlády a všechno se to dá dohledat. Takže to strašení, že kdybychom se náhodou, pokud by nás zvolili, vrátili do vlády, co to všechno bude znamenat, je směšné.

Tahle vláda vlastně tvrdí, že splní 90 procent svého programového prohlášení vlády. Prosím vás, mohli bychom ho vidět konečně, to vaše programové prohlášení vlády? Vždyť si přečtěte, co jste tam psali. Minule jsem tady četl všechno, co jste změnili v neprospěch lidí z toho programového prohlášení vlády. Vždyť pan premiér ani neví, co má dělat. Jako premiér jsem tvrdě požadoval, aby každý ministr každých šest měsíců vykázal plnění programu daného rezortu. Už jsem o tom mluvil tady. Kdo plnil, byla zelená, co bylo v plnění, byla oranžová, kdo neplnil, byla červená. My jsme skutečně ten program plnili, i když přišel covid. My jsme se nevymlouvali na covid a splnili jsme 80 procent našeho programu, a co jsme nemohli splnit, tak jsme zdůvodnili. Tahle prolhaná vláda na čele s premiérem dokonce má tu drzost říct, že splnila devadesát... Ale čeho? Vždyť to neexistuje. Vždyť oni sami nevědí, co bude. Kde to splnili? Ty lži, co tady produkují? Že už nejsme závislí na ruské ropě a plynu a nevím, co ještě, teďka narychlo mě nenapadá.

Lhali o daních! Když byl premiér konfrontován, že sliboval na Nově – to je ten legendární rozhovor s Korantengem – že „nenavýšíme daně, tečka“, tak samozřejmě navýšil. Stejně jak s odchodem věku do důchodu, lhal a potom se vymlouvil, že údajně daňová kvóta je nízká. Zase lhal. Rozdíl je 33 miliard. Takže to je jedna lež za druhou. Myslíte si, že média je konfrontují, když pan premiér má tolik pořadů, kde chodí sám, že by se ho někdo zeptal, že by

mu pustili nějaké video? Tak, pane premiére, co na to říkáte, co jste říkal předtím a teď? Ne, vůbec! Tak takhle to nefunguje, protože je to jeden systém. Je to jeden systém. Pokryli absolutně všechno.

My jsme měli v programovém prohlášení vlády čísla. Tam bylo přesné číslo na důchody, ano? (V roce) 2017, když jsme přišli do vlády, tak jsme začali hned plnit náš program. Tehdy byl průměrný důchod 11 745 a my jsme slíbili, že průměrný důchod v roce 2021 přesáhne 15 000. Ano, svůj slib jsme splnili. V lednu 2022 byl průměrný důchod dokonce 16 280 korun. Průměrně naše vláda zvedala důchody téměř o 1 000 korun co rok. Lidem nad 85 let jsme přidali 1 000 korun měsíčně navíc. V prosinci 2020 každý senior dostal jednorázový příspěvek 5 000 korun kvůli pandemii a navýšili jsme seniorům i příspěvek na léky. Tahle vláda DPH na léky navýšila z 10 na 12 procent, ano. Při koncentraci trhu ty ceny vystřelily, protože každý se vymlouval, vláda mi navýšila DPH, tak já teďka musím všechno navýšit. Takže to nebyla dvě procenta, to byly desítky procent, desítky procent!

Pomohli jsme a prosadili jsme, aby od 1. ledna 2023 se důchod seniorům zvýšil o 500 korun za každé vychované dítě. Ano, to bylo to, co jsme prosazovali. Teďka se k tomu hlásí kdekdo a bez nás by to nebylo! Takže to je přesně to výchovné, které teď pánové Fiala s Jurečkou pro první a druhé dítě ruší.

Nesmím zapomenout ani na 75procentní slevu na jízdné ve vlacích a autobusech, kterou Fialova vláda okamžitě sesekala. Ano, v podstatě to hned vzali důchodcům, aby nemohli ani jezdit pořádně za rodinou. Jedna důchodkyně z Liberce přišla za mnou tehdy a vlastně mi říkala, jak je šťastná, že mají tu slevu, takže já se nestydím a nikdy se nebudu stydět za to, že jsme našim seniorům přidávali a že jsme dokázali napravit důchodové zločiny, kterých se na našich důchodcích dopustila ODS, TOP 09 a STAN.

Pokud nám budete říkat populisti, no, tak si říkejte, co chcete. Populista od slova pop jako lid. Já s tím problém nemám. Já s tím nemám problém. Přečtěte si vždycky, když tady používáte cizí výrazy, co to vlastně je! Otevřete si tu Wikipedii, co to je populist, co to je oligarcha. Vždyť ani nevíte, o čem mluvíte! Nevíte, o čem mluvíte. Jen opakuje nějaké názvy, kterým sami nerozumíte.

Vy jste vždy našimi důchodci pohrdali a stále pohrdáte. Když jste byli v opozici, tak paní Pekarová a pan Rakušan o zvyšování důchodů mluvili jako o uplácení, pro pana Fialu byli valorizace penzí nezodpovědným populismem. To je stále populismus, populismus, ne? My jsme vám žádnou nálepku nedali. Co jste tady nadělali? Od revoluce jste zničili tuhle zemi trvale. Všechno jste rozprodali, 300 miliard dividend každý rok jde pryč. Co vlastně tady patří tomu státu?

Ani ten ČEZ jste nezvládli. Ani nejste schopni pochopit, co vám říkám. Nejste schopni pochopit. Tady teďka jsem mluvil s jednou redaktorkou, a když jsem řekl, že ČEZ – pan premiér tomu nerozumí a pan Kupka tomu nerozumí taky, protože když jsem řekl, že ČEZ si má koupit vlastní akcie za svoje peníze, tudíž že to nebude stát daňové poplatníky ani korunu, tak Kupka opakuje, že to bude mít dopad na daňové poplatníky. No, já chápu, že on nerozumí ekonomice. On vůbec nechápe, o čem mluvím. Tak možná někteří studenti mě chápou. Já myslím, že je to srozumitelné. Tahle vláda si vzala 200 miliard korun z ČEZu v dividendách a ve windfall tax z ČEZu. ČEZ by měl být pro tuto vládu zásadní firma, která jim i poradí, co mají dělat. Ne, oni naslouchají jiným oligarchům, lobbistům. Oni nenaslouchají státní firmě, která samozřejmě je tady proto, aby zkrátka byla k dispozici, strategie vlády, ale tahle vláda žádnou strategii nemá.

Takže my se nestydíme za to, že podporujeme lidi, podporujeme všechny generace. Vy tady stavíte ty generace proti sobě, vy tady rozeštváváte tuto zemi, ano? Pokud nám budete říkat populist, fajn. Tak já jsem na to pyšný. Jsem na to pyšný, že jsme mohli něco pro lidi udělat. My jsme dělali pro lidi. To byl náš hlavní cíl, prosperita občanů České republiky. No, vy jste říkali, že je uplácíme, a když jste se dostali do vlády, tak jste prohlásili: Důchodci –

a zaměstnanci příští budou taky důchodci – hospodářská škoda. Absolutně skandální výrok média jsou v pohodě. V pohodě! Já jsem se jednou blbě vyjádřil o Vrběticích, že jsem tam vlastně tu municí nazval zbožím. No, jaký skandál to byl! Tahle provládní mašinerie... Vždyť je to stejné, jak jsme... Ani to nebudu říkat radši. (Se smíchem.) Hospodářská škoda, vážení důchodci a příští důchodci, to říká tahle vláda.

Snížování valorizace důchodů ze strany vlády je tedy zoufalým řešením, jak šetřit na nesprávném místě. Zatímco vládní prioritou jsou výdaje, které nemají nic společného se sociální spravedlností či důstojným životem občanů, valorizace důchodů plní v našem systému klíčovou funkci: chrání seniory před dopady inflace, ano. Ale vy jste úplně odtrženi. Vy vůbec nevíte, jaký oni mají život, důchodci. To víte? Nevíte to, nevíte to. Vůbec vás to nezajímá. Nezajímá vás to!

Takže sníží-li se valorizace pod úroveň inflace, znehodnocují se důchody a senioři chudnou. Vždyť je absolutně skandální – když vy jste způsobili tady nejvyšší ceny elektřiny v Evropě, aby vaši kámoši vydělali stovky miliard a ovládli tuhle zemi – tak pan premiér se chlubí tím, že na doplatek na bydlení, což je způsobeno samozřejmě elektřinou – a všechno tohle samozřejmě nejenom ničí životy důchodců a zaměstnanců, ale také průmysl – tak pan premiér se chlubí tím, že má navíc 100 000 lidí, chodí na úřady práce, kde jsou ponižováni. Celý život pracovali a oni musí jít na úřad práce si pro doplatek na bydlení. Ano, pane premiére. Takže vám gratuluju, 100 000 lidí navíc musí chodit na úřad práce pro doplatek na bydlení. Neskutečné! Takže tím, že jste snížili valorizaci samozřejmě pod inflaci, tak je to stejné, jako když je to snížení platů zaměstnanců, s tím rozdílem, že zaměstnanci mají možnost si sehnat jinou práci. Senioři často ne, ale plno seniorů pracuje. Myslím, že jich je asi 400 000. Kolik jim za to dáváte navíc? Almužnu, nějaké drobné. My v našem programu budeme navrhovat samozřejmě větší motivaci pro důchodce, kteří jsou schopni pracovat, protože je potřeba je adekvátně ocenit.

Všichni víme, jak kvůli neschopnosti Fialovy vlády dramaticky narostly ceny v posledních dvou letech. Potraviny, energie, bydlení, všechno je dražší, a to v řádu desítek procent. Znovu opakuji, vážení spoluobčané, podívejte se, co stálo kolik v roce 2021 a kolik to stojí dnes. Pamatujete na ty různé plakáty pětikoalice „Babišova drahota“ a tak dále? Všechno to byly lži. Dneska už to víte, takže jen doufám, že znovu se nenecháte ohlupovat.

I když samozřejmě mediální propaganda, která samozřejmě od vlády dostává stovky milionů na různé marketingové propagace... Ted'ka jsem viděl, že pan Foltýn se probudil a propaguje naši vlajku. No, to je neuvěřitelné. Já o tom tady mluvím strašně dlouho, opakovaně. No, tak se podívejte, kdo kdy ji nosí a kdo ji nenosí, hlavně v zahraničí. Nebudu to říkat, ale vy jste inteligentní, tak určitě na to přijdete.

Takže všechno je dražší. Někteří občané doslova přežívají z měsíce na měsíc – od výplaty k výplatě, od důchodu k důchodu – a valorizace důchodů tak není žádný nadstandard, jak by to vláda možná ráda prezentovala. Naopak, je to nutný krok, který seniorům umožňuje udržet si základní životní úroveň. Řeči o tom, že valorizace důchodů by měla být omezená kvůli tomu, že se důchody údajně zvyšují příliš rychle ve srovnání s průměrnou mzdou, naprosto odmítám. Když porovnáme čistý příjem průměrné rodiny s příjmem osamělého seniora, zjistíme, že důchodci se s touto částkou dostávají sotva na hranici přežití, a to zejména v kontextu současných cen energií a základních potravin, které dopadají na seniory tvrději než na průměrnou populaci, a samozřejmě léky, které sice nejhorší ministr zdravotnictví od revoluce není schopen sehnat a stále je jich nedostatek, ale porovnejte si ty ceny, kolik to stálo (v roce) 2021 a kolik to stojí teď. Samozřejmě, když přišla vláda a navýšila daň na léky, no tak toho ten trh využil.

Zvyšujete sice minimální procentní výměru všech důchodů, ale ve skutečnosti to bude znamenat u invalidních důchodů prvního a druhého stupně a vdovských a sirotčích důchodů jejich snížení. Navíc výpočty nových důchodů od roku 2026 dramaticky sníží stávajícím

i budoucím důchodcům – ano, vážení zaměstnanci, budoucím důchodcům – jejich životní úroveň. Plánujete totiž, že senioři budou dostávat důchod založený na příjmech v předchozích letech a řádná valorizace bude pouze z jedné třetiny růstu reálných mezd, nikdy z poloviny, jako to bylo za naší vlády. Podle plánu Fialovy vlády mezi roky 2026 a 2035 dojde ke zpomalení růstu nově přiznaných důchodů o 150 až 200 korun ročně. Pan Jurečka mluví o 180 korunách, což možná na první pohled moc nevypadá, ale ve skutečnosti to naše seniory bude bolet. Největší dopad to bude mít na nízkopříjmové důchodce, tedy na ty nejzranitelnější.

Pan Rusý, předseda odborové organizace na ochranu sociálních práv dětí a rodičů Liberí, říká: „Vláda tuto změnu nazývá eufemisticky zpomalením růstu důchodů, ve skutečnosti má ale tato změna za následek pokles reálné hodnoty vyměřeného důchodu.“

„Jedinou skupinou obyvatel, které reforma vylepší reálnou hodnotou důchodu, budou podle pana Rusého lidé s průměrným příjmem po dobu celé kariéry pod polovinou minimální mzdy s 30 a méně lety pojištění. Může jít například o lidi na částečných úvazcích či živnostníky. Největší dopady má změna výpočtového vzorce na osoby s průměrným příjmem kolem minimální mzdy a více lety pojištění. Například při nepřetržitém pojištění od 18 do 65 let na minimální mzdě mají dnes o 11 procent vyšší výměru důchodu, než má být podle nového vzorce,“ upozornil. U vyšších příjmů negativní dopad do reálné výše důchodu postupně klesá, a to poměrně významně. „Při délce pobírání důchodu 21,5 roku by tak dnešní důchodci, respektive osoby s minimální mzdou a 40 lety pojištění, dostali v penězích až o 28 měsíčních důchodů více, než mají dostat po reformě, kdežto lidé s příjmy na úrovni čtyřnásobku průměrné mzdy by podle nynějšího výpočtu měli o 16 měsíčních důchodů více než důchodci budoucí. To vše bez zohlednění zvýšení důchodového věku,“ uvedl pan Rusý. „Jsou to tady provládní Novinky, zdroj. „Výpočet důchodů se změní, nejvíc postihne lidi s nejnižšími příjmy,“ píšou provládní Novinky. Nevím, co se jim stalo.

Toto oslabení prvního důchodového pilíře je naprosto bezdůvodné a asociální. Kvůli této změně se postupně stovky tisíc našich důchodců dostanou do příjmové chudoby. Bavíme se tu o tisících korunách, na které by jinak měli nárok i lidé ze střední a mladší generace. Čím budou lidé starší, tím více bude jejich životní úroveň zaostávat za celou společností. Ano, už je to ostatně vidět. Průměrné navýšení důchodů pro rok 2025 je vládou stanoveno – dobře se soustřeďte, vážení spoluobčané – na 358 korun. Ano, slyšíte správně, 358 korun. Vláda přidá seniorům tak zanedbatelnou částku, která zdaleka nepokrývá nárůst životních nákladů. To je dokonce o 2 koruny méně než letos, když jste seniorům důchody průměrně valorizovali o směšných 360 korun. No, je zajímavé, že Jurečka už mi nepíše, už mi neposílá nic, žádný dopis, jak mi přidal. Dostávám důchod, tam byl vždycky dopis, jak je skvěle, takže už alespoň šetří na tom papíře, takže 358 korun. Navíc tato navýšení se samozřejmě netýkají všech. Pro většinu důchodců bude růst penzí ještě nižší než tato směšná průměrná částka, stejně jako je pro většinu důchodců naprostá utopie dosáhnout na průměrnou penzi 21 080 korun.

Mimochodem, nové důchody loni klesly o 473 korun ve srovnání s rokem 2022. V průměru noví penzisté dostávali 19 990 korun. Poklesly nejenom nově přiznávané starobní penze, ale i ty předčasné, u nich došlo k propadu o 1 939 korun na průměrných 16 273 korun. Přitom průměrná penze na konci prosince byla 20 264 korun a u předčasných důchodů to bylo 18 567 korun. Ano, tady je zdroj, zase Novinky: „Nové důchody loni klesly o stovky korun. Souvisí to s inflací.“ No, prosím, kterou způsobil Fiala – to tam nenapsali – protože nezastropoval elektřinu. To je stále dokola, stále dokola.

Další škrty: výchovné, předčasné důchody a studenti. Ono nejde jen o zvyšování věku odchodu do důchodu nebo snižování valorizaci penzí, ale tato vláda přichází s dalšími asociálními opatřeními. Chcete potrestat maminky osekáním výchovného a to je samozřejmě skandální, když připomenu, že to byli hlavně Jurečkovi lidovci, kteří se tvářili, že to chtějí. Bez nás by to nebylo. Ted'ka? Nevím.

Pan Jurečka, ten mění stále názor. Včera mě zastavili na recepci odcházejícího velvyslance Turecké republiky, Turecka, a ptali se mě, že co vlastně... Protože zase navrhuje nějaké lepší peníze pro bývalé prezidenty a potom stále navrhuje něco pro bývalé prezidenty, stále se to mění, takže člověk absolutně ztrácí přehled a nechápu, podle čeho vlastně on co navrhuje.

Nyní ženy, které vychovaly dvě nebo tři děti, přijdou za 21,5 roku v penzi, což je podle Ministerstva práce a sociálních věcí... má být průměrná doba strávená v důchodu, o 700 000 korun. Ano, dobře slyšíte. „Jedinou výjimkou jsou maminky tří a více dětí s příjmem na úrovni minimální mzdy.“ To je zdroj zase Novinky, „Na reformu penzí nejvíc doplatí matky, sebere jim statisíce korun.“

Lidem tu penzi za každých okolností chcete znepríjemnit a znevýhodnit, co to jen jde. Proto také děláte vše pro to, aby předčasné důchody de facto přestaly existovat. Vůbec vám nedochází, pane premiére, že spousta lidí míří do předčasného důchodu prostě proto, že celý život pracovala rukama a už fyzicky dál nemůže, a ne proto, že by pracovat nechtěli. Místo abyste se zaměřili na rekvalifikační programy, místo, aby Úřad práce podchytil jednotlivé pracovníky a nabídl jim změnu zaměstnání, snažíte se lidi udržet. Proto jste odchod do předčasného důchodu zkrátili na maximálně tři roky před dosažením důchodového věku místo pěti let, jak to bylo za nás. Potřebnou dobu důchodového pojištění pro předčasný důchod jste zvýšili, (z) 35 let na 40. Přitom samotná podmínka 35 let důchodového pojištění pro získání nároku na řádný starobní důchod je jednou z nejprísnějších v Evropě a dlouhodobě ji kritizuje například ombudsman Stanislav Křeček. Jen v loňském roce bylo z důvodu nedostatečně dlouhé doby důchodového pojištění zamítnuta žádost o důchod 10 807 lidem, což je přibližně každá dvanáctá žádost. Jde o nejčastější důvod zamítnutí žádosti o starobní důchod, jak ukazují statistiky České správy sociálního zabezpečení.

Ombudsman Křeček očekává, že v budoucnu bude počet zamítnutých důchodů narůstat, a to v souvislosti s pravidlem, že od roku 2009 do důchodu vůbec se nepočítá studium. Tak to je taky vaše dílo, a to jste v opozici i jako vláda lidem slibovali, že dobu potřebnou pro dosažení nároku na důchod snížíte, (z) 35 na 25 let. Snížení minimální doby důchodového pojištění na 25 let bylo součástí i programového prohlášení vlády až do března 2023, než jste to vyškrtli. Už teďka jsem to pochopil vlastně, vážení spoluobčané, programové prohlášení vlády pan premiér plní tak – on tvrdí, že to plní na 90 procent – že tam všechno vyškrtal. Tak už to chápu, 90 procent splnil, vyškrtal to. (Smích a potlesk z lavic ANO.) Ted'ka mě to napadlo, že jak tedy oni to plní, že to vyškrtají (Se smíchem.), no a potom jasně, může plnit 90 procent. Takže neplní vůbec nic. Neuvěřitelné! (Se smíchem.) Takže další z porušených slibů, stejně jako závazek, že zavede možnost, aby lidé mohli platit 1 procento z důchodového pojištění rodičům nebo prarodičům. Taky škrtl, taky plní.

No, tak už vidíte, je to vysvětleno, už jsme to pochopili, pane premiére, že tím, že nic neplníte, tak vlastně plníte, (nesrozumitelné) protože není co plnit.

Ale zpátky k předčasným důchodům. Vy navíc nejste schopni se dohodnout, jaké náročné profese budou mít nárok na to jít o pět let dřív do důchodu. ODS a TOP 09 to kalouskovsky chtějí osekát na úplné minimum neboli ze 120 000 zaměstnanců částečně třetí a čtvrté kategorie jen na 12 000 zaměstnanců čtvrté kategorie. Přitom podle původního plánu návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí měly jít do důchodu pracovní pozice, kde jsou přítomna následující zdravotní rizika: vibrace, zátěž chladem, zátěž teplem a celková fyzická zátěž. „Podle důvodové zprávy k důchodové reformě by tak dřívější důchod mohli získat například i pracovníci sociálních služeb, zedníci, skláři, kováři, brusiči skla, šéfkuchaři nebo kamnáři.“

No, proč ne kuchaři? Zdravím našeho kuchaře z Besedy. To je ten, co má dva roky do důchodu a bere 30 000. Děkujeme, paní Pekarová, skutečně úžasné, jak platíte tady svoje zaměstnance. To je jen taková odbočka. Čočka za 77 korun, vážení. Kdo to má?

Zdroj: Deník, „Důchodová reforma, penze, důchod, dřívější odchod do důchodu, náročné profese“, pro to, kdyby někdo pochyboval o zdroji. Hnutí ANO krácení náročných profesí na čtvrtou kategorii zásadně odmítá. Navíc návrh MPSV rozhodně také není dobrý, protože počítá s tím, že „nárok budou mít pouze zaměstnanci v náročných profesích, nikoliv lidé pracující jako OSVČ. Zohledňovat se bude pouze fyzicky náročná práce, nikoliv psychicky náročná či jinak vyčerpávající práce. Pro snížení důchodového věku bude nutné v náročné profesi odpracovat alespoň 2 200 směn, což je přibližně deset let práce, pak se důchodový věk sníží o 15 měsíců. Za 4 400 odpracovaných směn – asi dvacet let – „se věk sníží o 30 měsíců a za každých dalších 74 směn dojde k snížení o 1 měsíc. Maximální délka snížení důchodového věku bude 60 měsíců. U hasičů a záchranářů se bude zohledňovat vykonaná práce od roku 1993 a u ostatních náročných profesí až práce od roku 2015.“ Titulek tady, zdroj České důchody, „Dřívější důchod pro náročné profese stále není dořešen, ve hře je omezení.“ No, tak to víme. To je každou chvíli něco jiného, tahle vláda.

Konečně, také chcete, vážená vládo, vážený pane premiére, podvést studenty vysokých škol. – Takže, vážení studenti, dobře poslouchejte. – Těm jste slibovali, studentům, že studium opět začnete počítat do takzvané náhradní doby důchodového pojištění, tedy že se bude promítat do odpracovaných v uvozovkách let potřebných pro získání důchodu nebo zvyšování penze. Jenže nic z toho nebude. Zase nic, zase plní program pan premiér. (Se smíchem.) Zase něco škrtnul, tak má splněno. Úplně absurdní divadlo, tohle. Navíc tím, že osekáváte předčasné důchody a zvyšujete dobu pojištění, tak reálně to znamená, že studenti vysokých škol na předčasné penze prostě nedosáhnou. Vážení studenti, dobře poslouchejte! Zdroj: Echo24. Důchodová reforma, studenti, doktorské studium, započítávání pojištění. Nebude. Další slib škrtnuto, podle pana premiéra splněno.

Takže, vážené kolegyně, kolegové a hlavně vážení občané, může se někdo divit, že z průzkumu STEM vydaného v červenci vyplynulo, že 60 procent lidí považuje současný důchodový systém za nespravedlivý a 64 procent lidí si myslí, že „průměrný starobní důchod nepokryje základní potřeby penzistů“. Zdroj: Echo24, Zprávy, titulek Domov, „Podle většiny lidí jsou důchody nespravedlivé a nepokryjí potřeby penzistů, (zjistil) průzkum.“ Kroky Fialovy vlády směřují k asociálnímu šetření, jež se jako první dotýká těch, kteří naši zemi budovali a budují, protože to se týká i zaměstnanců, i studentů. Nezapomínejte na to, že se to týká všech, všech, kteří pracují.

Místo toho, aby vláda hledala nové zdroje a skutečné reformní kroky, obrací svou pozornost k nejzranitelnějším seniorům, kteří si zaslouží odpočinek a bezpečné zázemí po celoživotní práci. Důchody, které vláda dnes oklešťuje, nejsou jen čísla. Jde o prostředky pro důstojný život pro ty, kteří po desetiletí podporovali náš stát, naši zemi, a přispívají k jeho rozvoji. Tyto peníze jsou jejich právem, ne vládním darem. Vláda se chová, jako kdyby to byly její peníze, ano. Není to dar. Důchody, nesmí být prostředkem, kde má stát hledat úspory. Důchody jsou odrazem naší úcty a vděku těm, kteří tuto zemi po desítky let budovali a budují. Nezapomínejme, že je to hlavně o zaměstnancích. Ať se vláda zeptá našich seniorů, zda jim valorizace o průměrných 360 korun pokryje alespoň nejnutnější výdaje, ať si položí otázku, zda je důchod ve výši okolo 20 000 dostatečný, když ceny rostou tempem, které na naše seniory dopadají nejtvrději. Šetřit na důchodcích v době, kdy mnozí důchodci čelí volbě mezi jídlem a léky, není jen asociální, je to zcela nemorální a výrazem naprostého pohrdání lidmi, kteří budovali náš stát. Senioři nesmí být obětí nedostatečné kompetence vlády řešit dlouhodobě udržitelné financování. Ano, vláda slibovala a máme tady nejvyšší dluh v historii. Nejvyšší! Přitom vybrali o stovky miliard daní navíc, snad 600 nebo 700 miliard, pokud si to dobře pamatují. Úplně neuvěřitelné! Takže dluh, daně a deficit ještě. Nic nezvládají. Mnozí... senioři nesmí být obětí nedostatečné kompetence vlády řešit dlouhodobě udržitelné finance. Ano.

Tahle vláda není schopná, ona vůbec nechápe, že jsou i nějaké příjmy. Ona má jen výdaje a obrovské. Pokud dnešní vládní koalice tvrdí, že potřebuje šetřit, měla by začít

u vlastních výdajů. Ano, platy ministrů a poslanců počínaje, politickými funkcemi pro své přátele konče. Ano, tak to už jsem opakoval. Vážení spoluobčané, znovu opakuji, že tahle vláda, která nemá peníze a vám navrhuje příští rok 360 korun, tak si dala do rozpočtu 13,7 (procenta), takže každý ministr bude mít o desítky tisíc navíc. Teďka to dali na půlku, ale vůbec, že si to dovolují, to je neuvěřitelné.

Mnozí z nás si ještě pamatují sliby premiéra Fialy, který před volbami hovořil o udržení důchodového věku a plné valorizaci důchodů. V době, kdy nyní vidíme, že inflace znehodnocuje úspory a ceny rostou tempem, které jsme nečekali, by přirozeným krokem měla být ochrana seniorů. Ale priority Fialovy vlády jsou jinde. Hlavně mluvit o válce, o zbrojení, o Ukrajině a na naše občany peníze nezbývají a na důchodce už vůbec ne. Hnutí ANO jako opozice, jako hlavní opoziční síla, která je samozřejmě předmětem neustálých dezinformací a útoků... Samozřejmě bude se to stupňovat, ten program je nastaven, všichni víme, o co jde, všichni budou pomáhat, aby hnutí ANO nemělo možnost se vrátit do vlády a napravit znovu ty škody. To jsou škody, které Fialova vláda způsobila. Takže my odmítáme tento přístup, kdy si vláda premiéra Fialy vybírá seniory jako terč pro své škrtky a rozpočtové úpravy. Pokud chce vláda šetřit, má spoustu možností, například i těch skandálních 7 procent navýšení platů. Ty vaše řeči o tom, že pojďme se bavit o platech... Samozřejmě schůze byla přerušena, takže v tom se nepokračovalo, i když je tam jasný náš návrh i řešení, tak to ne. Tak máte možnosti. Máte tam x politických trafikantů a můžete bojovat proti šedé ekonomice. Tupě škrtat na nejzranitelnějších dokáže každý.

Naši senioři si zaslouží, aby si mohli svůj důchodový věk užít, ne aby o každou korunu bojovali. Právě oni vybudovali naši zemi, která dnes stojí na jejich práci a obětavosti. My jako hnutí ANO jsme vždy prosazovali, že důchody nemají být sociální dávkou, ale důstojným výrazem uznání a vděku za celoživotní práci. Naším občanům říkáme jasně: Pokud budeme znovu ve vládě, důchodový systém znovu postavíme na nohy, navýšíme valorizace, aby důchody pokryly skutečné životní náklady a inflaci, a zastropujeme důchodový věk na 65 letech, čímž zajistíme, aby lidé mohli svůj zasloužený odpočinek strávit aktivně a ve zdraví. Zajistíme dostatek financí na tato opatření, stejně jako minulosti. Samozřejmě zajistíme i adekvátní zdravotní péči, i když nevíme, jak dlouho ty škody, co způsobila Fialova vláda, budeme muset napravovat. Na rozdíl od Fialovy vlády, která dnes sleduje krátkodobé rozpočtové úpravy, naše hnutí přináší konkrétní řešení – Karel Havlíček představil pilíř zdroje, jak to můžeme financovat – a reformní kroky, které povedou k stabilnímu důchodovému systému, jenž nebude přenášet zátěž na seniory. Ano, je tady řeč o tom pilíři, kde samozřejmě ten představíme v rámci našeho volebního programu.

Všichni si můžou vzpomenout, jak to fungovalo, když jsme my vládli, ano, protože samozřejmě dva roky covidu byla skutečně katastrofa a krize. Tahle vláda žádnou krizi neměla, jenom ji způsobila. Takže není to o tom, že by nebyly peníze na důchody. Je to o tom, že dnešní vláda se rozhodla ty peníze použít jinde, například na ty nesmyslné stíhačky. (Se smíchem.) To je největší balík úplně. Už jsme tam kolik záloh zaplatili, ne? Už to bude, nevím kolik 26, 30 miliard? Možná to přijde za deset let. Neskutečné! My však věříme, že základní úcta a respekt těm, kteří po celý život podporovali tento stát, jsou naprostou prioritou.

Pokud se vrátíme do vlády – a příští rok se to rozhodne, příští rok bude zásadní střet o budoucnost naší země, jestli tahle vláda ji bude ničit nadále, nebo my se vrátíme do vlády – budeme pokračovat v tom, co jsme vždy chtěli. Chtěli jsme vždy být tady pro lidi a pracovat pro jejich dobrý život, pro všechny generace. Takže nedělám si žádné ideály, tahle asociální vláda to převálcuje, ale neztrácejte naději. Pokud nám dáte tu důvěru, tak ta naděje přijde za rok. Děkuji moc. (Potlesk v levé části sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Hezké odpoledne, nyní vystoupí s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová, následuje pan předseda Okamura. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, kolegyně, kolegové... (Rozhlíží se po sále.) No, moc vás tady na pravém spektru u vaší vlajkové lodi skutečně nesedí.

Předloženým parametrickým změnám v důchodové oblasti, které mají za cíl udělat z České republiky ostrov pracujících starců uprostřed Evropy a které jsou zcela nepřesně označovány důchodovou reformou, se podrobně věnujeme už několik měsíců. Proto je, myslím, nejvyšší čas podívat se také na to, jak by měla vypadat reforma skutečná. Její atributy jsou totiž známé a veřejně dostupné. Skutečně se nejedná o žádnou raketovou vědu. Ať už budeme hledat inspiraci v každoroční zprávě o penzích z dílny OECD, v demografických a ekonomických projekcích Evropské komise nebo studiích Světové banky, dojdeme k poměrně vzácné shodě na zhruba šesti pilířích, jak by taková reforma měla vypadat.

Prvním z klíčových bodů, na které odborníci na penzijní systémy a jejich reformy kladou důraz, je stabilita důchodového věku a zohlednění zdravého stárnutí. Analýzy Evropské komise i OECD se totiž shodují na tom, že státy by při svých reformách měly zohledňovat nejen délku života jako takového, ale také jeho kvalitu a zejména zdraví člověka v pozdním věku. Žádná ze studií nezapomíná dodat, že reformy by měly zahrnovat i flexibilní odchod do důchodu podle fyzické a psychické náročnosti povolání.

Druhým z klíčových bodů důchodové reformy by měla být podpora soukromého spoření, v českých podmínkách známého jako takzvaný třetí pilíř. Je přece logické, že právě prostřednictvím zajímavých nástrojů pro vlastní zabezpečení na stáří, které stát podporuje daňově nebo státní podporou, získává důchodový systém nepostradatelné finanční prostředky navíc, které mu pomáhají k tolik požadované dlouhodobé stabilitě.

Do třetice, férové financování a redistribuce. Ačkoliv u daní i veřejných financí je vždycky trochu ošemetné mluvit o spravedlnosti, měly by příspěvky do systému být rozloženy tak, aby nebyla zatížena pouze nejmladší generace, ale jednotlivé věkové i příjmové segmenty byly zatíženy co nejspravedlivěji. Dokonce, v této souvislosti hovoří studie OECD a Světového ekonomického fóra o možnosti zvýšit udržitelnost důchodového systému explicitně tím, že státy zapojí investice z ekonomického růstu jako nový finanční zdroj. Hovoří se zde doslova o přesměrování části hospodářského růstu do důchodového systému coby efektivní alternativě jiných kroků, a to zejména tehdy, je-li kombinováno s vyššími investicemi v rámci penzijních fondů.

Čtvrtým prvkem, který by podle relevantních studií měla obsahovat kvalitní důchodová reforma, jsou strategické investice pro dlouhodobé financování. Některé země, jako například Norsko, úspěšně zavedly strategické fondy pro podporu důchodového systému. Tyto fondy investují do dlouhodobě výnosných aktiv, aby posílily stabilitu důchodového systému i v časech ekonomické stagnace či krize. V českých podmínkách se sice nemůžeme opírat o bohaté zásoby zemního plynu jako tento skandinávský vzor, rozhodně se ale jako alternativa ke zvážení nabízí třeba investice do jádra, kam hodláme v následujících letech investovat nejméně 400 miliard korun.

Pátý prvek se může na první pohled jevit jako doplňkový, ale není tomu tak. Jedná se totiž o požadavek transparentnosti a dlouhodobé udržitelnosti. Podle STEM přes 60 procent Čechů považuje za důležité, aby byla reforma srozumitelná a dlouhodobě udržitelná, aby se podmínky důchodového zabezpečení neměnily každých několik let. Je to logické, protože

stabilní podmínky a transparentnost jsou hodnotou univerzální, která má svou vysokou cenu i v oblasti daní nebo průmyslových regulací.

Jako další pilíř je pak doporučováno zohlednit rodinné povinnosti a výchovu dětí, protože porodnost je alfou a omegou udržitelnosti penzijního systému. Zde může jít Česká republika dlouhodobě příkladem, protože jak prvek vyšších důchodových nároků z titulu rodičovství, tak snížení věku odchodu do důchodu pro matky jsou již léta součástí našeho penzijního systému a je tomu tak dobře.

Ted', když jsme si řekli atributy důchodové reformy, tak jak si ji představují etablované instituce, jejichž studie musí být Ministerstvu práce a sociálních věcí známé minimálně stejně dobře jako mně, přichází chvíle na klíčový dotaz. Splňuje předložený návrh zákona parametry kvalitní důchodové reformy? Odpověď zní: ne, a to v každém jednom z představených bodů.

Ne, návrh nezohledňuje zdravé stárnutí. Počítá naopak s pevným navázáním odchodu do důchodu na předpoklad nekonečného růstu délky života, a to zcela bez ohledu na to, že často se jedná o život na plicních ventilátorech nebo v sanatoriích. Zkrátka a dobře, údajná reforma funguje tak, že pokud systémy na ministerstvech zjistí prodloužení délky života, okamžitě oddálí všem budoucím generacím nárok na zasloužený odpočinek v důchodu. Průměrná délka dožití minus 21,5 a hotovo.

Podporuje návrh soukromé spoření v českých podmínkách známé jako třetí pilíř? Ani náznakem. Naopak, podle nejnovějších statistik třetího pilíře za této vlády počet lidí, kteří si dobrovolně spoří na důchod, poklesl o 400 000. O nové možnosti, takzvaném DIPu neboli dlouhodobém investičním produktu, podle zveřejněných šetření po 11 měsících neslyšely dvě třetiny obyvatel naší země. Pokud by někdo čekal, že důchodová reforma bude přicházet s výraznějšími daňovými úlevami, motivačními programy pro živnostníky a zaměstnavatele nebo třeba informační kampaní, která by upozorňovala na důležitost vlastního zabezpečení na stáří, musí být velmi zklamaný. Nic takového ani náznakem údajná reforma neobsahuje, ba dokonce po přečtení zákona nemůžeme mluvit ani o základní koordinaci s Ministerstvem financí, které má třetí pilíř v gesci. Troufám si tvrdit, že tu reformu (Ukazuje uvozovky.) na Ministerstvu financí pořádně ani neviděli.

Co požadavek férového financování a distribuce? Tak tady má zákon jasno. Distribuce ano, ale pouze jedním směrem, a to směrem od lidí do státního rozpočtu. Cílem zákona totiž je co nejvíce zkrátit pobyt v důchodu silným ročníkům sedmdesátých let, takzvaným Husákovým dětem. To bude znamenat historicky největší ránu pro peněženky jedné z generací.

Na základě technokratických predikcí prodlužování délky života hodlá Fialova vláda zkrátit důchodový věk milionům Čechů, a tím již v roce 2050 odklonit od budoucích důchodců do státního rozpočtu zhruba 170 miliard korun ročně – 170 miliard korun – které sebere silným ročníkům sedmdesátých let, protože není schopna dělat kroky nezbytné k tomu, aby zajistila obyvatelům naší země zasloužený pracovní odpočinek po dosažení 65 let věku.

Co pilíř strategických investic, který má vláda dokonce vetknutý do svého programového prohlášení? Samozřejmě ani stopy. Když si tento záměr dovolíme připomenout my jako opozice, ministru financí je to nepokrytě k smíchu. Mně ale k smíchu nepřijde, že vláda neplní jeden z vlastních závazků a jedno z hlavních doporučení nejrespektovanějších pracovišť příslušné oblasti. Ministr financí by se měl přestat programovému prohlášení vlastní vlády vysmívat a měl by na pilíři státních investic raději začít pracovat. Času málo, práce hodně, chtělo by se říct. Také by měl přestat podporovat daňové úniky, výplaty na ruku a zaměstnávání načerno, o jehož boomu hovoří i generální ředitelka Finanční správy. Všechno jsou to totiž oblasti, které mají na náš penzijní systém velmi negativní dopady.

A co transparentnost a dlouhodobá udržitelnost reformy? No, tady je to obzvlášť pikantní. Návrh důchodové reformy je totiž udržitelný asi tak, že neudržel pohromadě ani

během svého vlastního projednávání ve Sněmovně, kde má vládní koalice pohodlnou většinu. Mám nyní na mysli zásadní změny, které k vlastnímu zákonu na poslední chvíli načetla sama koalice. Změna první, která navzdory všem dosavadním koaličním proklamacím o potřebě nekonečného růstu odchodu věku do důchodu zavádí strop pro odchod do důchodu maximálně na 67 letech, a změna druhá, která brutálně a necitlivě omezuje takzvané náročné profese, tedy okruh pracovníků, kteří mohou jít do penze dříve. Dva jasné důkazy, že nejde o žádnou připravenou reformu, ale obyčejný seznam nesourodých nápadů, které nejsou nijak provázány, nemají žádný společný cíl a už vůbec nesledují to, co bylo slibováno, tedy spravedlnost a férové důchody. Jak vidíte, naše přesvědčení, že toto není žádná důchodová reforma, má velmi silnou oporu v datech i v mezinárodním srovnání. Zkrátka a dobře při prvotním srovnání se základními požadavky na důchodovou reformu tento Jurečkův paskvil neobstojí a shoří jako papírová růže. Přitom hovoříme o zákonu, který se týká úplně každého, o zákonu, který má podle předkladatelů zachránit důchodový systém před kolapsem a zajistit férové důchody i budoucím generacím.

Očekávala bych, že takový zákon bude v detailu veřejnosti představen a vysvětlován ve všech svých souvislostech dlouho předtím, než bude vládou odsouhlasen a odeslán do Poslanecké sněmovny. Očekávala bych, že takový zákon bude srozumitelný každému občanovi. Každý si na jeho základě dokáže představit svou situaci a upravit životní strategii. Také bych očekávala, že takový zákon bude zevrubně posouzen a podpořen argumenty a analýzami širokého spektra odborníků, od pojistných matematiků, demografů, sociologů, ekonomů přes prognostiky a ekonomy až ke specializovaným právníkům. Očekávala bych, že takový zákon bude projednán se sociálními partnery a bude i pro ně akceptovatelný a proveditelný. V neposlední řadě bych očekávala, že takový zákon bude prodiskutován se všemi významnými politickými stranami a případně konsenzuálně upraven tak, aby odolal politickým cyklům. Myslím, že by to v případě tak zásadní změny, nazývané dokonce důchodovou reformou, mělo být normální, jako projev úcty k občanům a pokory k rolím, které jako zákonodárci plníme. Nic z toho se nestalo.

Už před druhým čtením jsem hovořila o náhlých, zásadních změnách, které byly avizovány a vzešly z debat mezi prvním a druhým čtením. Opatření, která byla vydávána za nedotknutelné pilíře reformy, se z hodiny na hodinu od základu změnila. Hovořilo se o zmírnění tempa růstu důchodového věku a faktickém zachování výchovného na první a druhé dítě. Změn načtených koaličními poslanci je ale daleko víc a u některých si ani koalice nebyla jista, zda je vlastně chce. Nejen že lidé vůbec nevědí, co je čeká – a to ani v příštím roce, natož v delším horizontu – ani oni koaliční poslanci nevěděli, jakou podobu reformy připravili. Mezi dny 2. a 4. října 2024 byly pozměňovací návrhy koaličních poslanců změněny tři základní pilíře reformy, prohlašované až do té doby za nedotknutelné a nezpochybnitelné, pro budoucnost důchodového systému nezbytné.

Ze strany KDU-ČSL přišel požadavek na zastropování věku odchodu do důchodu na 67 letech. Na kafkovské tabulky, podle kterých bylo nutné prodlužovat odchod do penze donekonečna, se rázem zapomnělo a základní pilíř reformy, dalo by se říci, se tedy silně rozkýval. Proč máme věřit jakýmkoliv výpočtům, když už neplatí ty z původního návrhu, u tohoto prý nejdůležitějšího opatření?

Výchovné ve výši 500 korun se fakticky vrací pro první a druhé dítě všem, u nichž přilepšení k důchodu podle fiktivního vyměřovacího základu bude nižší než 500 korun. Bez výpočtu dopadů to najednou jde? Náhrada výchovného fiktivním vyměřovacím základem měla podle původní argumentace vést k potřebným úsporám a spravedlivému ocenění péče.

Pak přišel – po mém soudu v reakci na požadavek KDU-ČSL zastropovat důchodový věk na 67 letech ze strany TOP 09 a ODS – požadavek na brutální omezení počtu profesí, na které se vztahuje snížení důchodového věku pro náročné profese. To by se podle nich mělo týkat jen malé skupinky lidí ve čtvrté rizikové kategorii. Proč má kdokoliv věřit, že tentokrát je to spravedlivé a správné? Najednou koaliční poslanci objevili, že původní výběr čtyř rizik

ze sledovaných třinácti není řádně zdůvodněn a že je třeba se rozhodovat až po vyhodnocení zkušeností?

Pozměňovacích návrhů je mnohem víc, některé mají spíše technický charakter, ale i tak svědčí o zmatečné přípravě a nedomyšlených souvislostech nebo také o tom, že se koaliční poslanci o skutečný obsah důchodové reformy po celou dobu přípravy vůbec nezajímali a teprve na poslední chvíli zjistili, co v ní je. Časy vložení některých návrhů tomu nasvědčují více než přesvědčivě.

V další fázi během projednávání v garančním výboru se koaliční poslanci nedokázali na první pokus v dostatečném počtu dostavit ani na jednání výboru a při druhém jednání nepodpořili ani návrh vlastních kolegů týkající se zúžení okruhu náročných profesí s nárokem na snížený odchod do důchodu.

Od začátku jsem tento pozměňovací návrh označovala za politický handl. Ukázalo se, jak je takový handl nejistý, vztahy v koalici vratké a spoléhání na politickou dominanci ošemetné. Podle všeho se teprve teď koaliční strany ve Sněmovně dohodly, jak že tedy budou nakonec hlasovat, a to i díky STAN. Podle všeho bude zaveden limit 67 let a o omezení náročných profesí se dál bude debatovat. Slyšíte správně? Debatovat! (Ukazuje uvozovky.) Takže z politického handlu vznikne díky hnutí STAN debatní kroužek a z debatního kroužku samozřejmě nikdy nic kloudného nevznikne. Opravdu si myslíte, že takhle má vypadat zodpovědná příprava důchodové reformy? (Ukazuje uvozovky.) To jsou promyšlená, o analýzy a odborné argumenty opřená a konsenzuálně prodiskutovaná opatření? K takto vzniklému systému mají mít důvěru? Tak si vážíte občanů?

Ujišťuji vás, že žádnou ze změn zhoršujících postavení stávajících či budoucích důchodců nepodpoříme, ať už byla v původním návrhu, či je obsahem pozměňovacích návrhů. Jsem přesvědčena, že voliči vládním stranám nezodpovědný přístup k důchodům nezapomenou. Naopak předkládáme vlastní návrhy, které vrací do zákona jistoty valorizací řádných i předčasných důchodů podle předchozích valorizačních vzorců a úprav. Trváme také na zastropování důchodového věku na 65 letech a na zachování výpočtového vzorce pro budoucí důchody. Vracíme možnost odchodu do předčasného důchodu. Podporujeme zachování růstu důchodů pracujícím důchodcům, a protože zvýšení o 0,4 procenta vyměřovacího základu je skutečně málo, navrhujeme zvýšit koeficient na 1,5 procenta vyměřovacího základu. Přepočet bude podle našeho návrhu prováděn ex lege, bez žádosti příjemcem důchodu. V neposlední řadě navrhujeme navýšení valorizace důchodů v termínu od 1. 1. 2025 o 500 korun do zásluhové části pro každého.

Vážení kolegové, přiznejte si, že přístup koalice k přípravě reformy (Ukazuje uvozovky.) je naprosto diletantský. To je vysvětlení, proč se ANO ho neúčastní. Přiznejte si, že proklamovaný cíl – férové důchody pro budoucí generace – tenhle chaos nemůže zajistit. Kde jsou výpočty a analýzy? Kde jsou ty krásné barevné grafy ohledně udržitelnosti, které před dvěma roky ukazoval pan ministr Jurečka? Jak je možné, že se základní opatření reformy mění opakovaně v řádu hodin během druhého čtení? Jak je možné, že postoj koalice k jejím vlastním zásadním návrhům se dohaduje den před zahájením třetího čtení? Jediný výsledek je nejistota a pocit ohrožení u lidí, kteří už v důchodu jsou, stejně jako u těch, kteří do něj míří či svou pracovní kariéru teprve zahajují. Nikdo se nemůže spolehnout vůbec na nic a nejméně ze všeho na stát reprezentovaný touto vládou. Tohle napravit bude opravdu těžké.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi ještě makroekonomický pohled. Česká republika dnes vydává na důchody něco mezi 8 (a) 9 procenty HDP. V okamžiku, kdy půjdou dnešní padesátníci do důchodu, to bude asi 11,5 procenta HDP, tedy tolik, kolik již dnes dává třeba Polsko, Finsko, Rakousko nebo Francie. Možná se ptáte, jak to ty ostatní země zvládají. No, zvládají to tak, že jejich vlády dbají na hospodářský růst, který je alfou a omegou penzijního systému, zvládají to tak, že bojují s šedou ekonomikou, která je u nás okolo

10 procent, a zvládají to samozřejmě také tak, že nejsou za aktivní pomoci svého ministra financí zemí zatajených tržeb, cash only a výplat na ruku.

Řešením krátkodobé dysbalance penzijního systému způsobené odchodem Husákových dětí do důchodu, která zatíží náš rozpočet 3,5 procenty HDP, je za prvé eliminace šedé ekonomiky, která je okolo 10 procent HDP, za druhé trvalý ekonomický růst kolem 2 procent ročně a za třetí posílení důchodového systému dodatečným zdrojem v podobě strategického fondu státních investic. Vláda by také měla splnit závazek ze svého programového prohlášení a začít pracovat na pilíři státních investic. Měla by přestat podporovat daňové úniky, výplaty na ruku a zaměstnávání načerno. Možná by si měla povšimnout alarmujících statistik klesající porodnosti, třeba těch z první poloviny letošního roku. Od ledna do června ubylo meziročně 10 procent narozených.

Ze všech těchto důvodů a také proto, že předložený zákon není skutečným a seriózním řešením penzijního systému v České republice, by dnes Poslanecká sněmovna měla předložený důchodový zákon odmítnout. Je to zákon, který znamená, že se penze dočkají jenom šťastlivci na prahu sedmdesátky. Je to zákon, který nepřichází s ničím, co by penzijnímu systému skutečně pomohlo. Je to zákon, který místo toho přichází s lacinou tabulkou zvyšování věku odchodu do důchodu postavenou na nekonečném růstu délky života, která v reálném životě fungovat nemůže a nebude.

Za sebe a za hnutí ANO veřejně slibuji, že vize vlády Petra Fialy o zemi pracujících starců se nestane budoucností České republiky. I když si tuhle šílenost proválcujete silou své stočtyřky nebo stopětky, jak už stejně dávno slibujete, my ji po příštích volbách podrobíme revizi a z velké části zrušíme, dostaneme-li důvěru od voličů sestavit příští vládu. Člověk má na stará kolena chodit za vnoučaty, ne do továrny nebo za kasu. Peníze na důchod mu pomůžeme zajistit tak, jak je zvykem ve vyspělém světě. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk. O slovo se hlásí poslanec Rozvoral.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já vám nemohu udělit slovo, protože v tuto chvíli mám přihlášky s přednostním právem. Další přihlášený je pan předseda Okamura, ten tady není přítomen... (Poslanec Rozvoral mimo mikrofon upozorňuje, že chce za klub.) Přednostní práva mají přednost i před tím, když chcete hovořit... (Poslanec Rozvoral chce vystoupit s procedurálním návrhem.) S procedurálním návrhem, nebo jaký máte návrh? (Poslanec Rozvoral chce dát návrh na pauzu.) Chcete si vzít pauzu ty tři minuty? V tom případě prosím.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vzhledem k tomu, že teď má vystoupit náš předseda Tomio Okamura, má projev delší, nechce být přerušován a je avizovaná přestávka na oběd od 14 hodin, tak žádám o přestávku na poradu poslaneckého klubu hnutí SPD do 14 hodin. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Já tedy vyhláším pauzu do 14 hodin na jednání klubu SPD. Ještě vás upozorním, že tedy nyní po ní bude následovat pauza do 15 hodin, jak bylo dohodnuto na grémiu, je to polední pauza. Přerušuji tedy 117. schůzi právě do 15 hodin.

Členům organizačního výboru připomínám, že schůze organizačního výboru se bude konat za přibližně pět minut.

(Jednání přerušeno v 13.58 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 15.00 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády... Máme tady člena vlády? (Rozhlíží se po sále.) Bylo by dobré zajistit, pánové předsedové klubů...

Měli bychom pokračovat v jednání. Jsme stále před stanovením pořadu schůze a máme několik přihlášek s přednostními právy. Nyní by měl vystoupit pan předseda Okamura jakožto další přihlášený, následuje pan předseda Fiala, pan předseda Dufek, pan místopředseda Havlíček a paní místopředsedkyně Richterová. To je tedy pořadí přihlášených. Nyní dám slovo panu předsedovi Okamurovi.

Poslanec Tomio Okamura: Tak, vážená paní předsedkyně, já bych vás chtěl na úvod požádat, zdali by tady byl nějaký ministr.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já to z tohoto místa... A už vidíme přicházet, pan ministr Výborný už je přítomen. Můžeme pokračovat.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, potřetí se scházíme nad vládním zákonem, jehož cílem je porušit právo každého pracujícího občana naší země na spravedlivý důchod. Jednáme současně i o vládním návrhu na zvýšení platů politikům a zavedení apanáže pro manželku vašeho prezidenta. Jak symbolické! Znovu za SPD zopakují: zásadně odmítáme Fialovou vládou navržené zvyšování věku odchodu do důchodu a snižování důchodů.

Mottem a cílem vámi navrženého zákona o důchodech je obrat co nejvíc současných i budoucích seniorů. Motivem vašeho zákona o valorizaci politických prebend je zvýšit si už tak vysoké platy. Na důchodce není, na vládu a poslance máte peněz vždycky dost. To jsou ve stručnosti drzé a arogantní návrhy Fialovy vlády. Na důchody je skutečně třeba víc peněz, ale ne na ministry. Jde i o morální rozměr. Nemůžete kázat vodu a pít víno, i když vidíme, že vám z vládní koalice tohle pokrytectví problém nedělá, ale do slušné společnosti se prostě nehodí.

V průběhu debat o změnách důchodového zákona vládní koalice předložila dalších několik změn. Důchodový věk měl být původně navázán na naději dožití padesátiletých osob tak, aby průměrná doba strávená v důchodu byla 21,5 roku. Nakonec se do hry vrátil pevně stanovený věk odchodu do důchodu, a to tentokrát na 67 let, tedy zvýšení o dva roky. Je fajn, že pan premiér a pan ministr Jurečka pochopili, že pětasedmdesátiletý přidavač nebo zedník už s pytle cementu nemá, jako když mu bylo třeba třicet, ale faktem je, že velká část s tím pytle cementu nezamává ani v pětapadesáti a už vůbec ne v pětasedesáti.

To nás dostává k faktu, že vláda ztížila dalším těžce pracujícím nebo lidem v náročných pracovních podmínkách předčasné odchody do důchodu, samozřejmě poté, co už předčasné důchody nedávno ztížila všem ostatním. Rozumím tomu, že tu máme nekompetentní vládní politiky a jejich poradce, kteří mají pocit, že důchody lze vyřešit tím, že budeme posouvat věk odchodu do důchodu. Navzdory tomu, že to jsou často lidé, kteří si říkají ekonomové, tak jejich názor je prostě jen hloupý. Pokud někomu nedovolí zdraví ve vysokém věku pracovat,

tak bude marodit, bude nezaměstnaný nebo půjde do invalidního důchodu. Práci a nějaké daně navíc z člověka, který prostě nemůže, nikdo nevymáčkne a přerozdělování peněz skrze sociální podpory bude stát víc, než kdybychom lidem dali prostě důstojný důchod.

Důchodový systém je v první řadě politická a sociální otázka, důchody jsou politiky nastaveny tak, jak na to má stát dobrou vůli a peníze. Peníze zatím v našem státě jsou, jen není ta vůle. Není vůle, aby stát, potažmo současná Fialova vláda, chytrě peníze vydělával, a když už je lidem uloupí, tak je vláda raději hodí do chřtánu zahraničním zbrojařům nebo Ukrajincům. V takové situaci říkat lidem, že není na důchody, když stovky miliard mizí v zahraničí, to je jen nemravné hulvátství vůči těm, kdo tady na nás po desetiletí pracovali a budovali tuto zemi. Každý poctivý dělník, zedník, zámečnický anebo prodáváčka udělali pro naši republiku víc, než vámi draze placený Zelenskyj. To je fakt, který byste měli mít vždy na paměti. Lidé od vás chtějí pravý opak: starejte se o české občany. V případě dnes projednávaného zákona vás upozorňuji: starejte se taky o české důchodce. To je vaše práce, za to jste vy ve vládě českými občany a firmami placeni. Ne za to, že naopak naše peníze důchodcům seberete a pošlete je do ciziny. Nejsou to vaše peníze, ale jsou to peníze všech občanů naší země.

Poslední, co musím znovu zopakovat, je fakt, že pro nás politiky by cílem mělo být, aby si lidé stihli užít důchodů ještě v čase, kdy jsou schopni si zaslouženého odpočinku po celoživotní práci užít. Klíčovým parametrem by mělo být pro nás takzvané dožití ve zdraví. Čeští muži se dnes dožívají v průměru 76 let. Podle průzkumu evropského statistického úřadu Eurostat je zdraví opouští už v 61 letech, zbylých 15 let žijí se závažnou nemocí nebo jiným zdravotním problémem, který je často zásadně omezuje. Ženy mají takzvanou střední délku života 82 let, ale i ve zdraví se dožívají v průměru 62 let.

Ti, kdo vedou tento stát, by tedy měli mít naprosto opačný cíl, než máte vy. Věk do důchodu by se neměl zvyšovat. A nejen to, měli bychom dělat vše pro to, abychom ho mohli v ideálním případě i o něco snižovat, tak aby si lidé mohli skutečně odpočinku užít alespoň trochu ve zdraví. Vždyť mnozí naši občané pracují i více než 45 let, aby se vůbec dožili důchodu. V praxi to znamená zefektivnit stát, nevyhazovat peníze za cizí, ale šetřit je pro vlastní občany. Samozřejmě zcela zásadní je hledat pro stát také jiné příjmy než jen bohapusté okrádání firem a občanů prostřednictvím rostoucích daní, odvodů a poplatků. Tady bych připomněl, že Fialova vládní koalice v rozporu s vašimi předvolebními sliby nejen zvýšila daně a snížila valorizace důchodů, ale ještě v letošním roce (se) chystáte naše občany okrást ještě o další peníze. Chcete zvýšit povinné koncesionářské poplatky České televizi a Českému rozhlasu, budete zvyšovat dálniční známky – opět po roce další zvýšení – a chystáte se také opět zvýšit povinné odvody živnostníkům.

To, jakým způsobem zefektivnit stát, to samozřejmě chce systémové a razantní změny jak v uvažování, tak v praxi. Ostatně jak už bylo mnohokrát konstatováno, i vy sami jste podobné věci voličům slibovali, ale voliče jste obelhali. V programovém prohlášení vaše vláda lidem slíbila, cituji: „Zkrátíme dobu potřebnou pro dosažení nároku na důchod.“ Dále v programovém prohlášení slibujete a píšete: „Umožníme dřívější odchod do důchodu zaměstnancům v náročných profesích za větší odpovědnosti zaměstnavatelů.“ A jaká je realita Fialovy vlády? Okradli jste důchodce o peníze vámi vyvolanou a neřešenou inflací a porušením jejich práva na valorizaci. Omezili jste jejich právo jít do předčasného důchodu, a tím naopak prodloužili dobu potřebnou pro nárok na důchod. Samozřejmě jste omezili dřívější odchody do důchodu a salámovou metodou ztěžujete odchod do důchodu lidem v náročných profesích.

SPD prosazuje, aby nárok na důstojný důchod ve věku nejlépe 60 až 65 let měli ti, kdo celý život tvrdě pracovali. Pokud někdo pracoval od svých 18 let do 63 let, tak odpracoval 45 let a to je podle názoru SPD dost na to, aby státu na svou penzi vydělal. Vy ale chcete, aby takový člověk na vás pracoval ne 45, ale 50 let a více. Připomenu ještě čísla o dožití ve zdraví. Po šedesátce už mají lidé stále závažnější onemocnění a je naprosto nereálné všechny

nutit, aby pracovali třeba do těch nově navržených 67 let. Původně jste dokonce chtěli, aby byl věk odchodu do důchodu neomezený, ale po tlaku nás z opozice jste váš návrh upravili. Jak jsem už uvedl, lidé budou marodit, anebo budou chodit do invalidního důchodu, takže stejně v pracovním procesu nebudou. Jejich životní náklady bude stát tak jako dnes stejně muset řešit, a to sociální podporou, takže tak jako tak nic neušetříte.

Vážené dámy a pánové, stačí opravdu trochu zdravého rozumu, faktů a statistiky, abyste možná i vy pochopili, že to, co navrhuje, je funkční nesmysl. Schválením vašeho zákona fakticky nic nezměníte. Jen si odškrtnete čárku za další porušení slibů a za další asociální krok proti vlastním občanům. Stojí vám to za to, vám ve Fialově vládní koalici? Vámi předkládaný zákon, doufám, nepřežije rok, protože doufám a přeji si to, že vaše vláda skončí a příští vláda ho zruší. To je ta nejlepší zpráva. Pakliže bude SPD v příští Sněmovně a pakliže budeme součástí vlády, tak v nové Sněmovně okamžitě navrhne opravit všechna legislativní zvěrstva, kterých jste se dopustili. Věřím, že v novém složení bude mít parlament více rozumu, abychom našli shodu.

Pochopitelně nejlepší řešení by bylo začít pracovat na skutečné důchodové reformě. Stávající zákon, který vy tady předkládáte, je pouze novela, která přináší parametrické změny, které poškozují drtivou většinu budoucích důchodců. Hnutí SPD, konkrétně naše poslankyně Lucie Šafránková, podalo řadu pozměňovacích návrhů, které by napravily nejpalčivější chyby předkládaného návrhu a zmírnily dopady, a hlavně nespravedlnosti, kterými novela zákona doslova překypuje.

Navrhujeme, aby se lidem, jejichž účast na sociálním pojištění je minimálně 45 let, nekrátil předčasný starobní důchod, pokud se do něj rozhodnou odejít, oproti řádnému starobnímu důchodu. Za 45 odpracovaných let, často ve fyzicky náročných profesích a podmínkách, by neměl být podle našeho názoru člověk státem finančně trestán. Pokud je cílem zákona získat více peněz do systému tím, že lidé budou déle pracovat, tak bychom měli tu délku práce skutečně zohlednit. Nejde přece o formální věk, ale jak dlouho člověk odváděl státu peníze a živil ho.

Takže tady bych rád ještě jednou řekl ten náš návrh – myslím, když jsem četl včerejší článek na iDNESu, tak se ten návrh setkal s velice dobrou odezvou – že ten, kdo má odpracováno 45 let a účastnil se sociálního pojištění, tak by podle našeho názoru měl mít nárok na nekrácený důchod. Když jsem si četl diskusi pod tím, tak drtivá většina občanů to pochopila a tento návrh uvítala, protože když někdo pracuje od 18 let a 45 let pracoval a odváděl sociální pojištění, tak si skutečně myslíme, že by ten nárok měl mít.

Část ovšem diskutujících – ta malá část – to úplně nepochopila a psali k tomu našemu návrhu, že co tedy vysokoškolák, jestli to bude vysokoškolák po ukončení plus 45 let. Ale o tom nebyla řeč. Tam samozřejmě my trváme na zastropování na 65 let. Takže se to týká skutečně těch, kdo pracují třeba od 18 let, v manuálních profesích, tak kdo 45 let opravdu pracoval a odváděl, tak my si prostě myslíme, že by měl mít nárok na nekrácený důchod. V tomto smyslu podáváme také pozměňovací návrh, o kterém se tady bude hlasovat. Takže ti, kteří samozřejmě třeba absolvovali vysokou školu a začínají pracovní proces později, tak neznamená to – takový návrh nenavrhujeme – že by snad měli odcházet ještě později, po 65 letech. To ne, tam je zastropováno na 65 letech podle toho, co my říkáme. Takže to se týká skutečně těch, kteří pracovali, pracují 45 let, protože si myslím, že je to prostě spravedlivé. Pokud je cílem vašeho zákona získat více peněz do systému tím, že lidé budou déle pracovat, tak bychom měli tu délku práce skutečně zohlednit. Nejde přece o formální věk, ale jak dlouho člověk odváděl státu peníze a živil ho.

Ve stejném principu navrhujeme, aby se lidem, jejichž účast na sociálním pojištění je minimálně 40 let, předčasný starobní důchod oproti řádnému starobnímu důchodu krátil o polovinu méně, než je tomu dnes.

Dále navrhujeme zrušení ustanovení o zákazu valorizace procentní, tedy zásluhové složky předčasného starobního důchodu, které do zákona o důchodovém pojištění prosadila současná asociální vládní koalice.

Samozřejmě navrhujeme také zrušení mechanismu zvyšování odchodu do řádného starobního důchodu nad 65 let věku a chceme zachování věku 65 let pro vznik nároku na odchod do řádného starobního důchodu. Tyto pozměňovací návrhy také máme podány. To znamená, znovu zopakují, zastropovat věk skutečně na 65 let. To znamená, nikdo by neměl jít do důchodu později.

Nepřípustná je pro nás také změna způsobu výpočtu starobního důchodu od roku 2026, která je vůči budoucím příjemcům důchodu výrazně nepříznivější než současná úprava a znamená pokles poměru výše jejich starobních důchodů vůči předchozí mzdě, než je tomu dnes. Navrhujeme proto vyškrtnutí takové změny z novely zákona.

Dále v našich pozměňovacích návrzích navrhujeme zachování podmínek pro vznik nároku na takzvaný odložený důchod, nikoliv jejich zmírnění, přiznání odloženého důchodu o tři roky dříve než nyní, jak navrhuje vláda. Tato vládou navrhovaná úprava by totiž znamenala zvýšení výdajů státního rozpočtu a je i nelogická a morálně pochybná, protože snižuje hranici věku, ve kterém lze přiznat starobní důchod, i když žadatel o něj nesplnil zákonnou dobu účasti na sociální pojištění, která je 35 let, ale byl sociálně pojištěn pouze 20 let anebo dokonce odpracoval pouze 15 let. Není žádný důvod zmírňovat těmto lidem podmínky pro přiznání a výplatu důchodu, s výjimkou situací, kdy daný člověk nesplnil zákonnou dobu pojištění kvůli tomu, že prokazatelně alespoň tři roky pečoval o zdravotně postiženou osobu blízkou, která je závislá na pomoci jiné osoby.

Dále navrhujeme v našich návrzích zmírnit podmínky pro vznik nároku na takzvaný odložený důchod pouze pro osoby, které prokazatelně alespoň tři roky pečovaly o zdravotně postiženou osobu blízkou, která je závislá na pomoci jiné osoby. Principiálně nám jde opět o to, aby zákon ocenil ty, kdo po celý život pracovali anebo byli jinak prospěšní společnosti. Je absolutně nespravedlivé a nemorální postavit na stejnou úroveň někoho, kdo žil většinu života na sociálních dávkách, a toho, kdo dřel desítky let.

Navrhujeme v dalším našem návrhu také změnu systému výpočtu takzvaného minimálního starobního důchodu, který má činit 20 procent aktuální průměrné mzdy: 10 procent základní složka a 10 procent zásluhová složka. Vládní návrh počítá s tím, že do zásluhové složky důchodu pro případný nárok na její zvýšení do výše odpovídající podílu této složky na celkovém minimálním důchodu se bude započítávat i takzvané výchovné, tedy ta složka důchodu, která je benefitem za to, že příjemce důchodu řádně vychoval dítě anebo děti. Přitom pro účely valorizace zásluhové složky důchodu se sem výchovné nepočítá. Uvedený model by totiž znamenal – ten, co tady předvádí vláda – že nízkopříjmovým důchodcům, kteří řádně vychovali děti, by se procentní složka jejich důchodu v mnoha případech nezvyšovala, ačkoliv by se nacházela pod hranicí 10 procent průměrné mzdy, anebo by se jim zvýšila pouze o částku, od které by se odečetlo výchovné. To je další diskriminace pracujících rodičů ze strany vlády.

Jde tedy o návrh, aby se do zásluhové složky pro účely jejího dorovnání do hranice odpovídající zákonem stanovenému podílu této složky důchodu na průměrné mzdě výchovné nezapočítávalo, protože SPD podporuje pracující rodiny s dětmi. Naopak Fialova vládní koalice, jak víme, tak jde proti pracujícím rodinám s dětmi. V rámci toho takzvaného vašeho konsolidačního nebo okrádacího balíčku jste připravili pracující rodiny s dětmi o desítky tisíc korun čistého ročně. Jak příznačné pro politiku KDU-ČSL, která je vlastně takovým tím vlajkonošem v těch návrzích proti rodinám s dětmi a proti pracujícím rodinám s dětmi. Ministr Jurečka to tak vždycky navrhuje aktivně za KDU-ČSL proti rodinám s dětmi.

Dále navrhujeme ponechat v zákoně ustanovení, podle kterého se procentní výměra starobního důchodu zvyšuje za dobrovolný výkon výdělečné činnosti při současném pobírání

starobního důchodu o 0,4 procenta výpočtového základu za 360 kalendářních dní výdělečné činnosti. Vláda totiž tohle zvýhodnění pracujících seniorů navrhuje zrušit, což jde mimochodem přece proti duchu vládního návrhu, který chce maximum seniorů ponechat v pracovním procesu.

Ale u vás je to jak... U vás jsou prostě vaše sliby cárem papíru. Vy jste před volbami naslibovali hory doly a hned po volbách jednáte přesně opačně: proti pracujícím lidem, proti živnostníkům, proti zdravotně postiženým lidem, jednáte proti všem slušným občanům. Pro vás prostě není Česká republika na prvním místě.

Přitom možnost zvýšit si důchod další prací je přitom přece významný motivační faktor pro dobrovolné setrvání v zaměstnání i po dosažení důchodového věku. Obě strany na tom vydělají, senior si zvýší důchod a státu se zvýší příjmy do takzvaného důchodového účtu.

Vážené dámy a pánové z vlády, pokud chybí peníze, není problém, abyste se uskrovnili. Zmrazte platy politiků, tak jak navrhuje SPD, přestaňte financovat válku na Ukrajině, zrušte velkorysou podporu Ukrajincům, přestaňte platit politické neziskovky s ideologickým programem – to jsou ty multikulti, gender, platíte neziskovky podporující migraci, to je úplně neuvěřitelné – přestaňte nakupovat za stamiliardy předražené americké zbraně. Krásné přísloví říká: Kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce, hledá důvody. Vy hledáte způsoby, jak vyvádět miliardy z naší země, a hledáte důvody, proč nedat peníze těm, kterým skutečně patří, například českým seniorům, invalidům anebo rodinám s dětmi, potažmo všem českým slušným občanům, samozřejmě ne nějakým nepřizpůsobivým. Vážené dámy a pánové, pokud nevyměníte svůj pohled na svět, doufám, že voliči to vidí a vymění v příštích volbách tuto vládu.

Ve svém dalším vystoupení po otevření rozpravy, v další fázi projednávání, potom představím také konkrétní návrhy SPD na důchodovou reformu. Tyto návrhy jsem samozřejmě už prezentoval veřejně několikrát, ale samozřejmě je v rámci třetího čtení ještě jednou vysvětlím a zopakuji. Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní měl vystoupit pan předseda Dufek, ale ten svoji přihlášku stáhl. Pan místopředseda Havlíček, který je dále přihlášený s přednostním právem, zde přítomen není. Stejně tak ani paní místopředsedkyně Olga Richterová, která by také měla vystupovat nyní, není zde, není přítomna. Pan předseda Dufek tedy, prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Dámy a pánové, nebudu tady nalhávat, vezmu si pětiminutovou přestávku na poradu klubu, abychom se tady sešli a důstojně odhlasovali případné schválení bodu, takže беру si 6 minut přestávku.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Takže 6 minut nakonec? Takže v 15.29 bychom se zde měli setkat. Vyhlašuji přestávku na jednání klubu KDU-ČSL do 15.29.

(Jednání přerušeno v 15.24 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 15.29 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Čas určený na přestávku skončil. Máme 15.29, proto nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 117. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Ano, vidím, že máte zájem o odhlášení. Prosím tedy, abyste se znovu přihlásili svými identifikačními kartami.

Než budeme hlasovat, ještě načtu došlé omluvy: Babiš Andrej se omlouvá od 15 hodin z pracovních důvodů, Jílková Marie bere svou omluvu zpět, nicméně omlouvá se do 13.20 z rodinných důvodů, Král Václav se omlouvá do 12 hodin z pracovních důvodů, Lacina Jan od 17.30 z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvají: Bek Mikuláš od 12 hodin z pracovních důvodů, Válek Vlastimil od 12.30 do 15 hodin z pracovních důvodů a Ženíšek Marek od 12.30 do 15 hodin z pracovních důvodů.

Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 117. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Zahájila jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování 3., je přihlášeno 171 přítomných, pro 96, proti 75. Pořad schůze byl schválen.

Nyní přistoupíme k jedinému bodu pořadu, kterým je

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Eviduji přihlášku pana předsedy Bendy. Předpokládám, že má procedurální návrh. Prosím.

Poslanec Marek Benda: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, navrhuju, abychom podle § 95a vyčlenili jinou dobu na jednání o třetím čtení návrhu zákona, a to dnes od 15.35 do 21 hodin. Myslím, že opozice si zaslouží, aby mohla tu diskusi k návrhu zákona vést.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Eviduji další přihlášení, a to paní předsedkyně Schillerové. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Kolegyně, kolegové, asi je vám jasné, proč přicházím. Dávám veto na návrh ctěného kolegy Marka Bendy jménem dvou poslaneckých klubů, a to klubu hnutí ANO a klubu hnutí SPD, tak aby nemohl být vyčleněn jiný čas na projednávání této pseudoreformy ve třetím čtení. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se hlásí znovu s přednostním právem pan předseda Benda. Prosím.

Poslanec Marek Benda: Děkuji, paní předsedkyně. V tom případě navrhuji, abychom tuto schůzi přerušili do pátku do 9. hodiny ranní, tak jak jsme avizovali na grémiu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, dám tedy o tomto přerušení hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přerušení do pátku 9 hodin? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášených 171, pro 95, proti 74. Návrh byl přijat.

Já tedy přerušuji projednávání 117. schůze Poslanecké sněmovny do pátku 1. listopadu do 9 hodin.

Také připomínám, že se zde sejdeme zítra, tedy ve čtvrtek 31. října, kdy bude v 9 hodin pokračovat přerušená 115. schůze Poslanecké sněmovny. Přeji vám hezký zbytek dne.

(Schůze přerušena v 15.34 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
1. listopadu 2024
Přítomno: 176 poslanců

(Schůze pokračovala v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuju další jednací den 117. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás srdečně vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a poprosím vás, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: celý jednací den z důvodu zahraniční cesty Jan Bauer, celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Pavel Bělobrádek, celý jednací den ze zdravotních důvodů Jana Berkovcová, z rodinných důvodů celý jednací den Marcel Dlask, z pracovních důvodů celý jednací den Jaroslav Dvořák, z pracovních důvodů celý jednací den Kamal Farhan, ze zdravotních důvodů celý jednací den Jaroslav Foldyna, Martin Hájek se omlouvá celý jednací den z pracovních důvodů, Jana Hanzlíková se omlouvá celý jednací den ze zdravotních důvodů, Tomáš Helebrant se omlouvá celý jednací den – a vidím ho, mává na mě, bere svou omluvu zpět – Jiří Horák se omlouvá celý jednací den z pracovních důvodů, Jan Hrnčír se omlouvá celý jednací den ze zdravotních důvodů, David Kasal se omlouvá celý jednací den ze zdravotních důvodů, Pavel Kašník se omlouvá ze zdravotních důvodů taktéž celý jednací den, Věra Kovářová se omlouvá od 10 hodin do 12.30 z pracovních důvodů, Jan Kubík celý jednací den ze zdravotních důvodů, Jan Kuchař celý jednací den z pracovních důvodů, od 12 hodin se omlouvá Helena Langšádlová z pracovních důvodů, Karla Maříková celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Jiří Mašek celý jednací den ze zdravotních důvodů, Lubomír Metnar celý jednací den ze zdravotních důvodů, Zdenka Němečková Crkvenjaš celý jednací den ze zdravotních důvodů, Eliška Olšáková z rodinných důvodů taktéž celý jednací den, Renata Oulehlová z pracovních důvodů celý jednací den, Lucie Potůčková bez udání důvodu celý jednací den, Petra Quittová od 11 hodin z rodinných důvodů, Jan Richter celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Robert Stržínek ze zdravotních důvodů celý jednací den, Bohuslav Svoboda celý jednací den z pracovních důvodů, Michaela Šebelová celý jednací den z důvodu zahraniční cesty.

Pan ministr Marian Jurečka bude hlasovat z hlasovací kartou číslo 31.

Barbora Urbanová se taktéž omlouvá ze zdravotních důvodů celý jednací den, Josef Váňa z pracovních důvodů celý jednací den, pan poslanec Viktor Vojtko celý jednací den z rodinných důvodů a Michal Zuna celý jednací den z důvodu zahraniční cesty.

Taktéž se omlouvají členové vlády: do 11 hodin z pracovních důvodů Martin Baxa.

S náhradní hlasovací kartou číslo 38 bude hlasovat paní kolegyně poslankyně Eva Decroix.

Taktéž se omlouvá z důvodu zahraniční cesty celý jednací den paní ministryně Jana Černochová, Martin Dvořák celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Petr Hladík se omlouvá z pracovních důvodů celý jednací den, Jan Lipavský celý jednací den z pracovních důvodů, Zbyněk Stanjura z důvodu zahraniční cesty taktéž celý jednací den a Lukáš Vlček, ten se omlouvá z pracovních důvodů taktéž celý jednací den.

Nyní přistoupíme, vážené kolegyně a vážení kolegové, k projednávání jediného bodu pořadu, kterým je

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal za navrhovatele místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí, pan Marian Jurečka, a zpravodaj garančního výboru, to znamená výboru pro sociální politiku, pan poslanec Michael Rataj.

Návrh na zamítnutí a pozměňovací návrhy jsou uvedeny ve sněmovním tisku 696/5, který byl doručen dne 7. října 2024. Usnesení garančního výboru byla doručena jako sněmovní tisky 696/6 a 7.

Nyní se tedy táži navrhovatele, pana Mariana Jurečky, zdali má zájem vystoupit před otevřením rozpravy? Pane ministře, já jsem vás už požádal, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů a nyní se vás táži jako navrhovatele, zda máte zájem vystoupit před otevřením rozpravy?

Než přijdete k pultíku, tak oznamuji, že Marek Benda, pan poslanec, bude hlasovat s náhradní kartou číslo 39.

Ještě než se ujme pan ministr slova (Hluk v sále.), tak já vás požádám, vážené kolegyně a vážení kolegové, o klid tady v tomto sále. Poprosím jak na pravé straně, tak na levé straně. kromě například paní poslankyně Decroix a pana ministra Blažka nebudu už dále jmenovat všechny poslankyně a poslance, aby byl klid v tomto sále.

Dámy a pánové, prosím pana Mariana Jurečku, aby se ujal slova. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Tak děkuji. Dobré ráno, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, dámy a pánové, já si dovoluji ve třetím čtení mít tady své úvodní slovo, protože jsem tady bedlivě poslouchal během středy projevy, které tady zaznívaly především s přednostním právem. No a zároveň také to chci dát do kontextu s důchodovou reformou, kterou opravdu projednáváme.

Často tady zaznívalo z úst pana předsedy Andreje Babiše to, že důchodová reforma někoho trestá, zaznívaly tady výroky, že tato vláda nemá ráda důchodce, byly ty výroky i velmi emotivní, jako kdybychom my si nevážili svých prarodičů, svých rodičů, jako kdybychom si nevážili práce, kterou naši senioři odvedli ve prospěch této země, této společnosti. (Hluk v sále.) Já chci jednoznačně reagovat, že to jsou výroky, které...

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Vážený pane ministře, já vás přeruším. (Zvoní na zvonek.)

Poprosím vás o klid hlavně na pravé straně tady tohoto jednacího sálu. Poprosím o klid.

Můžete pokračovat, prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Tak jsou to výroky, které za prvé často nikdy nezazněly. Tady byly zmiňovány jako v uvozovkách

citace, že premiér, já, ministr financí řekli nějaký výrok ve vztahu k seniorům, ale nikdy to nebylo citováno. poprosím, když jsou nám tyto výroky vkládány do úst, tak kdyby vždycky představitelé opozice mohli přesně citovat, kde to zaznělo, a neposunovat nikdy význam slov, neposunovat to někam, kde to nikdy nebylo takto vysloveno. Já chci říci, že důchodová reforma, to, co dnes projednáváme v tomto třetím čtení, se současných důchodců nijak nedotkne. Znovu prosím, možná to někteří nečetli, možná Andrej Babiš nestihl přečíst celý ten návrh důchodové reformy – teď to myslím v dobrém, bez ironie – tak chci znovu podtrhnout: současných starobních důchodců se důchodová reforma, kterou dnes projednáváme, vůbec nedotkne. Jestli to někdo tvrdí, ať mi ukáže tu část, ustanovení a konkrétní paragraf, kde se to někoho ze současných starobních důchodců dotýká. Tak to jsem chtěl vyjasnit jako první zásadní věc.

Platí vždycky to, že budeme všem současným, ale i budoucím starobním důchodcům valorizovat jejich důchody plně o inflaci – plně o inflaci – a také o jednu třetinu růstu reálných mezd. To je rozhodnutí, které už v této Sněmovně padlo v loňském roce. Tento princip tady fungoval dlouhé desítky let a garantoval dobrou životní úroveň našich seniorů. Tato vláda se vlastně ve svých krocích, které už udělala a které teď navrhuje v důchodové reformě, výrazně dívá na specifické situace nemalé části našich současných, ale i budoucích důchodců, kde je potřeba těm lidem pomoci.

Jsou to lidé v počtech milionů. Když říkám milionů, jsou to především rodiče od dětí – mámy, babičky, které vychovaly, pečovaly – a tam současné výchovné platí a platit bude. Bude přiznáváno vždycky v budoucnu. K tomu tento nástroj doplňuje velmi dobře rodinný vyměřovací základ, který nově oceňuje nejenom výchovu dětí, ale i péči o osobu blízkou. Jestliže výchovné pomohlo 1,4 milionu žen v této zemi v objemu zhruba 20 miliard korun v cenách roku 2022 a bude pomáhat už navždycky do budoucna, tak rodinný vyměřovací základ se týká statisíců – statisíců – lidí, kteří pečují o své rodiče, prarodiče, o své manžele, manželky, partnerky, partnery, o svoje děti. Tyto statisíce lidí, kteří pečují, do dnešního dne jsou systémově za svoji péči potrestáni. Oni se starají.

Já znám příběhy těch, kteří se starají deset, patnáct, dvacet let. To jsou za mě hrdinové doby. Oni sice nepostavili ani psí boudu možná, ale jsou to největší hrdinové této doby, kteří svého blízkého nesou, podporují, pomáhají. Nerad převádím životní příběhy a osudy na peníze, ale tito lidé tomuto státu šetří měsíčně i statisíce korun. Kdyby svého manžela, manželku nechali v nemocnici na intenzivním lůžku, tak to ten systém stojí klidně 200 000 korun, ale jsou to lidé, kteří o tyto lidi pečují doma. My u těchto lidí tuto péči oceníme, jako kdyby ten daný rok dělali za průměrnou mzdu v tom daném roce. Z toho se jim bude vypočítávat jejich výše důchodu v budoucnu. Pokud předtím nebo po té době péče vydělávali víc, tak se jim bude počítat to, co je pro ně výhodnější. To je další poznatek, který říkám, že je jednoznačně ve prospěch statisíců lidí v této zemi trvale, navždy. Bude toto promítnuto do výše jejich důchodů. Tak to je další věc, kterou tady chci zmínit a vyvrátit nepravdivé informace, které tady zaznívaly ve středu a zaznívají ve veřejném prostoru opakovaně.

Další obrovský solidární, pozitivní a sociální krok je zvýšení minimální výměry důchodů. Dlouhé roky se o tom debatovalo v různých pracovních skupinách a my to zvyšujeme na 20 procent průměrné mzdy. Stav do dnešního dne, je to 10 procent průměrné mzdy plus 770 korun. Samozřejmě platí u toho, že ten člověk musí odpracovat 35 let pojistné doby, to tam platí nadále.

Upravujeme nároky vdov a vdovců na získání vdovského a vdoveckého důchodu. Budou mít dostupnější své vdovecké a vdovské důchody. Jednoznačně pozitivní krok.

Zaznívalo tady, že údajně trestáme studenty. Není to pravda, protože už v dnešním stavu standardní student vysokoškolského studia, pokud studuje v normální řádné době, tak vlastně v pohodě splní pojistnou dobu do současné hranice věku odchodu do důchodu, aniž by mu

bylo potřeba započítávat dobu studia. Proto jsme nakonec od toho upustili, protože to vlastně matematicky nedávalo logiku. Ale ano, doplnili jsme tam doktorandy, o kterých se tak dlouho mluvilo. My jsme řekli: Ano, doktorské studium, to bude započítáváno už do doby pojistné.

Tak to jsou asi největší fakt nepravdy, které mě mrzí, že tady zaznívaly. Já nevím nakolik z důvodu, že si ti řečníci nepřičetli ten návrh, nebo protože to takto chtějí používat, ale chci tady jednoznačně říct, že prostě to jsou jednoznačná, pozitivní, důležitá opatření, která tato důchodová reforma přináší pro miliony lidí v téhle zemi.

Mohu ještě vzpomenout společný vyměřovací základ. Manželé nebo partneři se mohou svobodně rozhodnout, že tím, že mají rozdílné příjmy, tak chtějí, aby ten každý rok jim byl počítán jako průměr základu pro výpočet jejich budoucích důchodů, aby mohli mít mezi sebou solidaritu, která narovinu statisticky dává větší sociální jistotu především ženám, že potom jejich důchod bude vyšší. Když se rozhodnou, že to chtějí kterýkoliv rok ukončit, tak jeden z nich přijde na Českou správu, řekne „já z tohoto systému vystupuji, udělám takzvaně opt-out“ a ten systém končí. Ale cokoliv předtím měli společně takto vypočítáno, tak jim bude zachováno do budoucna, ať už ten či onen ovdoví nebo jestli se rozvedou, ale budou tu jistotu a ochranu tady mít. Zase další důležité, pozitivní, solidární nebo, chcete-li, sociální opatření.

Vyjmenovávám to proto – a víte, že já ve třetím čtení nikdy nemám dlouhé vystoupení – že chci reagovat na ty nepravdy, které tady zaznívaly během středy. Ano, jsou tady opatření, která nejsou jednoduchá, jsou do určité míry bolavá. Žádný politik do toho nejde s radostí, a kdyby mohl, tak k tomu opatření nesahá. Je to nejčastěji zmiňovaná otázka, hranice věku odchodu do důchodu. Proč k tomu přistupujeme a proč k tomu narovinu tahle země přistupovala v posledních třiceti letech? V posledních třiceti letech rostla hranice věku odchodu do důchodu, postupně se pořád posunovala a ještě i posunuje. Naši prarodiče chodili do důchodu někde kolem 55 let věku, ženy podle počtu dětí některé ještě i dříve. Ale posunujeme to ze dvou základních důvodů a to je to, že se dožíváme a budeme dožívat vyššího věku a že mladá generace přichází výrazně později na pracovní trh. Prostě mladí lidé déle studují. Před třiceti lety zhruba 50 procent populace pracovalo do 20 let věku, dneska je to 6 procent. Já to nekritizuji, já to konstatuji, že prostě jestliže toto se nám děje, že ten člověk prostě déle studuje a přijde pozdě na pracovní trh, je to jeden z faktů, který je potřeba při té debatě zohlednit.

Ale víte, co mně nejvíce vadí? Mně nejvíce vadí, když se lže a když politik neříká to, co říkal před lety, a v okamžiku, kdy odejde z pozice vládního politika, který má zodpovědnost za ten systém, tak to otočí a říká úplně něco jiného. Já jsem tady vzal opravdu jako konkrétní fakt výroky klíčových politiků minulé vlády. (Předčítá z materiálu.) Premiér Andrej Babiš říká: „Časy se mění. Babiš dříve brzdil zvyšování důchodů a navrhoval penzijní věk 67 let.“ „Andrej Babiš sestřelil důchodový strop věku 65 let. Nová pravidla pro odchod do penze jdou do vlády.“ To jsou třeba konkrétní výroky, které zaznívaly ještě v nedávné době. Nebo... „Poroste důchodový věk nad 65 let? Ministryně financí je pro.“ To je rok 2019. TN.cz: „Alena Schillerová chce zvýšit věk odchodu do důchodu. Maláčová se vzteká.“ Já to dělám nerad, ale jestliže něco ten politik říká, když je ministr financí nebo premiér, tak to v tu dobu říká asi s nějakým odůvodněním. Já si myslím, že to neříkali jako výkřiky do tmy jenom proto, že by chtěli oponovat Janě Maláčové. Já myslím, že to zaznívalo proto, že byla upřímná snaha a vědomí stavu věci a nutnosti ten problém řešit se zodpovědností, kterou v tu dobu tito lidé měli, o kterých tady mluvím. Znovu říkám, já to fakt nemyslím ironicky. Já to popisuju jako stav, kdy chápu, že tohle tehdy říct nebylo příjemné a určitě tenkrát... Já si pamatuju i debatu, to jsme byli na koaliční Ká trojce ve vládě Bohuslava Sobotky, kde jsme byli v letech 2013 až 2017, tak to taky nebyla jednoduchá debata. Ale já moc prosím, jestli chceme tuhle zemi řídit dobře, zodpovědně, tak prostě stůjme si za tím, co říkáme v situaci, kdy máme tu plnou zodpovědnost, vidíme ta čísla, vidíme ta data a víme, že s tím musíme něco udělat.

Dvacet let to odsunujeme. Kdybychom to udělali před dvaceti roky, tak jsme si tuhle debatu dneska mohli odpustit a mohli bychom mít úplně jiné parametry a daleko třeba

přijatelnější pro nás pro všechny. Ale když to otočíme během tří, čtyř let, otočíme úplně logiku, princip a pohledy na tyhle věci... Stejně jako tady zaznělo ve středu, že důchodová reforma není potřeba, tak proč to stejné politické hnutí osm let ve volebních programech, v knize O čem sním... Vládní programové prohlášení říká: Důchodová reforma je potřeba. Tak buď je potřeba, nebo není. Já chápu, že se můžeme přít, že nemusíte souhlasit s navrženými opatřeními, která v té důchodové reformě jsou. Já se vůbec nechci přít o význam slova – nejsem bohemista – jestli reforma nebo parametrické změny důchodového pilíře, mně to je úplně buřt. Pro mě měním zákony, ve kterých měním parametry ke stabilizaci toho systému, aby bylo na důchody dnes, ale i za třicet, za čtyřicet let a aby ty důchody byly důstojné a férové.

Pak tady zaznívalo, že naši důchodci jsou na tom výrazně hůře než v jiných zemích. Tak jako – už jsme si tady řekli mnohokrát, ale já to jenom drobně připomenou – srovnávat nás s Německem nebo s Rakouskem je nefér v jedné podstatné věci. U nás výplata důchodů je v čistém. Stát to vyplácí v čistém, co těm lidem přijde na účet. Německo, Rakousko a celá řada dalších zemí vyplácí v hrubém. Německo má dokonce plné zatížení, včetně odvodů na sociální pojištění. Ono vyplácí důchody, vyplácí vám důchod a z toho důchodu německý důchodce platí odvod na sociální pojištění. Pro mě nelogické, no ale to je v těch procentech těch výdajů. Takže když ta procenta výdajů začneme srovnávat, tak my tady srovnáváme demagogicky vůči těm lidem, kteří tohle neznají – za tou kamerou – něco, co není porovnatelné. Mě mrzí, že myslím, že většina z vás v té diskusi to víte, a přesto ty argumenty používáte.

Když se podíváme na hodnoty, které srovnávají výši průměrného důchodu vůči průměrné mzdě v této zemi – to je takzvaný ten náhradový poměr – tak jsme dneska na druhé historicky nejvyšší hodnotě. Důchodová reforma ve své zprávě říká, že i v budoucnu se budeme pohybovat zhruba kolem 39 až 40 procent náhradového poměru. Ty hodnoty v minulosti byly kolem 35, 36, 37 procent. Takže jenom chci tady na základě faktů, dat, která jsou ve zprávě k tomuto návrhu, říci, jak ty skutečnosti jsou.

Už se budu blížit do konce, nechci být úplně příliš dlouhý. Pak chci říct, zaznívá tady argument: Důchodová reforma není potřeba, ten systém byl za nás – teď myslím za vlády hnutí ANO – v přebytku, a tudíž to potřeba není. No, já chci jenom tady poukázat, ať si každý udělá obrázek sám. (Ukazuje materiál.) To jsou deficity toho důchodového systému. Důchodový systém od toho roku zhruba 1995, 1996 je v minusu zhruba minus 500 miliard korun. Je jenom pár let v tom období, kdy ten systém byl v malých přebytcích. Víme, že ten systém není oddělen od státního rozpočtu, je součástí státního rozpočtu. Kdyby ten státní rozpočet nedotoval ty roky, tak by ten systém – kdyby byl úplně oddělen – tak by musel dělat co? No, snižovat důchody. To nechceme, nikdo to nechceme. Tak já jenom říkám – když zazněl argument „není to potřeba, bylo to v přebytku, bylo to pár výjimečných jednotlivých let“ – proč se ten systém dostal za poslední dva roky do takových velkých schodků, větších schodků, než se původně předpokládalo? No, protože systém valorizací důchody výrazně zvýšil a zvýšil i výdaje na ně. To není něco, co by se dalo... Říkat... Tady kdyby byla jakákoliv vláda za poslední dva roky, tak by ten deficit se vytvořil vlastně úplně stejný. My se snažíme jenom tou důchodovou reformou přispět k tomu, aby ty deficity nebyly potom v jednotlivých letech minus 250, minus 300, 350 miliard v dnešních cenách, ale snažíme se směřovat k tomu, aby ten deficit byl v těch letech nejnáročnějších, řekneme to takto, někde kolem minus 1, minus 1,2 procenta HDP, což říkáme – a myslím, že i opozice to říkala – že je něco, k čemu bychom měli jako cíl směřovat.

Pak tady zaznívá, jestli Marian Jurečka nebo někdo víme, co bude za dvacet, za třicet let. No, já to nevím na korunu přesně, já nemohu – ani žádný ekonom – garantovat, jestli ten deficit bude minus 344 v roce 2053 nebo 342 (miliard). Ale to, že ten deficit bude, když nic neuděláme a když bychom nic neudělali, kolem zhruba minus 4 až 5 procent HDP, tak to říkají úplně všichni ekonomové, všichni ti, kteří opravdu se umí podívat na demografii,

kteřá v zásadě je už prostě příštích dvacet let daná, protože prostě ty děti se nám nenarodily. Tam se nic nezmění. Možná tady zůstane nějaká část lidí, co přišli s dočasnou ochranou, ta to může malinko změnit a pomoci snížit trend toho poklesu, ale nezmění to dramaticky.

Takže to jsou fakta, která tady jsou, a prostě tu důchodovou reformu, ať chceme, nebo nechceme, holt udělat musíme a nejde to už odkládat dál, protože když to řekneme, že to uděláme za čtyři nebo za osm let, tak to bude ještě, ale ještě víc bolet a bude to daleko složitější.

Já si tady dovolím ještě ukázat, co jsem nestihl, jak se nám vyvíjí ten náhradový poměr. (Ukazuje materiál.) Tady můžete všichni vidět – dívám se tady na pana kolegu Andreje Babiše, prostřednictvím pana předsedajícího (Otáčí materiál směrem do lavic hnutí ANO.) – ten náhradový poměr za dlouhé roky, to jsou data, která jsou Českého statistického úřadu. Tady vidíme, jakým způsobem se to vyvíjí. Tady máme ty poslední dva roky. Máme tady nejvyšší, tady druhý nejvyšší náhradový poměr vůči té průměrné mzdě. (Ukazuje v materiálu.) Já tím jenom chci dokladovat to, že když se říká, že ten systém nepomáhá, že ta vláda na někom šetří, tak já tady jasně říkám: Je vidět ve výdajích, v růstu těch výdajů na důchody, jak se ten systém chová, jak se vyvíjí.

Tady si dovolím asi poslední ještě poukázat (Ukazuje materiál.) na to, jaká je reálná hodnota – reálná hodnota – těch důchodů, to znamená, jaká je kupní síla těch důchodců. Vidíme tady, od roku 2015 jak se to vyvíjí v naší ekonomice, v naší společnosti, a tady vidíme to poslední období. (Ukazuje v materiálu.) Já to tady takto klidně nechám, mohu nechat třeba i kolovat (Kyne k levé části sálu.), když ta data se někdy přehlíží a říkají se potom jenom nějaké věci, které nejsou pravda.

Tak já bych moc poprosil... Vážím si třeba tohohle týdne, kdy debata k jiným tiskům za MPSV byla tady velmi věcná, férová, racionální. Třeba včerejší debata k návrhu revize dávek, k superdávce, ta si myslím, že byla taková, jaká má být, že tady přijdou kolegyně, kolegové z opozice, mají celou řadu i vlastně velmi podobných principů a pozměňovacích návrhů, které cílí vlastně stejným směrem. Za mě si myslím, že takhle ta debata má vypadat. Ale já... Upřímně, jsem politik, chápu, že důchodová reforma je téma, kde se dá pracovat s ne úplně jasnou znalostí všech faktů a souvislostí, dá se to propojit s nějakým strachem, s obavou, s pocity, ale myslím si, že toto jsou zrovna témata, která v zahraničí říkají politici, ale když se bavíme o reformě zdravotnictví, o reformě školství, o reformě penzijního systému, tak se snažíme, abychom ty emoce dali úplně bokem, abychom do toho tu politiku tahali co nejméně, protože jestli chceme spravovat tu zemi dobře, odpovědně, tak je namístě, abychom to opravdu dělali na základě faktů, skutečností, bez zbytečných emocí a netahali do toho, jak se říká, tu politickou... Přemýšlím, hledám správné slovo. To, co někdy prostě běží z hlediska určité... Nechci říct manipulace, ale z mého pohledu bych to řekl jako za MPSV, když slyším některé výstupy, tak je to manipulace, protože to je překrucování skutečností, faktů. Já jsem tady vyjmenoval několik klíčových opatření důchodové reformy, která jednoznačně pomáhají zvyšovat důchody těm lidem, garantovat jejich sociální stabilitu do budoucna, ocenění té věci. To mě mrzelo, že tady vlastně bylo v tu středu úplně opominuto, úplně, a postaveno do úplně jiné role.

Takže já děkuju, byl jsem delší než ve třetím čtení bývám, ale myslím si, že těch zhruba 22 minut, které jsem tady tomu věnoval, mělo snad aspoň trochu smysl. Doufám, že jsme schopni debatovat věcně, případně říkat, když s něčím nesouhlasíme – to já jsem vždycky v politice se snažil za sebe dělat, když já s něčím nesouhlasím, nebo moje strana – tak navrhopvat řešení, navrhopvat jiné řešení, navrhopvat lepší řešení a přesvědčovat ty ostatní o tom, že moje řešení je to správné. Ale nemít to, nemít tu alternativu a říkat: My to potom změníme, tak to je za mě mlácení prázdné slámy. To si prostě normálně u takovýchhle témat dovolit nemáme. Dámy a pánové, děkuju vám za pozornost. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji panu ministrovi. V tuto chvíli otevírám rozpravu, do které se jako první přihlásil s přednostním právem Andrej Babiš. Prosím, pane poslanče. Máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Vážení spoluobčané, dámy a pánové, slyšeli jsme pana ministra. Já pana ministra znám dlouho, seděl jsem s ním ve vládě. Pan ministr nás vyzývá k nějaké korektní debatě, ale nejdřív mluví o tom, že jsme lhali. Dokonce mě sám obvinil, že jsem lhal a že vlastně ten můj projev...

Všechny projevy, které tady mám, mám vyzdrojované, pane ministře. Vy jste to neposlouchal, ten můj projev. Vy jste zase lhal.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Mým prostřednictvím jenom.

Poslanec Andrej Babiš: Prostřednictvím, ale já teďka stále prostřednictvím vás budu na pana ministra mluvit.

Vy jste totiž notorický lhář! My si pamatujeme, jak jste lhal po tragédii na Filozofické fakultě, kde jste tančili až do rána. My jsme hledali, kde je dcera pana kolegy. (Potlesk z lavic ANO.) Vy jste totiž vlastně z hlediska morálky to nejhorší, co je ve vládě.

Vy v první části říkáte, že lžu, tak já vám přečtu znovu ty zdroje z mého projevu. Vy jste asi neposlouchal, ne? (Ministr: Poslouchal.) Neposlouchal, pane ministře, neposlouchal. iDNES: „Důchodová reforma, zvyšování věku odchodu do důchodu, druhé čtení“, Lidovky ohledně porodnosti: „Výpočet důchodů se změní, nejvíce postihne lidi s nižšími příjmy“, Novinky, provládní Novinky, které nás nesnáší: „Nové důchody klesly o stovky korun. Souvisí to s inflací“, zase Novinky, to je všechno ta vaše vládní propaganda přece, „Na reformu...“ – to není žádná reforma, už to je lež, že to je reforma, to není žádná reforma – „na reformu penzí nejvíc doplatí matky, sebere jim statisíce korun,“ píšou Novinky, které nesnáší Babiše a hnutí ANO. No, jak je to možné? Jak je to možné? Proč říkáte, že jsme lhali, když já to mám všechno vyzdrojované? České důchody: „Mýty o důchodech“, tady mám „Důchodová reforma pro náročné profese“, to je zase Deník, „Dřívější odchod...“. Takže já jsem tady citoval. Tady mám Echo24, to už je dneska samizdat pomalu (Se smíchem.), když čteme, co se děje tady teď. Momentálně probíhá, vážení spoluobčané, kampaň, že jsme údajně prorušili. Víte, to vám budou vtoukat do hlavy, tyhle nesmysly. Jak se třesou o ta koryta! Echo: „Podle většiny lidí jsou důchody nespravedlivé a nepokryjí potřeby penzistů, (zjistil) průzkum“.

Vy jste lhal o našem programovém prohlášení vlády. Tam se jasně píše, že zřídíme tu komisi, a my jsme ji zřídili. Tam seděli všichni přece, i vaši zástupci. Ale tehdy jsme netušili, že předsedkyně – ta kšeftařka s diplomy – že tam jde kvůli tomu, aby už vlastně se zviditelňovala kvůli... Ano, nedořešily se příjmy.

Potom jste lhal o tom a děláte ze mě hlupáka, že je to o důchodcích. Vy jste ty důchodce okradli o 1 000 korun měsíčně. (Potlesk z lavic ANO.) Od července 2023 – svítil vám u toho pan prezident, který je váš prezident, mohl dát veto – už je to 16 000 korun, o co jste nás obrali! Vy jste znásilnili zákon pro vaše církevní restituce, tam jste to neřešili, tu inflaci a valorizaci. Takže vy jste nás už jednou obrali. Už jste mi přestal psát. Vždycky mi píšete, co jste všechno pro mě udělal, tak aspoň šetříte na tom papíře. (Se smíchem.) Takže vy už jste je obrali.

Jasně, že já jsem tady mluvil, o zaměstnancích a o mladých lidech jsem tady mluvil, že jich se to týká, protože to není žádná reforma. Vy řešíte rok 2050? Kolikrát jste změnili už názor na tu změnu, kterou lze jenom vyjádřit tím, že všichni zaměstnanci a mladí lidé, pokud by tahle vaše reforma... To není žádná reforma, to je jenom vlastně zpráva pro lidi, že: budete pracovat déle a za méně peněz, jo? Kolikrát jste to změnili? Vždyť ani v té koalici nemáte... Takže vy jste lhal o tom, že vlastně to postihne důchodce. Ne, ty už jste postihli a měníte samozřejmě tu formuli v jejich neprospěch.

A samozřejmě to divadlo – protože my jsme ještě stále, nebo někteří kolegové možná, jsme celkem ještě stále naivní – jak pan prezident nás s vámi zval na ta jednání. Proč my máme vám radit? Proč my máme vám radit? Když jsme byli ve vládě a tady jsme poslušně seděli v rámci návrhu rozpočtu, tak tady křičel na nás stále Stanjura. Kdo řekl, že důchodci jsou hospodářská škoda? To je taky lež? No vždyť Stanjura, tak tady jsme to všichni slyšeli. Vy jste řekli, že důchodci jsou hospodářská škoda. No, tak to je taky lež? (Se smíchem.) Potom se odvoláváte na nějaké naše výroky, prosím vás, na naše výroky, ANO. Jak říká pan prezident... Ty výroky vždycky... Ta vaše propaganda vždycky to vytrhne z kontextu, vždycky se to hezky předloží, to, co je potřeba.

To není podstatné. Podstatné je, že my jsme jasně řekli, co bude předmětem našeho návrhu, jak řešit důchody, jak řešit důchody! Jaká reforma? Nikdy žádná reforma nebyla a ani nebude! Důchodci potřebují mít důstojný důchod, důstojný život, ano? Vy děláte všechno pro to, abyste jim to neumožnili. My říkáme: Je potřeba na to peníze. Ale vy ty peníze nechcete dát důchodcům, nechcete, protože vy ty peníze neumíte ani vybírat. Neumíte čerpat evropské fondy, neumíte vybírat daně. Vy utrácíte peníze, 500 miliard na obranu – bůhví kdy to přijde – na ty stíhačky, na Ukrajinu. (Potlesk z lavic ANO.) Takže je to jednoduché. Stačí, aby důchodci dostali peníze. Ne, vy teďka vlastně měníte a mluvíte o roku 2050. Takové nesmysly!

Ano, důchodové schodky? Tak vy vždycky ukazujete ty vaše zmanipulované grafy. To už známe, jak jste tady nám ukazoval ty věci, které jsou samozřejmě nepravdivé. My jsme měli důchodový účet v přebytku. My jsme to měli v přebytku 2018, 2019. (V roce) 2020 byla krize. Vaše vláda neměla žádnou krizi, žádnou krizi, ano? My jsme měli minusový HDP. Vy jste to nikdy neměli. Vybrali jste asi o 600 až 700 miliard na daních víc hlavně díky inflaci, kterou jste způsobili nejvyšší cenou elektřiny, proto vaši oligarchové, kteří řídí tuhle vládu, mají stovky miliard zisku z ceny elektřiny a plynu. No, kde jsou ty peníze? Takže my jsme vám předali v roce 2021, účet byl téměř vyrovnaný, takže nevím, proč vy tady vystupujete takhle.

Za této situace, když tvrdíte, že nejsou peníze, protože nechcete, aby byly peníze pro důchodce ani pro zaměstnance, tak jste přišli a máte v rozpočtu navýšení platů o 13,7 miliardy! Tak fajn, tak já nevím, jestli jste místopředseda vlády, ale to jste si hezky navrhli. To budete mít zase, nevím o kolik, o 20, 25 000 navíc, ne? Ale důchodcům jste vzali 1 000 korun měsíčně trvale! Takže o čem se chcete s námi bavit?

Já vám nevěřím ani pozdrav, pane ministře. (Potlesk z lavic ANO.) Vy jste zničil nejdřív zemědělství. V září 2017 jste sliboval zemědělcům, že jim dáte 3,5 miliardy na sucho. Nedal jste jim nic, pane ministře. Vykašlal jste se na lesy. Nedal jste ani korunu na kůrovce. Ty povodně na Jesenicku, to je taky vaše dílo. Nedal jste nic, takže jste zničil zemědělství. Váš kolega, který nám tady přednáší o másle, tak měl by se edukovat, pan Výborný. Ten neumí, ten nezná zemědělství vůbec. Možná by rozpoznal krávu, ale když v Evropě chtějí zničit krávy, tak těch krav je málo. Potom ty krávy říkají: No, já chci 12,50 za mléko, ne už 6 korun.

Prosím vás, vždyť jste směšný. Vždyť kompetentní lidi když slyší vašeho kolegu... (Ministr Výborný mimo mikrofon: Tady jsem.) Tady je, ano.

Tak víte, pane ministře, to máslo se vyrábí... Ono potřebuje elektřinu na to. Potom je ten obal, na to je potřeba také elektřina. Potom je ten karton, na to je potřeba také elektřina.

Potom jsou tam zaměstnanci, kterým jste zvýšili daně. Takže prosím vás, když vykládáte něco o tom, o čem nic nevíte vždy... Vy jste dokonal dílo vašeho kolegy Jurečky. Všem jste vzal peníze, čeští zemědělci jsou na tom nejhůře ze všech, takže můžete si gratulovat navzájem, že pan kolega, který začal to dílo na zemědělství, tak vy jste ho teďka dokonal, protože pro tuto vládu zemědělci a potravináři jsou nepřátelé, kdežto řetězce, to jsou kámoši.

Vrátím se k panu Jurečkovi. Takže potom, co jste vykonal ty věci na zemědělství, tak teďka ničíte rezort Ministerstva práce a sociálních věcí. Sociální služby v rozkladu, úřady práce v rozkladu a v podstatě ničíte důchodce. Tak já nevím, co chcete s námi, jakou debatu, o čem. S vámi se debatovat nedá, vy jste tady vystoupil, obvinil jste mě ze lži. Jednoznačně jsem vám tady přečetl, že je to vyzdrojované, vysvětlil jsem vám, co jsme měli v programovém prohlášení vlády, vysvětlil jsem vám, že jsme měli přebytkový účet, že jsme měli vyrovnaný účet. Žádná reforma to není. Proč to nazýváte vůbec reformou? Proč? Jaká to je reforma? Obvinil jste mě z toho, že jsem hloupý, že mluvím tady o důchodcích. Ne, je to o zaměstnancích. Těm jste taky vzal, těm rodinám, ano? Jste je zdanili, školkovně při... Proč jste sliboval ty dětské skupiny? To jste nesplnil a teďka zase obce to musí platit a tak dále. Takže já nevím, o čem vlastně tady mluvíte a o čem tady chcete diskutovat.

Mluvil jste o Sobotkově vládě, co bylo v té Sobotkově vládě? ČSSD a Bělobrádek, jste měli 9 hlasů. Nakonec jste mě vyhodili z vlády. Já jsem dal do pořádku veřejné finance, já jsem měl přebytkový rozpočet a jsem jediný ministr v historii této země, který absolutně snížil dluh o 60 miliard a v procentech o desítky procent dole. (Potlesk z řad poslanců ANO.) Tak co mě tady kritizujete? Vždyť jsme spolu seděli. Vždyť vy jste v té politice vždycky zneužíval tu funkci, vždycky ty programy na zemědělství, vždycky jste to využil, abyste dělal kampaň. Vždyť se známe dlouho a ještě navíc máte tu smůlu, že děláte v rezortu, který znám. Vy tady vystupujete tím svým, jak to říká Alenka, tím hlasem pohádkového vlka, ne? On je takový, že bychom se rozbřečeli z toho celkem, ne? Děláte z nás pitomce.

Vám jde jenom o to, aby zkrátka jste zase byl ministrem. Proto celá ta vaše pětiparta teďka jedete zase nesmysly, ne? Rakušanova mluvčí se zaměstnala v Politico – to je takové médium, které... takový hlas bruselské chobotnice – napíše totální lež o Babišovi, no a provládní Novinky, Seznam, Česká televize... Viděli jste tu debatu teďka? Jak se tam ptají Jourové: No a myslíte si, že ten Babiš bude proruský, když bude ve vládě? Ale Babiš už tam byl. Babiš byl dvakrát v Americe, byl v CIA, byl... navštívil všechny prozápadní instituce. My jsme vyhostili Nikulina, my jsme vyhostili diplomaty. Kdo chlastal tu vodku v Kremlu? No přece... Jak se jmenuje ta, co je tam sto let už, ta senátorka? Němcová s Klausem. Kdo tam byl začátkem roku 2013 dojednávat Temelín pro Rosatom? No, Nečas. Kdo seděl v té vládě? Fiala.

Vážený spoluobčané, začala kampaň. Provládní média budou jenom lhát. Budou stále říkat, že my jsme takový a makový a Fico a Orbán. Co my s nimi? My nebudeme edukovat zahraniční politiky. My jsme tady politici pro Českou republiku a náš hlavní cíl je ekonomický růst a prosperita občanů České republiky. (Potlesk z řad poslanců ANO.) No, takže začala kampaň, ano, bude to odporná kampaň. Viděli jsme, že kdo dostal metál v pondělí. Kdo tady chodil a nabízel nám: No, my uděláme ty pořady pro důchodce, když... Kdo tady chodil? Ta Česká televize. No, co to je vlastně? Se podívejte, jak vedou ty debaty, Události, komentáře. I ten chudák, ten Adam Knedlhans, ani ho nenechala domluvit, když chtěl říct, že Fiala v roce 2022 něco řekl, tak ona: Bla, bla, končíme, čau, odchod. Takhle to dělají, ty pořady, Interview, Události, komentáře, no a Moravce ani neřeším. Tak to je už ta kampaň, aby tahle parta tady vládla aspoň čtyřicet let. To by se jim líbilo.

Takže, pane ministře, o čem vy chcete s námi mluvit? O čem? Vy jste s námi nemluvili, celý čas jste s námi nemluvili. My máme jasný názor na důchody, že důchodci si zaslouží důstojný důchod, důstojný život, a my na to peníze seženeme, protože jsme je vždycky sehnali.

No, tady přišly děti na návštěvu. (Hovoří ke galerii pro veřejnost.) Takže dětičky, já vás chci jenom ubezpečit, že ten podvod na zaměstnance a mladé lidi, že musíte pracovat déle, za méně peněz, když se dostaneme do vlády, tak to změníme. Pozdravujte rodiče. Děkuju. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Tak já děkuji za vystoupení. V tuto chvíli máme faktickou poznámku, se kterou je přihlášená paní kolegyně Jana Pastuchová. Vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuju, pane předsedající. Tak já musím, protože nebyla otevřená rozprava, nemohla jsem reagovat na pana ministra Jurečku, vaším prostřednictvím.

Pane ministře, vy jste tady řekl takovou věc, že nemáte rád, když někdo lže. Tak proč sedíte s premiérem v téhle vládě? (Potlesk z řad poslanců ANO.) Pan premiér řekl, že nebude zvyšovat daně, pan premiér řekl, že nebude zvyšovat věk odchodu do důchodu. Já si do konce dnešního jednacího dne ty články vytáhnu a budu tady s nimi mávat, jako jste mával vy s těmi grafy.

To, že jste nepoškodil důchodce... Jasně, že poškodil, protože někdo byl připraven na to třeba v třetí náročné profesi, kterou... Jak včera řekl váš pan poslanec Kohajda, vaším prostřednictvím, pane předsedající, na CNN, tak do pátku, kdy už vy víte, že se bude hlasovat, protože si to nařídíte zase, tak řekl, že něco vymyslíte. Když den předtím říkala paní poslankyně za STAN, Pivoňka Vaňková, vaším prostřednictvím: Slibuji všem občanům, že to vyřešíme do konce tohoto volebního období, třetí skupinu náročných profesí. Já jsem strašně zvědavá na to, jak lidovci pro ten pozměňovací návrh ruku nezvednou. Neříkejte, že nelžete. Lžete i vy. Výchovné jste sebral v zákoně, teď ho tam zase vracíte. A že se dožíváme? Jak? Tímhle stylem, kdy se lidi honí za každou korunou, ve zdraví 21 let? Pane ministře, vraťte se na zem. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Tak já děkuji za dodržení času. V tuto chvíli s další faktickou poznámkou je přihlášená paní poslankyně Berenika Peštová. Vážená paní poslankyně, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Není mi nejlépe, ale zkusím to.

V každém případě, pane ministře, já jsem vás bedlivě poslouchala a vy jste tady vzýval to, že hnutí ANO osm let nic neudělalo. Já nevím, jestli máte tak krátkou paměť. Ono ve své podstatě, když to vezmu s tou Filozofickou fakultou, kde jste si také nemohl vzpomenout na ten večírek, jak dlouho probíhal, tak vy jste v té vládě byl čtyři roky, takže pokud budete tady vzývat, že hnutí ANO, tak prosím vás, říkejte jenom čtyři roky, ne osm let.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. V tuto chvíli pan ministr Výborný je přihlášen s faktickou poznámkou. Prosím, pane ministře, vaše dvě minuty.

Ministr zemědělství ČR Marek Výborný: Děkuju za slovo, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já se hlavně dívám do těch opozičních lavic, nejenom k panu kolegovi Babišovi. Já bych chtěl poprosit o jednu věc. Ten zákon, který tady projednáváme, považujeme opravdu za naprosto zásadní pro příští generace. Myslím, že je zcela po právu, abychom se věnovali věcné debatě a diskusi. Vy jste ji sice mohli vést, protože pan ministr práce a sociálních věcí to opakovaně nabízel, vybízel už v době, kdy se ten zákon připravoval, ale bylo vaše právo, legitimní rozhodnutí se těch debat neúčastnit, nepřinést nic z vašeho programu, z vašich nápadů, myšlenek do toho, aby to bylo její součástí.

Je teďka určitě namístě tady vznášet argumenty, co se vám na té penzijní reformě líbí nebo nelíbí, ale pojďme se, prosím pěkně, vrátit k racionální debatě a diskusi. Tento týden jsme ji tady vedli u mnoha zákonů, ale to, co tady předvádí pan poslanec Babiš, považuji za naprosto iracionální. My jsme samozřejmě zvyklí – lžu ráno, lžu v poledne, lžu večer – ale, prosím pěkně, tím opravdu k žádné kvalitní penzijní reformě, kterou jste slibovali – slibovali, teď popřete sami sebe, samozřejmě – tak nepřispějete.

My bychom... Je tady přihlášených nějakých 34 poslanců, nechť tady zazní argumenty pro, proti, co, kde kdo vidí jako slabé místo nebo naopak silné místo. Jsme ve třetím čtení, následně budeme o pozměňovacích návrzích hlasovat. Ale to, že to tady pan poslanec Babiš de facto využije nebo zneužije k tomu, co on dokáže skvěle – vždycky smíchá všechno dohromady jak pejsek a kočička – to fakt nedává smysl. Jestli si myslíte, že tímhle tím dokážete někoho oslovit, tak jste opravdu, opravdu na omylu.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času, v tuto chvíli máme tady další dvě faktické poznámky, paní poslankyně Berenika Peštová a po ní pan poslanec Petr Sadovský. Vážená paní poslankyně, prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Já bych chtěla zareagovat na svého předřečníka, pana ministra Výborného.

Pane ministře Výborný, každá akce vyvolává reakci. Jestliže tady pan ministr Jurečka něco řekl, tak je zcela logické, že po něm vystoupí ten, koho se to týká, a snaží se vyvrátit ty lži, které tady byly řečeny. Takže nás tady, prosím vás, nemoralizujte. Pokud někdo něco řekne, tak se nemůžete divit tomu, že automaticky vystoupí další, který se snaží bránit tomu, co tady bylo řečeno. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli pan kolega Petr Sadovský, poté pan kolega Milan Brázdil a paní kolegyně Věra Adámková. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Petr Sadovský: Děkuji, pane předsedající. Já tak často úplně nevystupuju s těmito faktickými poznámkami, ale to, co řekl můj předřečník, pan ministr Výborný, mě malinko zvedlo. On říká, že tahleta novela o důchodovém pojištění je tak strašně důležitá... Říká podíváme se do opozičních lavic a my se díváme do koaličních. Kde jsou ti vaši poslanci, kteří by tady teďka měli být, když chcete tak strašně řešit důchodovou reformu? Kde jsou? Můžete mně to říct? Děkuji. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli kolega Brázdil. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Brázdil: Taký jsem chtěl reagovat na pana ministra Výborného. On odešel, tak já to velmi zkrátím.

Amen. Slyšeli jsme slovo boží.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. V tuto chvíli paní kolegyně Věra Adámková. Máte slovo.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, pan ministr Výborný má jistě právo na svůj názor, ale zrovna tak má názor jiný každý z nás a máme právo ho tady říct. Já bych jenom chtěla říci z principu ústavní demokracie naší parlamentní, ministr je zodpovědný parlamentu. Jestli chcete, nebo ne, prostě tak to je a musíte se s tím smířit. Že to není příjemné, tomu rozumím, to se asi mnohým nelíbí, ale buďte tak laskavi a nechte na poslancích – protože v tom momentě, kdy tu stojíte jako ministr, nejste poslanec – a nechte na poslancích, aby se vás ptali na co chtějí a jak chtějí.

Vaše odpovědi začínají „za Babiše bylo“. Je to směšné. Připomíná mi to první třídu, kdy ty děti, když se jich ptají, kde mají svačinu, říkají: Karlík také nemá svačinu. Tak to přece není, argumentujte věcně. Mohlo se udělat mnoho chyb, mnoho dobrého. My vám chceme samozřejmě velmi aktivně pomáhat, pokud je to možné, což většinou není tedy, ale zatím ty odpovědi jsou úsměvně dětské. Není tam vůbec žádné ratio a nemá to opravdu hloubku. Prosím, změňte se.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuju za dodržení času. Paní kolegyně Balaščíková je připravena a po ní Karel Rais, Alena Schillerová a Hubert Lang. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Margita Balaščíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já bych reagovala, prostřednictvím vás, pane předsedající, na pana Výborného.

Pane ministře, co se tak starat o zemědělství? Co se tak zajímat o to, proč nám kvůli vašim rozhodnutím jdou ceny potravin nahoru? Co se tak podívat, co všechno jste pokazil svými rozhodnutími nebo rozhodnutími ministrů z KDU-ČSL, jehož jste teď předsedou? Jenom to trvá a vy se tím nezabýváte. Přitom ty studie už tady máte. Já vidím, že pohádku o pejskovi a kočičce jste si opravdu oblíbil, ale pečení dortů vám nejde. Takže pojďme se spolu podívat, co se nám kazí. Já jsem včera udělala kontrolní nákup a máslo za 82 korun, které je... Dneska cena másla je nejvyšší za posledních dvacet let. To asi není dobrá vizitka práce ministra zemědělství, co myslíte? Místo toho nechte důchodovou reformu svému kolegovi, který je za ni zodpovědný, a vyřešte to, za co zodpovědný jste vy! Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji za dodržení času. V tuto chvíli pan kolega Karel Rais, který je připraven s faktickou poznámkou. Vážený pane kolego, prosím, máte slovo. Prosím.

Poslanec Karel Rais: Děkuju. Já bych se chtěl zeptat předřečníků, pánů ministrů, co se změnilo za dva roky? Já tady mám článek, který je: „Petr Fiala: Odchod do důchodu v 65 letech platí“. Je to z listopadu roku 2022, čili v podstatě můžeme slavit dvouleté výročí změny toho názoru. Tady jednoznačně v podstatě hovoří... Teď bych to mohl citovat: „Současná věková hranice pro odchod do důchodu je stanovena pro ročníky 1971 a mladší na 65 let. Za dobu působení mé vlády se v tomto ohledu nebude nic měnit a nejsou pro to ani důvody.“ Tak jak to, že před dvěma roky říká premiér jednu věc a pak přicházíte s další? Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli paní kolegyně, s faktickou poznámkou, Alena Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo.

Pane ministře Výborný, teď jste říkal, že jsou připravené pozměňovací návrhy, tak nám pojd'te, prosím, prozradit, jak bude KDU-ČSL hlasovat o těch nejzásadnějších pozměňovacích návrzích.

Nedávno mi v diskusním pořadu partie ukazoval pan ministr práce a sociálních věcí Jurečka v mašličkách takzvanou (Ukazuje uvozovky.) důchodovou reformu, za mě pseudodůchodovou reformu, jak je v mašličkách. Jak je tedy možné, že jste tak zásadní, promyšlenou důchodovou reformu, že nejzásadnější její pilíře měníte pozměňovacím návrhem? No, protože jste udělali handl! Budu vám to tady chodit opakovat neustále, udělali jste politický handl! Vy jste si uvědomili, že prostě přinášíte obrovský politický kapitál, tak jste zatlačili na koaličního partnera, že chcete zpomalit to prodlužování odchodu do důchodu, ty měsíce, že chcete zastropovat na věku 67 let. Když jste to měli tak promyšlené, tak vymakané, v těch mašličkách vyvázané, tak najednou jste to ve středu ve druhém čtení načetli, tento pozměňovací návrh. Z druhé strany přišla další část toho handlu, že se prostě obětovalo 120 000 lidí z takzvaných náročných profesí, které zase oděeska nechtěla, takže ze 130 zbylo, tuším, nějakých 12 000 nebo něco přes 10 000. Tohle je ten politický handl, který jste udělali.

Vy pojd'te teď na mikrofon, pane předsedo KDU-ČSL, pane ministře, a řekněte, jak budete hlasovat, jak se k tomu postavíte. Protože vaši někteří poslanci mluvili o tom, že je to pro ně nepřijatelné.

No a o hnutí STAN, to si nechám do jiné faktické poznámky, protože ti tedy opravdu u toho drží jenom stafáž a vyměnili to všechno, budoucnost těch milionů lidí (Předsedající: Čas.), za debatní kroužek. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. V tuto chvíli máme sérii faktických poznámek. Začne pan poslanec Hubert Lang, poté pan ministr Marek Výborný a paní poslankyně Zuzana Ožanová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju. Já také k panu ministrovi Výbornému... Pane ministře, vy se divíte, že my tady vystupujeme? To, za co tady bojujeme... Samozřejmě, senioři jsou naše voličská základna, prostě my jsme jasně řekli, že prostě toto je pro nás absolutně nepřijatelné a že uděláme všechno možné a nemožné, aby tyto vaše vlastně jenom jakési parametrické úpravy byly načteny a prošly (neprošly?). Takže já...

Ještě jednu věc bych chtěl říct. Vy tady prostě říkáte: Vraťme se ke konstruktivní debatě, vraťme se k nějakým faktickým věcem, nesklouzávejme někam jinam. Ale my už víme dneska, že vy už máte domluvu v té vaší čtyřkoalici, už asi po páté nebo po šesté, u zásadních věcí, že vy si dáte prostě pevné hlasování. To znamená, jak říkal i kolega Sadovský, prostřednictvím pana předsedajícího, koaliční poslanci tady nejsou, jsou někde v kanceláři nebo jsou úplně pryč, je jim zcela lhostejné, co my tady říkáme, jaké vznášíme argumenty, odborně vznášíme argumenty. Vám je to jedno.

Vy jste si prostě něco vytyčili, vy si něco prosazujete. Paradoxně, prosím vás, prosazuje to strana, která má dvě až tři procenta voličských preferencí, to znamená, úplně marginální strana, kterou prakticky kromě rodinných příslušníků nevolí vůbec nikdo.

Jestliže vy, pane ministře, jste tou novou krví KDU-ČSL, tak to tedy chraň nás ruka Páně, nebo ty vaše poslední voliče tedy. Já jsem sledoval ten váš sjezd, sledoval jsem, co jste osmadvacátého října vystoupili v té vaší koalici SPOLU, když jste se tam zavázali, že povedete další čtyři roky s panem Fialou a s dalším koaličním partnerem tuto zemi.

Tak to tedy opravdu, vážení voliči, jestli tato skupina politiků povede ještě čtyři roky tuto zemi, tak už nebude máslo za 80 korun, tak to máslo už vůbec nebude.

Já tady musím skákat z hrušky na švestku, protože to není možné, co se tady děje. Prostě vy nám dáte pevné hlasování příští pátek, je vám to úplně jedno, jaké tady budou padat argumenty, ale vy si něco svého prosadíte. Něco, co my jsme tady jasně řekli, že když zvítězíme příští rok ve volbách, že vám to hodíme na hlavu, protože to je takový paskvil, který tady už dlouho nebyl. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli pan ministr Výborný, po něm paní poslankyně Zuzana Ožanová. Pane ministře, vaše dvě minuty.

Ministr zemědělství ČR Marek Výborný: Děkuji. Čtyři poslední faktické poznámky:

K panu poslanci Brázdilovi, vaše slova o bohu svědčí o vás samotném.

K paní poslankyni Pastuchové, děkuju za to, děkuju za tu výzvu k racionální debatě založené na pravdivých slovech. Prosím, paní poslankyně, páni poslanci – hlavně z hnutí ANO – vezměte si to k srdci. Tohleto podepisuji, slova paní poslankyně tesat do kamene.

Třetí poznámka, k paní poslankyni Balašíkové, tak ještě jednou trochu edukace. Jsem ministr zemědělství, nejsem ministr cenotvorby. Fakt nebudu pískat souboj mezi potravináři a obchodníky. Štve mě to velmi, ale opravdu jestli máte pocit, že na Ministerstvu zemědělství ráno určuju, za kolik bude máslo nebo mléko nebo chleba, tak fakt neurčuju.

Čtvrtá a poslední poznámka, k panu poslanci Babišovi, buďte si jist, že poznám nejenom krávy, ale taky voly. (Smích a potlesk zprava.) Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Tak já děkuji za dodržení času. V tuto chvíli paní kolegyně Ožanová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já jsem přišla s takovou klidnou poznámkou a nevím, jak teď reagovat.

Pane předsedající, možná jste měl kolegu napomenout. Když jsem tady mluvila kdysi nedávno o kydání hnoje, tak mě hned opravili. Měli jsme možná upozornit pana ministra, že když je špatné kydání hnoje, tak i slovo „vůl“ by na půdě Sněmovny nemělo zaznít.

Já jsem ale tady přišla s něčím jiným. Zaznělo tady... (Hluk v sále.)

Prosím vás, já se neslyším, pane předsedající. Opravdu, neslyším se.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já poprosím o klid v pravé i v levé části sálu.

Samozřejmě, že vám tu faktickou poznámku nastavím časem. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji vám. Tady se mluvilo, že jsme byli zváni – já nejsem členkou sociálního výboru, takže to nemohu posoudit – k jednání a podobně. Víte, mně se to za úsměvné, protože přestože se tady předkládají vládní návrhy zákonů, tak u mnoha zákonů je velké množství pozměňovacích návrhů z vládních dílen, takže když tu přijde nějaký návrh zákona, my vlastně ani nevíme, co ta koalice chce, protože v rámci druhého čtení takové extrémní množství pozměňovacích návrhů, které napíší ministerstva, a my nevíme, co z toho potom bude. Když vy něco dáte, vy to takzvaně prodiskutujete. Ale opravdu to prodiskutujete, když potom tady dáváte různé pozměňovací návrhy od těch profesí, podobně? Vždyť nikdy nevíte sami, co chcete, a nám říkáte: Vy nechodíte na jednání, abyste nám řekli, co chcete vy. Prosím vás, napřed bych si to ujasnila sama u sebe, než začnu takhle kritizovat. Já potom budu se samozřejmě vyjadřovat k množství pozměňovacích návrhů a podobně, jak je mým zvykem, ale zkuste zvážít, co kdybyste tu dali jednou návrh, který by nevyžadoval desítky (Důrazně.) pozměňovacích návrhů, aby koalice byla spokojena? Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli je přihlášená paní kolegyně Balaščíková s faktickou poznámkou, poté Berenika Peštová a Hubert Lang. Prosím.

Poslankyně Margita Balaščíková: Tak ještě jednou. Pane ministře Výborný, prostřednictvím pana předsedajícího, role faráře by vám šla ohromně! (Hlasitě.) Vy umíte tak otočit to, co člověk říká, že je málokdo schopen vám sekundovat. Já se na vás učím. Děkuju.

Já jsem tady o cenotvorbě vůbec nehovořila. Já jsem hovořila o tom, jak kroky ministrů za KDU-ČSL změnou společné zemědělské politiky, odsouhlasením konsolidačního balíčku zvedly nákladovost u prvovýrobců, zpracovatelů a všech, i u těch obchodníků. Oni museli tyhle ty náklady promítnout do ceny potravin. Vy jste zvedl cenu potravin a vy jste zvedl i cenu másla! (Hlasitě.) Nikdo vám neřikal, abyste řekl, že mají obchodníci prodávat levněji. Mají tam zajímavou marži, ale já jsem hovořila o tom, co je náplní ministra zemědělství, a to je to, starat se o svůj rezort tak, aby tam byla nákladovost nízká a aby tam byla konkurenceschopnost. A tu vy snižujete! To vy jste ten, který mířil na velké! (Hlasitě a důrazně.) (Z pléna: Pst...) Původně jste si myslel: Sestřelím Babiše. Potom jste chtěl sestřelit další, protože to byli agrobaroni. (Hlasitě.) A nakonec jste sestřelil ty střední, kteří jsou rádi, když si to ti velcí od nich koupí, protože chtějí, aby jejich zemědělské podniky dál fungovaly, aby tam lidé pracovali a aby tahle země byla soběstačná ve výrobě potravin! To vy jste likvidátor toho všeho, máte na starosti venkov a posíláte ho do kolen! Tak to je! Tak si tady nenalévejme úplně jiné víno, protože, vážený pane ministře, ono vám v čistém vínu plavek kus korku! (Potlesk.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času u faktické poznámky. Berenika Peštová je další přihlášenou. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Já bych chtěla zareagovat na svoji předřečnici Zuzanu Ožanovou, prostřednictvím vás. No, ono je to zcela jednoduché, že jo. Jestli si vzpomínám, jestli si moje ctěná kolegyně vzpomíná, tak když jsme nastoupily sem do Poslanecké sněmovny, tak vzniklo nové kvaziministerstvo, které mělo na starosti čistou legislativu, aby čistá legislativa byla – která sem chodí do Poslanecké sněmovny – očištěna tak, aby právě jsme nemuseli přijímat tolik pozměňovací návrhů. Kde máme pana ministra Šalomouna? (Ukazuje k vládním lavicím.) Zřejmě už tu čistotu nepotřebujeme, tak proto je tady tolik pozměňovací návrhů. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli pan poslanec Hubert Lang, poté Aleš Dufek, Zuzana Ožanová a Miloslav Janulík. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane předsedající. Já bych se tedy vrátil ve své faktické – když říkáte, abychom tady konstruktivně hovořili – tak mě napadla taková myšlenka, pane ministře Jurečko, tentokrát. Pozměňovacím návrhem, který tady (jako) jeden z nich je předkládaný, od TOP 09 a ODS, což jsou vlastně vaši koaliční partneři, tak vypadlo z té třetí kategorie náročnosti více jak 100 000 lidí, kterým jste jaksi zamezili odejít do předčasné penze.

My v souvislosti s jinými zákony – třeba které se týkají vnitra – jsme tady tento týden probírali a bylo řečeno: Jestliže – poslouchejte, občané – jestliže rezortní ministr je proti nějakému návrhu, tak ve své podstatě všichni čtyřkoaliční poslanci musí hlasovat taky jakoby negativně, anebo když je pro, tak musí hlasovat pro.

My jsme se tady dostali do situace, že pozměňovacím návrhem, který si tady načetl pan Jakob, prostřednictvím pana předsedajícího – pan Benda z ODS a pan Jakob z TOP 09 – tak

vlastně překvapil vás jako koaliční partnery, KDU-ČSL. Mě by tedy zajímalo opravdu, jak říkála paní předsedkyně našeho klubu, jak tedy KDU-ČSL se k tomu postaví. Jestli tedy vy jako rezortní ministr zaujmete negativní stanovisko, tak teoreticky tento pozměňovací návrh by neměl projít podle vaší logiky čtyřkoalice. Ukazuje to opravdu na to, že tato vaše pseudoreforma není připravená, prostě to šijete horkou jehlou, šijete to na poslední chvíli, takhle zásadní věc, která by se měla dotýkat desítek, stovek tisíc lidí do budoucnosti. Strašíte tady společnost něčím, že nebude na penze – to jsme tady už tisíckrát říkali – strašíte tady, rozdělujete, dáváte klín mezi seniory, kteří si zaslouží dožít v nějakém komfortním prostředí, a mezi mladou generaci. Říkáte pořád: Bude se to dotýkat až lidí, kteří jsou v roce 1989 narození. Vy tady predikujete nějaké věci, které budou v roce 2050. Statisticy a další odborníci vám říkají, že to je absolutní nesmysl. Ale zajímalo by mě tedy, jak budete hlasovat, pane... Jak bude hlasovat čtyřkoalice, když vy jako rezortní ministr jste zatím proti? Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. Pan předseda klubu KDU-ČSL, Aleš Dufek. Vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Já myslím, že pojďme dál. Zazněla silná slova nalevo, silná slova napravo zazněla. Bavíme se, že budeme poslouchat nějaké argumenty, má mluvit váš stínový ministr práce a sociálních věcí. Já se upřímně těším na jeho vystoupení, budu si dělat poznámky. Myslím, že je čas se posunout.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji panu poslanci Dufkovi. V tuto chvíli Zuzana Ožanová ještě před panem poslancem Janulíkem s faktickou poznámkou. Ta už taktéž přichází a já jí zapínám její dvě minuty. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já bych doplnila k tomu, co jsem řekla ve své předchozí poznámce. Já jsem upozorňovala na to, že vy něco dáte do Sněmovny a nemáte shodu.

Vezměme si teď rovnou tento zákon. Jaká byla jeho původní podoba? Jaký byl... Jak jste plánovali věk odchodu do důchodu? Naplánovali jste to nějakým vzorcem týkajícím se doby dožití, takže by lidé odcházeli ve věku 70 let, případně i později, tak vám to vycházelo. Najednou jste zjistili, že přece jenom ta společnost s tím není zcela srozuměna, a nyní zastropujete na 67. Ano, je to lepší než 70, to souhlasím, ale na tom jsem chtěla ukázat, že skutečně vy nejste schopni se domluvit na tom, co skutečně chcete. Vy jste původně chtěli, aby naše děti odcházely ve věku 70 a více let do důchodu. Pamatujete si na to? Pamatujete si na první čtení? Já velmi dobře. Dotýká se nás to všech, co jsme rodiči takovýchto dětí. Já si nedokážu představit ani sebe, že budu pracovat v 70 letech. Jsou lidé, kteří to dokážou, ale většina lidí opravdu toho není schopna. Takový byl původní návrh.

To je to, co říkám. Vy dáte něco do Sněmovny a ve své podstatě to množství pozměňovacích návrhů, které vede ke změně, je až překvapivé. Zkuste někdy více popřemýšlet, předtím než to tu dáte, co dáte a zda to budete zase v průběhu legislativního procesu tak významně měnit. To je to, co jsem vám chtěla k tomu říct. Zkuste předtím uvažovat, než nám to tady podstrčíte. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli se již dočkal pan poslanec Janulík. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuji, pane předsedající. Já to zkusím vysvětlit tak úplně jednoduše, hlavně pro mládež, která sedí na galerii, nebo pro ty, co to sledují.

Podívejte, HDP, které vytvoříme, je taková velká pizza. Ta se prostě rozkrájí a teď se dávají ty dílky různě. Jeden ten dílek je pro ty důchodce. No, a když necháte víc těch dílků sníst třeba firmě Lockheed Martin, která prodává stíhačky, nebo dokonce těm, kteří nejsou Čechy, nejsou ti plátcí, kteří přispívají penězi na tu pizzu, no tak vám logicky pak zbývá míň na ty důchodce, kteří mají doteďka nějak ten svůj díl a logicky poměrově ho tam měli.

Takže to je jednoduché vysvětlení, proč tady teď musíme projednávat nějakou deformu. To není reforma, to je deforma, čili prostě těm důchodcům dát míň, protože jich přibývá. No, tak se jim prostě dá míň, protože my jako politici nejsme schopni to prostě rozdělit nějakým spravedlivějším způsobem, jak bychom měli, protože to je asi posláním politiků primárně, starat se o svoje lidi, protože každá matka se první postará o své děti, potom o ty cizí a nenechává vydělat někoho jiného z nějakých jiných důvodů.

Jednu poznámku, vzpomínám si v minulém období, když tady nějak vyskočila cena másla, tak jste všichni obviňovali z té ceny másla tehdejšího premiéra, to za to mohl pan Andrej Babiš a chtěli jste kvůli tomu svolávat mimořádné schůze. Dneska když vejdu do potravin a nakoupím košík, tak těch mimořádných schůzí bych tady musel svolat sto, protože všechno je... Na máslo se bude dávat čip, protože už to ty prodavačky schovávají, protože jim to lidi kradou, tak je to máslo drahé. Takže to je ten klasický ne dvojitý metr, ale dvojitý kilometr! Děkuju. (Potlesk z řad ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. V tuto chvíli je s faktickou poznámkou přihlášen pan ministr Marian Jurečka. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Uklidním paní kolegyni, poslankyni Ožanovou. Nikdo po ní nechce, aby z pohledu zákonných podmínek musela pracovat do 70 ani do 69, 68, 67, 66, ale návrh v jejím případě znamená, že by měla pracovat do 65 let a 5 měsíců, z hlediska ve věku odchodu do důchodu. Já tady paní kolegyni nevidím, ona asi přišla, řekla projev a odešla. Omlouvám se, prostřednictvím pana předsedajícího, nevzal jsem si brýle, ale to jenom jako věcnost té debaty, že to tady... Zase zazní tady 70 let jako něco, s čím se tady operuje, s nějakou emocí, a ta fakta jsou úplně jiná.

Bavíme se o lidech, kteří se narodili v roce 1989, tak ti dojdou k hranici 67 let zhruba v roce 2056. Nebavíme se tady o lidech, kterým je dneska 60 let, 60, 55, těch se fakt hranice ani 67 let netýká. Když se na to podíváme z pohledu dat, dneska je průměrná pojistná doba u těch lidí přes 44 let. Když jsem tady mluvil o tom, že mladá generace – já už jsem oproti svým rodičům přišel na trh práce později, můj táta pracoval u Českých drah celý život, od 16 let, já jsem vystudoval vysokou školu, přišel jsem na trh práce, když mi bylo necelých 23 let – generace, která sedí tady (Ukazuje na galerii pro veřejnost zaplněnou mladými lidmi.), tak bude přicházet zhruba ve svém věku 24 let na pracovní trh. Vidíme tam ten posun zhruba čtyř, pěti let. My posuneme hranici věku odchodu do důchodu o dva roky. Když od těch 67 let odečtu zhruba těch 24 let, kdy přijdou na ten trh práce, tak jejich pojistná doba,

kteřou stráví jako pracující, bude menší než u jejich rodičů. Bude zhruba kolem 42 let. Fakt pracujeme s daty, pracujeme s fakty. Tak si to i dovolím jenom tady shrnout, uvést, abychom (Předsedající: Čas.) v tom měli trochu jasno.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo další faktické poznámky. V tuto chvíli paní poslankyně Iveta Štefanová, po ní Radek Koten a poté Margita Balaščíková. Vážená paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Iveta Štefanová: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající.

Pane ministře, ale není to tak. Já se připojím k předřečníkům. Není to tak. Vy si tady stěžujete, že argumentujeme čísly, jako je 70, nebo nekonečné zvyšování věku odchodu do důchodu, ale je to přece tak! Tady teď jste znovu řekl, že je to přece zastropováno, ten návrh říká zastropování 67 let, ale to přece stojí v tom pozměňovacím návrhu. Ten návrh původní, který jste předložili, v podstatě přináší ten mechanismus, kterým je možno to zvyšovat až na 70 a tak dál a tak dál. Takže není to pravda, to, co tady říkáte, my to kritizujeme správně a má to tady zaznívat! Děkuju. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. V tuto chvíli pan poslanec Koten. Vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Koten: Děkuji za slovo. No, tak když si to vezmete, tak vlastně ten politik, který je tady zvolen, tak byl zvolen z toho důvodu, že sliboval, že bude pracovat ve prospěch občanů v této zemi. Tady se to vlastně dává do té polohy, že vy jste odpovědní, takže je vlastně odpovědné okrást ty současné i ty budoucí důchodce, protože těm současným jste sebrali tisíc korun každý měsíc a těm budoucím seberete ještě více a zároveň je posunete do nedůstojné pozice, kdy to nebude dovolovat jejich zdravotní stav, tak i tak budou nuceni pracovat déle, anebo odejít do předčasného důchodu, ale se všemi důsledky finančními, které to pro ně bude mít.

Já si myslím, že takováto rozhodnutí, která se tady přijímají, tak skutečně nemají s reformou důchodového systému nic společného. Je velmi nutné začít uvažovat o podpoře rodin s dětmi a všech pracujících lidí, protože ti potom budou platit do toho solidárního systému, a budou tedy i v budoucnu peníze na důchody. Ale když se srovnáme s těmi ostatními státy, které dávají nějaké procento hrubého domácího produktu na ty důchody, tak my tam dáváme v porovnání s těmi vyspělými státy daleko méně, takže to si myslím, že je důležité taky zdůraznit. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. V tuto chvíli paní poslankyně Balaščíková, připraví se Lucie Šafránková.

Poslankyně Margita Balaščíková: Já ještě k poznámce kolegy Výborného, prostřednictvím pana předsedajícího, k poznámce o dobytku... Nestydíte se, bratře? Co vaše desatero? Co vám říká? Asi nic.

Ale vraťte se do sálu. Proč neposloucháte poznámky mých kolegů? (V pravé části sálu jsou téměř prázdné lavice.) Proč se bojíte? Proč jste utekl? My máme jenom holé ruce a já jsem čtyřky vidle na Augiášův chlív nechala zrovna dneska doma. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. V tuto chvíli Lucie Šafránková, připraví se Berenika Peštová a pan poslanec Karel Rais. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, pane místopředsedo. Já bych se, vašim prostřednictvím, ráda zeptala pana ministra, kde máte analýzy toho, že když se bude prodlužovat věk odchodu do důchodu, tak nebude vyšší nemocnost, lidé nebudou trávit více času na nemocenské, nebudou více odcházet do invalidních a předčasných důchodů?

Vždyť ve finále celý tento sociální systém se nám může prodrazit. Je to totální nesmysl. Lidé, kteří celý život poctivě pracovali, mají právo na to užít si důchod, užít si ten podzim života.

Pane ministře, vy tady mluvíte o něčem, jako je, že někteří lidé odpracovali 45 let. Místo toho, abyste je zvýhodnil, tak jak jsme od začátku jasně říkali, že tito lidé nemají být kráceni a mají opravdu už mít nárok na klasický starobní důchod, tak vy místo toho jim tady navrhnete pouze poloviční krácení. Že se nestydíte! (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji paní kolegyni Šafránkové. V tuto chvíli Berenika Peštová, poté Karel Rais.

Než se dostaví, načtu omluvy: celý jednací den z pracovních důvodů se omlouvá Jan Bureš, Michael Kohajda se z pracovních důvodů omlouvá od 11.30, pan ministr Mikuláš Bek celý jednací den z pracovních důvodů a Vlastimil Válek celý jednací den z pracovních důvodů.

Vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Já bych taky chtěla zareagovat na pana ministra Jurečku. Pane ministře, vy jste měl velké štěstí. Jestli máte ještě rodiče, tak opravdu... Neříkám, že vám závidím, ale měl jste velké štěstí. Moje maminka zemřela v 68, tatínek v 76 a představa, že půjde do důchodu v 65 letech a užije si důchod jenom tři roky, je velice smutná. To je to, co tady celou dobu říkáme. Je něco jiného si to užít ve zdraví a něco jiného se něčeho dožít.

Když si vezmu zpětně ten její život, tak v nějakých 60 letech měla totální endoprotézu jedné kyčle, v 61 totální protézu druhé kyčle. Celý život pracovala jako vedoucí laboratoří výzkumných a byla celou dobu na nohou. Taky pracovala od těch 18 let. Takže ti lidé opravdu jsou opotřebovaní fyzicky. Jestli to má být za cenu toho, že jim budeme prodlužovat a budeme jim akorát... Vlastně budeme je postupně nahánět na ty operace, aby nám vydrželi v té práci co nejdéle, tak co to je za život? Přece proto celý život nepracovali. Oni nepracovali proto, aby si ráno nasypali, odpoledne nasypali a večer nasypali prášky, sebrali se a šli do práce,

a potom až konečně se dožijou toho věku důchodu, tak aby z toho důchodu měli třeba tři, čtyři roky. Anebo potom ano, říkejte tomu důchodová reforma ve smyslu: jestliže se dožiješ, tak pak už rovnou skáčeš do rakve! Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli pan poslanec Karel Rais a po něm jsou následující faktické poznámky: Jiří Kobza, Hubert Lang, Roman Kubiček a pan poslanec Zdeněk Kettner. Vážený pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Karel Rais: Děkuji. No, mě zaujal názor pozměňovací kolegyně Štefanové a vede mě to k tomu, že si myslím, že se to dá zobecnit v tom, že to, co tady předvádí čtyřkoalice, tak je pro ni typická jedna záležitost a to je nepřipravenost těch podkladových materiálů. Jak říkala kolegyně Štefanová, vložíte sem návrh ministerský, vládní a pak ho sami okamžitě měníte. Já můžu... Tento týden jsme v podstatě probírali novelu vysokoškolského zákona. Tam to bylo úplně to stejné, ještě tedy obohacené v uvozovkách tím, že to dali pár minut před druhým čtením, kdy vlastní návrhy pak upravují a vyvolají bouři tady ve Sněmovně v podstatě těmi pozměňovacími návrhy.

Jestli... Vzpomenu tady kolegu Fialu, který ani před ne před dvěma roky, jak jsem říkal, slavíme dvouleté výročí jeho tvrzení, které tady mám: „Odchod do důchodu v 65 letech platí.“ No, tak jak jim má tedy veřejnost v podstatě věřit, těmto lidem? To nebyly ani předvolební sliby, to bylo prostě... Dostal se do vlády a vykládá věci, které pomalu za rok neguje. Čili nepřipravenost těch návrhů je podle mě víc než... Je prostě pozoruhodná. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli je na řadě pan Jiří Kobza. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, pane místopředsedo. Dámy a pánové, hezké dopoledne. Já budu velmi stručný. Chtěl bych připomenout jednu věc, že zatímco ceny letí nahoru a víc a víc lidí se propadá do chudoby – přecházejí z másla na margarín, nekupují si hovězí, protože na ně nemají – tak banky vykazují obrovský nárůst meziročních zisků, Česká spořitelna dokonce přes 40 procent.

Takže, dámy a pánové, členové vlády, děláte to velmi, velmi špatně, protože ta disproporce tady ukazuje na obrovský chaos, který je v ekonomice. To, co děláte našim občanům, to je neodpuštělné. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Pan kolega Hubert Lang, prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo. Já tady absolvuju všechna ta čtení, protože poměrně často tady sedím.

Já se chci zeptat, pane ministře, vlastně v tom vašem návrhu, kterým podmiňujete, říkáte, že se musí udělat ta změna, je to, že ve své podstatě predikujete, že když se něco

nestane, tak kolem toho roku 2050 by došlo prakticky k zhroucení naší země do nějaké černé díry. Takže chci říci, že se mi nelíbí to, že prostě strašíte veřejnost. Jak jsem říkal v té předchozí faktické, vy jste rozdělil společnost mezi mladé a staré a všechny ty mladé – narozené v roce 1989 a dál – tak strašíte nějakou chmurnou budoucností, jo? Vy přece dopříc jste ve vládě! Vy byste měli představovat nějaké vize, měli byste dávat nějaké světýlko na konci tunelu pro tu naši společnost. Chcete mi říct, to znamená, že vůbec se nebudou rodit nové děti, že vlastně se nebude zvyšovat HDP, nebudou se vybírat daně, nebudeme mít třeba podniky s přidanou hodnotou, nebude se nám zlepšovat naše ekonomická situace, všechno se bude horšit a horšit a horšit, až se to úplně sesype. Takhle já z toho cítím, jak vy říkáte, pozor, musíme s tím něco udělat, protože v tom roce 2050 nastane ten černý scénář.

Nebylo by lepší – než se zabývat takovouto normou, kterou stejně příští rok pravděpodobně vám hodíme do šmelcu – abyste třeba se věnovali výstavbě nových bytů, abyste dávali nové generaci nějakou vizi, abyste se podívali třeba na ty banky, podívali se na to, jaké jsou výše hypotečních úvěrů, jakou máme vysokou míru inflace? Nestálo by za to opravdu směřovat ty vaše síly a prostředky vaší stočtyřky nebo stoosmičky, kdy máte tu fantastickou možnost, že vlastně si tady prohlásíte, co chcete, nějakým smysluplnějším... jakoby někam smysluplněji to dávat?

Jenom taková moje drobná poznámka, to, že vás to nezajímá, to je vidět, že jste si sem přinesl vlastně svoji rezortní poštu. Tady podepisujete jeden nějaký dokument za druhým, a přestože tady lidi k vám hovoří, tak vám je to úplně jedno. Vy tady jedete unterschrift jeden za druhým vaší pošty. Nechte si to na vaše ministerstvo a ve Sněmovně dělejte to, co dělat máte!

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. Roman Kubíček je připraven v tuto chvíli se svými dvěma minutami. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já jsem si myslel, že tady povedeme tu odbornou debatu, ty názory, proč děláte tyto parametrické změny, a my říkáme, proč je dělat nemáte.

Co se týká věku odchodu do důchodu, mně to není úplně jasné, protože pořád se zvyšuje věk odchodu do důchodu, který teď bude 65 let. My bychom v těch 65 letech měli sledovat, v jakém stavu ti lidé šli do důchodu, jak se v tom důchodu chovají, a měl by tam být status quo několik let. Několik let by se na to vůbec nemělo sahat. Vždyť my přece ta data nemáme. My děláme nějaké teoretické odhady o tom, jak ti lidé budou žít. Prostým matematickým výpočtem: 20,5 let v důchodu od 67 je 87,5. To přece není průměrný věk občana České republiky a není možné to ani odhadovat, není to možné odhadovat třeba už s ohledem na různé epidemie a podobné záležitosti.

Prosím vás, věčná debata je o tom, že dáváme argumenty a neútočíme na protistranu. Protistrana dává argumenty a neútočí na protistranu. My se tady dostáváme do osobní roviny a to se mně opravdu nelíbí. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji panu Kubíčkoví. V tuto chvíli je přihlášen s faktickou poznámkou Zdeněk Kettner, poté Igor Hendrych a Lenka Knechtová. Vážený pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji za slovo. Tak ono se tady hypoteticky pořád pracuje s nějakými statistickými čísly, tak něco trošičku ze života. Můj tatínek byl ze tří bratrů, tatínek mojí manželky ze dvou bratrů. Můj tatínek odešel do předčasného důchodu, protože byl fyzicky, manuálně pracující, v 62 letech, důchodu si užil dva roky. Zemřel v 64 letech. Jeho mladší bratr umřel dokonce o dva roky dříve, to znamená v 62 letech. Bratr tatínka mojí manželky umřel taky před 65 lety, v 65, ještě než jich dosáhl. To znamená, my tady máme pět dospělých, manuálně pracujících mužů, kteří tři by se vašeho důchodu v životě nedožili! Takže takhle vypadá život!

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji panu poslanci Kettnerovi. V tuto chvíli je na řadě pan poslanec Igor Hendrych a poté s faktickými poznámkami Lenka Knechtová a Lubomír Wenzl. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážené dámy, vážení pánové, vážený pane ministře, mne zaujaly faktické poznámky některý mých předřečníků, mimo jiné tedy i od pana poslance Kettnera, který mluvil tady před chvílí, i od paní Bereniky Peštové, vaším prostřednictvím pane místopředsedo. Týkaly se v podstatě zdravotního stavu lidí, kteří odcházeli v nějakém konkrétním věku do starobního důchodu a nebyli v něm příliš dlouho.

Já v téhle debatě tady postrádám – a postrádám ho tady už od druhého čtení – pana ministra zdravotnictví Válka. Před chvílí jsem se dozvěděl od pana místopředsedy, že je opět omluven celý den z pracovních důvodů. Pan ministr Jurečka si tady podepisuje nějakou agendu a druhý ministr, relevantní v této problematice, tady vůbec není. Nebyl tady ani ve druhém čtení, není tady ani dneska, a dokonce tady nebyl ani včera, když jsme probírali sociální a zdravotní pomezí, což je další věc, kterou by měl nějakým způsobem být schopen reagovat ministr zdravotnictví. Naprosto to tady ignoruje a já už se ho tady asi podesáté ptám na to – ale bohužel tady není, tak prostě to jsou jenom řečnické otázky – jak zdůvodní názor ministerstva zdravotnictví, respektive ministra, protože v prvním čtení řekl, že to je názor ministra, že není možné prodlužovat věk k odchodu důchodu nad 65 let, protože populace nad 65 let není schopna podávat potřebný pracovní výkon. Bohužel říkám tady pouze jenom do tohohle prostoru, protože pan ministr Válek tady opět není. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji za dodržení času. V tuto chvíli paní kolegyně Lenka Knechtová je přihlášená s faktickou poznámkou. Já vám měřím vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Kolegyně, kolegové, já navážu na svého ctěného kolegu Igora Hendrycha, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo. Je to přesně tak. Já tady v prvním, druhém a v této chvíli ve třetím čtení žádám, aby se k téhle problematice vyjádřil i pan ministr Válek, protože, jak bylo řečeno, to zdraví úzce s důchody souvisí. Vlastně i ten materiál, který nám byl předložen, se ministerstva zdravotnictví dotýká. Bez vysvětlení pana ministra Válka si myslím, že nám tady chybí velký kus té odborné části, která k důchodům patří. Všichni víme, jaké zdravotní problémy mají třeba lidé ve věku 55 plus a proč je máme na Úřadě práce, proč nejsou schopni

sehnat další odpovídající práci. Tohleto všechno spolu souvisí a bylo by dobré, abychom si na tyhleto otázky odborně odpověděli. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Lubomír Wenzl je další, kdo je přihlášen s faktickou poznámkou, poté Hubert Lang, paní místopředsedkyně Olga Richterová a Vladimír Zlínský. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Já bych se chtěl zeptat pana ministra Jurečky na jednu věc, kdy vlastně vláda premiéra Fialy v loňském roce v březnu provedla revizi svého programového prohlášení. Chtěl bych se v této souvislosti zeptat na to, kde najdu nějakou souvislost té kapitoly důchodových systémů – omlouvám se, jestli neříkám přesně, jak tam je vaše kapitola – kde tam najdu to, že dneska děláme takzvanou důchodovou reformu? Protože jestli jsou pravdivé ty informace, které jsou veřejné, tak tam vlastně byl závazek, že realizujeme a do konce roku 2023 předložíme skutečnou důchodovou reformu. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. V tuto chvíli po panu poslanci je připraven Hubert Lang. Máte slovo, prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo, já bych navázal na své čtené předřečníky a také bych se zeptal, kde jsou ti ministři, kteří by měli tady sedět. Pokud vím, tak ministři by se měli zodpovídat nám poslancům, měli by prostě argumentovat, proč předkládají ten či onen zákon, jak to mají vydiskutováno a tak dále.

Včera tady naše paní předsedkyně klubu četla poměrně tristní statistiku tohoto volebního období, kdy vlastně nechodí nám ministři na ústní interpelace, na písemné interpelace. Včera to byla úplná zárná ukázka od těch 9 hodin, kdy během dvacet minut prostě se to tady všechno jenom formálně odříkalo a mohli jsme zase na dvě hodiny odejít. Kdybychom takto pracovali v nějakých soukromých firmách, tak asi bychom byli vyhozeni na hodinu, takový to na mě mělo včera pocít. Na ústní interpelace chodí z ministrů opravdu jenom zlomek těch ministrů.

Kdy my se máme tedy ptát jako poslanci? Kdy jindy? My jsme se chtěli ptát v prvním čtení, ve druhém čtení... Jsme samozřejmě ve třetím čtení, které by mělo být hlavně technicko-legislativní, měly by se zejména pozměňovací návrhy už jenom nějakým způsobem zpřesňovat a odůvodňovat, ale když nám prostě napadávají ve druhém čtení těsně před koncem toho čtení různé pozměňovací návrhy lidové tvořivosti – já to nemůžu jinak říct prostě – různých poslanců, kdy i vlastně i v rámci vaší koalice se vzájemně překvapujete, tak vy se potom divíte? Divíte se, že se tady ptáme, kde je pan ministr Válek, jestli hraje někde tančíky zase na ministerstvu, nebo kde je prostě pan ministr Válek? Proč tady není?

Ti kolegové, kteří se tou problematikou podstatně zabývají více než já, tak oni se ptají. Odpovědi se nedočkáme. Já se chci potom... Znova připomínám, jestli pan ministr Jurečka... Jaký má tady názor na ten pozměňovací návrh, který předložil pan Benda, prostřednictvím vás, pane předsedající, a pan Jakob, že prostě takhle jste šmahem vyrazili víc jak 100 000 lidí a vlastně jste jim sebrali tu možnost odejít do těch předčasných to... Takže prostě na to my se ptáme a ptát se budeme, děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji. Přeji vám hezké dopoledne, vystřídali jsme se v řízení schůze.

Budeme pokračovat s faktickými poznámkami. Další faktickou poznámku přednese paní místopředsedkyně Richterová. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně za slovo. Vážený pane ministře, já jsem tady s dvěma body. S jedním, abych se vás zastala, a s druhým, abych se naopak optala, zda opravdu přistoupíte na to osekání náročných pozic.

Poslouchám tu debatu, a když jsem slyšela zde před chvílí slova o strašení a rozdělování společnosti, tak jsem přesvědčená, že je potřeba znovu připomenout ta základní fakta jenom proto, abychom byli v té realitě. Já na to mám takovou jednoduchou názornou pomůcku. Prostě postavičky. (Ukazuje materiál.) Mně to přijde důležité, představit si, že v minulosti bylo zhruba šest lidí pracujících v tom aktivním věku, kteří byli v tom našem průběžném systému schopni vydělávat na jednoho seniora. (Ukazuje materiál.) Teď jsme v situaci, kdy jsou prostě pracující zhruba tři na jednoho seniora (Ukazuje materiál.) a v budoucnu – a to je to náročné, to je ta obrovská výzva – budou zhruba dva pracující na jednoho seniora. Dva na jednoho. (Ukazuje materiál.) Tuhle výzvu my musíme nějak zvládnout, a proto jsem tu, abych řekla, že my jako Piráti považujeme tu reformu za nezbytnou.

Chceme, aby dnešní třicátníci a čtyřicátníci měli také rozumné, férové důchody, ale chceme, aby ta reforma byla vyvážená. To je ta otázka, zda opravdu přistoupí KDU-ČSL na osekání té definice náročných pozic, zda přistoupí na to, že zhruba 127 000 lidí, konkrétních lidí, přijde o tu možnost jít do nekráceného předčasného důchodu. Přitom ten návrh se opíral o zdravotní data. To, s čím jsme souhlasili na vládě, se opírá o nemocnost, o zdravotní důsledky spjaté s náročnými pozicemi. Takže opravdu přistoupíte na tohle osekání u lidí, kde dává zdravotní situace (Předsedající: Čas.) důvod, aby byli v těch náročných pozicích zařazeni? Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Také děkuji. Budeme pokračovat s faktickými poznámkami, další přednese pan poslanec zlínský. Prosím, máte slovo.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já se pokusím navázat na paní místopředsedkyni, já se na to podívám trošku jinak. Je pravda, že populace ve vyspělých zemích vymírá. Je pravda, že se to týká i nás, a je pravda, že bychom s tím měli něco dělat, takže já se zeptám pana ministra Jurečky, jestli zaznamenal to, že dochází k prudkému poklesu porodnosti a plodnosti v naší populaci poslední tři roky, jestli má tuto situaci zanalyzovanou, jestli zná příčiny, které k tomu vedou, a jestli přijal patřičná opatření, která povedou k tomu, že se tato situace bude nějakým způsobem řešit. Takže já bych poprosil o konkrétní odpovědi. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času a následuje faktická poznámka pana vicepremiéra Jurečky. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji, já musím taky reagovat. Jednak je tady ta debata složitá v tom, že když tady opoziční poslanci kritizují koaliční poslance, jak se věnují té debatě, tak někteří opoziční poslanci tady vystoupí v okamžiku, kdy vystoupení ukončí, odejdou ze sálu. Já se snažím tady v rámci technické reagovat a ten daný poslanec tady není, no, tak to je fakt těžká debata. Ale já to jako nekritizuji, protože vím, že se dá poslouchat ta debata i mimo tento sál. To znamená, není to tak, že kdo tu není, tak se tomu zrovna nevěnuje.

Poslouchám vaši debatu a víte, že za celé ty tři roky jsem tady strávil desítky hodin debat o novelách zákona o důchodovém pojištění. Takže jsem tady byl ve dnech i v nocích a snažil se na to reagovat. Nabízeli jsme také v rámci projednávání nejenom konzultace, které jsme vedli – mezi mnou, MPSV a jednotlivými stranami ve Sněmovně, ať už koaličními, nebo opozičními – ale byl tady třeba seminář. Před prázdninami v budově Sněmovní 1, ten seminář byl s pozvánkou pro úplně všechny poslance této Sněmovny. Byli tam lidi, kteří tu důchodovou reformu připravovali, byli tam kritici, kteří tu důchodovou reformu kritizují z řad odborníků, byli tam experti a ta debata se tam vedla. Ale z opozičních řad přišli dva poslanci, a to ještě jenom na část. Takže kromě standardních čtení, kromě standardních výborů, tak byly ještě tady i nabídky kulatého stolu, individuální konzultace. Já jsem se snažil opravdu, abychom o těch věcech mohli diskutovat, protože ne vždycky všechno se dá tady stihnout ve faktických nebo v těch vystoupeních, protože někdy ten kontext se rychle posune někam jinam. Tak to je tato poznámka.

Druhá, ano, porodnost nám klesá. Já z toho nemám vůbec žádnou radost, nicméně děje se to bohužel v celé Evropě a ve všech vyspělých zemích. Podívejme se do Polska. Polsko dlouhodobě je na tom mnohem ještě hůř než Česká republika. Já jsem o tom mluvil s ministryní, která se tomu hodně věnovala v minulé vládě. (Předsedající: Čas.) Pardon, dořeknu to potom.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Peštová, připraví se paní poslankyně Knechtová, k faktickým poznámkám. Tak prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěla zareagovat na paní poslankyni Richterovou, prostřednictvím vás.

Paní poslankyně Richterová, prostřednictvím pana předsedajícího, děkujeme vám za krásný, edukativní přístup, ale my ještě nejsme senilní tedy. Takže sice možná, že jste předtím navštívila nějakou mateřskou školu, abyste jim to tam vysvětlovala. V každém případě my moc dobře víme, čím to je. Je to tím, že samozřejmě klesá ta porodnost, tím to je. Proto tady máte ty dva panáčky.

Takže to je to, co nám tam třeba chybí, ta prorodinná politika, nebo respektive jakým způsobem se postarat o to, aby ta porodnost se zvedala. To je to, co... Tady ta diskuse už tady byla. Pan ministr si určitě na to vzpomíná. Já jsem tady i vystupovala s tím, že není všechno špatné, co se stalo do roku 1989. Potom jsem samozřejmě zmiňovala Husákovy děti a to, co se tady odehrálo k tomu, aby právě nastolili větší porodnost v těch sedmdesátých letech, a co pro to ten stát všechno udělal. Nebo můžete tomu říkat strana a vláda, mně to je jedno, jak to budete nazývat. V každém případě není všechno špatné, co se stalo před osmdesátým devátým rokem. To je jedna věc.

Vy jste tady paní poslankyni Richterové neodpověděl, prostřednictvím pana předsedajícího.

To je ten handl, jo? (Obrací se k místopředsedkyni Richterové.) Ono to takhle prostě bude, tam bude těch 67 let a je to na úkor toho, že tam ta třetí skupina vypadne, to je těch 120 000 lidí. Tak vám odpovídám.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Knechtová.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já bych ráda zareagovala na pana ministra.

Ano, pane ministře, vy jste udělali velkou konferenci, která začínala o půl jedné, přitom program Sněmovny byl do 13. hodiny, takže samozřejmě ta účast potom je složitá, když běží takhle dvě zásadní věci. Do toho nám tady dodatečně ještě vynadal pan ministr Rakušan, že ještě běžela jiná, velmi důležitá akce, na které jsme taky byli v malém počtu. Takže je potřeba si prostě na vládě říct, kolik těch zásadních věcí máte a kde všude chcete dělat ty kulaté stoly, abychom to všechno stihli oběhnout. Jenom zareaguju, pan Berki nám tady taky vykládal u vysokoškolského zákona, prostřednictvím pana předsedajícího, že vlastně se ty věci diskutovaly na podvýboru, ale prostě není pak opravdu reálné v kapacitách poslance být všeho účasten. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně, respektive místopředsedkyně Richterová. Připraví se pan poslanec Lang. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Já jsem v tom svém předchozím příspěvku reagovala na to, že to tady z některých vystoupení působilo, jako že se dá nedělat nic. Ale osm let nedělalo s reformou důchodů nic právě například hnutí ANO, které bylo osm let ve vládě. Co jsem chtěla, aby nezapadlo, je, že něco udělat musíme.

Naopak, ty náročné pozice, to bylo něco, co bylo dlouho slibováno, a to vládní řešení je vyvážené. Takže já se proto znovu ptám pana ministra, jaký zaujme postoj k tomu, že podle návrhu ODS a TOP 09 zhruba 127 000 lidí, kteří by v rámci vládního návrhu opřené o zdravotní data, mělo nárok na nekrácený předčasný důchod, tak podle toho pozměňovacího návrhu ho mít nebudou. Jde o lidi pracující v náročných pozicích kategorie 3, v pozicích celkové fyzické zátěže, hluku, mrazu, chladu. Pardon, hluk nikoliv, mráz, chlad, celková fyzická zátěž. To je příklad toho, v čem pracují například lesní dělníci, když jsou venku, nebo samozřejmě třeba skláři.

Druhá věc – k té prorodinné politice, na kterou se ptá paní poslankyně Peštová – my jsme v našem pozměňovacím návrhu předložili možnost, aby rodiny – rodiče malých dětí – měly navázán rodičovský příspěvek na stejný mechanismus navyšování, jako jsou navázané důchody. Takže to je věc, kde doufám, že tedy hnutí ANO zváží tento náš návrh a případně ho podpoří, aby bylo stejné navyšování zohledňující inflaci u seniorů jako u rodin pečujících o ty nejmenší děti, protože to je přesně tak velmi důležité, aby dál neklesala porodnost a abychom

se postarali o všechny skupiny obyvatelstva, které nemohou pracovat. Nicméně ta debata nyní, věřím, se zase vrátí i k reakcím pana ministra. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za zadržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Lang, připraví se pan poslanec Zlínský s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo. K panu ministrovi Jurečkovi... Vy jste tady říkal pro kamery, kolik jste tady strávil hodin a hodin vlastně v rámci té debaty, toho prvního a druhého čtení. Pane ministře, kdo by tady měl sedět jiný než rezortní ministr, pod jehož gesci vlastně ten tisk spadá? To znamená, je to vaše práce, tím se vůbec nemůžete nějakým způsobem obhajovat, jo? To je... Zase by asi bylo smutné, kdyby tady za vás seděl ministr kultury, že jo? Tak vy jste rezortní ministr, tak prostě tady sedět máte. Máte prostě... Proto jste ministr, že jo? Vás nikdo nenutil, abyste byl ministr. Nikdo vás nenutil, abyste kandidoval, abyste byl poslanec, abyste tady to předkládal.

K paní kolegyni Richterové, prostřednictvím pana předsedajícího, jak říkala tady paní kolegyně Peštová, opět prostřednictvím vás, mně to tady taky připadalo jak nějaké loutkové divadlo. Vy tady vytahujete nějaké prostě vystřihovánky. My tady nejsme opravdu v malé dětské školce. My přesně víme, co je problémem. Ten peak nastane přibližně za těch dvacet let, protože budou odcházet Husákovy děti. To znamená z generace těch sedmdesátých let, kdy minulý režim prostě nabízel podnikové byty, ti lidé neměli někam možnost cestovat, aby dostali tu sektorovou stěnu, aby dostali černobílý televizor, což si dnešní generace vůbec nedokáže představit, v jaké době jsme žili.

Buďte rádi, že jste se narodili dneska, jak vás tady vidím nahoře. (Hovoří ke galerii pro veřejnost.) Važte si toho, že máme demokracii, a bojujte za tu demokracii. Za tu demokracii bojujeme i my, ale prostě ta naše generace bude odcházet do penze, bude nás hodně, a když vy jako budoucí generace, co sedíte tady nahoře, budete mít práci, budete mít perspektivu, budete mít děti, budete mít prostě od nás jako od zákonodárců nějakou možnost, abyste mohli slušně bydlet, třeba mít startovací byty, abyste mohli vyjíždět do zahraničí na různé Erasmy, pak se vraceli, vytvářeli tady větší přidanou hodnotu, tak bude zase dobře. Ono se to za těch dvacet let potom logicky, protože ta generace bude i odcházet, tak se to potom srovná.

To znamená, to strašení – to, co vy tady strašíte tady tou vaší pseudodůchodovou reformou – je úplně liché, je to čistě jenom z vaší strany politikum a úplně zbytečně tady vnášíte do společnosti neklid a rozval. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak bude pokračovat pan poslanec Zlínský, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já se ještě vrátím k tomu vymírání těch rozvinutých společností. Ono je to pravda, že vymírají všechny nebo téměř všechny rozvinuté společnosti. Ale, pane ministře, ony vymírají s určitou dynamikou. Ta dynamika se mění. Takže když se podívám na naši společnost, tak my jsme si v podstatě udržovali porodnost plus minus kolem 110 000 dětí za rok od roku 2011 až do roku 2021 a pak nastal prudký pokles – tento pokles se týká v podstatě celé Evropy – který začal v roce 2021.

Klesá nám významně plodnost, to znamená počet dětí narozených, přepočítáno, na jednu ženu. Takže já opět opakuju tu svoji otázku, jestli jste to zaznamenal, tuto situaci, jestli jste analyzovali příčiny, které k tomu vedly a jaké míníte přijmout opatření, abyste tomu zabránili, nebo to aspoň částečně eliminovali? Protože pokud to neuděláme, tak to samozřejmě bude mít drastický dopad do budoucna. Pak to budou řešit vlády v budoucnu a budou se s tím potýkat. Tak já vás ještě jednou žádám a prosím, abyste se tím začali zabývat, jelikož to považuji za nesmírně vážnou situaci. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí pan ministr Jurečka s faktickou poznámkou. Tak prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já se vrátím k té předchozí své faktické, kdy jsem nestihl to doříct.

Tak třeba když jsme se podívali do té situace v Polsku, tak tam se vláda extrémně silně snažila napumpovat velké finanční podpory právě do mladých rodin, a přestože do toho dali opravdu neuvěřitelně vysoké výdaje v posledních letech, tak to s porodností v Polsku nehnulo ani o píd'. Polsko má dlouhodobě výrazně nižší porodnost než třeba Česká republika.

Ta situace prostě nám za prvé souvisí s výkyvy, které máme už zhruba od období první republiky. V České republice a v Československu vznikly určité výkyvy, které se cyklily i přes ta sedmdesátá, osmdesátá léta. Projevilo se to i v těch posledních deseti letech, kdy generace Husákových dětí, ještě vlastně celá část těchto rodin měla to třetí dítě, tím se to podařilo stabilizovat nebo zlepšit v těch posledních letech až na tu hodnotu 1,82. To byla vlastně jedna z nejvyšších hodnot, ke které jsme dospěli. Teď klesáme a demografové říkají, předpokládají, že bude někde na hodnotě mezi 1,4 a 1,5. Nejnižší jsme měli zhruba 1,14 v posledních třiceti letech, porodnost.

Samozřejmě ten stát má nějaké nástroje, snaží se motivovat, oceňovat přes daňové nástroje, sociální politiku, bytovou politiku. Určitě v tom všichni společně za předchozí vlád i teď jsme se snažili něco dělat a zároveň víme, že ještě je tady celá řada věcí, které by se měly zlepšit a dělat. Když se podíváme třeba na daňovou oblast podpory rodin, jedna z nejlepších v Evropě i v rámci srovnání OECD. Když se podíváme na například dobu pobytu s dítětem doma, vlastně jedna z nejdelších vůbec na světě. Takže celá řada věcí u nás funguje velmi dobře, ale nestačí to. Hledáme cesty, nástroje.

Na rovinu si přiznejme, že se mění i vnímání společnosti. To je taky jeden z faktů, který tady je. Já se k tomu vrátím v další faktické poznámce, abych odpověděl na další věci.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní paní poslankyně Štefanová Iveta vystoupí s faktickou poznámkou. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Iveta Štefanová: Děkuji. Krátce zareaguji na ministrova slova, na ministra Jurečku.

To je právě ono, pane ministře. To je ta kritika, protože my nekritizujeme jenom ty parametry, které v tom návrhu jsou – podle mě jsou špatně – ale zejména kritizujeme to, že tomu stále říkáte reforma. Můj ctěný kolega tady zmínil, že klesá porodnost, a vy na to

zareagujete: No, ano, no, klesá, no, tak je to tak i všude kolem. Ale pokles porodnosti je přece přímou příčinou toho stavu, toho, že ten důchodový účet je nevyrovnaný na příjmech versus výdajích. Vy v tom návrhu řešíte pouze jenom ty výdaje. Není na něm, jak bychom na nich ušetřili. Jak by se tam navýšily ty příjmy, to ten návrh vůbec neřeší. My právě potřebujeme, Česká republika potřebuje tu skutečnou reformu a to tenhle návrh rozhodně není, a proto ho kritizujeme.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Janulík. Bude pokračovat po něm paní poslankyně Peštová.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuji za slovo, pane předsedající. No, co se týče té porodnosti, tak tady bych mohl já diskutovat jenom s jedním člověkem – to je pan docent Svoboda, ten tu není – protože já s tím mám dennodenní zkušenost ve své lékařské praxi a vím, že ty lidi ovlivňuje... Není problém s prvorodičkami, ale s vícerodičkami, čili lidi nechťejí druhé a už vůbec ne třetí dítě. Dobře víme, že když mají dvě děti, je zachovaná prostá reprodukce, dva lidi se vezmou, mají dvě děti, to je nula od nuly pojde, takže potřebujeme třetí dítě.

Ten tolik vysmíváný Orbán nebo Maďarsko a ty okolní státy dělají to, co my jsme měli svého času přichystáno, to znamená... Například praktická věc, třetí autosedačku do oktávky nedostanete. Když chcete mít třetí dítě, potřebujete větší auto, abyste tam dali tři autosedačky, čili stát musí přispět té mladé rodině nějakým způsobem na to auto. To stejné se týká bytu. Potřebujete další dětský pokoj, takže musí přispět nějak na hypotéku, zvýhodnit hypotéky. Těch nástrojů je celá řada. Pak samozřejmě – nebudu konkrétní – existují státy, kde matka, která má třetí dítě, má doživotní padesátiprocentní slevu na dani z příjmů fyzických osob, když má čtyři děti, má třeba stoprocentní slevu. Když na ni manžel převede svoji živnost, tak prostě neplatí daně, protože vychovávají čtyři děti. Ale nesmí se s ní rozvést. Jakmile se s ní rozvede, tak to všechno doplatí. Tomu já říkám prorodinná politika. Co z toho tedy děláte? No, neděláte vůbec nic. Jenom krčíte rameny říkáje, že všichni jsme na tom špatně, takže zavoláme migranty, aby nás neubývalo. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak paní poslankyně Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych chtěla zareagovat na paní poslankyni Richterovou, prostřednictvím vás.

Paní poslankyně, my se asi neposloucháme. Já nevím, jestli jste tady seděla, když jsme o těch... když ta diskuse tady probíhala ohledně právě té podpory nebo té rodinné podpory, když jsem tady zmiňovala to, co bylo před tím osmdesátým devátým rokem. Kdybyste tady byla, tak byste slyšela, že jsem tady zmiňovala, že v roce 1968 došlo – nevím, jestli jsem to tady zrovna citovala, ale v každém případě jsem to říkala – že v roce 1968 došlo k prodloužení mateřské dovolené z 22 týdnů na 26 až 35 týdnů. Takže když to přeložím do slov, abychom jim rozuměli, tak se bavíme o půl roce, jo? V té době byli lidi na mateřské dovolené půl roku, půl roku byla mateřská dovolená, pak museli lidi do práce.

Ted' si vezměte ten boom, který nastal, když tady byly ty Husákovy děti. Já jsem jedno z nich, protože jsem sedmdesátý první ročník. Tam nebyla ta motivace těch půl roku u těch lidí, aby ty děti měli. Tam byla jiná motivace, tam byla ta finanční motivace. To právě byly ty novomanželské půjčky, to právě byly ty nízkouročené – to znamená, že to mělo nějaký úrok jedno, dvě procenta – to právě byla ta motivace. Když měli jedno dítě, že si mohli umáznout z té půjčky. Když měli dvě děti, tak se zase umázli z té půjčky a vraceli vlastně mnohem méně. To byly ty motivace, které ty lidi zajímaly, jo? To vlastně zahýbalo. Ony byly na mateřské půl roku, paní poslankyně, prostřednictvím pana předsedajícího, dneska jste na mateřské čtyři roky a vidíte, že je to nemotivuje, ty vaše akce. Prostě tady musíte udělat něco, co ty lidi bude motivovat k tomu, aby měli jedno, dvě děti. To jsou ty motivace, které jsem tady říkala. Proto ne všechno špatné bylo před rokem 1989.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak paní místopředsedkyně Richterová vystoupí a připraví se dál pan poslanec Zlínský k faktickým poznámkám. Tak prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Pojdme zpátky k těm konkrétním návrhům k důchodové reformě, kde právě – navážu na paní poslankyni Peštovou – my jsme za Piráty předložili úplně konkrétní návrh toho, jak podpořit rodiny, a to trvale, protože to jednorázové navýšení rodičovského příspěvku na 350 000 korun znamená, že ta suma, kterou si pak člověk po měsíci vybírá, stále ztrácí na hodnotě. My chceme, aby tak jako rostou pravidelně důchody – a to je dobře, a je dobře, že rostou o inflaci a tu část mezd – tak aby stejným způsobem byl navyšován i ten rodičovský příspěvek, protože dneska to je pro běžnou rodinu 10 až 14 000 korun na měsíc. Každý si může spočítat, že to je i významně méně, než je pouhá minimální mzda.

Takže proto ta otázka na hnutí ANO je jednoduchá. Podpoříte návrh na to, aby podpora pro rodiny v souvislosti s důchodovou reformou rostla stejně, tak jak jsme to navrhli, stejným mechanismem u rodičovského příspěvku jako u důchodů?

Druhá otázka, která zatím zapadla, je otázka na pana ministra, zda opravdu podporuje tu změnu u náročných pozic? Jde o obrovské osekání toho, kdo by měl nárok na nekrácený předčasný důchod. Jde o 127 000 lidí, kteří podle vládního návrhu, který jsme podpořili, by v důsledku těch zdravotních dopadů náročné práce, kterou tisíce směn vykonávali, měli ve finále možnost do toho nekráceného předčasného důchodu jít. My se tady ptáme za těch 127 000 lidí, které chceme, aby ta reforma zahrnovala, férově a vyváženě, jestli vy je hodíte přes palubu? Je mi to moc líto, protože my jsme jinak byli připraveni tu reformu podpořit, ale jestli toto, co nebylo dohodnuto na vládě, co nemá oporu v datech o nemocnosti, o zdraví těch lidí, projde, tak bohužel ten celkový výsledek my pak nebudeme moci podpořit.

Děkuju za ty dvě odpovědi.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní s faktickou poznámkou vystoupí opětovně pan poslanec Zlínský. Připraví se pan ministr Jurečka. Prosím.

Poslanec Vladimír Zlínský: Děkuji za slovo. Já budu reagovat na pana ministra Jurečku. On tady zmínil příklad Polska, že nalili spoustu peněz na to, aby zvýšili porodnost, případně plodnost, a že se to nepodařilo. Já si myslím, že to je právě příklad toho, že to asi

nedělali úplně dobře, protože když se podíváme na příklad Maďarska, které mělo jednu z nejnižších plodností v Evropě, pak se jim přece jenom – neříkám, že úplně, aby se vyšplhali na 2,1 plodnosti – ale podařilo se jim ten nepříznivý trend zvrátit. Takže je třeba se poučit z okolí, z okolních států a přijmout taková opatření, která měla efekt v jiných státech.

Já tam cítím z těch slov a myšlenek pana ministra určité poraženectví, že když celý svět tápe a neví, co s tím, tak my taky nevíme, co s tím. Tak já si myslím, že je třeba se zamýšlet a velmi intenzivně v tomto směru pracovat a nepodléhat tomuto způsobu myšlení, které mimo jiné sdílí i pan ministerský předseda, protože něco takového tvrdil, kdy jsem ho v tomto směru interpeleoval.

Jinak ještě bych chtěl říct, že plodnost v Polsku je necelých 1,3, a pokud bude pokračovat současný trend, který je nastavený v České republice, tak na konci roku 2024 se k tomu velmi intenzivně přiblížíme. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Také děkuji za dodržení času a nyní pan ministr Jurečka.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Nezaújatý posluchač a divák této debaty by si mohl asi myslet, že v tom Maďarsku jsou na tom skvěle. Vystoupili tady dva kolegové poslanci – jeden za ANO, za SPD – a říkali, jak je Maďarsko tím vzorem, jak ta porodnost se tam mění. Můžete, kolegové, sem přijít a říct ta čísla v Maďarsku, říct, jak vypadá vývoj a přirozený přírůstek, úbytek obyvatel v Maďarsku, jak vypadá porodnost? Uzavřený rok 2023 je v Maďarsku nejhorším rokem. Nejhorším rokem! Minus 42 000 obyvatel populace v Maďarsku. Maďarsko je o něco menší z hlediska počtu obyvatel. Tak já prosím... Zase nechci bagatelizovat opatření, která se v těchto zemích, ať už v Maďarsku, nebo v Polsku, snaží ty vlády dělat. To vůbec ne. Ale jenom se snažím říct, že přestože se tady tyto kroky dělají v daňové, v sociální a v dalších politikách, přesto to nezvrací v těch zemích ty trendy. Ani Japonsko, které tomu věnovalo opravdu obrovské úsilí v posledních desítkách let, to nedokázalo zvrátit.

Já nejsem poraženecký. Myslím si, že jsem se snažil v době, kdy k tomu člověk měl věk, tak aby člověk ten osobní příběh tady vložil v nějakých svých dětech za sebou, ale to není podstatné. Já jenom chci říct, že souvisí to i s jinými věcmi, než je jenom otázka konkrétních finančních podpor, nástrojů, které ty vlády v těch politikách vytvářejí. Souvisí to i s vnitřním nastavením společnosti, protože mít děti je i o jiných věcech než o bydlení a o příjmech. Je to i o ochotě kus sebe sama obětovat, kus svého pohodlí, standardu ve prospěch rodiny a těch dětí. To taky není vždycky pro každého ta volba, kterou chce podstupovat.

Tak to jenom říkám na dokreslení debaty. Když to tady říkáme a když argumentujeme zeměmi, řekněme i ta čísla.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Tak děkuji za dodržení času. Pan poslanec Lang nyní vystoupí s faktickou poznámkou. Připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju. Tak já napřed k paní Richterové, prostřednictvím vás, pane předsedající.

Vy tady se na nás obracíte jako na opozici – protože vy jste teď také v opozici, v té nové, lepší, jiné opozici – a říkáte, jsem zvědavá, jak se postavíte k tomu zvýšení rodičovského příspěvku, tím, že se zvýší porodnost. Já se můžu vás zeptat, paní Richterová, prostřednictvím pana místopředsedy, to přece... Tento návrh tady není týden, čtrnáct dní, měsíc. Vy jste ještě cca měsíc a půl zpátky byli součástí pětikoalice – sice jste tam byli nejmenší, nebyli jste tady prakticky vůbec slyšet, neviděl jsem vás na žádných interpelacích, až teď jste aktivní, co jste vlastně byli odejiti z té vlády – tak proč jste si to tam, paní Richterová, nedomluvila předtím? Proč se teď obracíte na nás, na hnutí ANO, a vyzýváte nás tady k nějaké součinnosti s vámi? My s vámi žádnou součinnost nechceme. Vy jste se pasovali sami do role nové, lepší, jiné opozice, té správné opozice a my jsme nějaká ta špatná, nedemokratická opozice. Tak si bojujte svůj boj sama!

Nevyzývejte nás tady k něčemu. My se k tomu nějakým způsobem postavíme. Když uznáme, že to je racionální, tak ty návrhy tam dáváme. Jestliže my jsme některé návrhy dávali ještě měsíc a půl zpátky – a byly racionální – i u jiných tisků, tak vy jste zvedali ruku v rámci pětikoalice proti rozumným a racionálním návrhům. Takže nechte si to, takové to zatahování nás do nějakého vašeho boje!

Vy na té vaší bádce si tam plavejte sami a bojujte si za své návrhy taky sami. Vůbec nás do toho netahejte. Vy, která jste měla být původně nominantkou na ministryni práce a sociálních věcí, potom jste zjistila, že asi je to nad vaše síly, tak jste získala post místopředsedkyně Poslanecké sněmovny, na kterém teď dogmaticky trváte, přestože už myslím, že byste ho dávno mít neměla, ale to je můj osobní názor. Tak prostě nezatahujte hnutí ANO do nějakých vašich bojů. Bojujte si sama za sebe! Předkládejte si návrhy sama. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Peštová vystoupí s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chci zareagovat na paní poslankyni Richterovou, prostřednictvím vás.

Paní poslankyně, vy jste neposlouchala vůbec to, co jsem říkala já, ale dogmaticky si tady říkáte to, co říkáte vy. My vás máme podpořit. Já jsem čekala, že třeba budete reagovat na to, co jsem řekla já, to, co jsem se vám tady celou dobu snažila říct. Ono všechno... Každý člověk by se měl z dějin poučit, buď v dobrém, nebo ve zlém, vzít si z toho ponaučení, ale prostě měl by se koukat (na) to, co se stalo. To, co se stalo v těch sedmdesátých letech, ten boom, který tady byl, ty Husákovy děti, tak to, co jsem se tady snažila vám vysvětlit, to nebylo o tom, co vy se teď tady snažíte prosadit, že by měly mít rodiny nějaké peníze. Oni potřebují nějaké jistoty a řekla jsem to jednoznačně. Tenkrát ženy byly na mateřské půl roku. Půl roku a pak šly do práce, a přesto ty děti se rodily. Bylo to proto, že tam byly ty jistoty. Ta jistota byla v tom, že měly tu novomanželskou půjčku, ta jistota byla v tom, že ji měly nízkouročnou, skoro blížící se nule, ta jistota byla v tom, že když měly první dítě, že se jim o jednu šestinou snížila ta půjčka, ta jistota byla, že za každé dítě se jim to snižovalo. Tenkrát, jestli si to dovedete představit, byl hrubý měsíční plat 1 800 korun, 1 800 korun! Jestliže ta půjčka byla kolem 30 000, tak si to přepočtete na ty naše peníze dneska. To jsou ty jistoty, které oni potřebují.

Když se podíváte, dneska nejsou byty. Když ty byty jsou, tak jsou neskutečně drahé, takže si berou hypotéky, jsou tam na tom úroky. Oni potřebují... Pokud chcete po nich, aby se ta porodnost zvedala, tak jim musíte dát nějakou jistotu, a ne jim to neustále měnit.

Podívejte se na důchodce. Důchodci odešli nebo jsou v důchodu, ve své podstatě tam byl nějaký valorizační mechanismus (Předsedající: Čas, paní poslankyně) a na něj jste taky sáhli! Kde oni mají ty jistoty?

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, děkuju. Pan poslanec Dufek vystoupí. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Aleš Dufek: Vládní koalici se vyčítá hrozně moc věcí, ale chtěl bych se fakt ohradit proti tvrzení, že vládní koalice může za klesající porodnost. Jeden, ten hlavní, důvod je jednoduchý. Já jsem ročník 1973, moje priorita tehdy byla mít děti. Dneska bohužel – nebo nevím, jestli je mi vůbec souzeno, abych soudil takhle – ale dneska prostě to není priorita pro většinu generace. To je úplně jednoduché. To znamená, nevyčítejte tuhle skutečnost vládní koalici. Ti lidé mají dneska... Mladí lidé mají dneska tolik možností, že samozřejmě odkládají příchod vlastních dětí na svět a pak někdy už je pozdě. Takže prosím vás, to je ten... Jakýsi sociologický důvod je ten je primární, a ne to, jakým způsobem se má chovat vládní koalice.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za faktickou poznámku. Nyní vystoupí paní místopředsedkyně Richterová. Prosím, máte slovo. Připraví se pan poslanec Zlínský.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. My jsme na jednání Poslanecké sněmovny, kde jsou předloženy úplně konkrétní návrhy. Každý se bude muset rozhodnout, na závěr té debaty, jak se k nim postaví. Já se proto zcela logicky ptám – když tady jsou obecné debaty o prorodinné politice, která mívá tři složky, to je to stabilní finanční zajištění vyjádřené právě rodičovským příspěvkem třeba, potom služby, místa ve školkách, místa v dětských skupinách, potom nějaká flexibilita na pracovním trhu, částečné úvazky a podobně – jak k té konkrétní věci týkající se prvního pilíře rodinné politiky, těch stabilních peněz pro rodiny, se postaví nebo případně co na tom shledávají nevhodným ti, kdo tady budou hlasovat. Takže každý se zde stejně bude muset vyjádřit k těm pozměňovacím návrhům.

Říkám, ta možnost tady bude, protože navyšování rodičovského příspěvku je něco, co my jako Piráti navrhujeme dlouhodobě. Nestoupá, dnes není navyšován pro mladé rodiny ani obdobným způsobem, jako jsou navyšovány důchody. Je to něco, co zvedáme celé roky a budeme to zvedat dál, dokud se to nestane, protože nám na těch rodinách záleží.

Stejně tak ale je tady druhá otázka a to je vyjádření k těm náročným pozicím. Opět říkám, my bychom si velmi přáli, abychom mohli podpořit celek důchodové reformy. Byli jsme u jejího vzniku, podíleli jsme se na tom, a protože je potřeba, abychom nějaké věci v našem důchodovém systému upravili, tak bychom rádi, aby se dotáhla do konce. Nebudeme tady žádným způsobem obstruovat projednávání, ale chceme vyjádření pana ministra k náročným pozicím zkrátka proto, že se to týká 127 000 lidí, kteří ze zdravotních důvodů by na ně měli mít nárok. Dává smysl, aby ho měli. Teďka návrh ODS a TOP 09 to na poslední chvíli brutálně osekává. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Zlínský s faktickou poznámkou, bude následovat pan ministr Jurečka. Prosím.

Poslanec Vladimír Zlínský: Děkuji za slovo. Já opět budu reagovat na pana ministra Jurečku ohledně Maďarska. Zase se na to musíme podívat z hlediska dynamiky, protože pan ministr má částečnou pravdu, že Maďarsko je taky v problémech, že v roce 2023 tam došlo k poklesu úhrnné plodnosti a že se jim narodilo nejméně lidí nebo dětí v tomhle roce. To je pravda, já jsem to tady taky říkal, že to postihlo, ten fenomén, celou Evropu, až na výjimky. Ale pokud se na to podíváme z hlediska dynamiky, tak Maďarsko se potýkalo začátkem tisíciletí s velmi nízkou porodností, možná s nejnižší v Evropě, a po sérii určitých opatření se jim podařilo se vyšplhat – já trochu... nemám přesná čísla, takže to budu tahat z paměti – tak někde kolem čísla 1,2 na číslo 1,6. Opět opakuji, že to nestačí. Oni aby zabránili vymírání, tak by se potřebovali dostat, jako každá jiná země, na 2,1. Nicméně vidíme, že ta jejich opatření tehdy k nějakým efektům vedla. Neříkám, že to bylo úplně vítězství pro ně, ale přece jenom to ukázalo na to, že když se tato opatření provedou, tak to vede ke zlepšování. To už ve mně vzbuzuje určitý optimismus. Neříkám, že se máme poučit pouze u Maďarska, ale máme se poučit u každého, kdo dosáhl v tomto směru jakéhokoli úspěchu. Tak abych tady vysvětlil svůj postoj, proč jsem tady Maďarsko zmínil. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji také za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan ministr Jurečka, připraví se pan poslanec Heller.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já se budu snažit přihlásit potom v běžné rozpravě nebo faktické, protože na některé věci fakt dvě minuty nestačí, aby se daly říct.

Ale jenom ještě rychlá poznámka k těm opatřením a k porodnosti. Tak já jenom připomenu, že za této vlády jsme udělali celou řadu kroků právě pro flexibilitu sladování rodinného, osobního a pracovního života. To jsou částečně podporované úvazky, rozšiřování kapacit předškolní péče, sousedské dětské skupiny, změna zákoníku práce ve prospěch rodičů při návratu na místo.

Fakt nechci tady a nikdy nebudu pískat debaty, které tady běží mezi některými poslankyněmi, o tom, jestli je správné, když se rodič vrací v roce, nebo ve dvou, nebo ve třech. Já jsem vždycky hájil a budu hájit to, že to má být svobodná volba toho rodiče, té rodiny, jak to potřebují nastavit, ať si to oni rozhodnou, ale stát nemá házet klacky pod nohy. Stát má pomáhat odstraňovat bariéry. O tom má být přístup státu. Nemá říkat, co kdy, kdo, jak, má v jaké životní situaci přesně dělat.

Děláme celou řadu dalších věcí. I právě tahle důchodová reforma má poprvé historicky prorodinné prvky, ať už je to výchovné, rodinný vyměřovací základ, společný vyměřovací základ manželů. To jsou prorodinná opatření, která pomáhají k tomu, aby rodič nebyl trestán za to, že má děti. Dosavadní systém z pohledu důchodového, když pomíneme výchovné, tak trestal rodiče vlastně za to, že měl děti, že věnoval část svého života na úkor své kariéry výchově svých dětí. Když mluvíme o tom, kde máme ty nástroje na podporu, motivaci rodičů, rodin, odstraňování bariér, tak vám jen říkám: No, jsou tady. (Ukazuje materiály.) Jsou tady mimo jiné v téhle důchodové reformě. Určitě je tady úkol pro příští vlády hledat další věci, kde ještě stát nějaké případné nedostatky má a má je zlepšit, třeba v oblasti bydlení. Proto

jsme do programu Oprav dům po babičce dali 50 000 korun za každé dítě (jako) to, co budeme odečítat.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Heller. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Šimon Heller: Dámy a pánové, vést tu debatu o demografii ve dvou minutách je velmi těžké, nicméně já bych se tady velmi krátce vyjádřil. Tady zazněla věta: „Děti se rodily, protože byly jistoty.“ Podívejte se na vývoj demografické křivky. V dobách první světové války a v dobách druhé světové války se rodilo více dětí než dnes, a to i přesto, že tam byl radikální propad. Je naprosto standardní, že vždycky po období války, pokud nastane doba míru a nějaké stability, se začne rodit víc dětí.

Pokud se podíváte do celého světa, tak vidíte, že pokud přijdou nějaká prorodinná opatření, tak téměř v žádném státě na světě – budu rád, když mi ho ukážete – nedošlo k radikální změně. Ta prorodinná opatření, za která považuju například výchovné, mimochodem ve středu diskutované hlídačkovné a spousty dalších, jsou opatření, která pomůžou zlepšit ten stav a možná té části společnosti, která se rozhoduje, pomůžou se rozhodnout k tomuto odvážnému kroku, mít děti. Ale nedělejme si iluzi, že bychom ten zásadní výkyv... že bychom se dostali na dvojnásobná čísla. Nepodařilo se to žádnému státu. Pokud argumentujeme rokem 1970 a dalšími, tak nebylo to zavedení prodloužení rodičovské, ale byl to zkrátka stav, že přišly silné ročníky.

Protože mi zbývá posledních dvacet vteřin, ten příběh je jasně popsán jakožto demografická revoluce. Jako učitel zeměpisu učím na gymnáziu ten proces, proč tomu tak je, proč v některých státech ta porodnost je vyšší, v některých nižší. Ty kroky, se kterými tady přicházíme, jsou i oceněním rodičů, že se rozhodli (Předsedající: Čas, pane poslanče.) do dnešní divoké doby do toho vstoupit.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Knechtová, připraví se paní poslankyně Peštová. Tak prosím.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já jsem velmi ráda, že vystupuji po panu kolegovi Hellerovi, vaším prostřednictvím, protože k tomu mužskému úhlu pohledu bych ráda připojila ten ženský. Ono totiž v běžné praxi je to tak, že my z Poslanecké sněmovny říkáme velkým firmám: Vy musíte mít v tom vedení ženy. Ale podívejte se, ve vaší vládě vlastně zůstala po všech těch přesunech jenom jedna žena. To jsou prostě ty věci.

Vy mluvíte o částečných úvazcích, o tom, co všechno by mohlo být, ale podívejte se, na kolika úřadech, kde ty částečné úvazky máme. Samozřejmě se tomu věnují rodinná centra, máme to opravdu v těch prorodinných firmách, ale prostě zbytek zůstává zatuhlý a o tom to je.

Já se chci odkázat na knihu Neviditelné ženy, protože tam si myslím, že jsou klíče k tomu, kde jsou dílky toho, aby nám to prostě fungovalo.

Je to o ženách, je to o tom, jak ženy podporujeme, co pro ženy děláme, jak jim nasloucháme, a je to prostě o tom, že to, že rozumíme, neznamená, že chápeme. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak děkuji a nyní vystoupí paní poslankyně Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem si tedy dělala poctivě poznámky a už nevím, na koho mám reagovat dřív, ale v každém případě nejdřív na pana poslance Aleše Dufka, prostřednictvím pana předsedajícího.

Já vůbec nic takového neřekla, vůbec nic takového, že za to můžete, že ta porodnost je nízká. Já si to plně uvědomuji, a proto jsem to tady říkala, protože ta generace ve své podstatě... To není o tom, že ona by přehodnotila, nebo že... Ale ta doba jí ve své podstatě pohltila. Takže oni když dodělají školu, ví, že musí do nějaké práce, musí si vybudovat nějakou kariéru. Teď nejsou samozřejmě ty kapacity, co se týče toho bydlení. Ono už ji to pohltilo, ve své podstatě ji to pohltilo a posouvá ji v té porodnosti do dalších věků. Pak se může stát to, co tady bylo řečeno, že už to nejde.

K panu poslanci Hellerovi, prostřednictvím pana předsedajícího, pane poslanče, nevyjadřujte se k něčemu, co asi o tom vůbec nic nevíte. Možná jako učitel zeměpisu jste perfektní – nemůžu hodnotit – ale to, co jsem tady řekla, tak to je ne ze zdrojů, to není z doslechu, to je z toho, že jsem si tu dobu prožila. Takže vím, že ty půjčky byly, vím, že ten boom byl, vím, že to ekonomiku stálo neskutečné prachy, ale byla to investice do budoucna. Samozřejmě že potom v následujících letech – někdy kolem těch 1981, mám pocit, 1982 – začínalo (docházet?) ke snižování těchto podpor, protože najednou samozřejmě to bylo opravdu, jak bych to řekla, ta ekonomika tím byla velice zatížená. Ale byl to opravdu... V tu dobu to byl nástroj, který už se připravoval někdy od roku 1965. To nebylo, že takhle si lusklí a dělali, opravdu to bylo připravováno a spuštěno to bylo potom, ex post. Proto ten boom byl. Opravdu, ty půjčky tady byly, ta procenta nízká tady byla, umořoval jste si za každé dítě. Tak se podívejte proboha do toho, kolik se tenkrát narodilo dětí. Pokud by něco takového se muselo udělat i teď nebo udělat teď (Předsedající: Čas, paní poslankyně.), tak to bude stát peníze. Já to vím, že to bude stát peníze.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak nyní pan poslanec Zlínský, připraví se paní místopředsedkyně Richterová k faktickým poznámkám. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Vaším prostřednictvím, budu reagovat na pana poslance Dufka. Já s ním částečně souhlasím, že ten problém je sociologický, to je pravda, ale na druhou stranu se ptám, do jaké míry se tím naše společnost zabývá, tímto sociologickým problémem. Já jsem nečetl ve sdělovacích prostředcích hlavního proudu nějakou hlubokou analýzu, která by tento problém řešila a navrhovala nějaké řešení, jak ty mladé lidi přimět tedy argumentačně k tomu – a logickými vývody – k tomu, aby se tedy nějakým způsobem začali rozmnožovat a začali mít děti. Takže já z toho mám takový pocit, že tady někomu to poměrně vyhovuje, protože tady ohledně této otázky, kterou já považuju za jednu z nejdůležitějších k přežití rozvinutých civilizací do

budoucná, se nevěnuje dostatečná pozornost a spíše ta problematika je zamlčovaná, než aby se nějakým způsobem rozvíjela.

Takže ještě jednou upozorňuji na to, že pokud vyspělé společnosti budou tuto situaci nebo tento fenomén poklesu porodnosti a plodnosti i nadále tímto způsobem řešit, tak dříve či později skončí. Prostě ty společnosti zaniknou, protože se hluboce transformují tím, jak prostě k nám budou přicházet lidé z jiných kultur, ta společnost se zásadním způsobem změní a dojde k hlubokým otřesům těch západních společností.

Takže ještě jednou vyzývám, všechny vyzývám tady politiky, aby se tím vážně začali zabývat, a vyzývám i všechny novináře, aby o tom začali informovat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní místopředsedkyně Richterová.

Jinak poprosím v sále o trochu větší klid, abychom se navzájem slyšeli. – Tak ještě vydržte, paní kolegyně. – Vážené kolegyně, vážení kolegové, moc vás prosím, abyste případně své diskuse přednesli mimo sál. Myslím to jak pro levou část sněmovny, tak pro tu pravou. Děkuju.

Paní poslankyně, můžete pokračovat.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně, vážený pane předsedající. Já jenom opravdu řeknu poznámku k tomu, že právě proto, že jde i o podporu rodin, tak jsme předložili ten návrh týkající se pravidelného, inflaci zohledňujícího navyšování rodičovského příspěvku, aby se zvedal rodičovský příspěvek pro mladé rodiny stejným způsobem, jako se zvedají důchody. To, že se zvedají důchody, je správně. Tak to jenom připomenu, že to řešení navrhujeme a je zcela konkrétní, připojené k tomuto návrhu zákona.

Ale na pana ministra se chci obrátit – on nyní neposlouchá – a mě opravdu zajímá... Poprosila bych pozornost pana ministra. Protože chápu, že některé věci nelze ve dvou minutách vyjádřit, ale alespoň příslib toho, zda před koncem debaty dojde k vyjádření k náročným pozicím, mně přijde potřebný, protože jinak se může stát, že tady budeme hodiny a hodiny probírat tuhle materii a 127 000 lidí nedostane odpověď na to, proč k tomu chce vládní ODS a TOP 09 přistoupit, proč chce vyškrtnout jejich možnost. Ať jsou to zedníci, svářeči, lidi, co obsluhují obráběcí stroje, prostě lidé, kteří pracují v těch náročných pozicích a je jich 127 000, mají slyšet odpovědi, mají slyšet, jak o tom uvažuje pan ministr, který předkládá tento návrh. Já se ho proto ptám: Pane ministře, vyjádříte se k náročným pozicím? Zatím se v těch odpovědích k tomu vyhýbáte. Zatím jste na mou otázku, jak se postavíte k tomu osekání náročných pozic, neřekl ani slovo. Mě zajímá alespoň slyšet, zda až na vás dojde řada s přednostním právem, uslyšíme podrobnosti. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Tak nyní zatím s poslední faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Heller.

Poslanec Šimon Heller: Dámy a pánové, dovolte mi jen krátce reagovat na kolegyni Peštovou, prostřednictvím pana předsedajícího.

Na osobní výpady, kdo čemu rozumí, nebudu reagovat, ale zopakoval bych tu větu „Děti se rodily, protože byly sociální jistoty.“ Prosím vás, v roce 1970 potažmo ty Husákovy děti se rodily primárně proto – a je to dneska už i v učebnicích základních škol, ne primárně proto, protože byly zvýšeny příspěvky, prodloužená rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek a podobně, ale primárně proto, protože přišly do toho produktivního věku ženy, které se narodily v těch padesátých letech. Když se podíváte na tu demografickou křivku, tak to tam všude vidíte. Vždycky když přijdou ty ženy do věku, kdy jsou v tom reprodukčním věku, tak v tu chvíli vám ta křivka jde nahoru, ale s tím rozdílem, že ta dnešní doba je specifická v tom, že dřív ten čas nastával, když ty ženy dospěly do věku 20 až 25 let. Ve chvíli, kdy se nám průměrný věk jak prvorodičky, tak rodičky zásadně zvyšuje, tak se nám jednak ta křivka víc rozmělnila a ty nárůsty nepřišly v tom čase, kdy jsme je očekávali, po dvaceti letech, pětadvaceti, tak jak tomu bylo dřív. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku paní poslankyně Peštové, následně vystoupí paní místopředsedkyně Richterová.

Poslankyně Berenika Peštová: Tak já bych chtěla zareagovat na pana poslance Hellera, on to očekával určitě.

To nebylo nic proti tomu. Vy jste tady zmiňoval, že to učíte v hodině zeměpisu. Já jsem pouze na tohleto reagovala, řekla jsem, že nejsem schopna toto nějakým způsobem okomentovat. To je jediné, co jsem k tomu řekla. Jestli jste to bral jako osobní útok, potom se omlouvám. Vůbec to takhle nebylo myšleno.

V každém případě ten přelomový rok v těch sedmdesátých letech byl rok 1974, kdy se narodilo 200 000 dětí. Ten efekt tam byl, prostě byl, můžete si říkat, co chcete. Prostě efekt té finanční pomoci tam byl velký, opravdu, věřte mi, velký.

Máte pravdu, že se po válce rodily děti, ony se rodily i ve válce, je to zvláštní, ale i v té válce prostě. Jestli to bylo z nějakého pocitu přežití nebo něco, tak prostě opravdu se rodí. Ty děti se rodily vždycky. Je pravdou – a to jsem nikde neviděla, nějakou takovou statistiku – protože dřív do toho roku 1989 nebylo tolik vysokoškoláků. Nevím, zda je to dobře, nebo to je špatně. V každém případě, když se podíváte, tak jsme se pohybovali něco, mám pocit, kolem 8, 9 procent vysokoškolsky vzdělaných. Po osmdesátém devátém – to byl ten boom – se otevřely všechny vysoké školy i soukromé školy. Nevím, jestli to je dobře, to musí hodnotit někdo jiný, ne já, na tohleto asi nejsem takový expert.

V každém případě dneska je to dané tak, že kdo nemá maturitu nebo vysokou školu, jako kdyby nebyl. Chybí nám dělnické profese, které nejsou. Já už si taky doma všechno dělám sama, protože sehnat nějakého dobrého zedníka, to je taky umění, protože ti dobří jsou vytiženi, prostě nejsou, tak to je. Není to jenom v této profesi, je to ve všech profesích, protože všichni musíme mít maturitu, všichni musíme mít vysokou školu. Množí se nám politologové, sociologové, já nevím, jací -logové, v každém případě, ale chybí nám pracující třída, ta nám prostě vypadla. Pracující třída právě měla nejvíc dětí, jo, protože tihle všichni nám studují, potom, co nám dostudují, tak najednou zjišťují, že nemají byty, potřebují jistoty (Předsedající: Čas, paní...), a proto se nerodí. Ono je to začarované všechno. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak, paní místopředsedkyně Richterová.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já jsem se přihlásila proto, že už se blížil závěr debaty ve faktických poznámkách, ale nevyjádřil se stále pan ministr, jestli se dočkáme reakce na postoj k náročným pozicím. Ptám se, aby tady alespoň na mikrofon zaznělo, že ta reakce bude, protože zatím... (Reakce zprava.) Jenom to je prosba, protože jde o velkou věc.

Já zopakuji, my jsme za Piráty říkali, že bychom chtěli ten návrh podpořit, že chceme podpořit vyváženou důchodovou reformu, ale to takovou, která bude obsahovat i zohlednění zdravotních dopadů pro lidi v náročných pozicích, ať už jsou to svářeči, obráběči a podobně. Takže má prosba je, abychom si mohli být jisti, že se tady dostaneme k podrobnému probrání návrhu ODS a TOP 09, který osekává právě pro zhruba 127 000 lidí nárok na nekrácený předčasný důchod. Za nás to je bohužel důvod, kvůli kterému bychom nemohli celou reformu podpořit, a proto je pro mě velmi důležité, abychom se k tomu dostali, protože nám na těchto lidech záleží a chceme, aby tady věcná debata proběhla, proč to chce vládní ODS a TOP 09 měnit, když původní návrh se opírá o zdravotní data, o údaje o nemocnosti, o tom zkrátka, jaké ty náročné pozice mají konkrétní zdravotní důsledky na konkrétní lidi a jak obtížné pro ně potom v tom vyšším věku je v pracovním procesu pokračovat. To byl důvod, proč jsme považovali tu reformu za vyváženou, že zohledňovala přesné zdravotní dopady na lidi v nejnáročnějších pozicích. To je důvod, proč se opakovaně ptám na to, aby bylo skutečně podrobné vyjádření pana ministra. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano a nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Zlínský. Připraví se pan poslanec Lang. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já budu reagovat, vaším prostřednictvím, na pana poslance Hellera. Já jsem si vyhledal teď na stránkách internetových k tomu graf, k tomu, co on řekl. Když se tady dívám na ten graf, tak plodnost v roce 1967 byla 2,0 a vlastně to vedlo – pravděpodobně tehdejší vlády, tam byl tak jako mírný pokles – k zavedení opatření a pravda je taková, že plodnost stoupla, mírně stoupla, na 2,1, jo?

Takže úhrnná plodnost vlastně nám nejlépe charakterizuje míru úspěšnosti opatření. Vlastně ona to čistí o množství žen, které se narodily v padesátých letech a které mohly mít děti, jako že jich bylo více. Takže jakýsi efekt to mělo. Já si myslím, že právě to by mělo vést k tomu, že bychom se měli zamyslet nad tím, co mělo efekt, co nemělo efekt, a podle toho postupovat. Není možné šmahem říct, že všechno bylo špatně a že všechno je zbytečné.

Tak to jsem chtěl jenom lehce poupravit to, co řekl tady pan poslanec Heller, i když fakt je ten, že ten efekt nebyl nijak závratný, ale nějaký tam byl. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Pan poslanec Lang s faktickou poznámkou vystoupí.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji. Já také k panu Hellerovi, prostřednictvím vás, pane místopředsedo. To, co tady vyznívá, byť jsme v třetím čtení, tak je perspektiva. To je to, co zmiňuje tady kolegyně Peštová, prostřednictvím vás. To je prostě ta vize, jo? My tady máme

nějakou vaši pseudo důchodovou reformu, nějaké parametrické změny a není tam vyváženost. My jenom říkáme, že jestli by nebylo lepší napnout úsilí k nějaké vizi, abychom...

Ted' se můžeme potom bavit, co je vlastně předmětem toho, aby mladá generace děti měla. Já jsem sám ročník 1969, takže já jsem Husákově dítě takzvané, jestli... Do roku 1989 to bylo opravdu tak, že mně bylo v roce 1989, když byla revoluce, dvacet let, byl jsem na vojně a perspektiva moje byla, že když se vrátím z vojny, vrátím se do svého podniku, kde jsem pracoval, najdu si nějakou slečnu, ta slečna otěhotní do půl roku po návratu z vojny, budeme mít jedno dítě, potom podnikový byt, sektorovou stěnu, možná barevný televizor Orava, druhé dítě, podniková dovolená možná... Jak to bylo v té komedii, ono to nebylo tak úplně od věci. Takto to bylo.

Děvčata, když do dvaceti, dvaadvaceti let neměla dvě děti – což je dneska úplně sci-fi pro dnešní generaci – tak byla už nějaká divná v té společnosti. Jestli to bylo dané tím, že jsme byli uzavření za železnou oponou, samozřejmě rok 1989 úplně změnil tu situaci, nastaly možnosti pro mladé lidi. Logicky potom lidi studují. Já říkám tady proti kolegyni Peštové, ať si každý studuje, co chce, jak chce. Samozřejmě má to také svůj dopad, protože když děvčata dělají jednu vysokou školu, druhou vysokou školu, tak spíš studují, než aby měla děti.

Je otázka tedy, jak nastartovat to, aby lidi měli perspektivu, aby měli opravdu, ne jedno dítě, ale měli dvě děti. Já za poslední tři roky, co vy tady vládnete, tak já žádnou perspektivu nevidím. Pořád tady nám předestíráte nějakou chmurnou budoucnost, byty se nestavěly a tak dále. Lidé, když nebudou mít perspektivu, tak děti mít nebudou a nikdo s tím neudělá nic. Můžeme se o tom tady jenom teoreticky bavit. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Pan poslanec Heller vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se paní místopředsedkyně Richterová.

Poslanec Šimon Heller: Vážené kolegyně, vážení kolegové, velmi krátká reakce na pana Zlínského, prostřednictvím pana předsedajícího.

Já si myslím, že vůbec nejsme ve sporu – to, co jste říkal vy, a to, co jsem říkal já – já naprosto souhlasím, pokud jsou udělaná nějaká opatření, tak je to vidět v číslech, dojde ke zvýšení. Mimochodem, ono se dost často taky stane, že pokud řeknete, že příští rok bude rodičák dva miliony, tak rodiče, kteří se rozhodují, že by zkrátka do toho šlápli, no tak třeba ten půlrok počkají, protože vidí, že to opatření už tam může u nich nastat. Takže dojde vlastně k přesunu. Výsledně se vlastně nenarodí více dětí celkově, ale dojde tam k nějakému mírnému výkyvu. Ale naprosto s vámi souhlasím v tom, že pro část – a já jsem to i zmiňoval – pro část potenciálních rodičů to může být – třeba kteří o tom přemýšlí – tak ta sociální jistota je může v tom posunout. Bohužel to, co se neděje, že to neposune větší část společnosti. To jsou opravdu data z celého světa.

Druhá krátká poznámka, zkrátka je to v rukou nové, mladé generace. Tady mi dovolu, abych pozdravil tady na galerii novou generaci, která přichází. Na té ta porodnost posléze bude. (Hovoří ke galerii pro veřejnost.) Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Zdravíme všichni a bude pokračovat pan poslanec Zlínský.

Poslanec Vladimír Zlínský: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vaším prostřednictvím, budu reagovat na pana poslance Hellera.

Já jsem nikdy netvrdil a nebudu tvrdit, že jediná opatření, která jsou správná, jsou finanční. Já si myslím, že to musí být celý komplex opatření. Jedno z nich – a vy jste to tady dobře zmínil – je působit (Ukazuje směrem ke galerii nalevo.) na mladé tam nahoře, aby si to uvědomili, že pokud nebudou mít děti, tak nebudou mít budoucnost. To musí slyšet opakovaně, nejenom ode mě, ale musí to slyšet od nás všech. To jste řekl správně, že je třeba jim to dát do rukou, ale oni to neví, oni si to neuvědomují. Oni si myslí, že teďka jim stačí si užívat, že si budou užívat do třiceti let, pětatřiceti let a možná pak budou mít jedno dítě, že to stačí. Ale jestli to tak bude, tak doplatí na to oni. Já už na to nedoplatím, protože já už mám šedesát.

Takže (Ukazuje směrem ke galerii nalevo.) vás vyzývám, mladá generace, šířte toto učení mezi svými vrstevníky, že musíte mít děti, jinak nebudete mít budoucnost. Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Následuje pan poslanec Foldyna, připraví se pan poslanec Volný.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Já mám dvě minuty, ona ta diskuse je mnohem obsírnější.

Co si musíme uvědomit, je jedna věc. Každý biologický druh má dvě základní hodnoty: rozmnožit se a přežít. Když se podíváme... Musíme vytvořit materiální podmínky k tomu rozmnožit se, žít a přežít a musíme vytvořit nějaké hodnotové podmínky.

Současná společnost – a já tomu rozumím, těm trendům – současná společnost zpochybnila roli rodiny. Ani my tady nehrajeme nic tak vážného, abychom roli rodiny zvedli a vrátili do té... My tu bojujeme za nějaké sňatky pro všechny a pro nikoho a pro jezevčíky a já nevím pro koho všechno. Zpochybňujeme roli ženy, muže, říkáme, že jsou ještě něco mezi, a pak se to týdně střídá, a dokonce zakazujeme ostatním přemýšlet nad tím, jestli tady nemluvíme nesmysly.

Když se vrátíme zpátky k tomu základnímu, že musíme bojovat o biologické přežití, takže musíme vytvořit jak ty materiální podmínky, o kterých se tady bavíme, ale bohužel musíme vytvořit i ty společenské podmínky, celospolečenské podmínky, čili i ty ploché diskuse, které se tady vedou o všech těch nesmyslech, LGBTIQ... Proboha, to zpochybňuje tu roli. Vraťme se k základní roli rodiny, podpořme rodinu, podpořme její materiální i morální stránku a lidé se zase vrátí k tomu, že budou mít děti. Jinak vymřeme jak nosorožec bílý. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času a budeme pokračovat. S faktickou poznámkou pan poslanec Volný.

Poslanec Jan Volný: Děkuji, kolegové, kolegyně. No, Jarda Foldyna, vaším prostřednictvím, se moc mylí. Vytvořme podmínky, abychom nevymřeli...

Já bych chtěl tamhle pro pana Hellera. On se furt trápí, proč v těch padesátých letech se rodilo tolik žen, aby v těch sedmdesátých letech byl ten boom Husákových dětí. Kolegové, je to přece vědecky dokázané a historie 2 000 let přece říká: Tam, kde je bída, tam se rodí děti, a čím se má společnost lépe, tím ty děti prostě ubývají, protože mají jiné myšlenky ty rodiny. Když je bída, tak co říká tamhle Jarda Foldyna, vaším prostřednictvím? Tak prostě lidi myslí na to, aby měli děti, aby přežili. Já bych tímto chtěl toto podtrhnout, skončit to, co jsem chtěl říct panu Hellerovi.

Ted'ka říkám vám, koaličním poslancům, vy to vlastně děláte hrozně dobře. Vy vůbec nepotřebujete žádnou reformu důchodovou, protože vy vedete tuto republiku zugrund a lidi se budou mít špatně, budou rodit děti a nepotřebujete důchodovou reformu! (Ozývá se potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Nyní vystoupí pan Hayato Okamura s faktickou poznámkou, připraví se paní místopředsedkyně Richterová. Prosím, máte dvě minuty.

Poslanec Hayato Okamura: Vážené dámy, vážení pánové a milí mladí lidé na balkonu, mně to nedá tady po těch předchozích projevech kolegů. Chci vám říct, že si vážím vašeho hledání. Vážím si vašeho mládí a z celého srdce vám přeju naději v této současnosti, která je tak těžká, kdy jsme každý den bombardováni zprávami z bojišť, ať už na Ukrajině, v oblasti Izraele a jinde. Svět je složitější, než býval v době, kdy jsme bývali mladí my. Mně bude už brzy šedesát let. Velice si vás vážím a tu službu v parlamentu – jistě ne příliš dlouhou – chápu tak, že podle svého nejlepšího vědomí a svědomí chci malinko přispět k tomu, aby ta vaše budoucnost, až vy budete v plné síle a dospěli, byla snesitelná, nebyla horší, než nutně musí být. Takže chci vám vzdát poklonu.

My, kolegyně a kolegové, můžeme udělat to, že budeme dělat politiku seriózně, s vážností, myslí i srdcem, právě s myšlenkou na ty, kteří sedí na balkonu a na jejich vrstevníky. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Tak s faktickou poznámkou bude pokračovat pan ministr Jurečka.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já musím říct, že tady v této části debaty si myslím, že chodit my jako politici vzkazovat, co kdo má dělat, myslím že... Mně osobně to není blízké. Já myslím, že rozhodnutí o tom, kdo kolik v životě chce mít dětí, může mít děti a zvládne potom, je opravdu individuálně na každém z těch lidí.

Já jsem z rodiny, kdy moje maminka je z pěti dětí, nás bylo pět, my máme teď s manželkou pět dětí a třeba tuhle věc jsme si vyjasnili na začátku vztahu, když jsme spolu začali chodit, kolik vlastně, když bude zdraví, budeme mít zázemí, tak kolik bychom jich asi chtěli mít, protože... Tady padalo...Třeba pro mě osobně to je jeden ze základních smyslů, proč vlastně na tomhle životě člověk putuje nějakou dráhu a jako člověk, jako muzikant, který za svůj život odehrál možná přes tisíc pohrbů – omlouvám se za tuhle osobní vsuvku – tak si vlastně uvědomuje, že to, co na tom světě po nás zůstává, jsou často jenom ti lidi, kteří potom stojí kolem toho člověka, když se s ním loučí na tom hřbitově nebo v té... povstanou v obřadní

síni. Ale to je zase úhel každého pohledu, individuálního. Někdo má úplně jiný smysl života a nepovažuje za klíčové to, jestli bude mít děti a jestli bude mít za sebou nějakou další generaci.

Já vlastně jako politik ani nemám ambici tady někoho v tomhle školit, ale považuju za důležité říct: Hele, pojďme vytvářet pro toto prostředí – ještě jednu poznámku – a společnost, která to oceňuje, že nejsou hrdinové ti, kteří jsou slavní herci, sportovci, ale že jsou (to) prostě ti, kteří mají děti, umí se o ně starat, umí se starat i třeba o ty blízké, kteří jsou třeba lidé se zdravotním handicapem. Na to v tom mainstreamovém mediálním světě se trochu zapomíná. Ale to tady nezměníme v téhle Sněmovně, to jsou další související věci. Já bych řekl, že každý člověk, každá generace k tomu musí sama dospět. Když k tomu nedospěje, tak ta příroda v tomhle ohledu je neúprosná.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času a nyní je přihlášená paní místopředsedkyně Richterová k faktické poznámce. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Myslím, že už na závěr téhle diskusní vsuvky skrze faktické poznámky je jenom potřeba si říct, že já si myslím, že takhle diskutujeme, protože máme rádi tuhle zemi, chceme, aby se rozvíjela, aby měla budoucnost, a k tomu samozřejmě je potřeba, aby lidé chtěli mít děti. Tak jako řekl pan ministr Jurečka, my nechceme nikoho v žádném případě jakýmkoliv způsobem nutit, a to ani takovým tím tlakem, který může být nevyslovený, ale nepříjemný, ale chceme motivovat tak, aby ten, kdo ty děti mít chce, ty podmínky měl, aby je mít mohl.

To jsou ty věci, kde se nyní budeme moci konkrétně vyjádřit právě k jednomu aspektu a to je ten aspekt finanční stability. Tak jako ta důchodová reforma je prostě jednoduše o penězích, o tom, kdy člověk dostane kolik peněz, tak si myslím, že máme úplně stejně se bavit o tom, že není v pořádku, když mladým rodinám setrvale klesá hodnota finanční podpory, toho rodičovského příspěvku, protože ten jeden aspekt vedle míst ve školkách, vedle částečných úvazků, toho, aby lidé si mohli dovolit a naplnit své přání, kolik chtějí mít dětí, je i zkrátka to stabilní finanční zajištění. Já na tomto příkladu, že dnes je tam těch 10 až 14 000 korun měsíčně – a to prostě je méně než minimální mzda – ukazuji, že bude šance pro každého se vyjádřit i k téhle části debaty, k prorodinné politice hlasováním. Ten návrh jsme předložili za Piráty a je to stejná valorizace rodičovského příspěvku stejným způsobem, jako se valorizují právě důchody, a je to správně.

Jenom zkonstatuji, že tedy doufám, že posléze později pan ministr ještě vystoupí k těm náročným profesím, protože za nás je to velická změna oproti vládní verzi, kterou nemůžeme přijmout. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji a nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Lang. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, pane místopředsedo. Mně to nedá. Já musím reagovat na paní Richterovou, prostřednictvím vás, pane předsedající.

Vy tady říkáte plamenně, tady z toho štokrlička, jak máte ráda Českou republiku, jak se snažíte dělat všechno pro mladé lidi. No, to jsme viděli ve vašem pojetí. Digitalizace

stavebního řízení, ty vaše předvolební sliby pirátské: Pust'te nás na ně, vybudujeme 5 000 bytů... Tak kde ty byty jsou, paní Richterová? Kdyby ty byty byly, tak možná někteří mladí lidé by už třeba založili rodinu, už by třeba ty děti měli. My díky vašemu účinkování v té pětikoaliční vládě, teď když už jste v té opozici, tak ne, tak vlastně jsme přišli o tři roky další. Vy jste, váš pan předseda Bartoš vlastně nedokázal nic, zůstane po něm akorát nějaká národohospodářská škoda. Všechno se to bude muset dělat znova. Z předvolebních slibů také nezbylo nic – pirátských – o tom, jak se vybudují byty. Zašprcli jste totálně vlastně stavební řízení, digitalizaci stavebního řízení, takže dneska se nekoladuje, developer prostě nemůže předat byty, tím pádem do toho bytu se nemůžou nastěhovat mladí lidé, normálně nemůžou se potom třeba snažit, aby měli tedy nějaké potomky a podobně. Takže vy tedy na jednu stranu říkáte plamenně, že máte ráda českou naši zemi, já ji mám také rád a celkem jsem rád jenom v jednom, že snad už se nebudete na nějakém rozvoji naší země, vy jako Pirátská strana, nějakou výraznou měrou v budoucnosti podílet. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak děkuji. Bude reagovat paní místopředsedkyně Richterová. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Jenom avizuji, že protože se budeme střídat v řízení schůze, tak budu muset skončit s touto debatou.

Nicméně co třeba Ivan Bartoš zavedl, jsou eDoklady. To, že v mobilu všichni máme občanku, je jeho zásluha. (Ukazuje telefon.) Byla tady otázka na to, jak se prakticky projevilo, že máme rádi tuto zemi a snažili jsme se přispět k jejímu rozvoji. To je jeden praktický příklad. Ještě teď všechny úřady, všechny autority elektronickou občanku nepřijímají, ale právě to se změní. Já bych ráda, aby se tohle vědělo. Zařídil to Ivan Bartoš, eDoklady. Rozvoj Portálu občana, který je užitečný, používají ho stovky tisíc lidí, to také obrovsky rozvinul.

Ivan Bartoš byl ten, kdo vyjednal dostupné bydlení, aby se mohlo stavět s podporou evropských peněz. Taková věc trvá, a protože ty projekty potom obcím zafinancoval, tak jsou nyní připravené a bude možné je spustit. Už je přihlašování do výzvy na toto dostupné bydlení. Dvacet let tady z evropských peněz nebylo možné financovat dostupné bydlení pro běžné rodiny, mladé rodiny, seniory, potřebné profese, tak jak si obce vyberou. Tohle právě pod jeho vedením Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo, aby vedle bytů třeba sociálních bylo možné stavět i to bydlení dostupné v nájemním fondu obcí. Ty projekty jsou připravené díky tomu, že právě i na ně poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj peníze.

Poslední věc, ano, digitalizace stavebního řízení se nepovedla vůbec tak, jak bychom si představovali, ale zůstává to digitální podávání pro stavebníky, pro lidi. Zůstává to, že po letech vození i někdy koleček s obrovskými dokumentacemi, stohy papírů je to nyní zelektronizované. To mně přijde taky (jako) velký přínos.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji a nyní máme další tři faktické poznámky. S první vystoupí pan poslanec Sadovský a připraví se pan poslanec Kohoutek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Petr Sadovský: Děkuji, pane předsedající. Já bych jenom k paní kolegyni Richterové...

Ony ty vaše slavné eDoklady, za které se vyhodily stovky milionů korun, nejsou kompatibilní s Evropou. Tak ony teďka možná na to přecházejí některé úřady, ale za rok nebo za dva budou úplně k ničemu, takže to jsou vyhozené prachy! Tak já vůbec nevím, čím se tady chlubíte. Vy jste nedokázali zvládnout digitalizaci, udělali jste jeden paskvil, který teď funguje, a vy se tady tím chlubíte? To jste fakt hrdinka! Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak, bude pokračovat pan poslanec Kohoutek s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Tomáš Kohoutek: Děkuji. Dobrý den, vážený pane místopředsedo. K eDokladům už se vyjádřil můj ctěný kolega Petr Sadovský. Za mě eDoklad je jedno velké zvěrstvo.

Vážená paní místopředsedkyně Richterová, až vám jednou někde ukradnou mobil, tak vám nepřeju ty situace a jsem zvědavý, co si v téhle zemi vyřídíte, když budete mít eDoklad v mobilu.

Pokud jde o dostupné bydlení, tak já jenom doufám, že díky tomu, že už nejste v této vládě, tenhle zákon nikdy neprojde, protože to je komunismus na entou a nevím, komu by vámi předložený zákon o dostupném bydlení pomohl. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Zlínský s faktickou poznámkou vystoupí. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já budu reagovat na pana ministra Jurečku, na tu jeho myšlenku, že je to osobní věc, kolik bude mít dětí, nebo jestli vůbec bude mít děti. Já samozřejmě nechci nikoho nutit do toho, aby měl děti – to asi ani není možné, to by bylo fakt sociální inženýrství – ale na druhou stranu musím připomenout, že jakýkoli společenský systém, který se není schopen reprodukovat, tak nemůže existovat. Takže já si myslím, že je to mimořádně důležitá otázka z hlediska toho, aby se ta společnost tím zabývala a nenechala... netvrdila, že si to každý může rozmyslet tak, jak chce, jak mu to vyhovuje. Naopak, je třeba říci, jak jsem to tady zmínil, že pokud ta reprodukce nebude dostatečná – je to záležitost každé té dvojice – tak prostě ta společnost... Zanikne. Já to řeknu takhle.

Takže v tomto bych s panem ministrem nesouhlasil, že prostě dáváme od toho ruce pryč, každý si rozmyslete, jak se vám to hodí a jak to cítíte, a my do toho vůbec nebudeme vstupovat a nebudeme to komentovat.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak pan poslanec Štolpa s faktickou poznámkou vystoupí. Tak prosím.

Poslanec David Štolpa: Děkuji za slovo. Já ještě doplním své předřečníky ohledně těch eDokladů. Nám to v podstatě už na samém začátku na výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj bylo prezentováno tak, že je to v podstatě pouze práce navíc, protože jediné, co z toho zůstane a co bude reálně použitelné, bude to grafické prostředí. Jinak veškeré ostatní programátorské práce přijdou vniveč.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak a poslední s faktickou poznámkou je přihlášen pan ministr Jurečka. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já bych byl rád, kdyby mi nebylo vkládáno do úst něco, co jsem tady nikdy neřekl.

Já jsem mluvil o tom, že stát má odstraňovat bariéry a umožňovat maximální flexibilitu, svobodnou volbu, vytvářet podmínky, které podporují a oceňují rozhodnutí rodičů mít děti. Ale to rozhodnutí vždycky bude na nich. Máme se snažit mít pozitivní a vstřícnou společnost vůči dětem, vůči rodičům, vůči rodinám, ale vize od tohohle pultíku tomu moc nepomohou. Tak o tom já jsem mluvil.

Neposouvat a nepodsouvat něco, co jsem nikdy neřekl, a nedělat mi tady tiskového mluvčího, děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Brázdil s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Brázdil: Tak všelijak si tady povykládáme, tak já bych taky chtěl reagovat na paní kolegyni Richterovou, ale i na nás na všechny. Uvědomujeme si, že my vlastně jsme ochotni se tady bavit o tom, jestli ty jedničky a nuly, které údajně pan Bartoš tam naskládal v nějakém pořadí, aby z toho byla ta identita, my jsme ochotni o tom se bavit na půdě parlamentu, jestli je to dobře, nebo špatně? Komu to co nese? Komu to co přinese? V důchodové reformě, popřípadě v životě jako takovém? Víte, položme si totiž otázku, co je smyslem života? Těžká otázka, i pro vás tam mladé. (Ukazuje směrem ke galerii pro veřejnost.) Filozofická otázka: Co je smyslem života? Proč na tomto světě jste? Dneska je to proto, že chcete hrát hry, potom chcete jít, já nevím, sportovat, ale na... Spoustu lidí... Někteří věří, věří v boha takového makového, někteří věří v přírodu, někteří v peníze, ale kde je ten smysl života? Proč tu jsme? Říkají, když o tom moc nebudeme přemýšlet a necháme fungovat první signální soustavu, tak je to obvyčejná snaha tu navždycky zůstat.

Co to je? No, vtisknout se svým malým přínosem do DNA toho svého budoucího človíčka neboli svého dítěte. Jestli toto bude dobře takto pokračovat, tak nemám obavy o svět. Stále budeme snažit se vtisknout do toho svého dítěte a zachovat sama sebe. Pravděpodobně se shodneme, že nikdo nechce – až na nějaké ty džihádisty, kteří umírají ve jménu Alláha – odejít z tohoto světa dřív. Prosím, mějme se rádi a vy, kdo můžete a chcete, doporučoval bych, množte se. Je to smysl života.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak, paní místopředsedkyně Richterová s faktickou poznámkou.

Mezitím načtu jednu omluvu: omlouvá se pan... Respektive pan poslanec Kašíík Pavel bere zpět svou omluvu na celý jednací den ze zdravotních důvodů.

Tak, paní poslankyně, vaše dvě minuty.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji velice pěkně. Opravdu úplně na závěr ta čísla... Nebude to ke smyslu života, bude to k tomu, že eDoklady stály jednotky milionů, jednotky milionů korun na vývoj, jednotky milionů. Takže eDoklady znamenají, že od 1. ledna se budou používat elektronické občanky, bude možné využít i na příští volby a usnadňuje to život lidem. Prakticky ano, nabíhá to postupně, ale rozhodně to, že je nějaký evropský záměr a my k němu máme už hotový rámec, neznamená, že by nebylo lepší mít ty věci dříve, když jsme to zvládli. To Ivan Bartoš dokončil a eDoklady stály jednotky milionů korun.

Druhá věc, za ty tři roky Ministerstvo pro místní rozvoj podpořilo výstavbu téměř... umožnilo, aby se připravily 4 000 bytů, které vzniknou. Takže já tady jenom říkám konkrétní čísla, aby bylo jasné, že to dostupné obecní bydlení – věci, které dřív nebylo možné připravit a stavět – jsou projekty v řádu 4 000 bytů. To, že na tom ukazují – na těchhle konkrétních příkladech – co jsme připravili, protože chceme, aby se Česká republika rozvíjela a aby se tady žilo co nejlépe, jsou věci, které jsou hmatatelné, konkrétní. Prostě předtím dvacet let nikdo program na výstavbu dostupného bydlení – zdůrazňuji, dostupného, od mladých rodin po seniory po potřebné profese – nepřipravil. To vyjednal až Ivan Bartoš. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taky děkuji. My jsme se vystřídali v řízení schůze Sněmovny, já jsem vystřídal Honzu Skopečka, kterého měla vystřídat Olga Richterová, ale ta měla faktickou poznámku, takže jsem ho a ji vystřídal já.

Takže v tuto chvíli pokračujeme ve faktických poznámkách a je připraven pan ministr Marian Jurečka. Prosím. Vaše dvě minuty, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Tak já se ještě vrátím k tomu, co tady zmínila Olga Richterová. Ona mě asi předtím neslyšela, já jsem tady říkal, že se v běžné rozpravě hodlám přihlásit, tak abych nebyl omezen dvěma minutami. Chtěl bych reagovat na celou řadu věcí, které tady byly zmíněny, včetně na debatu kolem náročných pozic. Takže rozhodně se k tomu vyjádřím, vyjadřoval jsem se k tomu i tento týden i v některých mediálních výstupech, vyjádřili se k tomu i moji kolegové z poslaneckého klubu.

Ještě krátce k té debatě, já když se podívám na tu současnou situaci, tak si myslím, že ten posun tady za ty tři roky je poměrně velký z hlediska flexibility čerpání rodičáku, jeho zvýšení. Můžeme určitě se (bavit) o tom, jak ho zvyšovat do budoucna z hlediska i nastavení třeba věcí, které jsou možná pro někoho drobné, ale já jsem třeba s překvapením zjistil – a říkal jsem to tady včera v interpelaci – že třeba v rámci platových stupňů vlastně rodiče, především ty mámy, které s těmi dětmi jsou déle než šest let doma, a to jsou ti rodiče, kteří mají tři a více dětí, tak vlastně se jim to nezapočítává do platových stupňů a stát je třicet let systémově v téhle oblasti odměňování trestá. Takže to jsou další věci, které postupně za fungování této vládní koalice měníme. Já třeba nechápu u některých věcí, proč nebyly daleko

dřív. Dneska rodič může rodičák vyčerpat v rámci flexibility za 11 měsíců. Je na něm ta svobodná volba, jestli se vrátí do práce po roce, po dvou, po třech, nebo bude s dítětem do čtyř let věku. Dokonce systém zdravotního pojištění umožňuje, aby byl doma i nad tuto hranici s tím dítětem, pokud potřebuje. To znamená, tady je ta flexibilita třeba výrazně větší než v jiných státech než třeba i v minulosti, ale zároveň víme, že jsou tady ty věci, které jsou spojené jak s bydlením, tak když se podíváme do dotazníku, tak vlastně lidé říkají: „Ano, bydlení je jedna věc, druhá věc je sladění rodinného a pracovního života a třetí věc je zajištění dobré životní úrovně.“ To už jsou potom věci, kde člověk musí udělat vlastní hodnotové kompromisy.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Nahromadily se nám další faktické poznámky, nejprve s faktickou pan poslancem David Štolpa, potom v pořadí – jenom přečtu – pan poslanec Zlínský, paní poslankyně Bělohávková, Nováková a pan předseda Dufek. Prosím.

Poslanec David Štolpa: Děkuji za slovo. Já si dovolím opravit vás, paní místopředsedkyně, vaším prostřednictvím. Ty eDoklady nestály jednotky milionů, stály 10 milionů, což byla samotná tvorba té aplikace, ale další desítky – mluví se o nějakých zhruba 50 milionech – stála implementace na úřady, takže tady nemluvte o jednotkách milionů.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, nyní pan poslanec Vladimír Zlínský. Prosím.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Já musím opět reagovat na pana ministra Jurečku. On tady řekl, že výzvy k ničemu nevedou. Doufám, že jsem to zase nepopletl.

Já si myslím, že kdyby vláda, pan premiér, pan ministr Jurečka, vyzvali lidi a měli správnou argumentaci, aby se zvýšila jejich reprodukce, že by to nějaký efekt mít mohlo. Dokud to nezkusíme, tak nevíme. Nezastávám ten názor, že je to zbytečné, tato výzva směrem k naší společnosti, ale nevyzývám je k tomu tedy, aby to udělali. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. S dalším příspěvkem ve faktické vystoupí paní poslankyně Romana Bělohávková, poté se připraví paní poslankyně Nina Nováková.

Poslankyně Romana Bělohávková: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já se přiznám, že když začínalo dnešní zasedání a vystupoval zde, vaším prostřednictvím, pan ministr Jurečka, ve dvaceti minutách dokázal shrnout podstatu změn důchodové reformy, tak jsem věřila a doufala, že se budeme opravdu celé dopoledne bavit o důchodové reformě, že zde budou zaznívat zdůvodnění podaných pozměňovacích návrhů a že tato debata bude věcná,

konkrétní a smysluplná. Byla bych velice ráda, kdybychom se opravdu všichni vrátili k tématu této schůze, přestali se zde strašit, přestali strašit mladou generací tím, že pokud nebude mít dostatek dětí, tak lidstvo vymře. Myslím si, že lidský rod prošel různými obdobími, která byla mnohem složitější a těžší než 21. století, takže nebojme se budoucností, dívejme se jí do očí, a prosím velice, vraťme se k tématu této schůze a to je důchodová reforma. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já děkuji pěkně, paní poslankyni, i za dodržení času. Nyní přistoupíme k faktické poznámce paní poslankyně Niny Novákové. Prosím.

Poslankyně Nina Nováková: Děkuji za slovo, dámy a pánové, vážené paní poslankyně, vážení pánové poslanci. Reaguji na to, o čem hovořila paní poslankyně Bělohávková a také na řadu konotací, které tady někteří z vás zdůrazňují. Ano, to, aby někdy někdo mohl brát důchod, souvisí se všemi aspekty současného života současných rodin. Když tady mluvíme o tom, že tedy nám výrazně klesá porodnost, což nás znepokojuje, já bych si dovolila přidat tam ještě jeden aspekt a to je z oblasti vzdělávání a výchovy. Nám úplně chybí a vymizela teď z navrhovaných rámcových vzdělávacích programů kapitola výchova k partnerství a rodičovství. Protože to je ten základ, tam nebudeme muset nikoho nutit, ale skutečně vyslovit už od dětství před dětmi, že teď si dítě jednou budeš – možná, když se ti poštěstí – senior, ale mezitím se snaž, abys byl jednou dobrým partnerem, pokud možno celoživotním, a dobrým rodičem. Takže já děkuji za otvírání těch různých úhlů pohledu a dovolila jsem si přidat ten svůj, děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji i za dodržení času. Nyní je přihlášen pan předseda Aleš Dufek, taktéž ve faktické poznámce. Prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Ono je to těžké. Ta debata nebyla nezajímavá, která tady doteďka probíhala. Ono se to někdy těmi faktickými poznámkami tady snáší, ty argumenty, protože možná by pak někde zmizely, kdyby zazněly později u těch konkrétních poslanců. Nicméně chtělo by to jakýmsi způsobem se vrátit k té podstatné debatě. Já se trochu bojím, že do dnešních 14 hodin neodhlasujeme meritorně tady rozhodnutí ve věci důchodové reformy, nejsem naivní. To znamená, nezbyvá mi nic jiného než tímto podat procedurální návrh, aby dnešní schůze, pokud tedy do dnešních 14 hodin neskončí, nebo nebude v ní meritorně rozhodnuto, nebude v ní meritorně rozhodnuto do dnešních 14 hodin, tak aby pokračovala následně ve středu 6. listopadu 2024 v 9 hodin.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. To je procedurální návrh. Já jsem už zagongovala, abych přivolala kolegyně a kolegy z předsálí.

Ano, vnímám zájem o odhlášení všech. Všechny odhlásím. Prosím, opět se přihlaste svými hlasovacími kartami. Počkáme, než se počty přihlášených ustálí.

Zopakuji návrh pana předsedy Dufka, a sice aby dnešní schůze, pokud nebude meritorně rozhodnuto do dnešních 14 hodin, pokračovala ve středu 6. 11. v 9 hodin ráno. Je to tak přesně.

Já jsem zahájila hlasování. Ptám se, kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Ptám se, kdo je proti tomuto návrhu? Necht' se nyní vyjádří.

V hlasování 5. se účastnilo 145 hlasujících, pro 81, proti 64. Konstatuji tedy, že tento návrh byl přijat.

Pokud dnes nebude meritorně rozhodnuto do 14 hodin, budeme pokračovat v projednávání tohoto bodu a budeme pokračovat v této schůzi ve středu 6. 11. v 9 hodin ráno.

My se nyní můžeme vrátit k rozpravě, tak jak probíhala před procedurálním návrhem. Poněvadž už není přihlášen nikdo s faktickou poznámkou, tak je nyní na řadě s přednostním právem přihlášený pan místopředseda Aleš Juchelka.

Pane místopředsedo, chvilinku posečkáme, než ti, kdo chtějí opustit sál, tak učiní.

Vyzvu hloučky diskutujících na pravé i levé straně, aby právě tento čas k opuštění sálu využili, pokud zde chtějí mluvit mimo mikrofon. Děkuji.

Prosím, ujměte se slova.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Já budu postupně samozřejmě reagovat na to, co tady bylo. Čekal jsem zhruba tři hodiny na to, než jsem se dostal na řadu jako ten, který se hlásil s přednostním právem do rozpravy. Určitě se dotknu prorodinné politiky, určitě se dotknu samozřejmě samotných důchodů.

Ale nedá mi to jenom na začátek reagovat na první vystoupení, které tady měl pan ministr Jurečka. Ukazoval tady ty jednotlivé slajdy. Tak já mám tady taky jeden slajd, který se jmenuje Premiérovy sliby chyby. (Ukazuje materiál.) „Tato vláda důchodový věk nezvýší.“ Toto byl slib Petra Fialy předtím ještě, než ho samozřejmě porušil. V tuto chvíli vidíme, že jsme na 67 letech zastropovaného věku odchodu do důchodu. Nám se totiž ten senior proměnil díky tady této důchodové reformě v jakési číslo v excelovské tabulce, kde my zapomínáme postupně na to, že i senior je člověk, který má své potřeby, který pracoval celý svůj život a který opravdu potřebuje, aby o něj bylo i na podzim jeho života postaráno právě z toho důvodu, že se nedokáže postarat sám.

Já ještě v tuto chvíli mám právě tu druhou výtku. Vidím tady i pana, vaším prostřednictvím, předsedu klubu TOP 09, pana Jakoba. Protože v těch 26 přihláškách, které v tuto chvíli máme ve Sněmovně, tak si představte, že tam není ani pan Benda, ani pan Jakob. Nejsou přihlášení, aby nám tady vysvětlili, proč dvacet minut před koncem druhého čtení dali pozměňovací návrh o náročných profesích. Já jsem měl představu, že naopak tady budou poslanci vládní koalice, budou tady hájit své pozměňovací návrhy a budou vysvětlovat nejen nám, ale hlavně občanům České republiky – i těm, kteří pracují v náročných profesích – proč tady tento pozměňovací návrh tady prostě vložili. Ani pan Benda, předseda klubu ODS, ani pan Jakob, předseda klubu TOP 09, nejsou přihlášení ani s přednostním právem, na což mají nárok, a ani v obecné rozpravě, aby nám ten svůj pozměňovací návrh tady obhájili. Myslím si, že chtějí pouze a jenom o něm nechat hlasovat, ať se děje, co se děje, ale přijít se svou kůží na trh, tak na to tady tito dva pánové nemají odvalu a nejsou schopni předstoupit před tento mikrofon a tento pozměňovací návrh si tady před občany České republiky obhájit. Jak říkám, nejsou přihlášení ani mezi těmito šestadvaceti a nejsou přihlášení ani s přednostním právem.

Já těmi náročnými profesemi tedy začnu, protože jsem měl včera tu čest vystupovat s panem poslancem Kohajdou, vaším prostřednictvím, v televizi na CNN Prima News, den předtím s Pavlou Pivoňka Vaňkovou. No a oba dva tam říkali úplně jiné, rozdílné názory. Názor od Pavly Pivoňka Vaňkové byl ten, že koalice je domluvena, že bude hlasovat pro ten pozměňovací návrh, který všech těch 120, 130 000 lidí v náročných profesích hodí přes palubu. To znamená, že projde. Ale včera pan Michael Kohajda řekl, že tady tento pozměňovací návrh by přes něho neprošel, že se ještě o něm jedná.

Tady chci ještě samozřejmě se zastat své ctěné kolegyně, místopředsdkyně Olgy Richterové, která tady položila otázku na pana ministra asi pětkrát, jaký je tedy postoj vládní koalice? Jaký je postoj KDU-ČSL? Jaký je postoj pana ministra tady k tomuto pozměňovacímu návrhu? Rozumím, že pravděpodobně pan ministr nemůže vystoupit, protože my o tom pozměňovacím návrhu skoro nic nevíme, protože jsme o něm nediskutovali, protože jak říkám, pan předseda Benda a pan předseda Jakob nevystoupili s obhajobou tohoto pozměňovacího návrhu, nevíme vůbec jejich postoje. Nerozumím tomu, proč tady nebyli přihlášení jako první, kteří – když se o něm bavíme celou dobu, už přes čtrnáct dní tady – nic neřeknou, ani čárku, ani slovo o tom, proč tam tento pozměňovací návrh dali. Takže my o tom můžeme spekulovat, vůbec nevíme jejich motivaci. Pravděpodobně to možná může být lobbying Svazu průmyslu a dopravy, který tam naznačila Pavla Pivoňka Vaňková, dokonce přišel i dopis ohledně něho, ale neznáme postoje jednotlivých stran, neznáme postoje jednotlivých... koalice jako samotné a ani pana ministra práce a sociálních věcí.

Na tom je vidět exemplární... To je exemplární příklad toho, jak ta důchodová reforma funguje. To znamená, že tady přijde prostě pan ministr Jurečka a přijde s vyfutrovanou, skvělou důchodovou reformou a dá ji na vládu jako vládní návrh zákona. Přes tu nejede vlak. Všichni jsme ubezpečováni, že všechny parametry jsou zanalyzované, propočítané, vyfutrované, probrané se všemi jednotlivými adepty, kteří do toho mají co mluvit, se zaměstnavateli, se zaměstnanci, snaha tady byla s opozicí, s panem prezidentem.

Všechno je úplně skvělé a najednou tady ve druhém čtení přijdou dva klíčové pozměňovací návrhy. Ten první je o tom, že se bude měnit věk odchodu do důchodu, takže tady máme prostě vyfutrovaný, skvělý vládní návrh zákona, který měl první otočku o 360 stupňů – ta první otočka byla v tom, že se dalo na samozřejmě výtky nejen opozice, ale České demografické společnosti o tom, že se bude pravidelně zvyšovat věk odchodu do důchodu co rok, to měsíc – aby potom přišla druhá otočka o 360 stupňů, která tento věk odchodu zastropovává na 67 letech. Takže správně tady mí předřečníci říkali, že ten vládní návrh zákona byl skutečně až například po 73 let, kdy půjde do důchodu ten, který se narodil v roce 2024, a zhruba v 68, 69 letech by tam šel ten, který se narodí v roce 2000. No a tady tento pozměňovací návrh tady v tuto chvíli máme. No a já samozřejmě čekám na to, že se bude obhajovat.

No a ten druhý klíčový, o kterém jsem tady hovořil, tak to jsou ty náročné profese. Náročné profese, přátelé, tak to se týká skutečně nejen u nás v Moravskoslezském kraji, ale i ve všech ostatních krajích, protože máme jednu z nejvíce, bych řekl, těžkých i energeticky velmi náročných ekonomik, tak se týká 120, 130 000 lidí. Tento pozměňovací návrh, který tady už měl dávno, tři hodiny, obhajovat pan poslanec Benda a pan poslanec Jakob, no tak v tuto chvíli ho neobhajují, je nahrán v tomto systému a ani nevíme, jak se k němu vládní koalice postaví. To je velká ostuda. Takhle, bych chtěl říct, že to je s jedním parametrem vedle druhého ohledně důchodů.

Tím třetím, který je menší, ale zmíním ho taktéž, ve vládním návrhu zákona je úplně jiný výpočet výchovného pro první, druhé dítě a poté pro třetí a čtvrté, ale vládní koalice to zase mění pozměňovacím návrhem a udělá to pro všechny stejné: 500 za vychované dítě. Proč? No, protože se úplně stejně jako u zvyšování věku odchodu do důchodu setkala s odporem nejen opozice, ale taktéž občanů. Mění to prostě takto za pochodu, tu skvělou,

v mašličkách odevzdanou, vyfutrovanou, zanalyzovanou a prodiskutovanou důchodovou reformu.

Vždyť to se přece nesmí takhle dít. To je zásadní věc pro všechny občany České republiky. Pokud se my od těch parametrů podíváme samozřejmě dál na ty jednotlivé důchody, tak se můžeme podívat samozřejmě úplně nejdříve na život těch seniorů. Pokud se podíváme u těch náročných profesí, tak samozřejmě můžeme vídávat reportáže v médiích, můžeme vídávat jednotlivé příběhy, můžeme číst články, dokonce nám chodí i maily s jednotlivými osobními příběhy u náročných profesí, které říkají: Promiňte, ale já pracuji v Trineckých železárnách u nás v těžké profesi desítky let a já v 67 letech už to prostě dělat nemohu. Nemohu, to prostě nevydržím. Takovouto reportáž, já jsem viděl. Nebo v ČKD a tak dále. Teď si vezměte, že ti lidé opravdu nebudou fyzicky už dál moci tady tuto profesi vykonávat, my je tam samozřejmě necháme, protože tady máme skvělý, do této chvíle neobhájený pozměňovací návrh pánů poslanců Bendy a Jakoba, a ti lidé nám začnou samozřejmě padat do čeho? No, samozřejmě buď do státní sociální podpory přes Úřad práce, protože nebudou moci dále pracovat, takže půjdou na příspěvek na bydlení, protože budou mít krácené důchody, protože díky panu Bendovi a panu Jakobovi nebudou pracovat samozřejmě v náročných profesích, no anebo půjdou do invalidního důchodu. Takže my stejně z toho jednoho balíku, který se jmenuje sociální pojištění, kam ty důchody patří, budeme platit invalidní důchody, anebo zkrátka důchody, které jsou menší, protože takhle ti lidé budou na svém důchodu kráceni.

Co se u těch náročných profesí tedy stalo dál? Má ctěná kolegyně, vaším prostřednictvím, Pavla Pivoňka Vaňková říká, že byl utvořen – já tomu říkám – debatní kroužek, který by měl za cíl mít nějaký parametr, který by zaměstnavatelům určil, kolik oni na ty náročné profese mají do toho systému dávat peněz. No, tak to je skvělé, to je úplně fantastická výhra pro pana Bendu a pana Jakoba, to je 100 : 0, výhra pro ně, protože oni tento pozměňovací návrh pravděpodobně vyměnili za debatní kroužek o tom, co dokonce volebního období neuvidíme, poněvadž kdybychom měli otevřít ten třetí pilíř, ten zákon jako takový, tak nás samozřejmě čeká vnější, vnitřní připomínkové řízení, čeká nás diskuse kolem toho, neznáme vůbec parametry tady toho, kolik by měl kdo kam odvádět a jak se k tomu ti zaměstnanci dostanou. Nevíme o tom vůbec nic. Takže tato vládní koalice bude hlasovat pro tento pozměňovací návrh za to, že se do konce volebního období budou scházet v debatním kroužku, jak by měl vypadat ten třetí penzijní pilíř pro zaměstnance, aby se do toho odváděly nějaké finance. To je natolik prostě skandální, že si myslím, že v tuto chvíli nemá možná ani cenu pokračovat, co se bude s tou důchodovou reformou dít dál. Je to 120 000 lidí, v té 4. kategorii tam zůstává 12 nebo přes 12 000 lidí.

Já mám tady samozřejmě vyjádření, které obhájí tady tento pozměňovací návrh. Je to jediný subjekt, který ho obhájil, pravděpodobně ho i tento pozměňovací návrh připravil a prolobboval, je to Svaz průmyslu a dopravy. Dostali jsme všichni ten e-mail s tím dopisem od Svazu průmyslu a dopravy, takže ti nám to tady samozřejmě vysvětlují a můžou být velmi spokojeni a rádi, že tam budou jenom ti ve čtyřce u 12 000 lidí.

Takže ten život seniorů je trošičku o něčem jiném než o té excelovské tabulce, kdy my na těch náročných profesích ušetříme zdánlivě nějakou tu kačku, kterou ale potom automaticky vydáme právě přes invalidní důchody nebo státní sociální podporu. To je prostě jasné, je to očividné. Tady tento, jak říká má kolegyně Schillerová, politický handl, je pravděpodobně dojednáván v průběhu tohoto týdne, proto nám pan ministr nebyl schopen doted'ka odpovědět na otázku mé kolegyně Richterové, jaký je postoj KDU-ČSL, potažmo MPSV a potažmo celé vládní koalice tady k tomuto pozměňovacímu návrhu.

Pokud se podíváme dál, samozřejmě na tu celkově důchodovou reformu, tak za co vydávají senioři statisticky nejvíce peněz? Co je, jako náklad, nejvíce finančně stojí? Tak za prvé to je bydlení – to víme, bydlení, protože ceny energií vystoupaly opravdu vysoko – potom to jsou potraviny a nakonec ten největší výdaj z toho koláče vydají u důchodů tak jsou

léky, které samozřejmě i díky tomu, že jich máme nedostatek, tak samozřejmě jejich cena stoupá. Důchodci v loňském roce – v loňském roce, v roce 2023 беру tu statistiku – zchudli nejvíce za deset let. Jsou to data z Českého statistického úřadu, podle kterého se loni průměrný starobní důchod zvýšil o 12,5 procenta, ale inflace samozřejmě drtila peněženky nás všech, nejenom starobních důchodců, a rozumím tomu, že díky mimořádné valorizaci byli nejvíce zajištěni, ale ta inflace byla kumulativně 13,6 procenta, tudíž byli i ti samotní senioři bití. Je to samozřejmě dáno i enormním nárůstem cen. Ten index spotřebitelských cen důchodcovský je jiný než ten běžný, protože se liší v tom, za co vydávají ti senioři své finanční prostředky. Už třeba tolik necestují, už si tolik nekupují ošacení, už třeba nejdí v takovém množství, prostě to stárí se podepisuje a bude podepisovat na každém z nás, ale vydávají více prostředků právě v tom indexu spotřebitelských cen třeba za léky, nebo možná pokud jsou samozřejmě vdovci a vdovy, za bydlení, za energie. Velký důraz je samozřejmě kladen na to u toho bydlení, odkud ten senior je. To je jasné, pokud je z města, nebo pokud je z vesnice, pokud má své vlastní bydlení, nebo pokud je v nájmu, nicméně ten tlak na to, aby ti lidé byli v nájmu, nebo pokud jsou v nájmu, tak na ty jejich platby je enormně vyšší, protože to nájemní bydlení je dražší než to bydlení vlastní.

Kupní síla penzistů ale bohužel klesá. Zhruba okolo 17 procent seniorů se ocitá na hranici příjmové chudoby, nebo dokonce pod ní. Takže poté, co v roce 2021 a v roce 2022 se důchody malinko vyšplhaly nahoru i díky samozřejmě těm mimořádným valorizacím, tak v roce 2023 se znovu dostaly k číslům, která, jak říkám, jsou na hranici příjmové chudoby seniorů, a to samozřejmě nemluvím o valorizaci v roce 2025. Od roku 2025 si každý senior přijde o 358 korun navíc, což je samozřejmě růst pouze o inflaci, poněvadž do toho nejsou zahrnuty reálné mzdy, o které se taky navyšují seniorům důchody podle toho vzorečku u řádných valorizací, protože samozřejmě díky této vládě nám devět čtvrtletí za sebou statisticky reálné mzdy klesaly. Takže nám stoupají zhruba až teď poslední dva měsíce, ale rozhodně nedosahujeme ani svých polských sousedů úrovní, ani toho, co tady bylo za čísla před covidem.

Další výraznou položkou u seniorů, ale i mladých rodin, je cena za energie. Velmi samozřejmě záleží na tom, jak se bude vyvíjet trh s energiemi, protože vesměs všichni poskytovatelé a poradci radili fixovat maximálně na rok nebo dva. V případě, že by došlo k nějakému vychýlení nahoru, tak to bude, lidově řečeno, opět průšvih pro ty seniory. Jestli ty ceny ale budou stabilní nebo budou klesat, tak to logicky nevíme. Můžeme čekat, že třeba klesat budou, už pomalinku klesají, a tím pádem klesá samozřejmě i ten náklad pro seniory. Ale promítá se cena energií úplně do všeho, tak jak to tady vysvětlovala má kolegyně Balaščíková, vaším prostřednictvím. U cen másla to vysvětloval pan předseda Babiš, vaším prostřednictvím. U cen másla ta energie se na výrobním procesu až po to, když se to zabalí do kartonu, promítá všude, proto máme v tuto chvíli takovéto ceny.

Co se týče statistik u energií, tak poslední statistiky, které jsou pár dnů staré, tak víme, že jsme nejhorší v celé Evropě. Češi stále platí za elektřinu nejvíce v Evropě, a to včetně DPH, a to včetně regulované složky. V přepočtu na kupní sílu jsme absolutně nejhorší, úplně nejhorší v celé Evropě, a to i přesto, že Český statistický úřad a Eurostat, který se o tato čísla opírá, o Český statistický úřad, vyměnil po intervenci pana premiéra, což si asi pamatujete, metodiku výpočtu, takže po metodice, kterou kritizoval pan premiér Fiala a která se v tuto chvíli změnila, tak jsme opět i po té nové metodice na tom v cenách elektřiny úplně nejhůř. Tady byl ukázán panem ministrem náhradový poměr vůči průměrnému příjmu našich rodin. Ano, ten pomalinku roste, nicméně není to žádná sláva. Jsme průměr až podprůměr, co se týká náhradových poměrů v Evropě.

Příčinou očekávaných existenčních problémů příštích penzistů jsou samozřejmě také rozdíly – a o tom jsme se tady teď bavili v těch faktických poznámkách, já jsem v nich nevystupoval – ohledně počtu narozených dětí v různých dekadách. Já to tady mám. Především je to dosud nepřekonaný samozřejmě babyboom sedmdesátých let. Tam například

v roce 1974 se narodilo 194 000 dětí, zatímco o čtvrt století později v roce 1999 to už bylo 90 000 dětí. Právě takzvané Husákovy děti – a s tím souvisí celý ten průběžný důchodový systém – které už samozřejmě delší dobu výrazně přispívají do toho penzijního systému – to jsme my, kteří se tady v tuto chvíli o tom bavíme, pan ministr, já, všichni kolem těch 45, 50 let – tak samozřejmě způsobí po ukončení aktivního našeho života ten velikánský výkyv. Samozřejmě se začátkem odchodu populačně silných ročníků, generací sedmdesátých let, do starobního důchodu se růst míry ohrožení chudobou díky nově přiznaným vyšším důchodům zpomalí, pak ale začne míra ohrožení chudobou růst tak, jak se efekt silných generací postupně vyčerpá. To je citace právě z té jedné pětileté zprávy, z té poslední, která v tuto chvíli tady k nám přišla. Tu dělá MPSV a Ministerstvo financí napůl, s výhledem dalších pěti let do budoucna, co se týká důchodů.

Protože tady se hodně mluvilo o strašení – já to skutečně opravdu nemám rád – tak já chci ubezpečit všechny, kdo prozatím žijí samozřejmě v České republice, pokud se nezmění nějaké zákony z hlediska rozpočtů, že vždycky bude o seniory postaráno. Víte, my máme ten problém, že jsme prostě zanedbali částečně prorodinnou politiku. Tím nemyslím, že prorodinná politika neznamena samozřejmě jen výši porodnosti, ale taky zahrnuje péči o vztahy, aby děti vyrůstaly v bezpečném prostředí. Chybí nám sociální podpora rodin v rámci třeba mediací nebo psychosociální podpory. Mít děti je často otázka zkušeností, jaké jsem měl já jako dítě, zkušenosti, se svými rodiči, v čem jsem vyrůstal. To vidíme samozřejmě i na počtu rozvodů u nás a rozpadajících se vztahů. Jako společnost – nejen jako politici, ale jako celá společnost – si musíme říct, že není možné nechat samozřejmě tu nejstarší seniorskou generaci ve štychu přece jen proto, že třeba nechce mít děti z různých důvodů.

Alespoň se na tomto jasném příkladu u důchodů vidí, jaká jsme společnost, že najednou se nám, jak jsem říkal na začátku, ten senior proměnil na číslo v excelovské tabulce a my tady všichni řešíme jenom peníze v různých, bych řekl, zákonech, které ale řeší ty vztahové věci. To je ten vztah nás k té starší generaci. Naopak například u toho rodičáku, který byl tady zmíněn, to taktéž není otázka samozřejmě jenom financí. To je otázka mít děti u té prorodinné politiky, prostě tak, jak občas tady říká pan ministr Jurečka, že to je naše osobní záležitost, osobní priorita, že je kolem toho milion různých dalších věcí, které se týkají našeho rozhodování, zdali zplodíme, nebo nezplodíme dítě. Já můžu říct, že to je to největší požehnání, co člověk v životě může zažít, když může otisknout, jak říká pan kolega Brázdil, to své DNA do svého dalšího človíčka a další generace. Ale pokud některé generace jsou ustrašeny tím, že se bojí mít děti, protože najednou mají někdy strach z té ekologické krize nebo si říkají, vždyť to dítě je neekologické, protože občas vypouští... My jsme tomu říkali prostě doma prdíky, tak jako to vypouští skot, to jsem taky samozřejmě zaznamenal. To je to CO₂, takže proto nebudeme mít děti a tak dále. Tak si myslím, že tady tuto argumentaci je neustále potřeba opravdu vykázat někde mimo prostě hranice jakékoliv diskuse, protože ty děti jako naše preference by u lidstva jako takového měly prostě být prioritou a měly by vyrůstat, jak říkám, v bezpečném prostředí. Proto ta prorodinná politika by se měla zaměřit i na to, aby se nám vztahy nerozpádaly, a to už od té chvíle, kdy třeba vstupujeme do nějakého vzdělanostního procesu. Ale jak říkám, žádnou generaci, i tu, která se prostě rozhodne, že ty děti nebude mít v takové míře, v jaké jsme byli zvyklí v sedmdesátých letech, nemůžeme hodit přes palubu jako seniory s tím, že najednou budeme říkat, že na důchody prostě není, protože jste měli třeba málo dětí. S tím já mám prostě problém.

Proč – a tady se znovu u těch dětí zastavím – statisticky ty děti nemáme? My je samozřejmě chceme. To vám řeknou. Četl jsem zprávu statistického úřadu Akademie věd, který se tím zabývá. Všichni ty děti chtějí a preferují v průměru děti dvě. Ale proč jsou ty příčiny toho, že dvě děti u nás drtivá většina párů nemá? Protože za prvé máme odložený věk rodiček při první graviditě, to znamená, že tam se pohybuje okolo 27 let.

Potom by samozřejmě chtěli to druhé dítě, ale už to není možné, protože buď samozřejmě to není možné biologicky, anebo se jim ten vztah rozpadne. Někteří, kteří chtějí

i třetí dítě a mají tu preferenci, tak víme statisticky, že u třetích gravidit 5 000 přerušených těhotenství z 20 000 je děláno z ekonomických důvodů, protože mají pocit, že třetí dítě neuživí. To znamená, že mají buď malý byt, anebo mají malé auto a opravdu se jim tam tři sedačky dozadu nevezou.

Myslím si, že tady toto je potom už otázka těch politik, které tady můžeme nastavit. To znamená, podporovat opravdu vícečetné rodiny a podporovat – tak jak to navrhl pan Heller – třeba hlídačkovně u toho, že když ta žena studuje, tak nemusí mít obavu při svém vysokoškolském doktorandském studiu mít dítě, protože při přípravě na to povolání si ho může třeba dát do nějaké univerzitní dětské skupiny, na což jsou ale peníze už teď.

Prostě preference toho mít nebo nemít děti tak myslím si, že každá politika, ať už této nebo minulé vlády, se snaží podporovat. Rozhodnutí je jenom více společenské než samozřejmě politické, protože si musíme říct, jakou společností chceme být. Chceme mít děti? Musíme si říct, jakou společností chceme být. Chceme se postarat o seniory stůj co stůj, anebo ne? Nebo tady zakládat chudobince a dávat je tam, protože měli málo dětí, nebudou mít na důchody v průběžném systému.

Pokud budeme samozřejmě mladou generaci neustále strašit tím, že na jejich důchody nebude, že si musí šetřit, tak nebudou mít chuť zakládat rodiny a mít děti. Budou vystrašení, a pokud do toho ještě přimícháme všechny ty řeči o tom, že máme nedostupné bydlení, přimícháme do toho trochu toho individualismu, namícháme si samozřejmě porodnost ještě nižší, než se predikuje teď. Ta by měla být okolo 75 000 dětí za tento rok. Tuším, že to by mělo být pod tady tuto hranici, což je opravdu nejméně, co jsme kdy tady měli. Pokud samozřejmě nejsou děti, tak nejsou příjmy do rozpočtu, a to nejen na důchody, ale taky z celé palety daní. Takže důchodová reforma není bytostně politické téma, ale celospolečenské, a musíme si říct, v jakém státě sociálního smíru žít chceme.

Podle předložené zprávy poté budou sahat hlouběji do kapsy lidé, které čeká penze v letech 2026 až 2035. Důvodem má být zpomalení tempa růstu nově přiznaných důchodů. S tím už počítá – tady s tímto parametrem, který ještě nebyl odsouhlasen – právě zpráva, kterou pan ministr Jurečka dal ven, protože v tuto chvíli to ještě takto schváleno nemáme. To je jedna z mých dalších odpovědí panu ministrovi Jurečkovi, který tady říkal: Dejte mi tady jeden důkaz toho, že to je pro současné seniory. No, přece změna u řádných valorizací, že od roku 2025 stoupnou důchody o 358 korun, no tak to je ta změna vzorečku, který jsme tady přijali, že neroste o jednu polovinu, ale o jednu třetinu reálných mezd a o inflaci. Toto už je ten důsledek.

Nebo pokud máte seniora, který jde do důchodu za rok, tak od roku 2026 se mu, tomuto seniorovi, bude jinak vypočítávat důchod, méně, a to se píše i tady v této zprávě. Nebo například senior, který očekával díky vysoké inflaci, že se mu zabezpečí jeho důchod díky mimořádné valorizaci – což byla pojistka, která tady vznikla před šestnácti, sedmnácti lety díky této Sněmovně – že se spustí, ale taktéž to bylo samozřejmě zpětně korigováno jinak, takže ti senioři o to přišli. Toto jsou všechno konkrétní dopady pro současné seniory ohledně takzvané důchodové reformy, a to nemluvím o předčasných důchodech, kde například někteří senioři už mohli být v předčasném důchodu za starých podmínek, ale vy jste jim je změnili na nové, například jste u předčasných důchodů dali dvojí penalizaci právě pro ty, kteří se rozhodli jít dříve.

U první vlny jsme byli svědky změny valorizací, a to jak u mimořádné valorizace, tak u té řádné valorizace. Ta druhá vlna řešila podmínky u předčasných důchodů. Tady těchto dvou věcí nebo tří se týkají i naše pozměňovací návrhy. U té třetí vlny, kde řešíme náročné profese a další změny, tak já tady klidně můžu říct, že například zvedneme ruku pro pozměňovací návrh pana Kaňkovského, který se týká výchovného, že u doktorandského studia, zvedneme ruku, že u společného fiktivního vyměřovacího základu manželů, s tím

taktéž problém nemáme, u změny vdovských a vdoveckých důchodů taktéž nemáme s tím žádný problém.

S čím máme například problém – a náš pozměňovací návrh je jiný, to řešení je jiné – je u pracujících důchodců. Tam skutečně chci poprosit ctěnou Sněmovnu, aby hlasovala pro náš pozměňovací návrh, který kopíruje současnou podobu zákona, že za každých 360 odpracovaných dnů se může nebo se navyšuje důchod nějakým výpočtem o 0,4 procenta. Toto je skutečně málo, to opravdu není motivační pro seniory, kteří ještě mohou být v zaměstnání, proto navrhuje navyšování na 1,5 procenta, což už je opravdu, bych řekl, více motivační. Ale to, co předložila tato vláda, že tam bude dávat 6,5procentní slevu na sociálním pojištění... (Reakce z pléna.) Pan ministr ukazuje, že to je pecka (Se smíchem.), a já říkám, že to je nepochopení filozofie průběžného důchodového systému. Není.

Vysvětlím jednoduše proč. Je to z toho důvodu, že průběžný systém má být jakousi pojistkou na naše stáří, kdy mladší generace pracují pro generaci svých maminek, babiček, tatínků a dědečků a de facto do toho systému průběžně něco odkládají. Každý, kdo pracuje, tak do něho odkládá pro ty, kteří už pracovat jednoduše nemohou. V tuto chvíli, pokud máte třeba nízký důchod a jste tím nízkým důchodem motivován k tomu, abyste dál pracoval a můžete, tak samozřejmě si na stáří, kdy už nebudete moci, tak si tím, že pracujete, navýšíte důchod na stáří tak, abyste z něho vyžili. Pokud ale půjdete cestou toho vládního návrhu, tak budete samozřejmě dostávat slevu na důchodovém pojištění, kterou uvidíte samozřejmě hned – to je ten populismus – a nebudete si nic odkládat na ty věci budoucí skrze průběžný systém.

Takže uvedu příklad: Pokud máte důchod 10 000, což je skutečně málo, a budete pracovat, tak budete pracovat třeba dva roky a ty dva roky budete mít slevu na dani 6,5 procenta. Pokud vám ji zaměstnavatel nevezme v té výplatě, tak budete dostávat více peněz v rámci své mzdy. Ale potom půjdete do důchodu a budete mít pořád těch 10 000. Ale s tím, jak je to nastaveno teď, a s tím navýšením půjdete do důchodu s tou částkou navýšenou o to, kolik let jste pracoval. To je těch 360 odpracovaných dnů. Toto je samozřejmě lepší, stabilnější. Není to porušení toho, bych řekl, až bismarckovského modelu průběžného systému, poněvadž to ty peníze vlastně nespálí, ale naopak vám je tam ukládá na ty časy, kdy skutečně chcete v podzimu života být seniorem.

Co se týká dalších samozřejmě věcí, my se tady bavíme o kumulovaném schodku průběžného systému, kdy tady pan ministr ukazuje, že to je v průběhu těch přes třicet let půl miliardy. Ano, to je samozřejmě, protože občas výkyvy v populaci jsou různé tak, jako v té porodnosti, v těch odchodech do důchodu a tak dále.

Ale jedno je jasné, a to ten model ekonomického růstu a prosperity každé země. Vždycky naplňuje ten průběžný systém, jak tomu bylo v roce 2018 a 2019 za Babišovy vlády, kdy byl v přebytku, a to 18,6, respektive 16,4 miliardy korun. Vláda Babišova odevzdávala Fialově vládě tady tento průběžný systém se schodkem minimálním, a to minus 2,3 miliardy a samozřejmě, že se to za ty roky napočítá, protože já pevně věřím, že nechceme nechat ty seniory ve štychu, že to není žádný odloučený důchodový účet. Je to součást prostě státního rozpočtu a my si filozoficky musíme říct: Pojďme se postarat o naše seniory tak, aby mohli ze svého důchodu prostě vyžít, zaplatit všechny své náklady a mít prostě ještě na sklonku svého života nějaké radosti v těch věcech, které prožívají.

Pořád si tady všichni kladou otázku, kde na to vezmeme. Tak jak říkám, samozřejmě kromě výběru daní, kromě toho, že se musíme popasovat se šedou ekonomikou, která za rok 2022 byla přes 1 bilion korun, samozřejmě že to je otázka výšky mezd našich, protože pořád jsme ekonomikou, kterou máme založenou spíše na těch nízkopříjmových pracích, takže čím vyšší mzdy budeme mít, což souvisí samozřejmě se vzděláním a s celou transformací naší ekonomiky, tak budeme více naplňovat ten průběžný systém.

Mě vždycky strašně baví a fascinuje, když někteří nejen poslanci, ale třeba i komentátoři nebo ekonomové říkají: Musíte si na ten důchod odkládat. Ale potom z druhé

strany vidíme statisticky, že skoro více než polovina lidí a rodin v České republice je na té hranici těch příjmů úplně stejně jako výdajů a dostávají se čím dál tím níž díky samozřejmě konsolidačnímu balíčku, vyšším cenám všeho, že nemají na to ani, aby měli odloženy peníze, pokud se jim zkazí lednička anebo pračka. V tuto chvíli chceme, aby si měsíčně odkládali vlastně na ten důchod.

Myslím si, že v České republice prostě ještě nějakou dobu, dokud nebudeme mít opravdu nějaký ekonomický stabilní růst, tak se musíme opírat v tom důchodovém systému o ten první základní, páteční důchodový pilíř a samozřejmě nachystat vše pro to, abychom ty příjmy i z hlediska dalších penzijních připojištění mohli v té největší paletě všem občanům nabídnout. No a právě ani ten příjem neřeší tato důchodová reforma. Prostě ten příjem neřeší. Jak vidíme, tak u těch náročných profesí ten příjem neřešila vůbec, vůbec. Prostě tady dala pozměňovací návrh bez toho, aby bylo jasné, z čeho ti lidé budou žít, pokud budou chtít pracovat ne do 67, ale třeba do 66. To neřešíme, ten příjem vůbec ne, to vyřešíme diskusním kroužkem, debatním kroužkem, ale ten pozměňovací návrh musí samozřejmě takhle, jak je, pravděpodobně přes vládní koalici projít. Tady tyto disproporce jsou skutečně v průběhu celého toho důchodového systému pro něj signifikantní.

Takže zhruba toliko na úvod, já samozřejmě budu poté pokračovat třeba ve faktických poznámkách. Nebo možná ty další dny, když si vládní koalice odhlasovala, že budeme i v dalších dnech jednat o tady této novele. Ale znovu říkám – a úplně na závěr to zopakuji – pokud jsme byli ubezpečováni, my všichni v České republice, že tato vládní novela změn u důchodů je tím, přes co nejede vlak, že je vyfukovaná, zanalyzovaná, propočítaná a prodiskutovaná se všemi aktéry, tak skutečně to takto není, protože to vidíme úplně přesně na tom druhém čtení, které se nám promítlo do tohoto třetího čtení, a to v podobě vložených pozměňovacích návrhů, které ty základní parametry, jako je výše odchodu do důchodu anebo u náročných profesí a dalších, se prostě mění pozměňovacími návrhy koaličních poslanců.

Znovu vyzývám i za kolegyni Richterovou, aby nám pan ministr tady sdělil, jakým způsobem bude hlasovat pro ten pozměňovací návrh pana Jakoba a pana Bendy.

Tyto dva poslance vyzývám k tomu, aby přistoupili tady k tomuto mikrofonu, obhájili si tady tento pozměňovací návrh a diskutovali s námi jako autoři tohoto pozměňovacího návrhu o něm. Děkuji moc za pozornost. (Potlesk z řad ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a nyní s faktickou je přihlášen pan poslanec Martin Dlouhý a poté s přednostním právem pan místopředseda Karel Havlíček. Prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já jsem se přihlásil s faktickou, abych mohl odpovědět panu kolegovi, protože kdybych chtěl odpovědět na všechno, tak minule debata, než jsem se dostal ke slovu, trvala 12 hodin, tak jsem se (rozhodl, že?) využiju faktické. Protože ho nejvíc zajímají ty náročné profese, tak aspoň chvíli řeknu něco o náročných profesích.

Za prvé, tady se dělá mylný dojem, že lidem něco bereme, ale ono je to tak, že to, co zavádí ta novela, je vlastně úplně nový inovativní způsob, jak to dělat, protože předtím přece původně tam byly jenom tři profese – bylo vyjmenováno, že jsou tam hasiči, zdravotnický záchranáři a horníci – a nikdo jiný. Nyní mluvíme o tom, jestli brusič, zedník a tak dále, kdy může jít do důchodu, ale to, co vlastně ten návrh říká, je, o kolik to rozšíříme. To znamená, že my nic těm lidem nebereme, naopak se tady dohadujeme o to, kolik lidí nově – nově – získá možnost jít do dřívějšího důchodu.

To, za co byl kritizován pan ministr, není, že to osekává, ale naopak ten návrh kolegů Jakoba a pana Bendy je o tom, že je kritizován za to, že to rozšiřuje až moc, že tady měníme parametry, zvyšujeme odchod do důchodu, řešíme předčasné důchody, výpočet důchodů, a ještě tam zařazujeme nové a nové profese, které na dřívější důchod budou mít, čili otázka nezní, komu co sebereme, ale otázka zní, kolik nových profesí dřívější důchod získá. To je úplně něco jiného. Bohužel nešťastně... Já mu dávám za pravdu (Předsedající: Čas.) v tom, že se to řeší... Tak jo, děkuju a přihlásím se třeba později.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Nyní zareaguje pan místopředseda Aleš Juchelka.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, děkuji. Já, vašim ctěným prostřednictvím, budu reagovat na pana poslance Dlouhého.

Víte, jak to celé vzniklo? To vzniklo tak, že vlastně pan ministr Jurečka přišel s tím, že Ministerstvo zdravotnictví doporučilo ze třinácti kategorií těch jednotlivých – prašnost, já nevím, práce vleže, práce v chladu, teple a tak dále – vyjmout čtyři kategorie a to jsou těžká břemena, vibrace, práce v chladu a práce v nadměrném teple. Já jsem říkal od prvopočátku: Prosím vás, do toho nijakým způsobem nezasahujme, protože za prvé nevíme, proč jste vybrali ze třinácti kategorií tyto čtyři, a za druhé, pokud tedy se tím chceme zabývat, tak to řešme zvláštní úpravou, kterou úplně oddělme tady od tohoto. Říkám to pořád, abychom to mohli mít prodiskutováno. Akorát že prostě samozřejmě ne, proto já říkám, že my jsme byli v těch diskusích právě jenom jako fíkový list pro to, abyste si prosadili to své. Ty mašličky, které teď v tuto chvíli tak strašně těmi pozměňovacími návrhy měníte. My už jsme tomu nadále prostě svítit nechtěli, protože všechny ty analýzy, které třeba byly předloženy Ministerstvem zdravotnictví, tak byly napadány různými odborníky, profesními svazy a tak dále a nikdo nedokázal vysvětlit – ani pan ministr – proč zrovna třeba, uvedu příklad, jsou ty čtyři kategorie z těch třinácti, protože vždycky když se na to zeptáte pana ministra, tak on řekne tu větu: No, ale to ne já, to my ne, to ne. To Ministerstvo zdravotnictví.

No a potom se tady podíváte doleva za sebe (Ukazuje k vládním lavicím.) a ministra zdravotnictví tady nevidíte, aby vám odpověděl. Ten ani jednou neodpověděl na náročné profese, ale přitom se vymlouvají jeden na druhého. Proto říkám zvláštní úpravou (Předsedající: Čas.) a tady se možná shodneme.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně a nyní vystoupí pan místopředseda Karel Havlíček se svou přihláškou s přednostním právem. Poté se připraví paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dovolte, abych i já vystoupil tedy poprvé v rámci třetího čtení s tím, že nemohu začít jinak než trochu připomenout minulost v rámci důchodových změn.

Dovolte, abych zde odcitoval vládní programové prohlášení: „Připravíme takovou reformu, která zohlední zásluhovost a také podpoří mezigenerační solidaritu v rodinách. Reforma penzijního systému bude postavena na celospolečenském konsenzu.“ Ještě v tom upraveném programovém prohlášení z roku 2023 vláda říkala: „Základní složka důchodu se

zvýší. Zavedeme možnost platit 1 procento svého důchodového pojištění rodičům nebo prarodičům.“ To jsou fakta. Dokonce jste zmiňovali i pilíř – ať už ho budeme nazývat jakkoli – kde jste jasně sdělili, že se připraví taková reforma, kde budou dvě hlavní složky, z nichž tedy jedna složka bude dobrovolná.

Dovolte ještě citaci pana premiéra Fialy. Ta už se bude týkat valorizace, protože to všechno nám do změn parametrických vstoupilo – určitě si vzpomínáte, že jste zmínili valorizace v roce 2023, a to dokonce několikrát – tak ještě v jedenáctém měsíci roku 2022 v listopadu – to nebylo před volbami, kdy bych možná vzal argument „nemohli jsme tušit, co nastane v roce 2022, energetická krize, inflace a tak dále“. V době, kdy jsme měli už jednu z nejvyšších inflací v celé Evropské unii, kdy bylo zjevné, že se neuhlídaly ceny energií a rostli jsme, tak pan premiér Fiala tvrdí na přímý dotaz, jestli je nějak ohrožena valorizace penzí v rámci plánovaného šetření následovně: „Ne, na valorizaci penzí je nastaven mechanismus podle zákona. Mimochodem, já si nepřipisuji zásluhy, ale za naší vlády“ – myslel tím za vlády, ve které byl pan Fiala – „ale za naší vlády vzrostly penze historicky nejvíce“ – a tak dále – „a to není málo.“ Ano, je to ze zákona, ale my na to musíme vyčlenit finanční prostředky.

Určitě si vzpomínáte, pane ministře Jurečko, na leden roku 2023, když jste rovněž odmítnul to, že se bude měnit valorizace. Bez nejmenších pochyb bylo jasné, že už inflace je neuhlídatelná a že jsme v situaci, kdy to zásadním způsobem zasáhne valorizace. Můžeme se teď bavit o tom, proč jste to říkali ještě v jedenáctém měsíci 2022 a v prvním měsíci roku 2023. Jenom připomenu, že prezidentské volby byly o pár dní později.

Ještě zajímavá věc stran věku odchodu do důchodu, opět 11. 11. 2022 v rozhovoru pro Blesk pan premiér Fiala tvrdí, že „věk pro odchod do důchodu, který je nyní zastropován na 65 letech, současná vláda zvyšovat nebude“. Toto zopakoval pan premiér několikrát. Já myslím, že to všichni víme. Já vím, že tohleto už zaznělo mnohokrát, ale ono je dobré si toto připomenout. Znovu říkám, nejedná se o sliby předvolební, jedná se o sliby, které padaly už v průběhu energetické krize, v průběhu vysoké inflace. Hovoříme o konci roku 2022.

No a poté pro rekapitulaci, aby to bylo konečné, si jenom ještě připomeňme to, že následují další téměř dva roky práce na parametrických změnách, s tím, že – jak už jsem zmínil – vláda přišla se zásadními změnami v oblasti valorizace, a to v průběhu roku 2023. Poté následovaly další návrhy parametrických změn.

Musím objektivně říct, že byla snaha, pane ministře, zapojit opozici. Ale bohužel nikoliv tak, abychom jaksi přicházeli s argumenty, které jsou alespoň částečně respektovány, ale víceméně potřebovali jste udělat křoví, nic více, nic méně. On to řekl pan premiér Fiala poměrně jasně a výstižně. V době, kdy jste nás vyzývali k tomu, abychom s vámi jednali, dokonce jsme se s vámi párkrát potkali, tak pan premiér velmi netakticky řekl, že se učiní podle vládního návrhu, ať tak, či tak, jinými slovy, i když se s opozicí – doslova řekl – nedomluvíme, prostě tečka.

Přesto jsme ještě udělali ústupek a šli jsme na Pražský hrad, kde tedy bylo setkání – jak všichni si určitě uvědomujete – opozice–koalice. Já musím říct, že z vlastního jednání za kulatým stolem jsem neměl nějaký špatný pocit, bohužel z těch závěrů, které z toho vyplynuly, už ano. Na jedné straně musím říct, že u kulatého stolu byl celkem pragmatický postoj všech účastníků k našemu návrhu dalšího investičního pilíře, dokonce k návrhu takovému, ke kterému i vy jste se hlásili ve svém programovém prohlášení a který jste jasně sdělili, že je diskutovatelný, ať už by byly jakékoliv parametry toho pilíře. Nicméně váš závěr – vy to, pane ministře, musíte vědět – byl spíše v rodině: No, nezní to špatně, pane Havlíčku, ale nejdříve nám odklepněte návrhy naše, poté bude zřízena pracovní skupina a můžeme diskutovat váš návrh investičního pilíře. Já myslím, že si musíte vybavit to, že tehdy dokonce i pan prezident řekl, že se nejedná o žádnou reformu, že se jedná o systém parametrických změn, a že dokud tam nebude pilíř v určité podobě, takže to nebude o žádné reformě. My

jsme odmítli to, že by se to dělalo paralelně někde bokem, někde vedle, a trvali jsme na tom, aby mají-li být změny hotové, tak aby tam ten pilíř byl.

Ačkoliv jsme se nevyslovili pro zvýšení věku odchodu do důchodu na jednání u prezidenta – byť musím objektivně říct, že jsme nebyli kategoričtí ve smyslu ne – tak přesto si myslím, že jsme celkem zdvořile a jasně ústy paní Schillerové na tiskovce řekli, že to není cesta, kterou preferujeme. Každý si tu tiskovku může pustit. No a pak už všichni víme, jak to vypadalo. Zápis z Pražského hradu, bez našeho odsouhlasení, což jsem nikdy nepochopil dodneška, ve kterém stojí, že něco takového podporujeme. Po naší námitce v tom zápise, že je třeba tam upravit to, co jsme neřekli, anebo upravit to tedy podle znění, které jsme navrhli, tak se zápis nepředělal, pustil se do médií, což si myslím, že byl asi největší průšvih, který z těch jednání vzešel. Všichni už známe, jak to pokračovalo. Tím pádem pro nás jakékoliv jednání s vládou skončilo. Takhle se nejedná s partnery, takhle se nejedná s těmi, se kterými chcete fakticky něco změnit.

Ale pojďme dále. Následovaly další změny a to už byl duben a tak dále, září až další čtení ve Sněmovně, s tím, že zásadní body, na kterých jsme válčili společně, byla změna věku odchodu do důchodu. Navzdory tvrzení Petra Fialy jste šli tvrdě za tím, že se změní věk odchodu do důchodu. Pochopitelně další snižování růstu důchodů v dalších letech, proti kterému jsme se vymezili, řka, že rozumíme tomu, že někdo chce šetřit, ale nerozumíme tomu, proč tak činí na skupině, která není schopna se bránit, na skupině, která tady odpracovala celý profesní život, má na to nějaký zákonný nárok, počítá s tím – i když chápu, že se jedná o stav budoucí – přesto jste si to tam zanesli. No a pochopitelně několikrát zde dnes už zmiňované náročné profese, kde jste učinili ten krok, že jste z těch třinácti profesí, což by se týkalo přibližně 400 000 lidí – zaokrouhluji to – to stáhli v první verzi na čtyři, a myslím, čtyři profese, což by bylo 130 000 lidí. To jsme ještě netušili, že přijde další změna, ke které dojdou.

Já to jenom říkám pro rekapitulaci, protože ono potom to může zapadnout a všechno vypadá krásně, všechno vypadá idylicky, ale jenom připomínám všechny ty změny a proč jsme reagovali tak, jak jsme reagovali. Na tomhle všem byla zásadní neshoda. Netvrdíme ale, že některé další parametrické změny, které tam byly, tak že jsme byli kategoričky proti nim. Víte to velmi dobře, pane ministře, na některých jsme se dokázali shodnout, ale tyhle byly pro nás prostě nepřekročitelné.

Následovala naše poměrně zásadní kritika, zejména s věkem odchodu do důchodu – a to tady připomenout musím – jsme argumentovali i na Pražském hradě Českou demografickou společností. Jasně jsme říkali, že 65 let (67 let?) je nepromyšlené, že to je účetní postup, který vám dneska sice finančně vychází, nicméně – opakoval bych už to, co zde řekli moji kolegové – těžko někdo může tušit, co bude na trhu práce za dvacet, třicet let. Ale to, co je nejdůležitější, pochopitelně argumentovali jsme tím, že je sice věc jedna, že vám účetně vyjde, že to jaksi dopadne s tím, že se prodlužuje věk dožití. Tomu každý rozumí, otázka je, v jaké kondici se lidé dožívají vyššího věku. Otázka je, jestli lidé dnes, před třiceti lety a za třicet let budou třeba v 70 letech v lepší kondici, nebo v horší.

Argumentovali jsme mimo jiné i různými zdravotními studiemi. Jak to dopadlo, opět všichni už víme, 33 pozměňováků, pokud mám správně poznamenáno, a vše je opět jinak. Srazili jste věk odchodu do důchodu na ten strop 67 s tím, že jste použili argumenty České demografické společnosti a Ministerstva zdravotnictví. To, co jsme vám říkali celou dobu, najednou po několika měsících jste začali akceptovat. Co hůře ale, náročné profese jste shodili z těch 400 (000) nejdříve na těch 130 (000) a poté jste ještě přišli na 15 000. To je ten chlad, teplo a otřesy. To, co jsme tady kritizovali, je forma a způsob. Kdybyste tohle navrhovali od samého počátku, tak to beru jako promyšlený krok. Několik měsíců budete tvrdit, že to musíme udělat, tuhle skupinu.

Nepochopil jsem úplně pana poslance Dlouhého, co zde říkal ve smyslu toho, že vlastně to vylepšujete. Já nevím, já vidím nějaký balík 400 000 lidí, 130 000 lidí a 15 000 lidí. Jestli už se potom jaksi nějakým způsobem pohybujeme v tom daném balíku, kde to uvolníme více a méně, to je věc jiná. To, co je podstatné – a to myslím, že snad každý vidí – že se to dotkne zásadního množství těch, kteří v těch současných náročných profesích prostě jsou.

Ale nepochopil jsem, proč jste s tím přišli pár minut před ukončením té rozpravy, která zde byla. To, že zde padla výmluva, že se – tuším od pana poslance Jakoba – že se vlastně nedostal celou dobu ke slovu, mě utvrdilo v tom, že to byl naprosto brutální záměr, protože kdyby to řekl běžný poslanec, i tomu bych moc nevěřil, protože kdo si to slovo tady chce vzít, tak se k němu dostane. Ale když mi to řekne někdo s přednostním právem, tak mi prosím vysvětlíte, proč nevystoupil s tím dříve? Když mám přednostní právo, mohu vystoupit kdykoliv, nikoliv deset minut předtím.

No ale to, co je podstatné rovněž, v rámci všech vašich návrhů doposud k důchodovému dalšímu pilíři, ať už by měl jakékoliv parametry – vy víte, že jsme navrhovali, aby byl investiční, ukazovali jsme různé varianty někde ve skandinávských zemích a tak dále – tak nic nebylo. Vy jste říkali – to je pravda – „Tak ho připravte, namalujte komplet, dejte nám to a tak dále.“ Ale nezlobte se, pánové a dámy z koalice, to není naše práce, my nebudeme za vás malovat důchodový pilíř od A do Z. My fakt nemáme stovky, ne-li tisíce úředníků. To je na vás, abyste to udělali. My jsme vám řekli určité návrhy, určité parametry a je na vás – tím spíše, když jste říkali, že to je k diskusi – abyste na tom začali pracovat. Až budeme u vlády, logicky budeme my připravovat pilíř a vy budete oponovat, vy budete kritizovat. Asi těžko po vás budeme chtít, abyste nám tady namalovali všechno, co je s tím spojené. Nevím, co jste za tu dobu – minimálně toho posledního půl roku, kdy jsme tohleto otevřeli, ale myslím, že to bylo už na začátku tohoto roku – k tomu pilíři připravili, udělali. Neudělal jste k tomu vůbec nic, tak na nás neházejte, prosím pěkně, to, že my jsme vám to nepřipravili. To fakt není naše úloha.

Na tom, co zde říkám, je patrná jedna věc. Nejde v žádném případě o reformu. Ale popravdě řečeno, já vám tolik nevyčítám to, že tomu říkáte reforma. To je marketing. Podstatné je to, jestli to, co navrhuje, dává určitý smysl, nebo ne. Nemusíme se shodnout na celé řadě těch věcí. Já jsem jasně řekl, s čím zde nesouhlasíme. Ale vy si ani nestojíte za tím, co vlastně průběžně navrhuje. Je to jakási změť parametrických změn, kdy do značné míry to flekujete podle aktuálního tlaku, ať už ve vaší koalici, nebo stran různých odborných spolků a tak dále. To fakt tedy, nezlobte se na mě, není nic uceleného. Vy se tváříte na to, kterak přicházíte s revoluční změnou, ale velmi dobře víte, že na poslední chvíli děláte, z mého pohledu tedy, docela zásadní změny. Kdybyste si stáli alespoň za tím, s čím jste přišli. My tvrdíme, že to je špatně, my tvrdíme, že s tím nesouhlasíme, což je mimo jiné role opozice. No, ale vy jste to už několikrát změnili a v podstatě vám zůstává jakési torzo z toho, co jste ještě v nějakou dobu nazývali důchodovou reformou.

S tím, že velmi dobře musíte vědět, že budoucnost je i s těmito změnami postavena na vodě. Fakt netušíte a netušíme to ani my, jak ten trh práce bude vypadat, co udělají nové technologie, jestli bude po těch lidech, kterým bude 67 let, poptávka, či ne. Přičemž snad všichni víme, že my nikomu nebráníme, aby pracoval. Proboha, pokud někdo chce v 70, v 75 letech pracovat, nechť pracuje a pracujme na tom, aby měl motivační systém k tomu, aby ti lidé měli komfortní prostředí pro to, aby se jim dobře pracovalo, i ve smyslu toho, že budou mít nějakou další motivaci. Určitě lidé, kteří jsou při síle, tak budou rádi pracovat. Já si to představit u sebe určitě dovedu, ale ne tím, že jim to nařídím. Tím spíš, když jste nikdy neřekli to za B, co byste dělali, když ti lidé nebudou uplatnění na trhu práce a skončí na Úřadu práce, kolik nás to bude stát a kde tedy potom vezmeme ty zdroje, o které vám v současné době jde?

Vy tvrdíte pouze to, že teď vám to v dané chvíli nepochybně pomůže díky těm valorizacím, které jste udělali. Tak to je jasné, pokud ten důchodce přijde o 1 000 korun

měsíčně, tak to samozřejmě tomu rozpočtu v dané chvíli pomůže. Ale tvrdíte to, že to není z důvodu toho, že byste to udělali vy záměrně, protože jste tvrdili něco úplně jiného, ale že to je z důvodu inflace. No, tak já bych jenom podotknul to, že inflace v České republice je nejvyšší právě proto, že jste neuhlídali ceny energií, a právě proto jste museli udělat tyto změny, nebo tvrdíte, že jste je museli udělat. To znamená, z toho se nemůžete vyháknout, že prostě byla nějaká všeobecně vysoká inflace, protože když se podíváte, u nás byla skutečně jedna z nejvyšších.

Mnohokrát jsem to zde říkal a musím to ještě jednou připomenout. Když už tedy tu inflační doložku využíváte – a já říkám zneužíváte – na těch důchodcích v rámci valorizace, proč jste to nevyužili rovněž u církevních restitucí? Neříkám to proto, že bych někomu nepřál ty peníze, i těm církevním restituentům, říkám to proto, že to prostředí má být férové. Když tedy to vezmu jedněm, musím to vzít i druhým, anebo to nechám církevním restituentům, ale pak to tedy musím nechat i těm důchodcům. Já myslím, že to snad každý pochopí, že to není žádný ideologický pohled, ale je to prostě pohled toho, že by ten stát se měl chovat férově k té i jiné skupině.

Ano, neustále říkáte: Když tolik kritizujete, připravte vaše řešení, ukažte. Opakuji to, že naším úkolem není připravovat důchodovou reformu do posledního detailu. My jsme opozice, vy jste ti, kteří mají tvořit. Přesto jsme vám říkali, na čem by měly být postaveny ty budoucí parametry: obecně méně škrtat, více motivovat a nesoustředit se jenom na seřezávání výdajů, ale soustředit se na příjmy, protože za chvíli budeme jak ten Chaplin, který stále zkracoval gatě, až z toho měl kratásky. Nebude za chvíli kde brát a vzbudíte tady velké sociální nepokoje. Já rozumím tomu, že každý hospodář se musí dívat i na tu stránku výdajovou, ale vy ignorujete tu stránku příjmovou.

Ano, říkali jsme, že to je o investičním pilíři se zapojením zaměstnavatelů, se zapojením penzijních fondů, se zapojením státu, stádatelů, vytvořit zde motivační systém. Už bych neřešil, proč byl zrušen Nečasův pilíř. Já myslím, že to všichni velmi dobře víte, nevěřilo se mu. Ale je zde šance vytvořit pilíř, který bude garantovaný státem, za kterým půjdou ti lidé, a není to otázka jednoho, dvou let, je to otázka jedné generace. V tom Švédsku, nepletu-li se, tak tam mají dneska 50 procent lidí, kteří tam spoří, ale trvalo jim to jednu generaci. Ale my zde nehrajeme o to, jak ten systém bude vypadat za pět let, my hrajeme o to, jak bude vypadat za dvacet, třicet let.

No a poté to, co jste se nám vždycky smáli, když jsme říkali: Bez zabezpečení hospodářského růstu nezabezpečíme budoucí příjmy, které logicky budou multiplikovány nejenom tím, že když bude hospodářský růst, budou vyšší mzdy, když budou vyšší mzdy, logicky budou vyšší odvody, ale pochopitelně i tím, že celkem do toho systému přiteče více zdrojů, a zjednodušeně řečeno, bude z čeho dávat. To je dlouhodobá hospodářská strategie, bez které se neheme z místa. Není to zdaleka jenom v oblasti důchodů. Garantuji vám, že větší problém než důchody bude během několika let státní zdravotní systém, protože zatímco u těch důchodů bude vždycky šance si vytvořit další pilíř – a já věřím, že to příští vláda bude schopná dát dohromady, když vy jste to neudělali – no tak u toho státního zdravotního systému, tam tedy popravdě řečeno, nevím v tuto chvíli, jak se to bude v horizontu jedné generace řešit. Už jenom čistě logicky vidíme to, že se lidé dožívají vyššího věku, že budou vyžadovat lékařskou péči, ale tam nemáme ten systém toho, co třeba je v rámci toho důchodového zabezpečení nebo těch možností, které tam jsou: změna struktury hrubého domácího produktu, vyšší sázka na privátní společnosti, na zaměstnavatele, vyšší sázka na to, že se bude tvořit zdravá přidaná hodnota, ne tím, že si stát bude půjčovat a bude investovat do silnic, dálnic a železnic, ale že zde bude, zjednodušeně řečeno, zdravé HDP, (to) je cesta, další cesta, jakým způsobem pomoci v budoucích důchodech.

Já tady odcituju, a tím to ukončím, pana Börsche-Supana, což je ředitel věhlasného Max Planck Institutu z Německa – myslím tím ředitel toho oddělení pro sociální právo a sociální politiku – který celkem věcně a jasně říká: „Důležité je, aby produktivita ekonomiky rostla

rychleji než demografické změny, které snižují naši schopnost financovat důchody.“ Řekl to přesně, řekl to jasně a na tohleto bychom se všichni měli v další generaci soustředit. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Jako další je přihlášena paní předsedkyně Alena Schillerová. Opět jsme v bloku přednostních práv. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já už jsem sice vystupovala, ale musím zareagovat na některé poznámky, které tady zazněly, zejména ze strany pana ministra Jurečky.

Bylo tady řečeno mnoho o takzvané demografické projekci. Já už se nebudu vracet k tomu, že jsem se ptala, proč ta demografická projekce nebyla známa před tím, než se přijaly ty klíčové pozměňovací návrhy. Chci naopak říct, že my nezpochybňujeme, že samotný průběžný systém po odchodu takzvaných Husákových dětí neboli silných ročníků sedmdesátých let do důchodu přestane být po určitou dobu vyrovnaný, že bude po určité době tam určitý zub.

Nicméně o tom, jak se to bude vyvíjet, jak to bude dále vypadat, se rozhoduje právě v těchto letech a letech následujících bezprostředně, protože potřebujeme pro to mimo jiné, aby tady po těch takzvaných Husákových dětech přišly jiné silné vlny dětí. O to se tady nyní hraje.

Česká republika nyní dává na důchody – a já mám tady graf OECD (Ukazuje materiál.) – dává na důchody zhruba 8 až 9 procent HDP. Na tom grafu, který tady ukazuju, vidíme, že Francie nebo Rakousko dávají 14 až 16 procent. Podle prognózy Národní rozpočtové rady, čili nezávislé instituce, budeme v nejvyšším peaku roku asi 2059 – ukážu vám tady graf další (Ukazuje materiál.) – a tam budeme vydávat 11,5 procenta HDP. Pak už se to bude opět zlepšovat. Jak moc, se právě nyní rozhoduje. To znamená, že i v době toho největšího peaku na tom budeme lépe, než jsou jiné vyspělé země nyní, a tak se ptám. V době největšího peaku budeme dávat o 3 procenta HDP více na důchody.

To je přece ufinancovatelný stav za předpokladu, že vrátíme ekonomiku k trvalému, dlouhodobému růstu v průměru o 2 procenta ročně. Stát může významně zredukovat výdaje na svůj provoz. Vy jste je zvedli. V roce 2021 to bylo 70 miliard, v roce 2025 to bude 120. Gratuluji, opravdu gratuluji. Vy jste ti šetřiči na pravém místě. Máme obrovské rezervy v daňovém systému, především tedy v boji s šedou ekonomikou. Musíme se přizpůsobit moderním trendům a snížit šedou ekonomiku, která je v České republice podle některých studií vyšší než 10 procent.

Vy se mě vlastně ptáte nebo respektive pan ministr Jurečka tady pokládá otázku, i když to nezasazuje právě do těch čísel, jestli můžeme dávat 3 procenta HDP na důchody navíc. Já odpovídám, že pokud jsme mohli podle nejcitovanějšího českého ekonoma zrušením EET připravit ekonomiku o 2 až 3 procenta HDP, tak samozřejmě ano. Nebo pokud máme za aktivní pomoci současného ministra financí šedou ekonomiku ve výši 10 procent, pak si opravdu snížením šedé ekonomiky můžeme vytvořit dostatečný prostor na důchody. Takže na to se prosím nevymlouvejte. Podívejte se do okolních států a neříkejte mi tady, nepoužívejte pořád ten laciný argument Německa, že v Německu jsou zdaňované důchody a že je tam jiný způsob. Podívejte se na jiné země, které to mají obdobně.

Také se pořád ptáte, jak bychom to my udělali, jaký je ten náš recept. No a ten recept je jasný. Stát musí garantovat důchod na úrovni současných relací: podporou růstu HDP,

snížením šedé ekonomiky, výraznou podporou porodnosti, ale také lepší politikou v oblasti vysokoškolského vzdělávání, protože je otázkou, jestli potřebujeme některá studia, jestli potřebujeme tolik politologů a různých genderových studií a podobně. No a samozřejmě, kdo bude chtít mít větší důchod – to je logické – bude mít k dispozici kromě současného systému penzijního připojištění takzvaný třetí pilíř, kde za současné vlády ubylo 400 000 lidí – ubylo – o jehož DIPu, to znamená vlastně v tom novém produktu, který se schvaloval nedávno, dlouhodobý investiční produkt, pilíř, o něm neví podle posledních průzkumů dvě třetiny našich občanů.

Samozřejmě také fond strategických státních investic s garantovaným výnosem. Stát prostřednictvím svých organizací využívá prostředky z fondu na financování strategických investic do jádra, do dopravy a ty pak v době návratnosti investic občanům vrací. Výhodou je také vyšší držba dluhu v rukou domácností a fakt, že na úrocích profitují občané, a nikoliv bankovní zahraniční domy. Vy to máte v programu, vaše vláda. To je překvapení! Vaše vláda to má v programovém prohlášení vlády. Tak jsem ráda, že jsem vám to mohla sdělit.

V případě zaměstnanců bychom našli model, který by motivoval k přispívání jejich zaměstnavatele, aby to pro ně bylo výhodné. V případě OSVČ by se jednalo o daňově uznatelný náklad. Uvažujeme přitom, že počet OSVČ bude narůstat. My víme, že OSVČ si platí menší sociální pojištění, ale za to mají větší disponibilní zůstatek, který mohou investovat, pokud budou dostatečně motivováni. Ale každý člověk by měl motivaci investovat do fondu, protože by nabízel garantovaný a zajímavý úrok.

Často tady slyším od pana ministra Jurečky: Proč jste s tím nepřišli? Proč vy jste změnila názor? Když jste vlastně byla ministryní, tak jste tvrdila něco jiného. Technologie mění formy práce. Pět let je obrovská doba a za dalších pět let to bude ještě více jiné. Máme zde trend uberizace práce, kdy jsou lidé stále méně zaměstnanci, ale místo toho pracují na IČO a odvádějí si minimální pojistné. Máme zde trend umělé inteligence, pravděpodobně opět tak, že se změní zažitá modely práce. Bude více OSVČ, svobodných povolání, samostatných profesionálů a to nejsou práce, které vám budou generovat sociální pojištění. Úplně se změní svět. Vy tady tvrdíte, že víte, jak to bude vypadat v roce 2050? Prosím vás, nenechte se vysmát! Vůbec nevíte nic. Nevíte nic o tom, jak se promění trh práce, že sice budou příjmy ze sociálního pojištění pravděpodobně pořád nejvyšší, ale budou mnohem více generovány příjmy z kapitálového majetku nebo daně z příjmů.

Vy jste prostě tady vymysleli nějakou pseudoreformu, abyste mohli tvrdit, že vaše vláda, která se na nic nezmohla, než tady zhoršit všechny ekonomické ukazatele, na které si jenom pomyslíte, tak jste přišli tady s touto pseudoreformou. Nejste ani domluveni, klíčové pozměňovací návrhy ke klíčovým bodům jste načetli ve druhém čtení, v 10.41 poslední – náročné profese – když v 11 hodin jste ukončili opět násilně rozpravu.

A výsledkem je to, že pak slyšíme v médiích zástupce vaší koalice, včera zástupce KDU-ČSL, jak říká: No, my se do toho osmého domluvíme. To považujete za normální? Takovýto handl politický dělat a hazardovat s osudem milionu lidí této země? No, my rozhodně ne, my rozhodně ne, a já proto podávám návrh podle § 63 jednacího řádu na odročení jednání o bodu Novela zákona o důchodovém pojištění, sněmovní tisk 696, třetí čtení, a to do 30. 6. 2025, a žádám, paní předsedkyně, abyste o něm nechala neprodleně hlasovat. (Potlesk od poslanců hnutí ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobré odpoledne. Eviduji dalšího přihlášeného s přednostním právem, pana předsedu Bendu, prosím.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní předsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, já jsem na to paní předsedkyni Schillerovou upozorňoval, protože jsem tušil, že nějaký takový trik přijde. Já si myslím, že ten návrh je nehlasovatelný, protože jsme odhlasovali, že pokračujeme v jednání o tomto bodě ve středu v 9 hodin ráno. Nejprve bychom museli takové hlasování revokovat, a pokud by k revokaci došlo, pak samozřejmě můžeme o návrhu paní předsedkyně Schillerové hlasovat. Pokud k revokaci takového hlasování nedošlo, návrh je nehlasovatelný. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nejdříve se před vámi, paní předsedkyně, hlásil pan předseda Fiala, k procedurálnímu návrhu je možné vystoupit. (Nesrozumitelné.)

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo, prostřednictvím předsedající, pane kolego Bendo, myslím si, že nemáte pravdu. Kdybychom si odhlasovali před půlrokem, že skočíme z okna, tak se prostě dneska můžeme rozhodnout, že budeme hlasovat o novém usnesení, že z okna neskočíme. To znamená, že to, co jsme hlasovali před hodinou, dneska můžeme změnit naprosto novým jiným hlasováním a tady ten návrh na to hlasování padl. (Potlesk zleva.) A já si myslím, paní předsedkyně, že vy podle jednacího řádu máte povinnost nechat o tomto návrhu neprodleně hlasovat.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já jsem se taktéž radila o tom, jakým způsobem se k tomuto postavit, a opravdu, sněmovní legislativa doporučuje revokaci usnesení a následně teprve je možné a vůbec hlasovatelné to, co bylo navrženo paní předsedkyni. To znamená, paní předsedkyně, která se hlásí, určitě má možnost to upravit.

Poslankyně Alena Schillerová: Nesdílím váš názor, nesdílím váš názor. Sněmovna by o tom měla rozhodnout, je to nové procedurální rozhodnutí, není to rozhodnutí ve věci, je to prostě procedurální rozhodnutí a dejte hlasovat, nebojte se ho, dejte hlasovat. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se hlásil s přednostním právem k tomuto ještě pan předseda Benda. (Hluk v sále.) Prosím o ztišení.

Poslanec Marek Benda: Nemůžeme hlasovat o něčem, co je nehlasovatelné, to prostě takhle v této Sněmovně platí. (Poslanec Okamura hovoří mimo mikrofon.) Ne, já jsem si nic nevymyslel a poprosím pana předsedu Okamura, aby na mě nepokřikoval, jestli můžu mít tuto prosbu k jeho ctěné osobě. Pokud jsme odhlasovali, že nějakým způsobem se chováme. Je nezbytně nutné, aby takové hlasování bylo revokováno. Pokud k revokaci nedošlo, pak je zcela jasné, že nemůžeme hlasovat v rozporu se svým předchozím hlasováním. A to není o půlroce, pane předsedo Fialo, to je o hodině, před kterou jsme hlasovali. Mně teď vůbec nejde o to, že bych se obával toho, že tady máte většinu, tu tady mám bezpečnou, jde mi o to, jaká pravidla tady budou zachováвана do budoucna a že není možné tímto způsobem ta pravidla překrucovat. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně se ještě jednou hlásí.

Poslankyně Alena Schillerová: Pravidla si tady nastavujete vy. Vy tady dáváte už příští týden, dáte podeváté hlasovat pevným hlasováním, ukončujete násilně rozpravy, překrucujete jednací řád. Vy jste tady založili nová pravidla, vy si přepisujete zákon. Já vás žádám, paní předsedkyně, abyste dala neprodleně hlasovat, jinak podávám námitku proti postupu předsedající. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vzhledem k tomu, že návrh, který jste přednesla, je skutečně nehlasovatelný, tak hlasovat nedávám, nicméně vy jste podala námitku, tím pádem budeme hlasovat o vaší námitce proti mému postupu, to samozřejmě hlasovatelné je.

Proto přivolávám kolegyně a kolegy z předsálí. Připomínám, že padla námitka na postup předsedající.

Odhlásila jsem vás, protože je žádost o odhlášení, takže prosím, abyste se znovu přihlásili svými identifikačními kartami, a já o námitce musím dát bezprostředně hlasovat.

Opravdu následně vím, že jsou ještě další přihlášení řečníci s přednostním právem.

Jakmile se počet přihlášených ustálí, budeme hlasovat o námitce proti postupu předsedající.

Zahájila jsem hlasování o námitce. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 6. přihlášeno 164 přítomných, pro 83, proti 81. Námitka byla přijata.

Mám tady kontrolu hlasování. Kontrola hlasování, pánové. (Hluk v sále.)

Prosím o ztišení.

Pan poslanec Navrátil, prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Paní předsedkyně, hlasoval jsem proti, na sjetině mám pro, zpochybňuji hlasování.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, nyní tedy budeme o tomto hlasovat.

Zahájila jsem hlasování o této námitce. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti.

V hlasování 7. je přihlášených 164 přítomných, pro 161, proti 1. Návrh, tedy námitka, byla přijata.

Opakujeme tedy hlasování. Připomenu, že hlasujeme o námitce paní předsedkyně Schillerové proti postupu předsedající.

Ted' jsem zahájila znovu hlasování. Ptám se, kdo je pro tuto námitku? Proti?

V 8. hlasování je přihlášeno 164 přítomných, pro 82, proti 82. Námitka byla zamítnuta.

Nyní se hlásil s přednostním právem pan předseda Dufek. Následně se hlásil pan předseda Fiala, pak jste se hlásil vy, pane předsedo Okamuro, a pak se hlásila paní předsedkyně, ať máme v tom jasno. Prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Mám jedinou vlastně připomínku, že pokud bychom přijali tenhle poměrně široký výklad opozice, že v podstatě lze kdykoliv hlasovat různé tady tyto procedurální návrhy v momentě, kdy je vlastně rozhodnuto o tom, kdy ta schůze bude pokračovat, tak se tady fakt dostaneme do situace, kdy budeme každých pět minut hlasovat procedurální návrhy, a to prostě fakt nejde. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je tedy přihlášen pan předseda Fiala s přednostním právem.

Poslanec Radim Fiala: Vážení kolegové, nejsem právník – a kolegyně – ale jakési moje právní vědomí mi říká, že když tady pan předseda Dufek načetl procedurální hlasování, o kterém jsme hlasovali, kde říká, a můžete si to vyjet na sjetině, že pokud nedokončíme tento bod do dnešních 14 hodin, přerušíme schůzi do středy v 9 hodin, my jsme tedy hlasovali o přerušení schůze. Paní předsedkyně Schillerová sem přišla a načetla návrh usnesení, kde říká: „Přerušíme bod do června 2025.“ Takže na jedné straně hlasujeme o přerušení schůze do středy 9 hodin, což je v pořádku, a na druhé straně je další usnesení, kde chceme přerušit bod do června 2025. Slyšíte (Ukazuje si na uši.) ten fonetický rozdíl mezi těmito dvěma usneseními? Tak já se ptám: jsou tady ještě nějakí právníci, kteří chtějí zpochybnit, že je to rozdíl?

A já vás, paní předsedkyně, žádám, abychom nechali hlasovat o usnesení, které je naprosto jiné, rozdílné, netýká se schůze, týká se bodu, které tady navrhla paní předsedkyně Schillerová. Děkuji. (Hlasitý potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: To už jsme si tady ale vyřešili.

Já k tomu ještě podotknu jednu podstatnou věc. Máme mimořádnou schůzi o jednom jediném bodu programu. To znamená, že pokud bychom přijali tady toto vysvětlení, že se dá hlasovat o tomto bodu a odročili jej, tak ta schůze vlastně pozbývá smyslu. (Nesouhlasná reakce zleva.) Takže to, že jsme hlasovali tady toto přerušení, a je to před několika desítkami minut odhlasované, lze pouze buďto revokovat a následně až navrhnout odročení, anebo se jedná skutečně o vlastně logický nesmysl a rozpor.

Nyní byl přihlášen pan předseda Okamura. (Poslanec Okamura dává přednost poslankyni Schillerové, která chce také vystoupit.) Tak paní předsedkyně Schillerová. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Paní předsedkyně, to jsou vaše výklady. To jsou vaše výklady, že vy tady nám diktujete z umpíru, jak vy to vidíte, jak to vykládáte. Jsou to procedurální rozhodnutí, nejsou to rozhodnutí ve věci samé, nejsou to rozhodování o zákonu o těchto věcech, je to procedura. Váš poslanec navrhl přerušení, přesně jak řekl pan předseda Fiala, přerušení mimořádné schůze, já jsem navrhla přerušení bodu. Jsou to procedury, nejdou absolutně proti sobě a vy jste měla o nich nechat hlasovat. Já říkám, že jste porušila jednací řád, svévolně tady provádíte svoje výklady, nekompetentně řídíte tuto Poslaneckou sněmovnu. (Hlasitý potlesk zleva.) A my se poradíme o dalším postupu proti vaší osobě a setrvání v této pozici. (Opět hlasitý potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně, ani sama sebe necitujete správně. Nenavrhla jste nic jiného než odročení. Teď jste sama sebe ani nebyla schopná citovat správně.

Nicméně... Počkejte, já si s dovolením... (Rukou naznačuje poslanci Dufkovi, že dává přednost poslanci Okamurovi, který rovněž přichází k řečnickému pultíku.) Ano, pan předseda Okamura se hlásil.

A s dovolením, (za) tuto schůzi má zodpovědnost ten, který zrovna řídí – řídí podle jednacího řádu Poslanecké sněmovny, což je zákon. Ten jasně stanoví pravidla toho, jak schůze probíhá. Jedno pravidlo jste uplatnili, a to, že jste dali námitku na postup řízení schůze. To je zcela v pořádku, bylo tak také hlasováno. Nicméně výklad tak, jak jej tady říkám, neumožňuje hlasovat o vašem předchozím návrhu, na čemž trvám, a je tedy na tom, abychom pokračovali dále jednotlivými vystoupeními. A prosím pěkně, nezpochybňujme tedy to, že se tady nedodržuje jednací řád.

Pan předseda Okamura je další, který byl přihlášen.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, já bych i dnes chtěl tedy okomentovat vládní návrh zvýšení věku odchodu do důchodu, a to, že chcete snižovat budoucím důchodcům důchody. Když to tady slyším, tu diskusi o těch náročných profesích, tak já jsem už žádal i veřejně... (Obrací se na předsedající.) Prosím vás, zjednáte klid?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Poprosím vás všechny, kolegyně a kolegové, o ztišení.

Poslanec Tomio Okamura: Já jsem žádal i veřejně už tady pana ministra Jurečku, v televizi jsem to říkal naposled teď v Partii na Primě v neděli, aby tedy předložil nějakou analýzu, na základě které vychází ta vládní diskuse, že chtějí nechat, co se týče náročných profesí, aby lidé nemohli jít do nekrácených předčasných důchodů. Chcete tam nechat jenom tu kategorii 4 – jak tady vidím ten pozměňovací návrh ODS a TOP 09 – a že chcete teď nově vyjmout těch asi 100 000 pracovníků v kategorii 3, protože podle našeho názoru a podle toho, co jsem slyšel, se to může i naopak prodrazit, protože tady není žádná analýza. Jelikož lidé budou muset pracovat déle a ze zdravotních důvodů lze předpokládat, že budou odcházet na dlouhodobé nemocenské...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Omlouvám se vám, pane předsedo, ale přece jenom, kolegyně a kolegové, prosím o ztišení v sále, případně přesuňte své rozhovory do předsálí. A platí to pro celý sál.

Poslanec Tomio Okamura: Takže lidé budou nakonec – samozřejmě ze zdravotních důvodů – odcházet na dlouhodobé nemocenské, do invalidního nebo předčasného důchodu, protože věk dožití ve zdraví se prostě nemění, ten je cca 62 let. To znamená, já vás chci znovu vyzvat, pane ministře Jurečko, abyste tedy předložil nám nějakou analýzu, nebo z čeho vycházíte, že když omezíte – vaše vláda, to znamená, tady je ten pozměňovací návrh ODS a TOP 09 – tak z čeho vlastně vycházíte, že to tedy ušetří, že ušetříte na pracujících lidech, ušetříte na důchodech. Já tomu říkám, že je okradete o ty důchody samozřejmě, ale... Takže to jsem vás chtěl vyzvat, abyste na tuto otázku odpověděl, protože nám to připadá, že to taháte jako králíky z klobouku a že si tady zahráváte v podstatě s osudy 100 000 občanů České republiky, dalších 100 000 navíc, kteří pracují v náročných profesích a předpokládali – a SPD to od počátku podporuje – že budou moci jít do nekrácených starobních důchodů.

Samozřejmě to, co jsme už dlouhodobě se vás taky ptali, a také tu odpověď nemáme, že z těch celkem třinácti rizikových faktorů jste vybrali čtyři – fyzická zátěž, vibrace, zátěž teplem a zátěž chladem. Dobře, ale na základě vašeho pozměňovacího návrhu jste to stejně už dali, už jste těch 100 000 lidí vyřadili...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já se vám, pane předsedo, znovu omlouvám, ale kolegyně a kolegové, zejména v levé části sálu, žádám vás o ztišení nebo přesunutí vašich rozhovorů do předsálí.

Poslanec Tomio Okamura: ... že tady nebudou moct jít do těch předčasných důchodů. Ale tak jako tak se na to chci zeptat, že jste vybrali zrovna tyto čtyři faktory: fyzická zátěž, vibrace, zátěž teplem a zátěž chladem. A proč jste nevybrali nějaké jiné? Anebo proč to není kombinace nějakých jiných? Tak jako tak platí, že my chceme, aby tito lidé i z té kategorie 3 samozřejmě do nekráceného předčasného důchodu jít mohli, ale to je můj konkrétní dotaz, protože vy to těm lidem chcete teď znemožnit, což já považuju, že je opravdu špatně.

Připomenu v této souvislosti znovu slib vaší vlády, který přímo uvádíte i v programovém prohlášení, a to je, že vaše vláda lidem slíbila v programovém prohlášení – cituji: „Zkrátíme dobu potřebnou pro dosažení nároku na důchod.“ A realita? Ta je přesně opačná. Takže my samozřejmě s tímhle tím vaším návrhem absolutně nesouhlasíme. Samozřejmě teď je tady ta diskuse o tom...

Ted' tedy, protože se krátí čas, bych navrhl další návrh, aby se odročil tento bod do 1. 7. 2025, a požádal bych vás, abyste neprodleně nechala hlasovat.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Jsme ve stejné situaci, akorát s jiným datem. Odročení není hlasovatelné, proto nedám o tomto návrhu hlasovat. Pan předseda Benda se hlásí s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Marek Benda: Žádám přestávku na poradu poslaneckého klubu ODS na 15 minut. To, co se tady odehrává, je naprosto nedůstojné. Porušili jste všechna pravidla a já dneska končím. (Nesouhlasná hlasitá reakce v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, vyhlašuji přestávku na jednání poslaneckého klubu ODS v délce 15 minut, a vzhledem k tomu, že jednací den končí ve 14... (Nesouhlasná reakce poslankyně Schillerové.)

Nedala jsem jej hlasovat a odůvodnila jsem proč. A pokud nezazněla námitka, nemám co dalšího dát hlasovat. Takže já teď musím dle toho, co zaznělo, opravdu... Zaznělo v tom... (Nesouhlasná reakce poslance Okamury.)

Nemůžu vám dát slovo. Byla jsem požádána o vyhlášení přestávky. Ctíme v této Sněmovně pravidla a jedno z nich je, že je-li požádáno o přestávku, je vyhlášena bezprostředně. (Hlasité bouchání poslanců zleva do lavic.) A nikdo další, ani s přednostním právem, už nemá možnost dostat slovo.

A vy, kteří jste členy grémia, tak jste toto – přesně jsme toto řešili tento týden v úterý, takže doufám, že i předsedové klubů o tomto zpravili své kolegy v klubech. Pokud tak neučinili, tak tak teď činím já.

Nicméně jednání končí v pátek ve 14 hodin. Délka přestávky přesahuje tento čas, proto budu muset také přerušit jednání této schůze. Přerušuji 117. schůzi Poslanecké sněmovny, a to do středy 6. 11. do 9 hodin.

Připomínám, že ve středu 6. listopadu bude v 18 hodin zahájena také 118. schůze Poslanecké sněmovny. Nyní tedy vyhlašuji zmíněnou přestávku a přeji vám hezké odpoledne a klidný víkend.

(Jednání skončilo v 13.50 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
6. listopadu 2024
Přítomno: 174 poslanců

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 117. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak vás nejprve odhlásím a požádám vás, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Současně sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tyto poslanci a poslankyně: do 10.30 hodin ze zdravotních důvodů paní poslankyně Jana Berkovcová, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Milan Brázdil, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Jaroslav Foldyna, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Tomáš Helebrant, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Ivan Jáč, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec David Kasal, na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Zdeněk Kettner, do 11 hodin z pracovních důvodů paní poslankyně Jarmila Levko, do 14 hodin z pracovních důvodů pan poslanec Jakub Michálek, do 23.45 hodin ze zdravotních důvodů paní poslankyně Eliška Olšáková, na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty pan poslanec Jan Richter, na celý jednací den z pracovních důvodů paní poslankyně Alena Schillerová, na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty pan poslanec Bohuslav Svoboda, na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty paní poslankyně Michaela Šebelová, na celý jednací den z pracovních důvodů paní poslankyně Helena Válková, na celý jednací den z pracovních důvodů pan poslanec Radovan Vích, do 18 hodin z pracovních důvodů pan poslanec Radek Vondráček a na celý jednací den ze zdravotních důvodů pan poslanec Ivo Vondrák.

Z členů vlády se omlouvá na celý jednací den pan premiér Petr Fiala z důvodu zahraniční cesty, od 18 hodin z pracovních důvodů pan ministr Martin Baxa, na celý jednací den z pracovních důvodů pan ministr Mikuláš Bek, na celý jednací den z pracovních důvodů pan ministr Pavel Blažek, na celý jednací den z pracovních důvodů pan ministr Petr Hladík, na celý jednací den z pracovních důvodů pan ministr Jan Lipavský, na celý jednací den z důvodů zahraniční cesty pan ministr Vít Rakušan, do 10.30 hodin z pracovních důvodů pan ministr Zbyněk Stanjura, od 18 hodin z pracovních důvodů pan ministr Marek Ženíšek a ještě do 9.45 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan ministr Martin Kupka.

O náhradní kartu dnes požádali a budou s ní jednat a hlasovat: s náhradní kartou číslo 40 paní poslankyně Eva Decroix a s náhradní kartou 42 pan ministr Marian Jurečka.

Nyní budeme pokračovat v projednání jediného bodu a tím je

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Ocitáme se v otevřené rozpravě.

Eviduji zde tři přednostní práva. Jako první vystoupí s přednostním právem pan poslanec Radim Fiala, potom paní poslankyně Olga Richterová a pan poslanec Aleš Dufek.

Já vás, kolegyně a kolegové, poprosím o ztišení, a to jak v levé... Kolegové, jak v levé části sálu, tak v pravé části sálu. Já vám děkuji.

Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Přeji všem dobré ráno. Jsem rád, že jsem se dočkal po čase, kdy můžu využít přednostního práva a vystoupit k projednávanému zákonu.

Vážené kolegyně, kolegové, chtěl bych se dnes v rámci závěrečného třetího čtení vládní novely zákona o důchodovém pojištění podívat na problematiku důchodů, našeho důchodového systému a důchodové reformy z trochu jiné perspektivy než obvykle – i proto, abych pouze neopakoval argumenty, které zde už zazněly a které jsou notoricky známé – ale pro pořádek na úvod zopakuji, že hnutí SPD nikdy nepodpoří jakékoliv zvyšování hranice věku odchodu do důchodu ani zavedení přepočítávacího mechanismu, který by vedl k budoucímu poklesu důchodů vůči předchozí mzdě našich seniorů. Obojí Fialova vláda předkládá a prosazuje a my s tím nesouhlasíme, nahlas a jasně také říkáme proč a současně předkládáme alternativy budoucí podoby našeho důchodového systému, způsoby a cesty k posílení jeho příjmové strany bez zvyšování daní a pojistného a další konstruktivní návrhy.

Myslím si, že pro nás je důležité využít tohoto času k tomu, abychom veřejnosti, společnosti představili i jiné možnosti, jiné varianty důchodového systému, ostatně téměř dva roky se pravidelně účastníme příslušných jednání s panem ministrem Jurečkou a jeho týmem, kde své výhrady, návrhy a postoje otevřeně prezentujeme, a já mu tímto za to děkuji. To, že nesouhlasíme se dvěma důležitými parametry vládního návrhu, v žádném případě neznamená, že se vzdáváme odpovědnosti nebo zájmu podílet se na skutečné důchodové reformě. Naopak. Jsme k tomu vždy připraveni v zájmu českých občanů, současných i budoucích důchodců a v zájmu zdravého vývoje našich veřejných financí – a to je velmi důležité říct.

K vládní předloze předkládáme i řadu pozměňovacích návrhů, které jasně deklarují, že o podobě vývoje našeho důchodového systému máme zcela konkrétní představy, ať už jde o jeho parametrickou, finanční a ekonomickou stránku, tak i o představu o reformě celého ekonomického a společenského prostředí, ve kterém náš důchodový systém existuje. Musíme si říct, že jsou to spojené nádoby. Tam klademe stěžejní důraz na provádění silné robustní, všestranné a systémové prorodinné politiky. To je prostě naprostý základ.

Kolegyně a kolegové, důchodové systémy můžeme pro zjednodušení rozdělit na kapitálové a fondové. Kapitálový systém hromadí aktiva uložená do finančních produktů. Jejich prostřednictvím se člověk stává spoluvlastníkem dluhopisů nebo akcií. Vyměřený důchod pak znamená postupný prodej těchto aktiv. Z pohledu fondu v rutinním, tedy vyváženém stavu celý proces funguje tak, že plátcí do fondu poskytují de facto peníze na okamžitou výplatu těm, kteří už jsou ve fázi čerpání. Fondy vytvořené kapitál by měl rovněž zajišťovat zhodnocování aktiv ke krytí inflace a růstu mezd. Tento systém je zároveň spojen s ohromnými riziky, s turbulencemi na finančním trhu, s vyváděním aktiv vlastníky fondu a s oslabováním průběžného státního pilíře a tak podobně.

Průběžný důchodový systém má několik podtypů, ale to teď ponechme stranou. Tento systém pracuje na zcela odlišném principu zhodnocení vkladů než systém kapitálový. Vklad do tohoto systému se rozděluje na dvě složky: za první oddělení části výnosu své výdělečné aktivity ve prospěch populace v důchodu, tedy my, co aktivně pracujeme, platíme na to, aby dnešní důchodci mohli mít důchod, za druhé výchova nové generace, která se bude stejným způsobem dělit s námi. Toto, právě ten druhý bod, podle mého názoru důchodová reforma,

kteřá je nám dnes předkládána, neobsahuje, anebo jen velmi málo, takže nemůže zajistit výchovu nové generace.

Princip zhodnocení je založen na předpokladu, že budoucí generace vytvoří více zdrojů, takže poměr zdrojů vytvořených novou generací k vytvořeným zdrojům generace předchozí je právě onen zhodnocovací poměr. V reálných číslech se prostředky nezhodnocují formou zvýšení hodnoty odloženého kapitálu jako ve fondovém systému, ale růstem reálných mezd a růstem populace, tedy porodnosti. Vzhledem k principu fungování průběžného důchodového systému je dle mého názoru fatální chybou, že obě složky nutné k jeho fungování v něm v České republice nemají totožné a rovnocenné postavení. Zatímco první složka, řekněme pojistná, je zdůrazňována stále, druhá složka, tedy výchova dětí, je u nás zcela opomíjená a zásluhovost je v tomto ohledu minimální, respektive spíše žádná, nebo záporná. Zopakuju ještě jednou tu tezi, která je základní tezí pro každý průběžný důchodový systém na světě. Pokud se nebudou rodit děti, noví plátcí, žádný průběžný důchodový systém na světě nemůže být funkční a nemůže fungovat. Většina dosavadních vládních reprezentací k průběžnému důchodovému systému přistupovala stejným způsobem jako ke kapitálovému systému, a tím jej zásadně deformovala.

I tato vláda má plná ústa podpory rodin a dětí, ale realita je naprosto opačná. Jedno její rozhodnutí za druhým má na rodiny s dětmi negativní dopady.

Jak uvádí matematik a statistik Pavel Rusý, daňové zvýhodnění na dítě kleslo ze 4 procent hrubé mzdy v roce 2002 na pouhé 3,3 procenta hrubé mzdy v letošním roce, tedy dokonce pod úroveň roku 2010. Rodičovský příspěvek klesá ze 7,8násobku hrubé mzdy v roce 2021 na její 6,9násobek v roce 2023 a ani jeho částečné zvýšení, navíc také jenom pro někoho, pro rok 2024 na 7,6násobek hrubé mzdy nedorovnálo toto snížení. S ohledem na růst nominálních mezd lze očekávat další snižování reálné hodnoty rodičovského příspěvku. Dalším negativním opatřením ze strany Fialovy vlády je zrušení daňové slevy na náklady za předškolní zařízení, takzvaného školkového. Proti pracujícím rodinám směřuje i zrušení daňového odpočtu na manželku v domácnosti od 3 let věku dítěte. Ani zrušení daňové slevy na studenta není zrovna opatření ve prospěch rodin s dětmi. Mimochodem a pro představu, v součtu kvůli zrušení nebo omezení těchto prorodinných slev přišla rodina s dítětem do tří let o 44 000 korun čistého ročně.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane předsedo.

Kolegové, chcete-li diskutovat, poprosím, přeneste svou diskusi do předsálí.

Omlouvám se. Prosím, pokračujte.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji. Rovněž vládní změny v nastavení dohod o provedení práce postihnou nejvíce částečné přivýdělký rodičů s dětmi.

Vláda i v oblasti takzvané reformy důchodového systému zvolila řešení, které nejvíce dopadne opět na rodiče s dětmi. Kombinací nového výpočtu důchodů a převážného nahrazení výchovného takzvaným rodinným vyměřovacím základem dojde k největšímu poklesu reálné hodnoty vyměřeného důchodu u matek dvou dětí se středními příjmy. Jedná se o pokles až o 13 procent, zatímco u bezdětných seniorů půjde o pokles o 8 procent.

Tato vládní politika se samozřejmě až hrozivě promítá do aktuálního strmého propadu porodnosti. Nevím, jestli to víte, ale za poslední dva roky každý rok se nenarodilo 10 000 dětí. O 10 000 dětí je snižena natalita v České republice – každý rok (za) poslední dva roky. Podstatný je zejména dramatický pokles plodnosti po delším období jejího růstu – mluvil tady

o tom v interpelacích můj kolega pan doktor Zlínský – tento pokles je dokonce významnější než v devadesátých letech minulého století. Nyní je tento pokles mnohem prudší, ačkoliv není navázán na takovou společenskou změnu, která by mohla vést k doplnění populace později.

Roste i podíl umělých přerušení těhotenství na počtu zahájených těhotenství. Tento ukazatel zobrazuje, kolik ze zahájených těhotenství skončí zákrokem, jímž je těhotenství uměle ukončeno. Je to tedy indikátorem rozhodování žen o tom, zda si počaté dítě ponechají a donosí, anebo zda dají přednost umělému ukončení těhotenství. Nejde tedy o fyziologický konec těhotenství, ale ukončení vědomým rozhodnutím ženy. Tento podíl od roku 2021 setrval, významně roste z 12 na prozatímních 15 procent. Je třeba uvést, že jde o nejdramatičtější změnu tohoto ukazatele v celém porevolučním období po roce 1989. To nás nesmí nechat klidnými. V případě, pokud by pokračoval trend z let 2011 až 2021, pak by hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2023 cirká necelých 11 procent. Promítnuto do absolutních čísel, jen v roce 2023 se pro umělé přerušení těhotenství rozhodlo o 3 422 žen více, než by odpovídalo dosavadním trendům.

Je třeba zdůraznit, že zde nedominuje pouze vliv inflace, jak by se někdo domníval. V době, kdy u nás byla srovnatelná i vyšší inflace, a to byla léta 1990 až 1993, došlo dokonce k největšímu poklesu tohoto ukazatele. Je pozoruhodné a vypovídající, že zásadní změny trendu úhrnné plodnosti a podílu umělých přerušení těhotenství jsou v jasné časové souvislosti s působením vlády pětikoalice a jejich protirodinnými kroky. Jakákoliv politika libovolné vlády má zásadní dopady na rozhodování lidí a má značný vliv na demografický vývoj. V situaci, kdy vláda svými rozhodnutími de facto trestá pracující rodiče a způsobuje pokles porodnosti, jde jednoznačně o protirodinnou a protipopulační politiku a o vytváření demografického deficitu, tedy o přímé a brutální ohrožování budoucí stability našeho důchodového systému.

Chápeme, jak jsou to spojené nádoby? Jak prorodinná politika, porodnost, natalita jsou důležité pro průběžný důchodový systém? Nedává vůbec smysl a logiku na jedné straně deklarovat snahu o vyvážení výdajů a příjmů důchodového systému zvyšováním věku odchodu do důchodu a zároveň provozovat takto vyhraněnou protirodinnou politiku. To směřuje zcela proti sobě a nemůže to mít dobrý konec – a taky nebude. Vláda tedy v podstatě řeší demografický problém z přelomu tisíciletí tím, že svou neschopností chápat dopady svých rozhodnutí vytváří nový a ještě závažnější problém do budoucna.

V tomto kontextu byl i zásadně problematický původní koncept takzvaného rodinného vyměřovacího základu s omezením výchovného v prvním vládním návrhu důchodové reformy. Naprosto korektně tady říkám, že oceňuji jeho změnu, ke které možná došlo i na základě věcné a oprávněné kritiky SPD, a že nyní se má tento vyměřovací základ porovnávat i s jeho variantou včetně výchovného a budoucím seniorům bude do důchodu promítnuta a započítána pro ně výhodnější alternativa.

Statistik a demograf Pavel Rusý, který se důchodovými systémy dlouhodobě zabývá, provedl zajímavý modelový propočet toho, jaké dopady bude mít takzvaná vládní důchodová reforma na ženu, matku tří dětí, narozenou v roce 1972 s mediánovým příjmem. Tak poslouchejte. Tato paní má dnes naději na dožití 82 let a 3 měsíců. Podle dosavadní úpravy měla jít do důchodu v 65 letech. Reforma navrhuje důchodový věk 65 let a 7 měsíců – ovšem zatím bez záruky. Tato paní tedy stráví v důchodu jen necelých 17 let, přes proklamace vlády o 21 a půl letech doby strávené v důchodu. Pokud by to porovнала s tím, jaký důchodový věk očekávala ve svých 40 letech – a to bylo 54 let – její očekávání se zkrátilo o 11 a půl roku. Abychom byli spravedliví, drtivou část nárůstu důchodového věku této paní způsobila vláda ODS, TOP 09 a Věcí veřejných. Co dnes předkládaná vládní reforma provede s výší důchodu této paní? Budeme-li počítat s dnešní úrovní cen a mezd, s oním mediánovým příjmem a s dnešním modelem výpočtu důchodu, vychází nám důchod ve výši 20 869 korun. Pokud by prošla vládní důchodová reforma, bude mít tato paní důchod 18 535 korun, tedy o 11,2 procenta nižší, než by měla dle současných pravidel, a do důchodu půjde o 7 měsíců

později. Přejde tedy o sedm důchodů v původní plné výši, tedy o celkem 146 083 korun. Jelikož má dle očekávaného dožití pobírat důchod do 82 let a 3 měsíců, tedy 16 let a 8 měsíců, přijde krácením důchodu o dalších 466 800 korun. Celkově bude po takzvané vládní reformě na důchodu čerpat o 612 883 korun méně, než by čerpala nyní. Ze svého příjmu v o 8 měsíců prodloužené pracovní povinnosti přitom státu odvede, včetně odvodů zaměstnavatele, 72 210 korun jen na sociálním pojištění, k tomu daně a zdravotní pojištění – což bude podle mého názoru naprosto srovnatelná částka – celkem tedy 140 000 korun. Pro státní rozpočet bude tedy tato paní Jana znamenat zvýšený příjem o 140 000 korun a úsporu nákladů o 613 000 korun, celkově tedy vylepší bilanci státního rozpočtu o tři čtvrtě milionu korun – a to je prosím jeden člověk s mediánovým příjmem.

Toto je tedy ona vládní v uvozovkách prorodinná politika a podpora pracujících rodičů. Toto bude realita a skutečný výsledek vládní takzvané důchodové reformy. Současná vláda deklaruje snížení důchodů, zvýšení odvodů a daní a prodlužování věku odchodu do důchodu jako jediné možnosti, jak zajistit do budoucna udržitelné důchody. Podle mě to tak není. Alespoň rámcově nastíním, abych nemluvil příliš dlouho, jiné nástroje a možnosti, co můžeme a máme v důchodové oblasti dělat. Zároveň jde o dlouhodobé koncepty SPD v oblastech důchodové a rodinné politiky.

Tak co je to konkrétně? Investice do školek a do míst v nich. Každé takové místo vygeneruje až 20 000 korun měsíčně na pojistném, dani z příjmu a dani z přidané hodnoty odvedených rodičem takto uvolněných do pracovního procesu. Pane předsedající... (Odmlka pro hluk v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Ano.

Kolegyně, kolegové, opět vás žádám o ztišení, a to jak v pravé, tak v levé části... I v levé části sálu žádám o ztišení. Kolegyně, i v levé části sálu žádám o ztišení. Děkuji vám.

Poslanec Radim Fiala: Vážené kolegyně, kolegové, mnoho z nás se již blíží důchodovému věku, tak poslouchejte, co všechno nedostanete.

Tyto peníze tedy užijí jednoho důchodce. Dále omezení nadužívání odkladů nástupu do povinné školní docházky včetně varianty zrušení deváté třídy. Experti zde odhadují přínos ve formě zvýšení HDP o přibližně 2,5 procentního bodu, což je přesně kumulovaný efekt vládou navrženého prodlužování věku odchodu do důchodu a snižování budoucích důchodů. Dále ekonomická motivace k delšímu dobrovolnému zapojení seniorů do výdělečného procesu místo zvyšování věku odchodu do důchodu paušálně, tedy ekonomické řízení reálného důchodového věku – to SPD navrhuje dlouhodobě – jde o daňové a pojistné úlevy pracujícím důchodcům a o možnost zastropovaného přívýdělku i pro příjemce předčasných důchodů a výrazné zvýšení důchodu za každý rok odpracovaný navíc. Dále odstranění nadměry exekucí a insolvenční podporujících šedou ekonomiku – ti lidé prostě nechtějí být oficiálně zaměstnaní, protože by neměli vůbec nic – tedy přesun lidí z šedé ekonomiky mezi osoby, které platí řádně daně a pojistné. Dále zvýšení zásluhovosti v závislosti na počtu vychovaných dětí. Dále řešení takzvaných náročných profesí čistě pomocí zaměstnaneckých penzijních fondů v kombinaci s takzvaným předdůchodem. To velmi dobře funguje v řadě evropských zemí a bylo by to skutečně reformní řešení. Neříkám, ať to spustíme od zítra, ale je to zcela legitimní alternativa do budoucna, pokud by byla precizně připravena.

Současná vládní důchodová reforma opravdu není reformou, ale kombinací nejružnějších restriktivních opatření namířených hlavně proti pracujícím rodičům.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Kolegyně, kolegové, vypadá to, že budu muset začít jmenovat, a opravdu zcela vážně vás žádám: vy, kteří diskutujete, přeneste svou diskusi do předsálí! Váš rozhovor skutečně ruší toho, kdo mluví. Děkuju, že budete tolerantní.

Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji. Vláda řeší následky kriticky nízké plodnosti v letech 1995 až 2005 tím, že nejen sníží důchody těm, kteří děti v této době měli a průběžný systém zachránili, ale dokonce jim je sníží výrazně více než těm, kdo je neměli. Vláda lidem s mírnou nadsázkou říká toto: Chcete-li se mít v produktivním věku a v důchodu dobře, tak nemějte děti, uspořené peníze investujte na finančním trhu a v důchodu budete mít stejný důchod jako rodiče, kterým již na investice nezbylo, a k tomu ještě druhý důchod ze svých investic. Pracujícím rodičům dětí, kteří se blíží k důchodovému věku, tato vláda vyslala rovněž nepřehlédnutelný vzkaz – nebo v řeči této vlády signál: Děkujeme vám za to, že jste měli děti a že jste zachránili průběžný důchodový systém před kolapsem, a proto budete muset za odměnu pracovat déle a pak budete mít i nižší důchod. Vaše děti pak obereme ještě více. Vaše vláda. (Odkášlal si.) Pardon.

Matením lidí je i vládní tvrzení na obhajobu snižování nově vyměřovaných důchodů od roku 2026. Je to prezentováno jako zpomalení růstu důchodů. Zpomalení růstu důchodů. Nikoliv, tento návrh je skutečně reálným poklesem nově vyměřovaných důchodů, nejen zpomalením jejich růstu. Cíle, aby při uvedení návrhu v život nově vyměřované důchody rostly alespoň nominálně, lze dosáhnout pouze za podmínky, že inflace překoná snížení výměry důchodu.

Ani to ale nic nemění na tom, že reálná hodnota, tedy po očištění o inflaci, nově vyměřeného důchodu bude nižší. Navíc tato změna nejvíce dopadne na osoby, které se příjmově pohybují kolem minimální mzdy, kdy po přechodném období budou jim vyměřené důchody nižší – a teď poslouchejte – až o 10 procent, takže i tato část vládní důchodové reformy část budoucích důchodců nepochybně a výrazně poškodí.

V závěru se vracím na začátek k tomu, co považuji za nejdůležitější, a to je katastrofální propad porodnosti v České republice. Český statistický úřad zhruba před třemi týdny zveřejnil čísla o porodnosti za první pololetí letošního roku a oproti stejné době je to opět propad o 10 procent, ze 46 100 dětí narozených vloni na 41 600 dětí narozených za stejné období letos. Při stejném trendu by to znamenalo, že letos se v České republice narodí 83 000 dětí. Roku 2021 se jich u nás narodilo 112 000, v roce 2022 ještě 101 000, vloni už jen 91 000. Cítíte, jak každý rok klesáme o 10 000 nenarozených dětí? Jde jednoznačně o nejhlubší propad porodnosti v celé Evropě. Dámy a pánové, je potřeba si to říct na rovinu – vymíráme. Nechci zde ani představovat propočet a prognózu, kam se dostaneme, pokud by tento trend pokračoval dalších 10 až 20 let. Nechci to říkat nejen proto, že nerad používám vulgarismy, ale jde už doslova o život a o přežití. Uvědomujeme si to? Uvědomuje si to tato vláda? A pokud ano, co proti tomu udělá? Musím z toho, co vím, odpovědět bohužel, že nic. Naopak její kroky v ekonomické a sociální oblasti jsou vyloženě protirodinné, jak jsem zde před malou chvilí dokladoval.

Protirodinná je i důchodová reforma, kterou zde dnes projednáváme v závěrečném čtení. Zastavme to a pracujme společně na skutečně velké reformě, na reformě, která se nebude týkat pouze důchodového systému, ale všech podstatných oblastí hospodářského a společenského života. Na prvním místě oblasti bydlení a hned potom daňového systému a celého komplexu podoby veřejných služeb. Hnutí SPD má v oblasti prorodinné politiky velmi

kvalitní a komplexní program. Máme odborníky a máme vůli to řešit a tak i změnit. Jsme okamžitě připraveni k práci.

Krátce zmíním ještě dva důležité aspekty, které dle mého názoru do debaty o budoucnosti našeho důchodového systému jednoznačně patří. Jeden je velmi konkrétní a druhý spíše obecný, ale poměrně zásadní.

Za prvé, musíme reformovat a revidovat takzvaný třetí důchodový pilíř, tedy oblast dobrovolného – a to zdůrazňuji – dobrovolného, nikoliv povinného důchodového spoření, respektive penzijního připojištění v penzijních fondech. Jednak chceme vrátit státní příspěvek na toto spoření lidem v důchodovém věku, kteří si zde zodpovědně šetří na pozdější fázi svého stáří, anebo zde spoří pro své děti či vnuky. Fialova vláda jim škrtem pera státní příspěvek sebrala, což je nehorázné.

Dále chceme zvýšit přímou finanční i nepřímou daňovou podporu penzijního a stavebního spoření a poskytnout ji lidem při jakékoliv měsíční úložce od 100 korun výše, tedy i při měsíční úložce nižší než je 500 korun. To dnes není možné, protože Fialova vláda zvýšila hranici minimální úložky důchodového spoření pro poskytnutí státního příspěvku z 300 na 500 korun měsíčně. Opět jde o naprosto nesmyslné a kontraproduktivní opatření, které poškodí zejména nízkopříjmové pracující občany a nejmladší pracující generaci, přitom o tyto lidi, o jejich budoucnost, o jejich budoucí důchody a o budoucí podobu jejich pojistné a sociální ochrany by nám mělo jít především a měli bychom je jednoznačně i motivovat k jejich vlastní aktivitě ohledně zajištění na stáří a pomoci jim v tom. Vláda jde neomylně opět opačným a podle mého názoru opět špatným směrem.

Ale směřujeme ještě dále, chceme vnést do veřejné diskuse myšlenku založení penzijního fondu – ale pozor, se státní garancí, žádný opt-out, žádné nadnárodní korporace, seniorské cizí fondy – který by byl součástí právě třetího důchodového dobrovolného pilíře. Se státní garancí, aby se lidé nebáli, a tam bychom chtěli směřovat státní podporu tohoto typu spoření na důchod především.

Opakuji, jde o třetí, dobrovolný pilíř, o státní penzijní fond, o penzijní rezervní fond se státní garancí. Nejde o povinné spoření a o vyvádění peněz občanů z průběžného systému do kapes privátních majitelů zahraničních bank a fondů. Nejde o takzvaný opt-out, který ostře odmítáme. Když se bavíte s jakýmkoliv ekonomem o důchodové reformě, nic jiného je nezajímá než opt-out. Než opt-out! To je alfa (α) omega všech ekonomů, nebo většiny ekonomů, kteří chtějí vyvádět naše peníze do nadnárodních fondů.

Šlo by o státní penzijní fond umožňující českým občanům dobrovolné důchodové spoření a penzijní připojištění na dobu jejich stáří se státem pevně garantovaným výnosem. Bylo by zde například možné využít síť poboček České pošty, ale to už trochu předbímám, co se týče technického a praktického provedení této myšlenky. Základní ideou je to, že půjde o státní, státem garantovaný fond, kde nebude existovat sebemenší riziko vyvedení či krádeže peněz občanů a kde dalším vedlejším benefitem bude i to, že stát nebude svými příspěvky k tomuto typu spoření sypat miliardy korun privátním zahraničním subjektům – bankám, spořitelnám či pojišťovnám – na jejich provoz, na jejich paláce, na pohádkové platy jejich manažerů a na zvýšení zisků jejich majitelů, které stejně nejsou zdaňovány v České republice. Mohlo by to být řešení, kterému se říká win-win, vyhrají obě dvě strany – řešení dobré pro Českou republiku, ale také řešení dobré pro její občany, řešení, které by mohlo významným způsobem restartovat zájem lidí o dobrovolné zajištění na dobu stáří a hlavně posílit jejich důvěru v tento systém.

Mimochodem, v této souvislosti se málo mluví o jednom podstatném aspektu vládní otočky na poslední chvíli, kdy vyřadila více než 100 000 zaměstnanců v náročných profesích z nároku na dřívější odchod do plného a řádného starobního důchodu. O co se jedná? O podstatu politického výměnného obchodu mezi ODS a TOP 09 na jedné straně a lidovci a hnutím STAN na straně druhé. Lidovci slovy Mariana Jurečky z rozhovoru pro deník Právo

v minulém týdnu souhlasili s vyškrtnutím těchto lidí z nároku na dřívější odchod do důchodu výměnou za slib, že v blízké budoucnosti vznikne právní úprava, podle které budou těmto zaměstnancům jejich zaměstnavatelé zasílat příspěvek na penzijní spoření právě do takzvaného třetího důchodového pilíře a příspěvek do takzvaného dlouhodobého investičního produktu. Nepůjde tedy o speciální odvod zaměstnavatelů do prvního, průběžného pilíře a dřívější odchod těchto lidí do důchodu, jak bylo v návrhu zákona původně, ale o povinné příspěvky zaměstnavatelů do soukromých penzijních fondů a na účty soukromých investičních společností – to je ten opt-out, o kterém jsem před chvílí mluvil – a o pět let déle, než tomu mělo původně být. Kdo je hlavním a jediným vítězem a beneficentem této vládní dohody? No, zkuste hádat a ani na to nepotřebujeme tři pokusy.

Ještě jedna důležitá věc, kterou bych chtěl zmínit na závěr, vláda nás tady autoritativně straší tím, že v roce 2060 hrozí deficit takzvaného důchodového účtu v objemu 300 miliard korun ročně. Jako o hotové a neměnné věci hovoří o počtu dětí narozených za 30 let, o stavu rozpočtu ve druhé polovině tohoto století a podobně. Všechno je prý jasně nalajnované. Přitom jde o stejnou vládu, která ještě v prosinci roku 2022 nevěděla, jak vysoká inflace bude v lednu roku 2023. Šíleně je tehdy vývoj inflace zaskočil a překvapil, až z toho museli ve stavu legislativní nouze zákonnou valorizaci důchodů snížit o 50 procent. Stejná vláda se pravidelně meziročně sekne o desítky miliard, co se týče odhadu rozpočtového schodku, a stejná vláda opakovaně predikuje meziroční růst HDP, přičemž reálným výsledkem je jeho pokles. Skutečně někdo chce věřit tomu, že tato vláda naprosto přesně ví, jaká bude sociálně-ekonomická realita České republiky za 30 let? Jaká bude v té době inflace, porodnost, nezaměstnanost, jaké budou příjmy státního rozpočtu? Samozřejmě, že to neví a neví to nikdo.

Hlavně o tom, jaká bude v té době situace v České republice, budeme do velké míry rozhodovat my politici a hlavně naši nástupci. Je to naše práce a máme na to vliv. Budou to naše rozhodnutí, námi schválené zákony, naše kroky v hospodářské politice a v dalších veřejných politikách, které rozhodujícím způsobem spoluurčí, jak a v jaké zemi budou žít naše děti a naši vnuci. Neschovávejme se za nesmyslné prognózy a nevyhýbejme se odpovědnosti. Rozhodnou o tom naše opatření v ekonomické politice, rozhodne o tom to, zda a jak podpoříme porodnost a pracující rodiny, rozhodne o tom to, jakým způsobem nastavíme naše školství, aby jeho podoba odpovídala potřebám trhu práce v budoucnosti a hlavně aby reflektovala jeho vývoj.

Copak my víme, jaký bude podíl automatizace, robotizace a umělé inteligence v průmyslu a ve službách v roce 2068? No, tušíme to, bude obrovský. Víme, jak se budou vyvíjet informační a komunikační technologie, jaké nové technologie budou vyvinuty nebo jaká bude podoba Evropy – nechci říct vůbec Evropské unie, ale Evropy – za 40 let? Jestli tedy v té době bude ještě Evropská unie existovat, já doufám, že ne. Víme, zda zvítězí greendaloví fanatici, nebo jestli zachráníme náš český a evropský průmysl a zaměstnanost? Doufám, že ano, ale nevíme to, a tudíž ani nemůžeme vědět, kolik tady bude za půl století dětí, důchodců, zaměstnanců, živnostníků, jaká bude průměrná mzda, jaký bude stav státního rozpočtu a tak dále. Je to rovnice o mnoha, mnoha neznámých.

Máme to do velké míry ve svých rukou. Rozhodně nic nepůjde samospádem, tak pracujme už teď na tom, aby naše země měla pozitivní budoucnost, aby měla perspektivu a aby naše děti nemusely mít z této budoucnosti obavy, a neříkejme, že nic nemůžeme ovlivnit, a že proto musíme zvýšit věk odchodu do důchodu a snížit budoucí důchody, nebo že jinak zkrachujeme. Není to pravda a není to ani důstojné.

Kolegyně, kolegové, uznávám nutnost učinit v oblasti důchodů i v širší oblasti veřejných politik, které stabilitu penzijního systému nejvíce ovlivňují a utvářejí, změny, které povedou k dlouhodobé udržitelnosti našeho důchodového systému a které umožní, aby důchody kontinuálně rostly a umožnily všem jejich příjemcům důstojný život, bez nutnosti žádat po celoživotní poctivé práci o sociální dávky, bez obav budoucích seniorů z dluhů a

exekucí. To deklaruji jako jednoznačnou prioritu hnutí SPD. Jde o změny a reformy v oblasti sociální a rodinné politiky, ale i fiskální, rozpočtové a hospodářské politiky státu. Důchody jsou nárokovým příjmem těch občanů, kteří si je celoživotní prací, odvody důchodového pojištění a výchovou dětí bohatě předplatili. Ve všech ostatních výdajových položkách můžeme a mnohde i musíme škrtnat, ale v důchodech nemůžeme, nikdy. Nestrašme lidi tím, že na důchody nebude. Musí být a také bude. Je povinností každé vlády to zajistit – a my jsme si toho vědomi. Vláda, která tento zásadní princip neuznává a rozporuje, anebo jej neumí či nechce naplnit nebo má jiné priority, nemá vládnout. Strašení lidí o tom, že dnešní čtyřicátníci nebudou mít žádné důchody, navíc naprosto neodpovídá realitě. Vytváření mýtů, že na důchody nebude a že celý důchodový systém je jakási obdoba podvodného finančního produktu typu letadlo, vybízí občany – hlavně ty mladší – maximálně k tomu, aby se vyvázali z placení daní a pojistných odvodů, což by nakonec ve finále k neudržitelnosti důchodového systému vést skutečně mohlo. V psychologii a sociologii se tomuto fenoménu říká sebenaplňující předpověď, případně sebenaplňující se proroctví nebo také Golemův efekt. Jde o jev, kde očekávání budoucích událostí vede k chování, které zapříčiní, že se nakonec daná skutečnost opravdu stane. Nezahrávejme si s tím a pojďme zodpovědně pracovat a provést potřebné a zásadní změny. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Také děkuji panu ministru Marianu Jurečkovi, že zaujal místo u stolku zpravodaje a navrhovatele. Poprosím ještě pana poslance Michaela Rataje, aby se posadil ke stolku zpravodajů. Děkuji vám.

Jsme v obecné rozpravě, kterou jsem otevřel, a budeme pokračovat v sérii přednostních práv. Jako další vystoupí paní poslankyně Olga Richterová, pan poslanec Aleš Dufek, pan ministr Marian Jurečka. Všechno jsou to přednostní práva. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážený pane ministře, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já zde stojím, abych přednesla podrobnější stanovisko za klub Pirátů k návrhu důchodové reformy a také abych osvětlila některé naše postoje, na které dostáváme dotazy. Jde o jednu z nejzásadnějších věcí tohoto volebního období, ne-li tu vůbec nejzásadnější, a proto se domníváme, že si to zaslouží plnou pozornost.

Na úvod, je potřeba si neustále připomínat – a myslím, že i za to být rádi – že důchody neustále rostou a růst budou. Je to tak správně. V tom, jak důchody rostou, je zohledňována plná inflace. Někdy – tohle není úplně jasné, tak to ještě jednou zopakuji – to, jak rostou ceny v obchodech, se seniorům, příjemcům důchodů pokrývá, a je to dobře. My jsme to za Piráty vždycky podporovali. Jenom někdy to v debatě zaniká, takže tohle chceme zvýraznit. Důchody rostou, růst budou a ta reforma, která je navržena, na tom vůbec nic nemění.

Druhá věc, my jsme se podíleli na tvorbě reformy a řadu bodů vítáme a zejména vidíme, že je prostě nevyhnutelné – v situaci obrovské výzvy, v situaci, kdy se zásadně mění poměr pracujících a důchodců – s tím alespoň nějaké drobné úpravy udělat a my si myslíme, že jsou potřeba i úpravy o něco větší (než) tak, jak jsou navrženy, ale taková reforma musí být vyvážená a s tou jsme souhlasili. My jsme na vládě podpořili reformu, která na jedné straně něco zpřísňuje, reaguje na realitu podle toho, jaký je podíl pracujících a seniorů a jak se to bude vyvíjet dál, tak na druhou stranu jsme souhlasili s reformou, která zohledňuje zdravotní dopady určitých náročných pozic – když člověk roky pracuje v pozicích, které jsou fyzicky obrovsky náročné, a to takovým způsobem, že jsou z toho měřitelné zdravotní dopady, ukazuje se to ve statistikách onemocnění, pracovních neschopností, ukazuje se to v datech, která zpracovávali podrobně od roku 2016 úředníci, protože se o tom diskutuje celé roky – a

proto vládou prošel návrh, který ukotvuje možnost nekráceného předčasného důchodu podle posledních čísel pro zhruba 140 000 dnešních pracujících. Jsou to přesně ti lidé, kteří strávili tisíce směn v náročných pozicích, které mají dopad na jejich zdraví.

Já se k tomu ještě poté vyjádřím podrobně, protože v důvodové zprávě k tomu jsou velice zajímavá čísla a zajímavé odkazy, ale chci takto úvodem zdůraznit: Změna, kterou navrhla ODS a TOP 09, změna, která škrtná možnost tohoto nekráceného předčasného důchodu pro lidi, na kterých jejich práce vykonávaná po tisíce a tisíce směn zanechala zdravotní negativní dopad, to, že by tito lidé neměli mít tu možnost, že by ji mělo mít pouze zhruba 14 000 osob na pouze 14 000 náročných pozic, nám přijde jako nepřiměřené a nevyvážené osekání. Navíc některé druhy pracovních rizik vůbec nejsou v nejvyšší, čtvrté kategorii zahrnuté, počítají se jenom takzvaně do kategorie třetí. To je tedy druhá oblast, které se budu věnovat a která bude myslím zásadním, štěpným bodem diskuse o navržené reformě. Chci jen poznamenat, že kdyby nebylo této změny, kdyby nebylo tohoto osekávajícího návrhu, který nebyl vydiskutovaný, který předložila pouze ODS a TOP 09, tak bychom pro navrženou reformu nejspíš hlasovali.

Třetí oblast, o které chci mluvit, která je pro dnešní debatu zásadní, je druhý konec spektra – už se tady o tom hodně mluvilo – a skutečně bez toho, aby rodiny chtěly a mohly mít děti, tak to, co tady odhlasujeme, nemusí mít takový efekt, jaký bychom si přáli, takže veškeré úsilí, které vydáváme na diskusi o důchodové reformě, musí být vyvážené i diskusím a konkrétnímu úsilím směřovaným k mladým rodinám. Bez toho, aby se zvrátil velmi negativní trend týkající se porodnosti, budou mít naše dnešní nebo páteční výsledky okolo změny důchodů možná i dopad stále nedostačující. Co musí růst? Co se musí stát? Růst musí také rodičovské příspěvky, protože rodiče malých dětí nakupují ve stejných obchodech jako všichni ostatní, rostou jim ceny jako všem ostatním, ale právě to, že pečují o své malé dítě a nemohou chodit do práce, není vynahrazováno také pravidelně zvyšovaným rodičovským příspěvkem. Zvyšuje se pouze nárazově a občas, ale nepokrývá růst inflace, takže navrhuje jednoduchou věc: aby rodičovské příspěvky rostly alespoň stejným způsobem, jako se zdražování promítá do růstu důchodů, ať to je stejný mechanismus.

My jsme takovýto úplně konkrétní návrh předložili a jsme zvědaví, jak budou všichni, kdo jsou v této sněmovně, všechny poslankyně a poslanci, všechny strany, hlasovat. Naše řešení kopíruje způsob, jakým se zvyšují právě důchody. Pozměňovací návrh má číslo 5056 a vyjadřuje naše přání, ať jsme země mezigenerační soudržnosti, ať jsme země, kde prorodinná politika jde ruku v ruce s politikou, která vyjadřuje podporu a dostatečnou životní úroveň všem, kteří celý život pracovali a poté čerpají důchod.

Samozřejmě prorodinná politika má další pilíře. Nejde pouze o finance, jde i o místa ve školkách nebo dětských skupinách, jde o částečné úvazky, flexibilní pracovní příležitosti – to je jasné, to jsou další aspekty. Některé z nich se nám už podařilo společným úsilím posunout, jiné ještě na hlasování čekají, ale myslím, že se posunou, nicméně podpora penězi – konkrétně rodičovským příspěvkem – je něco velmi hmatatelného, co setrvale klesá. Já bych ráda nyní ukázala, jak moc tato podpora klesá, jak moc klesají výdaje na rodinnou politiku a jak velká škoda to je, protože tím rodinám ukazujeme, že ani v téhle jedné věci, kterou lze konkrétně zajistit a poskytnout, podpora není stabilní, není zajištěná a že vyhlídky mladých rodin bohužel nejsou tak růžové, jak by si mnozí přáli, protože bez toho naše země nemá tak dobrou budoucnost.

Trend klesajících výdajů na rodinnou politiku je znázorněn v řadě různých konkrétních čísel. Ocituju jedno konkrétní srovnání: Mezi lety 2010 a 2024 rostly mzdy a dávky – různé státní sociální podpory a podobně – způsobem, který když se spočítá vůči celkovému podílu výdajů státního rozpočtu – když se spočítá to, kam všude jdou veřejné peníze – tak z celku státního rozpočtu na starobní důchody ve srovnání s rokem 2010 v roce 2024 jde 104 procent státního rozpočtu – a to je dobře – jde o mírný nárůst. Průměrná mzda, když se to porovná, ve srovnání k roku 2010 je letos na nějakých zhruba 93 procentech. To jenom pro srovnání, že

situace rodin se mírně zhoršila obecně – a domácností – nicméně co pokleslo zásadně, jsou právě výdaje jak na příspěvek na děti do 6 let věku, a to zhruba na 66 procent oproti roku 2010, a výdaje na rodičovský příspěvek jsou na nějakých 44 procentech. To je masivní pokles. Proč ho zdůrazňuji? Můžete namítnout, že to odráží fakt, že se rodí méně dětí, že to zkrátka pobírá méně rodin, ale není to jenom v tom. Je to i v tom, že klesla reálná hodnota rodičovského příspěvku. Vůči inflaci poklesla natolik, že kdyby ji měla vyrovnávat, tak by musela celková suma rodičovského příspěvku dneska být na 410 000 korun, celková suma, ale namísto 410 000 korun se nám podařilo vyjednat zvýšení sumy na 350. Těch 350 000 korun nepokrývá ani nárůst cen v mezičase, natož celkovou kumulovanou inflaci. Odráží se to samozřejmě pak i v absolutních číslech. Opět je jasné, že čísla reflektují, že počet rodin, co rodičovské příspěvky dostávají, se zmenšuje, ale je to názorné. Když si řekneme, že hodnota 28 miliard v rámci celkového koláče státního rozpočtu byla v roce 2010 zhruba 2,4 procenta rozpočtu, tak v roce 2022 už na rodičovský příspěvek šlo jenom 33 miliard, což bylo 1,7 procenta státních výdajů, a v roce 2023 ta nominální, konkrétní částka klesla na 32 miliard. To znamená, že podíl výdajů na státním rozpočtu se snížil na 1,4 procenta. To je to, proč říkám, že celkově výdaje na rodinnou politiku klesají a není to dané pouze poklesem počtu domácností, do nichž se narodily malé děti, ale je to dané celkovým poklesem státních výdajů na rodinnou politiku.

Co by stačilo? Počítat s tím, že rodinná politika je jeden z pilířů budoucnosti naší země a že výdaje na ni nemají klesat, protože jsou investicí do budoucnosti, proto říkáme, ať rostou rodičovské příspěvky, ať zohledňují inflaci, ať zohledňují růst cen tak, jako – a to je správně – je zohledňována v růstu důchodů, a ať v době, kdy lidé pečují o své maličké děti a kvůli této péči nemohou pracovat, mají garantovaný aspoň základní finanční standard.

Dnes je průměrný rodičovský příspěvek těsně pod 11 000 korunami měsíčně, takto je pobíraný. Průměrná mzda je úplně někde jinde, ale i minimální mzda je 18 900 korun měsíčně. Jsme hluboko pod ní, a proto navrhujeme konkrétní řešení, o kterém se tady bude nejspíš tento pátek hlasovat a ukáže se, jak to každá strana, každý poslanec a poslankyně s podporou rodičovského příspěvku a mladých rodin osobně má.

Já jsem mluvila o výdajích na rodinnou politiku. Je potřeba zdůraznit, že ony jsou to opravdu investice, protože vedle finanční stability rodin, která se může promítnout do větší ochoty mít třeba druhé nebo třetí dítě, tak potom jsou výdaje, které se vrací okamžitě. To jsou výdaje na školky, dětské skupiny, protože jsou vázané na to – zejména dětské skupiny – aby lidé šli do práce, tak se na daních a odvodech peníze okamžitě do státního rozpočtu vrací. To jsou propočítané a prokazatelné příjmy.

Když shrnu tento bod, špatná situace rodin může zkrátka dlouhodobě velmi negativně ovlivnit i pozitivní změny, s kterými reforma přichází, a může přispět k tomu, že tyto negativní trendy ve vývoji porodnosti budou trvalé, a to by byla velice špatná zpráva pro celou naši zemi. Samozřejmě samotná podpora rodin neznámá, že se lidé děti mít rozhodnou, to je jejich osobní věc, ale jak se ukazuje i z řady jiných zemí, když dlouhodobě společnost konzistentně podporuje tři pilíře – finanční stabilita v období péče o nejmenší děti, místa ve školkách, místa v dětských skupinách, možnost sladování práce a péče a s tím samozřejmě souvisí právě částečné úvazky, flexibilní úvazky, vstřícnost k zaměstnávání rodičů malých dětí – tak ve výsledku se může podařit zvrátit i poměrně negativní trend. A právě v řadě zemí, které zvládly tu zatačku vybrat, se ukazuje, když řadu let konzistentně stát podporuje tyto tři pilíře rodinné politiky, výsledky se ukáží a jsou dobré.

Vedle tohoto našeho konkrétního návrhu, jak přehodnotit přístup k rodinné politice, bych nyní se ráda vyjádřila k jednomu z bodů reformy, který nebyl vyjednaný a zásadně mění její dopad na zhruba 122 000 lidí – nyní tedy k náročným pozicím. V původním návrhu byly jasně definované kategorie náročnosti, rizikovosti, zdravotního dopadu, které znamenaly, že ve finále v součtu zhruba 147 000 lidí pracujících na náročných pozicích by mělo nárok na nekrácený starobní důchod. To se pozměňovacím návrhem Marka Bendy a Jana Jakoba

zásadně mění, takže ODS a TOP 09 prosazuje, aby Sněmovna tuto možnost škrtnula. Jde o příklady profesí od chemického provozu, obráběčů strojů, přes například lesní dělníky, kteří v zimě v létě pracují s motorovou pilou, jak ve vedru, tak mrazu. Jde o nejrůznější typy profesí od sklářů až po třeba v náročných pečujících profesích i pečovatelky, kde se přesně na základě náročnosti stanovuje, kdy jim vzniká nárok na případný – budou-li o to stát – předčasný nekrácený důchod. Tohle všechno se má škrtnout.

Mně přijde důležité vysvětlit, jak propracovaný vládní návrh je a o jak konkrétní statistiky se opírá, proto dovoluji, teďka upozorním na některé části důvodové zprávy k předkládanému návrhu, aby bylo jasné, že vládní hlasování mělo svůj důvod a své opodstatnění.

Jednak se jasně vycházelo z toho, že část odchodů do předčasného důchodu lze považovat za takzvaně vynucenou, a to právě z důvodu nepříznivého zdravotního stavu, který nastal v důsledku dlouhodobého výkonu rizikových prací. To, že na člověka těžké práce mají jasný, prokazatelný dopad, vede zase prokazatelně k tomu, že lidé potřebují a chtějí odejít do předčasného důchodu. Další věc je, že samozřejmě zaměstnavatelé přijímají opatření takzvaně na zdroj rizika, čili aby riziko snížili, pokud možno eliminovali, zaměstnanci používají nejrůznější osobní ochranné prostředky, ale jsou práce, kde prostě riziko eliminovat nelze, nevyhnete se mu, je tam stále přítomné a dochází – a to celkem ve velké míře – k naplnění klinických kritérií prokazatelného poškození organismu nebo dochází k onemocněním, která neumožňují další výkon dané práce, ale nejsou splněny – a to mně přijde naprosto klíčové – další podmínky pro uznání nemoci z povolání. To je první argument, o který se vláda opírala a o který se opírá i navržená kategorizace prací: že lidé jsou prokazatelně klinicky ovlivněni, negativní dopad na jejich zdraví je jasný, ale nespádají do kategorie nemocí z povolání. Ano, mohli by žádat o takzvaný invalidní důchod, ale vůbec není jisté, jak by v žádosti dopadli. Jednak máme celou skupinu – a to je v tom odůvodnění – lidí práce neschopných s klinickým poškozením, kteří ale nespádají do systému nemocí z povolání, a popřípadě ani nenaplní dlouhodobě institut invalidity a zůstávají v dlouhodobé pracovní neschopnosti. To ukazují data, ukazují to konkrétní analýzy našich expertů, českých expertů, a současně se ukazuje, že to tak je i v řadě jiných zemí, takže ukážu i mezinárodní srovnání, o které se návrh opírá. Jen je třeba zmínit, že dlouhodobě právě podíl lidí, kteří chtějí odejít do předčasného důchodu, je okolo zhruba 30 procent a právě u zhruba 20 procent z nich je tím důvodem zhoršený zdravotní stav nebo ztráta zaměstnání, což ale v řadě případů také souvisí – ztráta zaměstnání z důvodu, že člověk již není schopen ze zdravotních důvodů ho vykonávat. Vládní návrh řeší tyto případy, kdy na lidi jejich dlouhodobě v riziku vykonávaná práce negativně dopadla.

Co se týče vyváženosti návrhu, tak samozřejmě dřívější odchod do nekráceného starobního důchodu znamená zvýšené náklady na výplatu, ale právě proto jsou tam zvýšená pojistná pro zaměstnavatele, čili dnešní situace, kdy k tomu zdravotnímu poškození dochází, ale náklady na rekonvalescenci hradí stát, respektive zdravotní pojišťovny, a samozřejmě nemocenské pojištění, tak nyní by je spolufinancovali zaměstnavatelé prostřednictvím zvýšené sazby pojistného na důchodové pojištění. To je něco, co dává smysl. Přijde nám racionální a také motivující, aby se postupně co nejvíce snižoval počet pozic, které znamenají zdravotní dopad na lidi.

K vymezení okruhu osob v náročných pozicích, tím se například Ministerstvo práce a sociálních věcí zabývalo od roku 2016, od té doby se scházely mezirezortní pracovní skupiny složené ze zástupců MPSV, Ministerstva financí, Ministerstva zdravotnictví, Státního zdravotního ústavu a dalších. Samozřejmě, řešily právě konkrétní hodnocení rizik, to, jak se dají rizika snižovat, jestli opravdu vznášené nároky jsou oprávněné, a proto dospěly k tomu, že vhodnější než definice konkrétních profesí je definice faktorů pracovních podmínek v kombinaci samozřejmě s délkou, s tím, jak dlouho člověk práci vykonává, které potom vedou k tomu, že objektivně znemožní danému člověku, aby danou činnost vykonával až do

důchodového věku, přičemž z důvodu opotřebení organismu u něj nebude připadat v úvahu ani rekvalifikace.

Tyto pracovní skupiny složené z mnoha odborníků dospěly k tomu, že podle stávajících vyhlášek, podle stávajících podlegislativních norem naší země některé faktory pracovních podmínek vůbec nemají definovanou zátěžovou kategorii čtvrtou, ale je definována pouze kategorie třetí, a proto návrhu na celkové vymezení lidí, kteří by měli mít nárok na nekrácený předčasný důchod, předcházela například – a říkám to proto, aby bylo jasné, že se to opírá o konkrétní podklady a data – analýza s názvem Odborné podklady k řešení důchodových nároků pracujících v náročných profesích a kvantifikační analýza dat z informačního systému kategorizace prací z roku 2019, potom samozřejmě další podklad rešerše přístupu členských států Evropské unie... (Hluk v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, paní poslankyně.

Kolegyně, kolegové, chcete-li diskutovat, tak vás požádám, abyste svou diskusi přenesli do předsálí.

Prosím, pokračujte.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Rešerše přístupu dalších členských států Evropské unie, samozřejmě podklady, jak to mají další země Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, OECD, analýza dat hygienického registru a samozřejmě dat sociálně zdravotního pomezí čili data České správy sociálního zabezpečení a také byla východiskem Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 128, o invalidních, starobních a pozůstalostních dávkách. Když dám příklad, tak se například inspirace hledala v modelu rakouském, kde je právě institut – řeknu to německy – Schwerarbeitspension čili právě penze pro těžké profese nebo těžké pracovní pozice. Rakouský model vychází ze seznamu konkrétních profesí a u nás se vycházelo z toho, jaké přesně faktory pracovních podmínek byly při definici profesí zohledněny. Bylo využito konkrétní kódování korelace k příčině dlouhodobé pracovní neschopnosti, evidence právě v těch statistikách hygienických a k šetření onemocnění jako nemoci z povolání. Předmětem analýzy tedy byla dále data ze zdravotně sociálního pomezí, data zpracovaná Ústavem zdravotnických informací a statistiky, ÚZISem, data poskytnutá Českou správou sociálního zabezpečení a řešila se délka dočasné pracovní neschopnosti u různých pracovních pozic, kontroly a efektivita kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti a to vše bylo analyzováno ve vztahu k faktorům pracovních podmínek.

Když to shrnu, roky práce těchto expertů, roky práce nad daty a konkrétní situací lidí v těchto náročných pozicích vedly k tomu, že vzhledem k rizikovosti pro zdraví byla zvolena jako riziková, a to významně, i část třetí kategorie, neboť i u ní jsou překračovány hygienické limity a expozice zaměstnanců takovým faktorům pracovních podmínek, u nichž nelze spolehlivě bezpečnostními opatřeními snížit expozici pod úroveň daných limitů.

Tím můžeme dospět k závěru odůvodnění, k paragrafovému znění zákona, kde se právě stanoví, že pro nárok na snížení důchodového věku bude třeba odpracovat stanovený počet směn v těchto náročných pozicích, tedy alespoň 2 200 směn, jinak nárok na snížení důchodového věku vůbec nevznikne. Pro účely stanovení celkového počtu směn, kam se mají počítat i stanovené faktory třetí rizikové kategorie, je pak ještě návaznost na vyšší možnost snižování, a sice o 15 kalendářních měsíců, když bylo odpracováno 2 200 až 4 399 směn, anebo o 30 kalendářních měsíců v odpracování 4 400 a více směn. Proč toto zdůrazňuji? Ten návrh je vyvážený, zohledňuje dobu, (po) kterou člověk pracoval v rizikové pozici,

zohledňuje skutečná zdravotní data a dopady, má svou limitaci a pojistku v podobě zvýšeného odvodu na pojistné zaměstnavateli a samozřejmě bude mít své náklady – ale on by je měl i při neřešení, protože lidé z velké části ze zdravotních důvodů pak už danou práci stejně vykonávat nemohou, právě proto v tom vládním návrhu je jejich situace řešena. Jde o 147 000 konkrétních lidí a pro 122 000 z nich nebude možné požádat o nekrácený předčasný starobní důchod, když projde návrh ODS a TOP 09.

Snažila jsem se podrobně vysvětlit, jak dlouhé roky tahle země hledala shodu, co mají být náročné pozice, jak dlouho experti hledali odůvodněnou kategorizaci prací a míst, kde to dává smysl, aby lidé tuto úlevu měli, a je to návrh, který nakonec prošel vládou, byl schválen jako vládní. Teď se má osekát a s tím opravdu nemůžeme souhlasit.

To by byla druhá část toho, co si myslíme, že tady je potřeba vysvětlit a připomenout, jak velikou změnou je osekání náročných pozic a jak zásadní to je pro vyváženost a spravedlivost celé navržené reformy.

Třetí věc, kterou je potřeba říct, je, co v reformě chybí. Chybí tam rozumná úprava penzijních fondů – a už o tom mluvili mnozí – chci jen stručně vyzdvihnout, že fungující penzijní fondy jsou v mnoha zemích i jednou z osnov, ze základů moderní ekonomiky. Proč? Fungující penzijní fondy zajišťují důstojné stáří pro seniory, ale také pohánějí ekonomický růst tím, do čeho penzijní fondy investují, můžou to být akcie, akciové trhy, různé startupy, tím můžou pohánět ekonomiku. V jiných zemích často investují do nemovitostí, do výstavby bydlení, do rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Země, které mají rozvinuté a prokazatelně funkční penzijní systémy včetně penzijních fondů, dávám příklad Švédsko, Dánsko nebo třeba i Kanada, patří k těm nejbohatším. I Chile se díky správnému nastavení penzijních fondů stalo ekonomickým tygrem Jižní Ameriky. Proč uvádím tyto konkrétní příklady zemí? Protože Česko mezi nimi bohužel není. Česko, co se týče výkonnosti penzijních fondů, brutálně zaostává a i přes masivní dotace ze státního rozpočtu patří výkonnost českých penzijních fondů mezi nejhorší na světě. Je to smutná statistika, ale když se počítají průměrné roční reálné výnosy penzijních fondů v rámci zemí OECD, tak jsme v hlubokém minusu. Ten průměrný, skutečný, reálný výnos českých penzijních fondů je záporný.

Jaké to má důsledky? Za prvé, samozřejmě zbytečnou chudobu těch, kdo si spořili a spoří, tedy budoucích seniorů. Je fajn mít penzijní připojištění, ale když z něj inflace stejně ukousne tak obrovský kus jako v případě českých penzijních fondů, je to investice dost nevýhodná. Druhá věc, znamená to ztrátu ekonomických příležitostí. Nefunkční penzijní systém připravuje českou ekonomiku, jak už jsem popisovala, o významný zdroj investičního kapitálu, o významný zdroj peněz, které mohou nastartovat výstavbu bydlení, nastartovat určité druhy firem nebo rozvoj obnovitelných zdrojů. I financování startupů je v řadě zemí propojené s tím, jak jsou nastavené penzijní fondy. A potom třetí věc, dá se říct, že to je i plýtvání veřejnými prostředky, protože tím, že jsou české penzijní fondy v záporu, že jsou ve finále bohužel ztrátové, nijak nezakryje to, že stát na ně vynakládá k nějakým zhruba 20 miliardám korun ročně. To je obrovská částka, kterou by přitom šlo investovat mnohem lépe.

Co jsou naše konkrétní návrhy? Je strašná škoda, že reforma penzijních fondů není na stole. My jsme v programu dlouhodobě měli a máme právě veřejný penzijní fond a také to, aby konečně došlo k snížení poplatků za správu peněz v těch fondech, a to z nějakých 0,8 procenta na 0,4 – jak je to běžné na západě. Když se podíváme na statistiky poplatků z objemu portfolia, tak právě na procentech je vidět obrovský rozdíl naší země a zemí, kde to funguje. Zdrojem těch čísel je Národní rozpočtová rada, publikovala to řada médií, třeba Seznam Zprávy. To jenom, aby bylo jasné, že se o tom veřejně často mluví, ale i v zemích okolních, jako je Polsko nebo Slovensko, je poplatek z objemu portfolia na 0,4 procenta, a u nás platíme 0,8. To je obrovský nepoměr. Není vůbec vysvětlené, čím se máme lišit od Polska, Slovenska nebo Maďarska natolik, že naše penzijní fondy mohou inkasovat o tolik

vyšší poplatky za správu, a mohou mít tím pádem o tolik vyšší zisky pro sebe. Pro střadatele to je čistě nevýhodné.

Druhý konkrétní návrh, který máme, je nahradit garanci každoročního nezáporného výnosu, která nefunguje. Tahle garance je fiktivní, nemá reálný přínos, tak nahradit to garancí nezáporného výnosu za celou dobu spoření tak, aby mohly fondy investovat i do středně volatilních aktiv. Zní to rizikověji, ale penzijní připojištění je dlouhodobý produkt, a proto dává smysl garantovat nezáporný výnos dlouhodobě. Jsme otevření tomu, ať se o tomhle mluví, ať se toto chystá, ale velmi nás zklamalo, že tohle nebyla věc, ke které by byla vůle přistoupit, začít ji reálně připravovat, přitom by byla opravdu velmi potřeba.

Shrnu: Při porovnání reálných výnosů různých druhů účastnických fondů, penzijních fondů, většina z nich je bohužel reálně v záporu, jejich střadatelům nezůstává potom ekvivalent, který by dostali, až půjdou do důchodu, ekvivalent, který by nebyl ponížený o obrovskou část inflace. V jiných zemích přitom reálné výnosy fondů možné jsou. Druhá věc, nikdo nikdy nevysvětlil, proč mají české penzijní fondy mít tak vysoké poplatky za správu, proč může mít Polsko, Slovensko, Maďarsko a spousta dalších zemí poplatky v rozmezí 0,3 (až) 0,4 procenta z objemu portfolia a u nás to je 0,8. To není fér a není to prospěšné pro střadatele ani pro dlouhodobou situaci celé České republiky, protože to znamená chudší budoucí seniory navzdory tomu, že si spořili.

Tato reforma bohužel není součástí předloženého návrhu. Nám to je líto, i přesto bychom ale, kdyby nebylo navrženo osekání náročných pozic, byli ochotni pro návrh hlasovat, protože je i tak potřebný. V médiích slyšíme, že za příslib prohlašování osekání náročných pozic jiní poslanci vládních stran dostávají příslib reformy právě třetího pilíře, ale to mělo být dávno. Bohužel nic takového se nejspíš dva roky nepřipravovalo, protože o tom nic nevíme, a mělo to být samozřejmě součástí vládního návrhu, ale ochota k tomu v minulých letech nebyla. To nás mrzí a přednesli jsme tady svoje konkrétní vize, jak veřejný důchodový fond nastavit a jak zreformovat i fondy, které nyní existují. Když by byl někdo velkým zájemcem, detaily máme na webu v celkovém plánu ekonomickém Republika v pohybu. Plán Republika v pohybu je velmi komplexní, ale obsahuje samozřejmě i návrhy právě k penzijním fondům, protože jsou důležitým pilířem a tahounem moderní ekonomiky, když jsou správně nastavené.

Stejně tak další věc, co v tom vládním návrhu chybí a kterou svým konkrétním návrhem na zvýšení rodičovského příspěvku připomínáme, je podpora mladých rodin. Ano, vyjednali jsme navýšení rodičovského příspěvku na 350 000 z 300 000, byla to naše podmínka schválení konsolidačního balíčku, ale to ani nepokryje inflaci, která v mezidobě byla. Když by to navýšení skutečně pokrývalo inflaci, dostala by se celková suma rodičovského příspěvku na 410 000 korun. Tam ale zdaleka není. My tedy právě proto, že i rodinám musí rodičovské příspěvky růst, navrhujeme zcela konkrétní věc, jak podpořit rodiče malých dětí, jak... když nakupují ve stejných obchodech jako všichni ostatní, když jim úplně stejně rostou ceny a náklady, tak aby měli garantované, že jim rodičovský příspěvek poroste alespoň stejným tempem, jako rostou důchody. Konkrétní řešení se bude hlasovat nejspíš tento pátek. Ukáže se, jak se k němu každá strana staví, a může zajistit, aby finanční stabilita rodin neklesala, ale byla v období péče o úplně nejmenší děti zajištěna, tak jako tomu je – a je to správně – u důchodů. Já vám děkuji za pozornost a velmi žádám o podporu tohoto pozměňovacího návrhu. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, mám zde čtyři faktické poznámky, nejprve pan poslanec Aleš Juchelka, paní poslankyně Jana Hanzlíková, paní poslankyně Jana Pastuchová a pan poslanec Hubert Lang. Pak jsou zde dvě přednostní práva. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Moc děkuji. Musím reagovat na svou ctěnou kolegyni Olgu Richterovou, poněvadž když to poslouchám, tak ve mně se to vaří a vaří a vaří.

Co se týká rodičáku, jsem tady stál zhruba šestkrát před ctěnou Poslaneckou sněmovnou a navrhoval navýšení rodičáku z 300 na 400 000 korun. Piráti pro tento návrh nehlasovali ani jednou! Ani vy jste proto nezvedla ruku, paní místopředsedkyně.

Co se týká dalších věcí, Piráti svými hlasy – a tady se strašně vášnivě mluvilo o prorodinném balíčku – byli právě ti, kteří hlasovali třeba pro konsolidační balíček, aby například snížili slevu jízdného pro studenty ze 75 na 50 procent, aby například nenavýšil se rodičovský příspěvek na 400 000 korun, aby bylo zrušeno školkovné, nemluvě o DPH na různé rodinné věci typu plínky a tak dále. To jsme tady probírali. Vy tady budete říkat, jakým způsobem jste bojovali nebo nebojovali? Vždyť jste pro všechno hlasovali jako Piráti a teď nad tím úplně chcete, aby se zavřela voda a aby se o tom nemluvilo a abyste byli teď asi pravděpodobně v tuto chvíli v opozici, ale teorie se úplně míjí s vaší praxí. Teď tady krásně teoretizujete, ale prakticky jste hlasovali pro všechno, co rodinám v peněženkách opravdu jejich rozpočty rozvířilo.

Co se týká podpory rodin u slabších, tak samozřejmě víme – a teď dokonce vyšla i velká analýza v Seznam Zprávách – že za vlády Petra Fialy je podpora rodin nižší, než byla za minulé vlády Andreje Babiše. To jsou všechno jenom fakta a já jsem tady byl ten, který rodičák upravoval tak, aby rodičovský příspěvek byl příspěvek pro dítě, aby každý, kdo porodí dítě, nepřišel o 350 000 korun, když se mu narodí druhé a třetí. Toto je můj praktický vklad s hnutím ANO do prorodinné politiky. Co je váš? (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jako další vystoupí paní poslankyně Jana Hanzlíková s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Jana Pastuchová. Prosím.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, budu také reagovat na projev paní místopředsedkyně Richterové, a to v tom, že tady zaznělo, že důchody rostou. Tady chci říct, že je to tady nadužívané, nezdravě je to zdůrazňované a je to vytržené z kontextu, protože ony sice rostou, ale rostou mnohem pomaleji, takže pravda je taková, že důchody se snížily, a to jak současným důchodcům, tak i budoucím. Můžeme si jenom tady stručně připomenout: předčasné důchody – výrazné snížení, protože teďka sankce je 1,5 procenta, což je úplně nejvíc po celé ty tři roky.

Někteří lidé mi teď říkají, že když si nechají přepočítat částku, kterou by dostali u předčasného důchodu, tak ani nemohou do důchodu odejít, protože by hned museli zároveň žádat o sociální dávku. Průměrně 1 000 korun na valorizaci, o to přišli všichni současní senioři. Tam je nutné si připomínat stále, že pokud máte snížený důchod, tak i další valorizace jsou mnohem menší, je to vidět i na částce, která je teď vypočítaná, a je to něco málo přes 300 korun.

Jinak ještě k tomu projevu mě tady zaujalo, že paní Richterové teď velmi leží na srdci situace lidí, kteří se podle toho pozměňovacího návrhu nedostanou do skupiny lidí, kteří budou mít možnost odejít do předčasného důchodu, ale chci tady připomenout, že všichni Piráti hlasovali pro naprosto nehorázné zpřísnění předčasných důchodů. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, paní poslankyně. Jako další vystoupí paní poslankyně Jana Pastuchová, připraví se pan poslanec Hubert Lang. Všechno jsou to faktické poznámky.

Než vám udělím slovo, tak ještě avizuji, že předám řízení schůze.

Prosím.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. Také zareaguji na paní místopředsedkyni Richterovou. Doufám, že nás poslouchá, i když kouká do telefonu.

Já bych vám poradila, paní místopředsedkyně, že mlčeti je zlato – a zrovna u vás a Pirátské strany, protože to, co tady jste dneska předvedla ve svém hodinovém projevu, mně přijde jako předvolební kampaň na volby do roku 2025, kdy nám tady vyprávíte svůj program a vaše webové stránky.

Já vám jenom připomenu to, co jste odhlasovali. Vy tady zvednete ruku pro zvyšování odchodu věku do důchodu, ale prorodinná politika je taky to, že rodiče nebo prarodiče, když mohli jít do předčasného nebo dřívějšího důchodu, tak se mohli starat o svá vnoučata a maminky mohly jít dříve do práce, což teď už také padá.

Další věc, prorodinná politika. Nebo vy tady teď... jak vám záleží na lidech, na důchodcích, na dětech, jak jste hlasovali, aby se zvýšil příspěvek na péči v prvním stupni o pouhých 500 korun? Zamítli jste to. Teď se tady kasáte, jak vláda, v které jste seděli tři roky, dělala všechno špatně? Vy tady říkáte: To nás mrzí. Nás to mrzelo taky, když jste hlasovali společně s koalicí o takových nehorázných nápadech, které tady předvedli, takže, paní místopředsedkyně, vašim prostřednictvím, opravdu teď už to nezměníte. Vy jste tady napáchali stejnou škodu jako tahle vláda za tři roky. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Přeji vám hezké dopoledne, dámy a pánové. Vystřídali jsme se v řízení schůze.

Budeme pokračovat faktickými poznámkami. S další faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Lang. (Řečnický pultík chvíli zůstává prázdný.) Připraví se paní místopředsedkyně Richterová. Pane poslanče, vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, já se omlouvám. Já bych chtěl také reagovat na paní místopředsedkyni Richterovou. Ona tady teď hovořila pěkně asi pětadvacet minut, kde to všechno zhodnotila. Ve své podstatě se opakujeme neustále, je to pořád dokola.

Mě tam na tom zaujalo, že ve své podstatě říkáte, že kdyby tam nebyl pozměňovací návrh pana Jakoba, prostřednictvím vás, pane předsedající, a pana Bendy o tom, že z toho vypadne 122 000 lidí, z té třetí kategorie, tak že byste pro to možná i hlasovali. Mně to čistě připadá, že opravdu je to alibismus z vaší strany, protože jste v opozici teprve krátce a teď jste získali krásný argument pro to, jak se teď vymezovat, jak tady hovořit. V tom vašem projevu tam zaznívala celá řada dalších věcí: jak se na tom pracovalo, jak se dlouhodobě některé věci připravovaly, teď jste říkala, co tam chybí, že tam chybí nějaké penzijní fondy. To jsou, paní Richterová, ale všechno věci, které nejsou staré týden nebo v tom stejném dnu, kdy napadly ty dva pozměňovací návrhy. To už bylo v předchozím období. To znamená, na mne to působí opravdu tak, že jste si našli a zaplat'pánbůh pro vás, že přišel ten pozměňovací návrh, který je tedy tragický z našeho úhlu pohledu.

Ukazuje to jednoznačně, že tady ta pseudodůchodová reforma není připravená, že to je ušité horkou jehlou. V některých projevech i televizních zaznělo u některých koaličních poslanců, že se bude ještě o tom jednat, bude se to ještě dopilovávat, protože samozřejmě KDU-ČSL má nějaké rebelující poslance v počtu až pěti, kteří také pro to pravděpodobně nejsou schopni zatím zvednout ruku, než je nějakým způsobem – nevím tedy jakým – přesvědčíte, protože každý poslanec by měl hlasovat podle svého vědomí a svědomí.

Nepůsobíte na mě důvěryhodně. Pak se ještě přihlásím, děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času a nyní vystoupí paní místopředsedkyně Richterová.

Než dorazí k řečnickému pultíku, načtu omluvy: omlouvá se pan poslanec Bauer (na) celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Blaha Stanislav (na) celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Dvořák Jaroslav (na) celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Kocmanová Klára se omlouvá (na) celý jednací den ze zdravotních důvodů a pan poslanec Salvetr Rudolf od 18 hodin z osobních důvodů.

Paní místopředsedkyně, vaše dvě minuty na faktickou poznámku. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo. Mě těší tolik pozornosti věnované pirátským návrhům. V minulosti hnutí ANO zamítlo valorizaci rodičovského příspěvku, navrženou mnou osobně a pirátským klubem, čili když se tady bude argumentovat, prosím, připomínat všechno.

Konkrétní návrhy na valorizaci rodičovského příspěvku, která bude setrvalá, bude zohledňovat inflaci, tady předkládám od roku 2019 a tento návrh, který je předložený, o kterém se bude v pátek hlasovat, je navázaný na mechanismus, jaký znají důchody, anebo třeba jaký je ve valorizaci zdravotního pojištění za státní pojištěnce. Tento návrh na pravidelné zohledňování inflace i v rodičovském příspěvku je něco, co tady nikdo další nepředkládá. Všechno ostatní vždycky byly jednorázové věci.

U jednorázových zvyšování jsme byli ti, kdo aktivně jako podmínku konsolidačního balíčku vyjednali navýšení na 350 000 korun. Vždy jsme ale druhým dechem říkali, že je potřeba, aby stabilita hodnoty rodičovského příspěvku byla zajištěná, a to pravidelnou valorizací čili navyšováním o inflaci alespoň.

Co se povedlo – a to jsem říkala ve svém projevu – bylo například rozšíření částečných úvazků skrze podporu tím, že jsou sníženy odvody na pojistné za ně u pečujících, u rodičů dětí až do 9 let věku včetně. To je další pilíř rodinné politiky a to se konkrétně povedlo – a to jsem říkala. Jsou před hlasováním sousedské dětské skupiny, což je můj vklad myšlenkový, abychom to jako vládní koalice prosadili. Jsem ráda, že se to povedlo, aby to bylo navržené, a že na tom je shoda. To je konkrétní příklad. (Předsedající: Čas, paní místopředsedkyně.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. S další faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Babišová a připraví se pan poslanec Wenzl. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Samozřejmě každá akce vyvolá reakci a paní místopředsedkyně Sněmovny Richterová, vaším prostřednictvím,

pane místopředsedo, si je určitě dobře vědoma toho, že pokaždé, když u pultíku vystoupí, tak budou následovat faktické poznámky právě vzhledem k tomu, jakým způsobem se Piráti zachovali i ve vládě, i mimo vládu.

Já bych jenom chtěla připomenout, že v roce 2020 v květnu začalo platit snížené DPH na dámské hygienické prostředky, kdy jsme my, když jsme byli u vlády, z 21 procent DPH se nám podařilo snížit na 10 procent.

Když je tady pořád neustále řeč o konsolidačním balíčku, bavíme se o tom, že v rámci konsolidačního balíčku naše kolegyně poslankyně Ivana Mádllová dala pozměňovací návrh, aby v té chvíli, když byla inflace na nejvyšší možné míře, abychom hygienické prostředky dali na nulovou sazbu DPH – a zrovna vy, Piráti, kteří se tak pořád pršíte prorodinnou politikou, tak jste byli jedni z těch, kteří pro tento návrh nehlasovali. Děkuji. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Wenzl, připraví se pan místopředseda Juchelka. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo, dovolím si reagovat v rámci faktické na vystoupení paní místopředsedkyně Richterové, vaším prostřednictvím. Já si z jejího projevu odnáším to, že... pochopil jsem to tak, že z hlediska Pirátů funkční období této Sněmovny začalo po odvolání jejich předsedy Bartoše z vlády a jako kdyby do (od?) té doby bojovali za lidi, ale přece tomu tak není. Vždyť jste byli součástí vlády, pětikoaliční vlády a podíleli jste se na hlasování o normách, které vedly k tomu, že opravdu lidem se život nezlepšil, ba naopak docházelo k nějakým ztrátám, co se týče příjmů a tak dále. Víceméně připadalo mi to tak i vystoupení paní místopředsedkyně, to je jako když tady vystoupil cirká měsíc zpátky pan předseda klubu Michálek, který se divil, že jsou interpelace a nejsou přítomni členové vlády. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan místopředseda Juchelka. Prosím.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Využiju faktické poznámky, abych reagoval ještě, vašim prostřednictvím, na paní místopředsedkyni Richterovou, protože hovořila i o náročných profesích.

My máme v tuto chvíli přihlášeno 43 poslankyň a poslanců v této obecné rozpravě a ani jeden z těchto 43 poslanců není pan poslanec Jakob ani pan poslanec Benda. Proč? Proto aby nám vysvětlili, jak to myslí s tím pozměňovacím návrhem ohledně náročných profesí. My jsme ještě neslyšeli ani jednoho hovořit o tom, proč tady tento pozměňovací návrh tady dali. Myslím si, že nejen my z opozice, ale hlavně občané České republiky, veřejnost čeká na vysvětlení, proč tady tento pozměňovací návrh, který tady byl tady vložen 19 minut před koncem druhého čtení, měli vůli páni poslanci předložit Poslanecké sněmovně a takhle osekát náročné profese. Pevně věřím, že tady vystoupí buď pan poslanec Jakob, nebo pan poslanec Benda, nebo nejlépe oba dva.

Také – myslím si, že od minulého týdne – nám dluží pan ministr odpověď na otázku, kterou jsem tady kladl já i paní místopředsedkyně Richterová, zdali KDU-ČSL podpoří tento pozměňovací návrh, anebo ne.

Pravděpodobně, si myslím, že se dočkáme, doufám, odpovědi ještě během dnešního dopoledne, ale taktéž doufám, že se od obou pánů dočkáme obhajoby jejich pozměňovacího návrhu. Prozatím je v přihláškách nevidím. Děkuji. (Potlesk z lavic hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní místopředsedkyně Richterová. Připraví se paní poslankyně Hanzlíková. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Já bych si zkrátka přála jednu jednoduchou věc: abychom se tady shodli na něčem, co by pak znamenalo, že se tomu už nebudeme muset dál do budoucna věnovat a handrkovat se o to, a sice že pravidelně růst musí i rodičovské příspěvky. To je podstata věci, kterou navrhujeme. Navrhovali jsme ji celé roky, aby to bylo pravidelné, protože tak jako se zvyšují ceny v obchodech všem ostatním, tak se zvyšují a náklady rostou i rodičům malých dětí, a v době, kdy mají nejmenší děti, pečují o ně, nemůžou pracovat, aby se povedlo, že budou mít jistotu, že příspěvek od státu nebude ztrácet na hodnotě, ale bude mít hodnotu stabilní. To je to, o čem mluvíme. Tahle hodnota dnes klesá, klesá setrvale za spousty vlád a my si přejeme, aby bylo rodičům v tomhle zajištěno, že to budou mít stejně jako důchodci – čili navyšování tempem inflace. Děkuju, že to zvážíte. Je to konkrétní pozměňovací návrh a my se dozvíme tento pátek, jak to dopadne.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Hanzlíková s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Mašek. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, budu reagovat na to, co tady padá v debatách, a to jsou změny, ke kterým došlo mezi prvním a třetím čtením. Ty se týkají zastropování věku odchodu do důchodu na 67 letech a samozřejmě se toho týká i pozměňovací návrh na zúžení náročných profesí, ale chci se na to podívat trochu z jiného pohledu. Už od prvního čtení jsem žádala pana ministra a upozorňovala jsem na to, že tady chybí podrobné analýzy sociálních dopadů, že nevíme, jak se bude chovat trh práce, že tam nevíme, jakým způsobem se budou chovat lidé, kteří ze zdravotních důvodů nebudou moci pracovat ani do 65 let, natož do 67, a žádné takové analýzy jsme nedostali. Ted', když vidíme, jak se přichází k těm změnám, tak mi to opravdu... mám k tomu velkou nedůvěru, protože jak tedy to bylo prodiskutované? Pan ministr nás tady ubezpečoval, jak komplexně to bylo zpracovávané a jak je to provázané a domyšlené. Vzhledem k těm změnám mi to tedy nepřijde.

Další věc, kterou velmi kritizují, že důchodová reforma se přece nedá zpracovávat takzvanou salámovou metodou, že se rozsekají změny parametrické na několik částí. V tom případě není možné k tomu přistoupit skutečně komplexně a opravdu domyslet sociální dopady. Důchodová reforma se musí přece zpracovávat komplexně, o čemž nás tady pan ministr tedy ubezpečoval, ale podle mě to tak rozhodně není. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní pan poslanec Mašek vystoupí s faktickou poznámkou a zatím poslední přihlášený k faktické poznámce je pan poslanec Hendrych. Prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji. Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové.

Pane ministře, my jsme se tady potkali už v minulém období a projednávali jsme tehdy předčasné důchody pro záchranáře. Bylo to na stole, téměř to prošlo, a potom jste nás ale přesvědčil, že se ujmeme projednávání té věci v nějakém komplexu, celku, že pojmenujete náročné profese a mezi ně budou záchranáři zařazeni – byť byli ve druhé kategorii, bylo to nesystémové, já jsem vás na to upozorňoval – dali jsme je tam, prošlo to, zaplaťpánbůh, máme ošetřené záchranáře.

Ale já vám připomenu, že se mělo jednat o třetí a čtvrtou kategorii – více než 400 000 lidí, kteří pracují ve třetí a čtvrté kategorii. Vy jste nějakým genetickým inženýrstvím z toho vybrali čtyři kategorie, stáhli jste to na 120 000 lidí ve vybraných kategoriích a nedokázali jste to vůbec vysvětlit. Prostě to tak bylo, tak jste rozhodli, Piráti vám k tomu svítili, tehdy jim to vůbec nevadilo. Teďka kolegové Benda a kolega Jakob přišli s pozměňovacím návrhem a v podstatě vymazali třetí kategorii. Pane ministře, vy na to jenom koukáte, v podstatě neděláte vůbec nic a ze 450 000 lidí, kteří mohli být ošetřeni tím způsobem, tím předčasným důchodem – samozřejmě za spoluúčasti vyšších odvodů zaměstnavatelů – celý koncept vám padl a zůstalo tam – promiňte (mi) to – ubohých 12 000 lidí, kteří si to v té čtyřce skutečně zaslouží, o tom už tady není diskuse, ale pane ministře, vám se ten koncept náročných profesí úplně rozpadl, a když si ho neumíte obhájit v rámci vaší koaliční vlády, tak promiňte, tak je to na hození ručníku do ringu. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Hendrych, připraví se paní poslankyně Pastuchová.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážené dámy, vážení pánové, vážení členové vlády, já bych chtěl reagovat na několik svých předřečníků, ale nejvíce asi na svého kolegu, ctěného pana poslance Juchelku. Máte naprostou pravdu. Pan Jakob i pan Benda by měli odůvodnit svůj kontroverzní návrh, ale já mám ještě lepší nápad. Já si myslím, že daleko relevantnější by bylo, kdyby ho přišli odůvodnit předsedové konkrétních stran. Máme tady paní předsedkyni Pekarovou Adamovou, která je předsedkyně ODS, tedy TOP 09. (Pozdvižení v sále.) Pak tady máme... – TOP 09 samozřejmě, přerekl jsem se – pak samozřejmě pan premiér Fiala, předseda ODS. Ten návrh byl prezentován jako společný návrh ODS a TOP 09 a paní předsedkyně Pekarová Adamová se dokonce vyjadřovala, že šlo o společný návrh z grémia nějakého jakéhosi koaličního a že dokonce je to nepřekročitelné konkrétně pro TOP 09, že pokud nebude schválen, tak potom je ohrožena celá důchodová reforma, takže si myslím, že daleko relevantnější v danou chvíli by bylo, kdyby ji ona sama – vidím ji tady za sebou – vystoupila, má přednostní právo, může vystoupit kdykoliv, a vyjádřila se nám k tomuto tolik diskutovanému v médiích a kontroverznímu návrhu. Děkuji. (Potlesk z lavic hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní paní poslankyně Pastuchová.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. Zase budu reagovat na paní místopředsedkyni Richterovou, vašim prostřednictvím.

Paní místopředsedkyně a všichni koaliční poslanci, co tady vystupují, proč pořád říkáte, jak to v pátek dopadne? To už fakt máte rozhodnuté, že nám debatu tady utnete a budeme hlasovat pevně? Je nás přihlášeno 44. Náš klub je největší v Poslanecké sněmovně, máme 71 poslanců, každý poslanec tady vystupuje za své občany svého kraje a to, že se na nás nedostane řada, tak nám to prostě utnete? V pátek? Já si myslím, že... Už jste to udělali několikrát.

Já se připojuji tady k panu kolegovi Juchelkovi, vašim prostřednictvím, pane Jakobe, sedíte tu od rána. Vyzýváme vás, pojd'te nám to vysvětlit. Každý pozměňovací návrh má být odůvodněný – proč jste ho předložil, jak jste na to přišel, jaké máte k tomu analýzy, proč jste to udělal – vždyť tak rád tady mluvíte na mikrofon a teď mlčíte a sedíte v koutě. Možná vám to paní předsedkyně vaše řekla.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: To byla zatím poslední faktická poznámka. Vracíme se do obecné rozpravy a s přednostním právem je přihlášen pan předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Aleš Dufek. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Dufek: Dámy a pánové, já bych nechtěl naskočit na takovou tu vlnu, kterou tady máme vytvořenou, jedni o voze, jedni o koze. Neustále se ty argumenty omílají. Nejsem ekonom, to znamená, pokud bych chtěl dát nějaké odůvodnění toho, proč děláme to, co děláme, tak bych možná šel do historie, ale nebojte se, půjdu do historie, ale o to bude můj příspěvek kratší.

Kde se v podstatě vzaly důchody? Jakoby zakladatelem důchodů, takovým neformálním, je obecně označován německý kancléř Otto von Bismarck, někdy v osmdesátých letech 19. století, který reagoval na v zásadě neudržitelnou situaci, která v 19. století byla. To znamená, že skončila éra zemědělské společnosti, kdy lidé žili na vesnici, starali se o své předky, protože žili na jednom statku, v jednom domě. Šli do měst, na přelomu 18. (a) 19. století a docházelo tam k obrovskému pnutí, protože v éře divokého kapitalismu skutečně dělnictvo, které opustilo své kořeny, bylo velmi výrazným způsobem sdíráno – to je potřeba si takhle přiznat – a vedlo to k tomu, že samozřejmě vznikl jakýsi odpor, v půlce 19. století se nám tady objevil Komunistický manifest a zkrátka a dobře Otto von Bismarck si tuto skutečnost uvědomoval, a proto přišel s důchody.

Pár – ale zajímavých – poznámek: Důchody, pokud se dělníci vůbec ho dožili, do nich se chodilo v 70 letech, přičemž průměrná délka dožití byla v roce 1885 – dejme tomu – 55 let, ale přesto to byl obrovský posun, přesto to bylo aspoň jakési upozornění na to, že tento problém existuje. Možná taková jenom perlička: Papež Lev XIII. v roce 1891 se svojí encyklikou Rerum novarum na tento problém dělnické třídy upozornil o asi šest až osm let později než Otto von Bismarck a je to vnímáno v katolických kruzích, ta encyklika, ve stylu pozdě, ale přece.

Od Bismarcka – a já už se blížím k nám – to převzalo Rakousko-Uhersko, kdy existovaly takzvané sirotčí a vdovské důchody. Postupně se to vyvinulo k tomu, že státní zaměstnanci byli takzvaně pod penzí. Kdo z vás nějakým způsobem pamatuje dobu

komunismu, já jsem se jako dítě díval na některé komunistické seriály, dodneška si pamatuji, jak jeden otec nechtěl provdat dceru ženichovi, který nebyl pod penzí, a musel změnit své povolání.

Prošla druhá světová válka a my jsme tady nastolili takzvanou éru blahobytu, to znamená, že se snažíme společnost uklidnit tím, že je blahobytná. Co je strašně zajímavé, že Bismarckův systém, který nastavoval v osmdesátých letech 19. století a počítal s nějakými fondy, které se budou vytvářet, tak v roce 1957 v Německu, za doby největšího hospodářského rozkvětu, se ty fondy čerpaly a i tam najel takzvaný průběžný systém důchodů, který máme i teď tady v České republice. To znamená, co se v příslušném roce vybere, tak to je pak na důchody použito. Zkrátka a dobře tím, že respektujeme společnost v blahobytu, která má svoje samozřejmě plusy a minusy, tak se obávám, že za dané situace teoreticky správný třetí pilíř pro všechny účastníky důchodového připojištění asi nebudeme schopni nastavit. Musíme se dostat do reálu, do určitého pragmatismu a tím reálem a pragmatismem je důchodová reforma právě v takové podobě, jak ji naše vláda předkládá. Samozřejmě, teoreticky by to šlo udělat určitě lépe, ale žijeme v určitém čase, na určitém místě.

Teď už jenom pár takových věcí, pár takových bodů, abych zdůraznil, protože když se zopakují, tak to není na škodu. Děláme to proto, že důchodový systém musí být udržitelný. Pokud to neuděláme, riskujeme – já říkám, riskujeme, neříkám, že to bude stoprocentně, ale riskujeme – že budoucí generace na důchody mít nebudou. Je nutné reflektovat demografické změny.

Bavili jsme se o tom v pátek, některé názory zaznívaly už dneska ráno – že vymíráme. Je to pravda. Možná jedna faktická poznámka k těm, co, jak říkají, nechtějí mít děti. Nevím, jestli je dobré nemít dítě za situace, kdy i moji předkové v mnohem horších sociálních podmínkách a mnohem lepší sociální situaci děti měli. Nevím, jestli toto je správný přístup, necht' ho zváží ti, kdo se takto rozhodli.

Jenom možná ještě poslední poznámka, a to je ta, co se tady neustále taky opakovala, je, že se současná důchodová reforma nějak výrazně dotkne současných důchodců. Fakt to pravda není. Myslím si, že zásah (do) generace současných důchodců je velmi, velmi okrajový. Týká se to samozřejmě spíše generace Husákových dětí, ale ty, doufám, chápou skutečnost, že je lepší taková jistota v podobě návrhu, který předkládá vláda, než nějaká doufání v to, že to za pár roků – za pět, za deset let – nějak dopadne.

Dámy a pánové, tím chci říct, že si stojím za tím, že tady projednáváme důchodovou reformu, že to není změna parametrů, protože v daném případě, (v) daném místě, za daného času nejde nic lepšího vymyslet. Děkuji vládě za to, že s tímto v takové podobě přišla, zvláště děkuji panu ministrovi práce a sociálních věcí.

Tak a teď možná trošku věci procesního rázu. (Hluk v sále.) V pátek odpoledne tady byla poměrně divoká atmosféra.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Já vás jenom, pane předsedo, přeruším.

Poprosím kolegy s kolegyně, aby se utišili – ať vás dobře můžeme poslouchat – děkuju pěkně.

Poslanec Aleš Dufek: Abych tomu předešel, tak si dovolím načíst dva procedurální návrhy. První je kvůli vytvoření nějaké právní jistoty na pokračování dnešní schůze, to znamená, podávám procedurální návrh, aby dnešní schůze, pokud na ní nebude meritorně

rozhodnuto o bodu, který teď projednáváme, pokračovala v pátek 8. 11. 2024 v 9 hodin ráno – to je můj první návrh.

Můj druhý návrh procedurální směřuje k rozšíření vyčlenění jednacích hodin ohledně tohoto bodu. Podle § 95a jednacího řádu podávám návrh, abychom rozhodli, že budeme dnes tedy pokračovat v projednávání předmětného bodu v rámci třetího čtení i po 14. hodině, konkrétně od 14 hodin do 18 hodin.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Já jsem si návrhy zaznamenal, jenom je zopakuju, pan předseda navrhl, aby pokud nebude rozhodnuto meritorně dnes, aby pokračovala schůze v pátek v 9 hodin, a zároveň navrhl dnes jednání i po 14. hodině, to znamená od 14 do 18 hodin.

Jsou tady další přihlášení, pan předseda Fiala. Zazněl procedurální návrh, tedy pan předseda by měl přednést případně alternativní.

Poslanec Radim Fiala: Ano, děkuji. Mám alternativní návrh k tomu prvnímu návrhu, to znamená, aby schůze meritorně pokračovala ve středu 25. června 2025. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Pastuchová s přednostním právem.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. K tomu prvnímu dávám návrh, aby schůze pokračovala i 20. 6. 2025, a k tomu druhému návrhu dávám veto za dva poslanecké kluby, SPD a ANO, na projednávání po 14. hodině.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Jenom se zeptám ještě, jestli můžete upřesnit ten první návrh. I po dvacátém...

Poslankyně Jana Pastuchová: 20. 6. 2025.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Přerušení do 20. 6. 2025, abych tomu dobře rozuměl.

Jsou nějaké další návrhy? (Nikdo se nehlásí.) Dobrá.

Jenom konstatuju, že pokud zaznělo veto dvou poslaneckých klubů, tak je nehlasovatelný ten druhý procedurální návrh pana předsedy Dufka, o tom tedy hlasovat nebudeme.

Můžeme tedy hlasovat o jeho prvním, abychom pokračovali v pátek od 9 (hodin), nicméně zazněly další procedurální návrhy, čili začneme od konce. Budeme nejprve hlasovat

– já jsem mezitím přivolal kolegy a kolegyně do sálu – budeme první hlasovat protinávrh paní poslankyně Pastuchové.

Ano, zaznamenal jsem návrh na odhlášení, tak vás všechny odhlásím a přihlašte se prosím svými identifikačními kartami znovu.

Jenom zopakuji, že první budeme hlasovat procedurální návrh na přerušení do 20. 6. 2025 paní poslankyně Pastuchové, pak přejdeme k alternativnímu návrhu pana předsedy Fialy a následně se dostaneme k návrhu pana poslance Dufka.

Počkáme, než se počet poslanců ustálí. Tak to myslím, že právě nastalo.

Jenom zopakuju, že nyní hlasujeme o protinávru paní poslankyně Pastuchové na přerušení schůze do 20. 6. 2025.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, bylo přihlášeno 172 poslanců, pro hlasovalo 79, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Nyní budeme hlasovat o alternativním procedurálním návrhu předneseném panem předsedou Fialou, aby schůze byla přerušena do 25. 6. 2025.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 10, bylo přihlášeno 172 poslanců, pro hlasovalo 78, proti hlasovalo 91. I tento návrh byl zamítnut.

Nyní se dostáváme k návrhu, který přednesl pan předseda Dufek, tedy k návrhu, aby schůze pokračovala v pátek v 9 hodin.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 11, bylo přihlášeno 172 poslanců, pro hlasovalo 94, proti 78. Tento návrh byl přijat.

Tím jsme se vypořádali s procedurálními návrhy a budeme pokračovat v obecné rozpravě. Jako další se s přednostním právem hlásí pan ministr Jurečka. (Hlasy ze sálu: Faktická.)

Pardon, faktická, pan ministr ještě vyčká. Faktická – pan předseda klubu TOP 09, pan poslanec Jakob. Pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Jakob: Děkuju. Vážené dámy, vážení pánové, musím zareagovat na to, co tady proběhlo. Tím, že jste zavetovali návrh na jednání i po 14. hodině, tak jste prokázali, že vám vůbec o diskusi nejde. (Ohlas v řadách poslanců hnutí ANO 2011.) Nakonec se tady argumenty opakují.

Proto předkládám procedurální návrh následující, a to: „V souladu s usnesením Poslanecké sněmovny číslo 248 z 9. schůze 26. února 1997 navrhuji toto usnesení: Poslanecká

sněmovna stanovuje, že hlasování o podaných návrzích a návrhu zákona jako celku v případě sněmovního tisku 696 proběhne v pátek 8. listopadu 2024 od 12.00.“

Děkuju a prosím, aby se o návrhu ihned hlasovalo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, já vás poprosím ještě, jestli to máte písemně, jestli byste mi to mohl předat, abych to načetl, protože to by bylo dnešní (to naše?) usnesení. Děkuju pěkně.

Zazněl procedurální návrh, já ho zopakuju, podal ho pan poslanec Jakob a návrh zní, že: „V souladu s usnesením Sněmovny číslo 248 z 9. schůze 26. února 1997 navrhuju toto usnesení: Poslanecká sněmovna stanovuje, že hlasování o podaných návrzích a návrhu zákona jako celku v případě sněmovního tisku 696 proběhne v pátek 8. listopadu 2024 od 12 hodin.“ Takový je procedurální návrh. Procedurální návrhy se hlasují bezprostředně.

Máme tady návrh alternativní. Paní poslankyně.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám, pane místopředsedo. Tímto dávám protinávrh, aby se napevno hlasovalo 2. 1. 2027. Děkuju. (Rozruch v sále. Hlasy ze sálu: To nejde. To je mimo volební období.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně, mám pocit, že je to nehlasovatelný návrh, protože jste se dostala už za volby do Poslanecké sněmovny, které nás čekají v příštím roce.

Poslankyně Lucie Šafránková: Dobře, tak tedy – ráda bych se dostala už mimo toto volební období, kdy už tato vaše vláda tu nebude – ale dobře, dávám tedy jiný návrh, aby se o tomto napevno hlasovalo 2. září 2025, což je ještě toto volební období.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Rozumím. Hlásí se ještě někdo s alternativním pozměňovacím návrhem? Pokud tomu tak není, tak máme návrhy dva, budeme hlasovat ten, který zazněl naposled, to znamená návrh paní poslankyně Šafránkové, která navrhuje, aby se pevně hlasovalo o tomto bodu 2. září 2025.

Ano, zaznamenal jsem vaši žádost o odhlášení, všechny vás odhlásím a poprosím, abyste se svými identifikačními kartami přihlásili opětovně. Počkáme, než se počet poslanců ustálí. Myslím si, že se tomu tak stalo.

Zahajuji hlasování o pozměňovacím návrhu nebo alternativním návrhu paní poslankyně Šafránkové.

Kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 12, bylo přihlášeno 173 poslanců, pro hlasovalo 79, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Tím se vracíme k původnímu návrhu pana poslance Jakoba, aby hlasování proběhlo 8. listopadu 2024 od 12 hodin.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 13, bylo přihlášeno 173 poslanců, pro hlasovalo 93, proti 78. Návrh byl přijat.

Pan ministr Stanjura se hlásí k hlasování.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. V hlasování číslo 12, to je minulé hlasování, hlasoval jsem proti, na sjetině mám pro. Nezpochybňuji výsledek hlasování, jenom prosím do stenozáznamu, že jsem hlasoval proti a na sjetině mám pro, v hlasování číslo 12.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Ano, děkujeme, pro stenozáznam. Námitka proti hlasování nezazněla. (O slovo se hlásí poslankyně Schillerová.)

Paní předsedkyně, k hlasování? Protože pak je řada faktických poznámek. Pokud by to bylo k hlasování, tak bych vám dal prostor, ale jinak musíme pokračovat ve faktických poznámkách.

S faktickou poznámkou se jako první hlásí pan místopředseda Aleš Juchelka. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Jenom k poslankyním a poslancům a k tomu, co řekl pan poslanec Jakob, pan poslanec Jakob není schopen tady prodiskutovat a obhájit svůj pozměňovací návrh a bude tady mluvit o tom, že nejsme ochotni diskutovat, když ze 44 poslanců je tam přihlášeno 44 opozičních poslanců, kteří tady dávají argumenty, diskutují, a nikdo z koaličních poslanců tuto důchodovou reformu hájit jednoduše nechce, protože to pravděpodobně asi ani není možné po pozměňovacích návrzích, které tam dali.

Pane poslanče Jakobe, já vás vyzývám, prostřednictvím pana předsedajícího, přijďte tady a řekněte nám u pultíku vaši obhajobu vašeho pozměňovacího návrhu k náročným profesím. Vy nechcete diskutovat. Ne my. (Potlesk z řad poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: S další faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Peštová.

Zároveň poprosím všechny kolegy, kteří se nechtějí účastnit jednání a diskuse, aby se přesunuli do foyer a my jsme mohli v sále v klidu pokračovat.

Paní poslankyně, prosím máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem taky chtěla zareagovat na pana poslance Jakoba, prostřednictvím vás. Pane poslanče Jakobe, pokud vím,

tak jste v minulých obdobích dělali úplně to stejné. To znamená, že jednací dny, které jsou vyhrazeny pro třetí čtení, jsou středa a pátek, a to do 14 hodin. Stejný postup jste volili vy. Jestli jste si všimnul, pane poslanče Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, tak vaši ctění kolegové právě odešli potom, co jste si odhlasovali pevné hlasování. Tak komu tady říkáte, že nechce diskutovat? My tady sedíme, vy ne. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní poslankyně Babišová, připraví se pan poslanec Nacher. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo. Pane poslanče Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, bravo. Opravdu, teď jste se snažil udělat z opozičních poslanců před veřejností hlupáky. Myslím si, že ti, kteří tady tuto situaci sledují, ví všichni moc dobře, co jste tím myslel a čeho jste tím vlastně dosáhli. Dosáhli jste přesně toho, čeho jste chtěli, že jsme vám dali důvod k tomu, abyste si dali napevno na pátek hlasování. Vy sám... ne, všichni koaliční poslanci víte, že dneska, ve středu, od 14 hodin zasedá minimálně osm výborů, které už byly několikrát zrušeny, a že potřebujeme projednávat garanční tisky, ale přesto přijdete s tímto návrhem, protože víte, že ho nemůžeme prohlasovat, a potom nám dáte jako za trest, že si tady dáte pevné hlasování v pátek? Styďte se. (Potlesk z řad poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Nacher, prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Já také spíš pro diváky, protože koaliční poslanci to nevnímají a nebudou to chtít přiznat...

Návrh mého kolegy Jakoba byl opravdu nerealizovatelný. On to moc dobře ví. Třeba od tří hodin zasedá mediální výbor. Pak ve dvě, ve čtyři jsou další výbory, protože jsme říkali, že se navzájem všichni omlouvají z výborů, budou přeskakovat z jednoho na druhý. My tam budeme probírat věci, které chce samotná koalice, na výborech. On věděl, že přišel s něčím, co nebude realizovatelné, věděl, že na to přijde právo veta.

Já se chci jenom zeptat – a zase vysvětlit občanům – proč pevný čas je zrovna na pátek na dvanáctou? Proč jste to třeba nedali dneska na dvanáctou? Vždyť vám je to úplně jedno. My tady stejně hovoříme, je nás 45, vy nás neposloucháte. Minule jste to utnuli po jednom dni. Začalo se ve čtvrtek, vy jste to utnuli v pátek ve 12. Teďka záhadně to dáváte... jste nechali pátek, středa, pátek. Proč ta velkorysost? Já to vysvětlím. Protože nemáte domluvenou ještě podporu na váš pozměňovací návrh, vy ji nemáte, vy ten čas potřebujete, takže to nesvádějte na nás. Rekapitulace: To, že se bude hlasovat v pátek, není jenom proto, že jsme přihlášení, ale protože koalice není domluvena na jednom klíčovém návrhu a to časové vakuum budou využívat k tomu, aby se domluvili, ale budou to svádět na nás. Taková je realita. (Potlesk z řad poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Pan poslanec Lang vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo. Můj ctěný kolega Patrik Nacher mi to vzal z úst. Já se také domnívám, že těch vašich pět rebelujících poslanců KDU-ČSL ještě musí projít nějakou masáží, nějakou přípravou, nějakým sebezpytováním, sebemrskáčstvím, než pro to potom případně zvednou ruku, takže to opravdu nemáte prodiskutováno. Samozřejmě běžný občan nevidí zákulisí Poslanecké sněmovny, že tady probíhají výbory, jak říkala paní kolegyně Babišová, prostřednictvím vás, pane předsedající, že dneska opravdu zasedá hromada výborů, kde prostě ti poslanci musí být, a proto prakticky to bylo nehlasovatelné z naší strany. Podpora tam být nemohla, protože se musí celá řada tisků posouvat někam dál.

Pan kolega Jakob, prostřednictvím vás, pane předsedající, spolu s kolegou Bendou, prostřednictvím vás, pane předsedající, tady načetli pozměňovací návrh, který je absolutně asociální. On ho nedokáže ani obhájit. Říkám znova, je to jenom pseudo nějaká důchodová reforma, je to ušité horkou jehlou, nemáte na tom absolutní shodu. Tragické je, že takto zásadní věc, která se dotkne desítek, stovek, tisíců lidí, ovlivní nějakou budoucnost. Samozřejmě budoucnost ovlivní v případě, že tedy byste nějakým zázrakem příští rok pokračovali v tom vašem spolku ve vládě. Doufám, že to tak nebude. My jsme jasně řekli nebo naše vedení jasně řeklo, že to přehodnotíme, že minimálně některé věci výrazně upravíme, nebo to úplně shodíme, takže tady možná bojujeme – a říkal jsem to i v týdnu minulém – že tady bojujete za něco, krvácíme tady všichni za něco, co možná vůbec se nebude realizovat.

Prosím vás, proč pan Jakob sem nevystoupí tedy a mimo to, že tady načítá už po osmé nebo po deváté – logicky jako předseda jednoho koaličního klubu – to, že tedy bude pevné hlasování? Už po osmé nebo po deváté v tomto volebním období nás takto přejedete – bude tam... já jsem asi 38. na řadě, už na mě nedojde, proto využívám faktické – ať sem pan Jakob přijde a obhájí si svůj pozměňovací návrh. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan ministr Jurečka s faktickou poznámkou.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Jenom velmi stručně – dobré dopoledne – k faktické. Musím říct, že bych poprosil, aby kolegyně a kolegové poslanci, když přicházejí navrhopvat nějaké návrhy, aby je navrhovali alespoň, když už jsou tu nějakým způsobem s protinávrrhy, v souladu s jednacím řádem. Navrhovat tady 2. září 2025 je úplný nesmysl. Je to úterý. Když chceme opravdu o něčem tady hlasovat a nemá to být pro randu králíkům – chápu, že běžný divák nebo ten, kdo je na galerii, tomu teď v tenhle okamžik nerozumí – ale jednací řád říká, pokud ho poslanec zná, ve třetím čtení jednáme ve středu, v pátek. Můžeme rozšířit ty časy, ale je fakt nesmysl navrhovat v rozporu se zákonem – a jednací řád je zákon – že o tomto máme jednat v úterý 2. září. Když už někdo chce navrhovat takovýto návrh, ať se alespoň podívá do kalendáře a přinese sem aspoň něco, co dává nějakou základní logiku.

Poznámka druhá, minulý týden žádné výbory nebyly a byl tady návrh na jednání po 14. hodině. Byl zavetován úplně stejně jako teď. Prosím, neargumentujme tím, že teď jsou výbory. Minulý týden nebyly výbory, mohlo se o tom jednat, stejně jste to zavetovali.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Jakob, připraví se paní poslankyně Ožanová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Jakob: Děkuju. Vážené dámy, vážení pánové, mně je tady nasazováno, že jsem nějaký asociální d'ábel, ale opak je pravdou. Mým zájmem – a mělo by to být zájmem nás všech – je to, aby tady byly důstojné důchody nejenom příští rok, nejenom za deset let, ale i za dvacet, třicet, a to dlouhodobě.

Právě proto jsme se v rámci koalice dohodli na úpravě některých parametrů této důchodové reformy a i můj pozměňovací návrh je toho součástí, protože důchodová reforma musí dávat ekonomicky smysl tak, abychom opravdu saldo důchodového účtu, které nám narůstá a v roce 2050 přesáhne 400 miliard korun, tak je potřeba saldo snižovat, aby důchodový systém byl trvale udržitelný. K tomu přispívá i ten pozměňovací návrh. Samozřejmě, že oproti současnému stavu, i když bude přijat, tak okruh lidí, kteří budou mít nárok na plně hrazený předčasný důchod, bude širší než v současnosti, kdy se to týká výhradně tří vyjmenovaných profesí. Jsem přesvědčen, že je výrazně lepší to neřešit v průběžném systému, ale v rámci třetího pilíře tak, aby zaměstnavatelé přispívali konkrétním zaměstnancům, kteří tu práci (Předsedající: Čas, pane poslanče.) vykonávají. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Nyní vystoupí paní poslankyně Ožanová, připraví se pan poslanec Kohoutek. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, dneska budu mluvit o něco potíšeji, ale překvapila mě reakce pana ministra, protože ne každý zná tak detailně zjevně jako on jednacím řád této Sněmovny. Na jednoduché upozornění pana předsedajícího, které bylo řádně v souladu s jednacím řádem, kolegyně velmi rychle zareagovala a potom se o tom tady mluvilo... Pan ministr potřeboval mluvit dvě minuty. Já bych byla raději, kdyby ty dvě minuty věnoval opravdu předloženému zákonu, například tomu, zda podpoří, či nepodpoří kontroverzní pozměňovací návrh předložený kolegy z topky a dalšími týkající se (Těžko se jí mluví.) – pardon – těžkých profesí. Omlouvám se, už dál nebudu hovořit.

Nicméně, pane ministře, možná byste měl víc hovořit k vaší důchodové reformě než dvě minuty říkat to, že správně upozornil pan předsedající – a já s vámi souhlasím – na to, že návrh nebyl v souladu s jednacím řádem, protože většina lidí opravdu neví to, že zákony projednáváme pouze v tom období, ve kterém byly předloženy, potom s čistým stolem začíná další Sněmovna, ale poslouchat to od vás dvě minuty bylo pro mě opravdu velmi záživné. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji a nyní vystoupí pan poslanec Kohoutek s faktickou poznámkou, připraví se pan místopředseda Juchelka.

Poslanec Tomáš Kohoutek: Děkuji, vážený pane místopředsedo, já se musím vašim prostřednictvím vyjádřit ke slovům pana ministra Jurečky i ke slovům pana předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Jakoba.

Pan ministr Jurečka, vaším prostřednictvím, tady i říkal, že někteří z poslanců opozičních navrhuji nesmyslné termíny hlasování a pevné zařazování bodů. Nicméně to, co navrhl pan předseda poslaneckého klubu Jakob, aby se hlasovalo dnes, respektive aby se jednalo dnes po 14. hodině, to je nesmysl a je to výsměch, protože nezlobte se na mě, ale máme nějaký pevný harmonogram projednávání státního rozpočtu, všichni to tady vědí, že dnes zasedá například rozpočtový výbor, výbor pro zdravotnictví, školský výbor a všechny tyto výbory musí projednat jednotlivé kapitoly státního rozpočtu tak, aby v příštím týdnu tyto kapitoly, respektive jednání se zpravodaji výboru, mohl projednat rozpočtový výbor, protože přes příští týden nás čeká druhé čtení státního rozpočtu, takže buď je pro vás sranda projednávání státního rozpočtu, nebo tato důchodová reforma anebo jsme tady pro srandu my jako opoziční poslanci a prostě nás válcujete, ale zaplaťpánbůh, toto volební období příští rok skončí a pevně věřím, že voliči si to budou pamatovat a rozhodnou tak, jak by měli rozhodnout. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní pan místopředseda Juchelka, připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuju, pane místopředsedo, budu, vaším prostřednictvím, mluvit k panu poslanci Jakobovi.

Víte, mě strašně fascinuje, když tady vždycky se oháníte termíny jako třeba důstojný důchod, ale ten důstojný důchod musí mít nějaký exaktní základ, tak mi tady řekněte prosím, pane Jakobe, co to pro vás exaktní důchod je? Kolik to je? K čemu to je? Je to asi pravděpodobně nějaká částka a kolik tedy důstojný důchod podle vás je, aby byl takhle zachován? Vidíme u všech tady těchto faktických poznámek i u všech dalších vystoupení – a jenom říkám, že z 45 poslanců tam myslím si, že není v tuto chvíli ani jediný z vládních lavic, kdo by obhajoval tady tento návrh kromě pana ministra, který to má v popisu práce – že se prostě stalo z člověka číslo v excelovské tabulce. Tady pořád mluvíme o tom, že třeba pozměňovací návrh pana Jakoba vytrhne rozpočet tak, že budeme mít udržitelnější důchodový systém pro všechny budoucí generace, aby měly důstojný důchod. Neřekne ani, co to znamená udržitelný, neřekne ani, co to znamená důstojný důchod, jenom počítá jednotlivá čísla v excelovské tabulce a je mu jedno, jestli lidé budou odcházet v 67 letech jako zdravotní sestry do důchodu, nebo ne, prostě člověk se z toho absolutně díky vládní koalici vytratil. Pojďme ho tam vrátit zpátky a pojďte tady obhájit, pane Jakobe, že v 67 letech může díky vašemu pozměňovacímu návrhu nějaký člověk v nějaké profesi pracovat právě díky své náročnosti – toto totiž navrhujete.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Bude pokračovat paní poslankyně Babišová, připraví se pan poslanec Mašek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo. Milý pane poslanče Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, jsem členkou sociálního výboru, probíráme to na... který je samozřejmě garančním výborem tohoto tisku. Vy jste tady před chvílkou na mikrofon sdělil, že jste podal pozměňovací návrh, na kterém se shodujete se svými koaličními partnery. Je velká škoda, že tedy konkrétně osobně jste nebyl přítomen při jednání a projednávání tohoto pozměňovacího návrhu v sociálním výboru, protože byste při hlasování zjistil, že i vaši

koaliční partneři hlasovali proti nebo se zdrželi, takže kde je pravda? Jste domluveni, nejste domluveni, anebo teprve budete se domlouvat? Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Mašek s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Hanzlíková Jana. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji za slovo. K panu ministrovi... Pane ministře, já jsem to říkal ve své předchozí faktické a teď jsem rád, že dostal odvahu kolega Jakob a promluvil ke svému pozměňovacímu návrhu. On nám tady vlastně sdělil, že jste se v koalici už dohodli, vy jste se dohodli, proto podal pozměňovací návrh, který je tak značně kontroverzní. Podává ho člověk, který o té oblasti téměř nic neví.

Promiňte, pane kolego Jakobe, ale jsem o tom přesvědčen. V 67 letech se běžte podívat a představte si, že pracujete v provozech, které jsou ve třetí kategorii. Vždyť lidé na to reagovali v televizních pořadech, na dotazy redaktorů říkali, že to je nemožné, a vy to přesto tlačíte.

Tak co znamená ta dohoda v koalici? Znamená to, že pan Stanjura – tak jak o něm mluví dneska kolega Michálek – je skutečným premiérem, který to rozhoduje a cestou pana Bendy a spolu s panem Jakobem tam strčí takovýhle nereálný pozměňovací návrh? Pane ministře, to skutečně vám to není trapné? Vy jste na tom odpracovali – a včetně úředníků – na MPSV snad několik let. Věřím, že jak odchod do důchodu, který tady zpochybňujeme, v těch 67, ale zejména náročné profese, za tím je mnoho práce, mnoho úvah – a vy si to tady necháte shodit jedním úplně... pozměňovacím návrhem, který je zcela mimo?

Mně to přijde nepřístojné a přidávám se k těm kolegům, kteří říkají, nebo tady řekli, že v případě, že na to máte ve svém vystoupení ve své faktické jenom poznámku typu, že v úterý se přece nehlasuje ve třetím čtení, tak mně přijde, že nemáte argumenty a v koalici jste absolutně ztratil pozice. Celé parametrické návrhy, které jsou nevýznamné a které skutečně... se k nim určitě vrátíme v následující vládě a přepracujeme je, to můžeme voličům opravdu slíbit, protože toto není reforma. (Předsedající: Čas, pane poslanče.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji a nyní vystoupí paní poslankyně Hanzlíková, připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, já bych také s dovolením reagovala nejdříve na pana předsedu Dufka, který tady řekl, že tady stále jako opozice omíláme dokola stejné věci, tak tady chci připomenout, že tady argumentujeme své názory, za kterými si pevně stojíme, a klademe tady dotazy, chceme, aby se protistrana vyjádřila – a kdo z koaličních poslanců nám odpověděl? Stále na ty odpovědi čekáme. Pan Jakob sice několikrát u pultíku byl, ale rozhodně nám tedy neodpověděl na to, na co se ho stále ptáme a vyzýváme ho, aby nám to přišel vysvětlit.

Navíc bych chtěla polemizovat o tom, jak tady říkal, vaším prostřednictvím, tedy reaguji na pana Jakoba, důstojné důchody. Mám pocit, že asi naše představy o důstojných důchodech se velmi liší, protože pro mě důstojný důchod je takový, za který člověk zaplatí všechny své životní potřeby a nebude nucen chodit pro sociální dávky na Úřad práce.

Podívejte se, jakou... kdo tvoří tu skupinu milionu lidí, kteří jsou pod chudobou, a dva miliony, které jsou těsně nad chudobou. Tam uvidíte, jak velké procento tam právě tvoří senioři. Pokud mluvíme o důstojných důchodech, tak asi mluvíme každý o něčem jiném.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času. Pokračuje pan poslanec Nacher s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. No, tak já to řeknu opravdu divákům, protože vám říkat to nemá smysl, protože tady je asi osm koaličních poslanců.

Já to zrekapituluju, pan ministr se tady na nás obořil, že jsme využili práva veta. Právo veta prostě patří... Je to podle jednacího řádu – nevím, proč se rozčilujete. My jsme toho využili, jako vy využíváte jindy práva veta, když tady třeba navrhujeme nové body, tak tady sem přijdete a řeknete: Právo veta na všechny nové body. A co? My se tady rozčilujeme u mikrofonu? Ne. To prostě je podle jednacího řádu.

Naproti tomu jiné prvky – a neříkám, že porušujete jednací řád, protože k tomu nemám žádný papír, ale můžu říct, že tancujete na hraně jednacího řádu – jsou třeba ty pevné časy. Minule u prvního čtení mediálního zákona jste to udělali hned po jednom dni, ve čtvrtek se začalo a v pátek to tady Marek Benda nahlásil na 12. hodinu. Teďka je to po čtyřech dnech. Já v tom vůbec nevidím žádnou logiku – je to podle počtu přihlášených, nebo podle toho, jak se vyspíte? Kdy určíte pevný čas? Jednou je to druhý den, teď je to čtvrtý den. Já prostě říkám, že teď jste to udělali proto, že nejste domluveni, ale navenek budete hrát hru, že my to tady zdržujeme. To není pravda, to je lež, to je prokazatelná, evidentní lež, i kolegyně ze STANu v pořadu, kde jsem byl s ní, na CNN Prima News říkala, že i poslanci STANu tam mají nějaké podmínky, aby mohli hlasovat pro pozměňovací návrh od kolegů Jakoba a Bendy. Takže, prosím pěkně, nám nevyčítejte, že se chováme podle jednacího řádu, když vy sami tancujete na jeho hraně. Děkuju. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuju také za dodržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Hendrych, připraví se paní poslankyně Knechtová s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Mě tady zaujal pojem, který tady pan poslanec Jakob vyřkl, mimo jiné tedy, „aby důchodová reforma měla ekonomický smysl“ – ekonomický smysl, opakuji, jak bylo řečeno – „proto jsme museli přistoupit k tomu konkrétnímu pozměňovacímu návrhu“, který vzbuzuje značné kontroverze a proti kterému samozřejmě jsme. Když to budu interpretovat, tak v podstatě ekonomický smysl podle pana poslance Jakoba, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo, je, aby lidé v náročných profesích v kategorii 3, kdy dochází ke značnému opotřebování organismu a tak dál, pracovali do 67 let.

Přitom už dneska máme závěry lékařů, geriatrů, gerontologů, neurologů, že lidé už nemohou pracovat po 65. roku věku a to všechno se promítlo do stanoviska ministerstva, respektive ministra zdravotnictví v rámci připomínkového řízení. Jsem rád, že pan ministr Válek se tady zde dneska nachází a že se snad konečně zapojí do diskuse, protože jsem ho

několikrát vyzýval, aby interpretoval stanovisko Ministerstva zdravotnictví, respektive své, a doufám, že se k tomu dostaneme.

Ekonomický smysl, aby bylo i na důchody pro další generace, je podle pana předsedy Jakoba, aby lidé v náročných profesích v třetí kategorii pracovali do 67 let. To jsme tedy hodně zvědaví na to. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další vystoupí paní poslankyně Knechtová a připraví se s faktickou poznámkou pan poslanec Lang. Prosím.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. I já bych ráda zareagovala na slova pana ministra.

Pane ministře, já tomu úplně nerozumím. Minulý týden jste nám tady argumentoval tím, že jsme se měli účastnit kulatých stolů, že jsme měli si prostudovat všechny prezentace, které k tomuto tématu byly, ale v průběhu prvního, druhého – a jsme před třetím – čtení jsme se dozvěděli, že můžeme zastropovat věk odchodu do důchodu, najednou už to není nekonečný věk. V současné době k tomu přibyl pozměňovací návrh, který jsme žádali, aby tady pan předseda klubu TOP 09 Jakob odůvodnil. Místo toho jsme se dozvěděli, že je na tom shoda. Výsledek pro mě z toho je, že žádné analýzy v podstatě nejsou, vy se opíráte o nějakou shodu a tohleto chcete předložit občanům České republiky, jako že je naše lepší budoucnost. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Lang s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Jakob. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, pane místopředsedo. Já bych řekl, že se koalice tím, že nám dává pevná hlasování – a my, kteří jsme tam přihlášení, už jenom 45 lidí, já jsem říkal asi dvacátý devátý – tak ve své podstatě nám nabíjíte. To, že to je špatně, to, že asi demokracie pláče, kulhá na obě nožičky díky tomu, že už to bude asi osmé hlasování, které si takto proženete tady tou Sněmovnou, to víme, že všechno je špatně.

Vy jste tady, pane Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, o sobě řekl, že na vás lidi pohlíží, jako že jste jakýsi asociální d'ábel. Já bych se s tím ztotožnil, jste asociální d'ábel na druhou. Kdybyste slyšel, jak o vás hovoří lidé, kterých se právě dotýká váš pozměňovací návrh, který jste tady spáchal – nebo hodláte spáchat a hodláte prosadit – tak to ještě ten asociální d'ábel je slušné slůvko.

Nezdůvodnil jste tady vůbec nic, jenom zase argumentujete úplně plytce, jedete jenom po povrchu. Jednoznačně – vždyť to snad každý musí vidět – že opravdu je to ušité horkou jehlou, je to splácané, není na tom ani shoda. Začínáte být vnitřně nervózní mezi sebou, bůhví co za to je slíbeno komu, jestli nějaké místo na kandidátce příští rok, aby se vůbec někdo zachránil na potápějícím se Titaniku – nevím, co za tím je, ale berete si tady... Vzali jste si nejenom tedy seniory, vzali jste si nejenom důchodce, vzali jste si i 120 000 lidí, kteří makají rukama, vytváří hodnoty, na základě kterých potom jsme tady my a vy a všichni placení velice štedře v této Poslanecké sněmovně, a lidi, kteří očekávali... byli v nějakém očekávání, že by mohli odejít za svoji celoživotní práci dříve do důchodu, tak zase splácou nad výdělkem.

Vy to tady načtete, máte z toho srandu, dáváte tady nesmyslné návrhy, které ani lidé nechápou, kteří neznají vnitřní chod Sněmovny. Je to smutné, je to tristní, jste opravdu asociální ďábel, pane Jakobe, jste.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Jenom poprosím, abychom spolu komunikovali prostřednictvím předsedajícího, pane poslanče.

Nyní vystoupí pan poslanec Jakob s faktickou poznámkou.

Poslanec Jan Jakob: Vážené dámy, vážení pánové, tady kolegové z opozice, prostřednictvím pana předsedajícího, vy se tady holedbáte, jak vám jde o lidi, ale ve skutečnosti jsou vám úplně ukradení, dlouhodobě. (Zvýšeným hlasem.) Vždyť vaše vláda měla jako prioritu číslo jedna důchodovou reformu. Co jste udělali? Vůbec nic! Ti lidé jsou vám úplně ukradení.

Jak jde udělat důchodová reforma, abychom nemuseli celý důchodový systém zhroutit a stavět znovu? Jsou vlastně tři možnosti. První z nich je zvýšit daně, zvýšit odvody – pak bychom se ale stali nekonkurenceschopní. Druhou možností je právě zvýšení, postupné zvýšení věku odchodu do důchodu – to nepřipouštíte. Třetí možností je, že se důchody sníží. Ekonomicky žádná jiná varianta neexistuje. Můžete kroutit hlavami, jak chcete, ale neexistuje. To jsou fakta. Vy jste neudělali nic. Ano, není to populární, že se tady chceme postarat o lidi, o důchodce tak, aby ten systém byl udržitelný. Není to populární, ale my tu starost na rozdíl od vás ve skutečnosti opravdu máme.

Samozřejmě že nechci – a měl by to být zájem nás všech – aby lidé v těžkých profesích pracovali celou svojí profesní kariérou. Vždyť to má být náš zájem všech – politiků, zaměstnavatelů a samozřejmě i odborů – aby se hledala cesta, jak zabezpečit lidi, aby mohli změnit zaměstnání, a i přesto se jejich (Předsedající: Čas, pane poslanče.) kvalita života nesnížila. (Velmi hlasitý projev.) Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, děkuju za dodržení času. Jenom poprosím, mikrofony to berou dostatečně, ať nám to úplně netrhá uši, ta síla hlasu. Děkuju pěkně.

Nyní vystoupí pan poslanec Wenzl. Vaše dvě minuty.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Akorát se omlouvám, kdybych neslyšel případné vaše upozornění, protože ještě doteďka mi zvoní v uších z projevu pana Jakoba, vaším prostřednictvím. (Potlesk zleva.) Ne, teďka vážně.

Na pana předsedu klubu Jakoba, vaším prostřednictvím. Já jsem čekal to, jak jste s využitím svého přednostního práva vystoupil, šel k mikrofonu, že opravdu se dovíme to, co vás vedlo k tomu, abyste podal ten pozměňovací návrh. Nedověděli jsme se a mě by zajímalo, jaká byla data pro to, jestli proběhly analýzy, případně kdy, kdo se na nich podílel, že jste tento pozměňovací návrh podali s tím, že to bude mít ekonomický smysl?

Jsem přesvědčen, že nám na lidech opravdu této země záleží, ale z vašeho vystoupení, vašeho jednání tento pocit osobně nemám, prostřednictvím pana předsedajícího. Děkuju. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Paní poslankyně Babišová Andrea vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Feranec. Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji. Pane poslanče Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, děkuji. Vy jste totiž studnice jakýchkoliv dalších faktických poznámek, které jsme už chtěli ukončit, abychom se zaplat'pánbůh posunuli dál a dostali jsme se k rozpravě, ale nedá mi to, nedá mi to, abych na vás nereagovala.

Za prvé, váš emotivní výstup měl překrýt vaši bezradnost nad tím, jakým způsobem nám tady pořád nedokážete vysvětlit – vy osobně – co vás vedlo k podání toho pozměňovacího návrhu. My se tady domníváme, že jste to dostal z Ministerstva financí – nejenom samozřejmě vy, ale i pan poslanec Benda – dostali jste k tomu noty: takhle to musí projít, je to přes 120 000 lidí, přece jim nebudeme platit předčasný důchod, bude stačit těch 12 000, které patří do čtvrté kategorie, a dělejte všechno pro to, aby to prošlo. Takhle to tady teďka probíhá. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Feranec, připraví se pan poslanec Lang. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, já taky vystoupím v reakci na plamenný projev pana Jakoba.

Jak jste říkal ty možnosti, ona je možnost pochopitelně další. Další možnost je, že se daně budou vybírat... (Poznámka mimo mikrofon zprava.) ... se ty daně budou vybírat...

Počkejte, nechte mě domluvit.

... se budou vybírat a od začátku se bavíme o tom přece, že důchodový účet je součástí státního rozpočtu. Mimochodem, když se zavedlo EET, jestli si to pamatujete, tak prudce stouply příjmy nebo mzdy v pohostinství, tím pádem i odvody na důchody. Víte proč? No asi proto, že už podnikatelům se nevyplatilo vyplácet na ruku, to už by bylo ze zdaněných peněz. Když se ptáte, co jsme dělali, tak se podívejte na schodek důchodového účtu, a pokud si to správně pamatuju, co jsem se díval, tak v roce 2017, 2018, 2019 byl přebytek na důchodovém účtu. Přebytek! Když tak plamenně o tom mluvíte, takže je to o tom nastartovat hospodářství, vybírat daně, což se projeví i příjmem důchodového účtu. To je ta cesta. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Bude pokračovat pan poslanec Lang, připraví se paní poslankyně Pošarová. Tak prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, pane místopředsedo. Chci k panu Jakobovi opět, prostřednictvím vás, vy jste tady říkal, že žádná jiná varianta není. Kolega mi to trošičku vzal z úst. Samozřejmě, pakliže příští rok budete odejít, nastoupí nová, lepší naše vláda, budeme

lépe vybírat daně, vnese se opět nějaký řád a pořádek do naší ekonomiky, lidé získají nějakou naději, mladá generace získá naději, tak se bude rodit více dětí, může se naše ekonomika opět zvednout. Já jsem to říkal už posledně, vy (dva?) nás tady prostě strašíte nějakým černým scénářem, něčím, že se všechno zhroutlí.

Já jsem taky málem ohluchl tady od vašeho projevu. Já vám říkám, pane Jakobe, je to slabé na předsedu poslaneckého klubu. Argumentace není žádná, váš projev je plytký, je to plané plácání, plácání, prostě bezobsažné plácání. Vy to nedokážete obhájit, protože je to neobhájitelné, a povídáte tady úplné hlouposti.

Protože se nedostanu v rámci svého projevu, tak takhle po faktických tady budu číst určité věci. Jenom co vychází články – více jak 84 procent lidí, kterých se dotazovali, občanů České republiky, nesouhlasí s vaší pseudodůchodovou reformou, 84 procent lidí s tím má problém. Z toho 60 procent lidí zcela zásadně a dalších 20 procent lidí říká, že některé věci tam nejsou asi úplně špatně. Prosím vás, tak když... Nevím, jak už to říct jinak, tak ze sta lidí 80 procent lidí vám říká: Pane Jakobe, děláte to blbě, je to špatně, proč to tady prosazujete? Vy pořád dogmaticky trváte na tom, že tady spasíte naši zemi touto vaší pseudodůchodovou normou. Neposloucháte své vlastní občany, voliče? 84 procent lidí s tím nechce mít nic společného. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Pošarová s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Jakob. Prosím.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Já bych také chtěla reagovat na pana poslance Jakoba, vaším prostřednictvím, protože cítím, že uráží i opozici, když jste říkal, že nám nejde o lidi, ale nám právě o ně jde, proto nesouhlasíme s věkem odchodu do důchodu v 67 letech, kdy se jich mnozí lidé prostě nedožijí. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Jakob.

Poslanec Jan Jakob: Děkuju. Já se pokusím snížit hlasitost svého projevu, byť je to trochu těžké a připadám si, jako bych mluvil trochu do dubu, že vůbec neslyšíte argumenty, které tady zcela jasně zaznívají.

To, co si z té diskuse беру, že nemáte recept. Jediné, co tady říkáte, je, že důchodový systém spasí EET. Vždyť to je úplná absurdita. Vždyť díky EET se možná navíc vybralo na daních něco v řádu jednotek miliard – a ani to není prokazatelné – a my se tady bavíme o stovkách miliard. Vy nemáte recept. Vám je to úplně jedno, jste bezradní. Ano, proto vám nejde o lidi. Díky tomu, že nechcete přijít s jakýmkoliv návrhem, tak by to nemělo jiné řešení, než že se v budoucnu opravdu důchody budou muset snižovat pod důstojnou úroveň. Takto udržujete současné dvacátníky, třicátníky v absolutní nejistotě, co bude. Díky vašemu přístupu, alibismu a nicnedělání vůbec by nevěděli, na jaké důchody jednou budou mít nárok a jak se mají ve svém životě zachovat, jakým způsobem si mají třeba sami šetřit a investovat na důchod. Vždyť to je tak nezodpovědné. Omlouvám se. Nemáte řešení, vaše počínání je nezodpovědné. Ano, to naše je nepopulární, ale je odpovědné. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Hendrych. Připraví se pan poslanec Lang. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Já bych chtěl ještě reagovat na předchozí vystoupení pana poslance Jakoba, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo. Já si myslím, že tady došlo k poměrně průlomovému prohlášení z jeho úst. On totiž řekl a přiznal, že opravdu není možné, aby lidé v náročných profesích pracovali do 67 let – to tady zaznělo – a že se mají hledat a že se hledají řešení, jak to nějakým způsobem vyřešit, ale já si samozřejmě logicky kladu otázku, proč jste ruku v ruce k tomu svému návrhu na omezení této skupiny nepředložil nějaký jasný paragraf do nového zákona, který by to řešil? Proč mluvíte o nějaké budoucnosti, že se to musí diskutovat a že to budeme řešit a tak dál, ale zároveň přiznáváte, že to možné není. Proč, když jste byl tak statečný a na poslední chvíli tady v druhém čtení přednesl svůj návrh, proč jste nepřednesl i kodifikovanou nějakou větu nebo nějaký odstavec, který by to pro tyhle lidi řešil? To by mělo potom možná nějaký smysl. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Lang s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, pane místopředsedo. K panu Jakobovi opět, prostřednictvím vás, ale je to marný, je to marný, je to marný! Pokračuju v tom, co jsem... a trvám si na tom. Plavete po povrchu, když už nevíte, tak urážíte – (Ukazuje do levé části sálu.) přesně to, co tady říká – proč nás urážíte? Vy se opravdu domníváte, že jsme nějakí bezradní, že nemáme žádné návrhy, že jsme nějakí asociální, že... To je vidět, komu tady lidé věří a komu lidé nevěří. Vaší minipidistraně, vy jste, kolik máte? Asi nevím čtyři procenta, pět procent? Kolik má hnutí ANO? Nebudu ani říkat to číslo. Ani v bájných snech, pane Jakobe, se nemůžete nikdy na tu procentuální částku dostat, když předkládáte takovéto návrhy.

Jak říkáte, že pořád lidé narození v roce 1989 a dál zemřou hladu ani nebude na žádné penze, ale to je úplně jiná generace. Ti lidé už mají úplně jiné možnosti, můžou si odkládat, můžou mít různá připojištění, můžou se pohybovat třeba na nějakých trzích a tak dále, můžou obchodovat, to všechno... Předchozí generace tu možnost neměly, takže zase nedělejte z lidí, kteří se lidi v roce 1989 a dál, nějaké pitomečky, kteří jenom budou čekat někde s kloboukem a budou čekat na nějakou státní penzi. Tam je celá řada šikovných lidí, kteří se o sebe nějakým způsobem postarají sami a nějakým způsobem si svoje stáří zabezpečí. Ten, kdo to nezvládne, tak by měl mít šanci ve vyspělé společnosti nějakou solidní penzi získat.

To, co tady říkal kolega o tom, že se třeba to EET, které jste šmahem zrušili, to bylo dáno jako příklad. Je to tisíc kapiček – my jsme to tady taky říkali – kapičky nakapávají, nakapávají, pak je z toho velký pohár, pak je z toho říčka, pak je z toho velká řeka příjmů. Vy jste na příjmy rezignovali, a proto jsme dopadli, jak jsme dopadli.

Já vás znova tady vyzývám, máte přednostní hlas, přijďte sem a klidně tady hodinu si poslechneme vaše krásné zdůvodnění, okomentování vašeho pozměňovacího návrhu, ale nějaké smysluplné, ne tyhleto plky, které tady povídáte, prostřednictvím pana předsedajícího. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju za tu poslední větu.

Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Wenzl, připraví se paní poslankyně Oulehlová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já, vaším prostřednictvím, na pana poslance Jakoba, jak tady mluvil před chvilkou o tom, že mu připadá – budu volně parafrázovat – že mluví do dubu, neslyšíme argumenty, které v debatě zaznívají, a tak dále, ale já tedy osobně – nevím, jak ostatní kolegové, ale dle jejich vystoupení soudím, že taky ne – že neslyšeli žádné argumenty, možná na rozdíl od vašich koaličních poslanců, protože tady jich je opravdu na pravé části hrstka, ti zřejmě vědí argumenty, proč vlastně tento pozměňovací návrh byl předložen. Myslím si, nejenom mě, ale hlavně i občany by zajímalo, jaké je stanovisko pana ministra zdravotnictví k tomu, v těžkých profesích jestli člověk a nakolik může vykonávat těžkou práci do 67 let věku. Vaším prostřednictvím, jak zmínil pan kolega Hendrych, taky mně chybí nějaké řešení, jaké nabízíte řešení pro osoby ve třetí kategorii k tomu, aby do důchodu, pakliže toto přijato bude, mohly odejít v 67 letech. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji a s faktickou poznámkou bude pokračovat paní poslankyně Oulehlová, připraví se pan poslanec Mašek. Prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Děkuji vám za slovo, pane předsedající. Já bych chtěla, vaším prostřednictvím, na pana kolegu Jakoba. Vy jste tady hovořil o odpovědném jednání. Vaše odpovědné jednání vypadá tak, že přicházíte s mnoha návrhy zákonů, které neprojdou ani připomínkovým řízením, pak si na své návrhy sami dáváte narychlo pozměňovací návrhy, když vidíte, že to není tak, jak by to mělo být. To vaše odpovědné konání za poslední tři roky nám přineslo nejvyšší inflaci, která tady s námi bohužel zůstala, a tím nám velmi všem snížila reálné příjmy, máme jedny z nejdražších energií v Evropě, bohužel se i děje to, že je tady rozklad Policie České republiky, začíná to i u Hasičského záchranného sboru, za tři roky se ukázalo, že je nejnižší podpora rodin, máme nejnižší porodnost, a když je zle, tak si zase vzpomenete na lidi, kteří pracují, vychovávají děti, odvádí daně, tak těm berete, nesnažíte se vybírat daně tak, jak by se mělo, a i to EET se určitě v rozpočtu projevuje, a když vám, pane Jakobe, prostřednictvím pana předsedajícího, dojdou argumenty, tak na nás tady křičíte – ale tím se nesrovná ekonomika naší země. Křikem ne! (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: S faktickou poznámkou bude pokračovat pan poslanec Mašek. Prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji za slovo. K předchozím faktickým několik poznámek... Pro pana kolegu Jakoba, vaším prostřednictvím, tady o tom bylo hovořeno Milanem Ferancem: důchodový účet je součástí státního rozpočtu a je otázka naplňování státního

rozpočtu a rozhodování eventuálně, co z toho státního rozpočtu přidat do důchodového účtu. Ta možnost tady je, dělají to i jiné státy. To jedna poznámka.

Druhá poznámka, mám atestaci z hygieny práce a nemocí z povolání, jako jednu z atestací, tak mně trochu některé argumenty tady přijdou opravdu hloupé. Třetí a čtvrtá kategorie je kategorie... Já jsem k tomu chtěl nějaké statistiky, chtěli jsme to k zohlednění náročných profesí a nedostali jsme je, já jsem chtěl statistiky třeba nemocnosti. Ony nejsou z pragmatických důvodů, protože ti lidé nikdy nepracovali v těchto kategoriích v tomto věku. Tady jsou zkušenosti možná do 60 let, teďka do 63, pokud tam někdo vydrží, ale žádné statistiky neexistují, takže to nelze ani o nic opřít a já vám můžu garantovat jako praktický lékař, který zároveň dělá preventivní vstupní prohlídky a podobně pro zaměstnavatele, že lidé v tomto věku jsou opravdu nemocní a ti, co jsou už mimo práci, nepodléhají evidenci pracovní neschopnosti, protože ji nevyužívají. Jsou to nemocní lidé a v této kategorii to vykonávat nemohou. Pan ministr to ví, chtěl to ošetřit, ale nechal se při tom po několika letech, řekl bych, poměrně usilovné práce zvalcovat. Tady na tom zpochybňuju vůbec smysl důchodové reformy, protože tohle měl být jeden z jejích podstatnějších parametrů.

Takže bych řekl, pane Jakobe, vy se snažíte prosadit heslo, že ekonomika vítězí nad tělesným a duševním zdravím! Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: S faktickou poznámkou bude pokračovat paní poslankyně Hanzlíková.

Předám řízení schůze. Hezký den přeji.

Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo. Já také zareaguji na pana poslance Jakoba, vaším prostřednictvím, paní předsedající – už teďka při té výměně – a chtěla bych říct, že velmi záleží na tom, jaké parametrické změny to jsou, a myslím si, že více než 80 procent lidí, jak už tady zaznělo – a nejenom oni, ale i spousta odborníků ze sociální politiky, z demografie a z dalších oblastí – by bylo velmi rádo, kdybyste právě nic nedělali a takové změny nepředkládali, protože ty změny mají negativní dopady na lidi.

Vy jste tady sám hovořil o dvacátnících a třicátnících – a to vám dávám za pravdu – ano, důchodová reforma by se měla týkat těchto lidí, ale vaše parametrické změny se dotkly lidí těsně před důchodem. Já se tady k tomu stále vracím, protože je to pravda. Lidé, kteří chtěli za měsíc odejít do předčasného důchodu, tak se jim najednou posunul o dva roky. To jsou za mě opravdu neskutečné věci. Důchodová reforma, na ni má být čas, má se týkat skutečně mladých lidí.

Další obrovská chyba, stále to tady zaznívá, vy jste se úplně vykašlali na příjmovou stránku a bez té důchodová reforma nemůže být.

To, co jste tady říkal o nezodpovědnosti... Já tedy vidím, že nezodpovědný je právě váš pozměňovací návrh, protože když si vezmete, že vedle toho je tak zpřísněn odchod do předčasných důchodů, tak jakou možnost lidem dáváte? Jakou možnost mají lidé, kteří budou po šedesátce nemocní? Tak akorát jít do invalidního důchodu nebo být nemocní, takže jim dobře zpřijemníte roky před důchodem. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Další faktická je s přihláškou paní poslankyně Lenky Knechtové.

Jinak přeji hezké poledne, kolegyně, kolegové.

Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Lenka Knechtová: Paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Navážu na svou ctěnou kolegyni, paní poslankyni Janu Hanzlíkovou. Jsou to opravdu jenom parametrické úpravy, to řekla jasně Národní rozpočtová rada, a vůbec nerozumím tomu, když pan Jakob je také členem rozpočtového výboru, že stanoviska takovéto instituce nezná. Další věc je, tím, že jsou to parametrické úpravy, tak se dostáváme do situace, že v legislativním procesu, který běží tady ve Sněmovně, pak hýbeme s těmi věcmi zleva doprava a zprava doleva tak, jak se to potom vyjednává, a tudíž jsme hodili přes palubu lidi, kteří jsou opravdu a pracují v náročných profesích. Pane Jakobe, prostřednictvím paní místopředsedkyně, to jsou muži. To jsou muži, kterým když nabízíte, že půjdou na Úřad práce, to přece není pro ty chlapy řešení. Vraťme se k tomu, co tady říkal i můj ctěný kolega Martin Kukla, jak třeba na Vysočině k tomu přistupují zaměstnavatelé. Vytvářejme ty věci a zákony smysluplně, nejenom tím, že jste se vy dohodli. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Vladimíra Lesenská, poté pan poslanec Feranec. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji za slovo. Vážená koaliční vládo a vládní kolegyně a kolegové, fajn, úžasně myslíte na lidi, na současné a hlavně na budoucí důchodce a na státní kasičku. Spočítali jste někdy, kolik tu kasičku budou stát náklady na invalidní důchody, nemocenskou a na nejružnější dávky? Zmiňovali jste zodpovědnost zaměstnavatelů a odborů na rekvalifikace, aby lidi v těžkých profesích měli možnost zvládat – vůbec zvládat – pracovat v prodlouženém důchodovém věku, ale to jsou všechno opět věci, které pracovní trh budou zatěžovat. Kdo bude a jak zaměstnávat tyto pracovníky? Kolik bude stát vynakládat finančních prostředků na podporu tohoto zaměstnávání? Nebylo by jednodušší a možná i méně finančně náročné dovolit těmto profesím, nejen náročným, v klidu odejít do předčasných důchodů nebo věk (odchodu) do důchodu vůbec neprodlužovat?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Feranec, poté pan poslanec Radek Koteň. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Já se ještě jednou vrátím k tomu, co říkal kolega Jakob. Jasně, že jsem říkal EET jenom (jako) takový příklad, a to byl celkem vtipně příklad v tom, že skutečně zavedlo se EET a zvýšily se mzdy. Ale, pane kolego, prostřednictvím paní předsedající, asi víme, jaká je souvislost mezi hospodářským růstem a saldem důchodového účtu. To si myslím, že nemáme o to spor. Pokud roste hospodářství, rostou průměrné mzdy, tak rostou příjmy do důchodového účtu, bez toho, aby se muselo

zvyšovat procento odvodů, a přesně to se stalo v roce 2017, 2018, 2019, kdy ten účet byl v přebytku. Potom přišel covid, rok 2020, tak byl ve schodku a v roce 2021, na konci toho šíleného covidového období, skončil ve schodku nějaké 3 miliardy, což není tak moc. Jaký byl schodek za rok 2023? Ted' myslím důchodového účtu. 70 miliard. Je to skutečně... nastartovat hospodářský růst a potom příjmy přijdou, protože – poslední dvě věty – to je, jako když budu mít na starosti vytápění nějakého domu a řeknu: No, je problém, tak buď seženu palivo na topení, anebo začnu přesvědčovat lidi – zvykejte si na teploty 15 stupňů a 12 a 10 a 8 a dva svetry. Řešte příčinu tady toho a to je hospodářský růst a výběr daní. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní pan poslanec Koteň vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Andrea Babišová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Radek Koteň: Děkuji, paní předsedající. Dámy a pánové, já bych tady velmi rád zareagoval právě na skupiny, které tedy pracují velmi těžce, a ten pozměňovací návrh se jich přímo dotýká. Já jsem se díval na systém důchodového pojištění a shodou okolností je to tedy 100 let od té doby, kdy se přijal jeden z nějakých prvních zákonů, co se týká výpočtu důchodů, a právě také reagoval na to, jakým způsobem zabezpečit právě těžké profese, které například pracovaly v dolech jako horníci – to znamená, velmi těžce pracovaly – a jsme tady tedy o 100 let později a tyto těžké profese v podstatě připravíme nejenom o zdraví, ale my je připravíme i o důchod po nějakých odpracovaných letech. No, tak před 100 lety a dále, tedy až někdy do roku 1988, stačilo 20 odpracovaných let, a když se podíváme nyní, tak nyní tedy v takzvané důchodové reformě musí člověk pracovat 45 let a možná i více a musí mít ten počet let tedy odpracován. Dá se říci, že dejme tomu nějakých pětatřicet let zpátky stačilo tedy odpracovat 20 let a do důchodu se chodilo běžně v 60 letech a ženy, které měly děti, chodily samozřejmě úměrně počtu dětí, které vychovaly, dříve, dejme tomu v nějakých 54, 55 letech. To řešilo spoustu věcí, například to řešilo i školky, řešilo to i takzvané dětské skupiny, které nyní se prosazují – právě babičky mohly hlídat děti. (Předsedající: Čas.) Já budu pokračovat ještě potom. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času, pane poslanče. Nyní je s faktickou poznámkou přihlášena paní poslankyně Andrea Babišová, připraví se pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já jsem tady za Moravskoslezský kraj. Moravskoslezský kraj je krajem horníků, hutníků, slévačů a dalších těžkých povolání. Kdysi se dokonce Ostravě říkalo ocelové srdce Československa.

Nemůžu prostě přenést přes – když to řeknu – přes srdce váš pozměňovací návrh, pane poslanče Jakobe, prostřednictvím paní předsedající. Jedná se (o) přes 120 000 lidí, kteří pracují celý život v těžkém průmyslu a opravdu na tom zdravotně už nejsou nejlépe.

Za období vaší vlády, za ty tři roky, jste zrušili preventivní prohlídky. Zrušili jste vstupní prohlídky. Pan ministr zdravotnictví, který zde není přítomen, bychom se o tom tady mohli pobavit. Pro bezpečnost práce máme tady teďka pouze tisk 757, který budeme schvalovat v druhém čtení. Zatím nic jiného pro bezpečnost práce za tři roky jste neudělali a teďka po

dohodě, která tady je, s odboráři, s pracovními skupinami i s ministerstvem, což posvětil pan ministr sám návrhem v tomto zákonu, tak teďka tyto dohody všechny rušíme, 120 000 lidí ze skupiny číslo 3 škrtneme a děj se vůle boží.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Pan poslanec Lang je na řadě se svou faktickou poznámkou, poté pan poslanec Koteš. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní místopředsedkyně. Napřed obecně, „důchodová novela počítá s pokračováním zvyšování důchodového věku nad 65 let až do 67 pro třicátníky, zároveň je tam nižší počet nových penzí, minimální důchod je ve výši 20 procent průměrné mzdy, s dřívějším důchodem za práci v rizikovém prostředí, a jak ukazují průzkumy, vládě se o chystaných změnách nepodařilo příliš přesvědčit veřejnost.“ Opět opakuji: 84 procent lidí tomu nevěří.

Máme tady takový článek, já se nestydím tady přečíst, co nám píší lidé, kteří sledují tady tyto věci. Možná pro pana Jakoba, který by si to mohl poslechnout, a možná že mu to také přistálo v jeho schránce. Hlas lidu, vox populi, měli bychom se i tímto řídit. Říkám, opakuji opět: 84 procent české veřejnosti nevěří tomu, co tady předkládáte, nemají v to důvěru a mělo by to být taky pro nás nějaké nosné téma.

Ten jeden občan, který se tu i podepsal, říká: „Já vás všechny zdravím, zejména ty, kteří předkládají tento návrh. Měl bych pro vás pouze jednu jedinou prosbu. Prosím vás, už se do ničeho zásadního nepouštějte. Na co jste sáhli, to jste pos... dvě tečky ... li. Zatím jste jen pomohli movitější třídě a pomáháte i sobě, například růstem platů. A co my obyčejní lidé? Já musím chodit do dvou prací, abych uživil manželku a dvojčata. Díkybohu, že příští rok budou volby.“ Myslím, že toto vystihuje úplně vše. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Zatím s poslední faktickou poznámkou je na řadě pan poslanec Radek Koteš. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Koteš: Děkuji. Já bych dokončil ještě myšlenku z předchozí faktické poznámky. Jedná se o to, že v podstatě ty ženy, které šly do důchodu dříve, protože vychovaly nějaké děti, tak samozřejmě měly i vnoučata, a právě pokud tedy už jejich děti měly děti, tak mohly ty děti právě hlídat. Pak se tedy nemusely řešit různé dětské skupiny, nemusely se řešit různé školky a podobně a mělo to určitě i poměrně pozitivní vliv na ty děti, protože vždycky měly nějakou stopu výchovy právě od starší generace, a tím pádem to fungovalo tedy úplně jinak.

Ale já bych se rád vrátil k důchodové reformě. Víte, tady se poměrně značně kritizovala doba, která tedy byla od roku 1948 až do roku 1989, nicméně cesta, která se ušla v důchodovém zabezpečení, a počet různých typů dávek, které byly v důchodech, tak to byl neuvěřitelný, poměrně propracovaný – téměř bych řekl od roku 1924 –propracovaný systém, který reflektoval všechny věci, které se děly, ať už to byla náročná povolání, a právě to také reflektovalo i dobu, kterou byl schopen člověk odpracovat v nějakém takovém pracovním vytížení.

A vy to tady jedním pozměňovacím návrhem, který nemáte ani projednán v koalici, totálně smáznete. Já bych vám doporučil, běžte se někdy podívat do kamenolomu, jak to tam vypadá. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. To byla poslední faktická poznámka a nyní je s přednostním právem přihlášen pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Moc děkuji. Dobré už odpoledne. Já si dovolím reagovat, protože v těch faktických poznámkách se zdaleka nedá říct tolik věcí v souvislostech, proto jsem čekal od už minulého pátku, abych tenhle prostor dostal.

Možná na úvod ještě svého vystoupení řeknu s politováním, před asi dvaceti minutami nás tady jedna kolegyně z hnutí ANO školila, že tady nejsou poslanci koalice, kteří jsou za tím návrhem, kteří absolvovali opravdu dlouhé hodiny jednání, ale když teďka počítám v rychlosti, je tady asi 15 nebo 16 poslankyň a poslanců za hnutí ANO, tak možná je potřeba to také si vzít k srdci, když ta kritika zaznívá. Chápu... To znovu říkám, že jsem u této kritiky opatrný, protože sám také vím, že často člověk jednání Sněmovny může sledovat ze své kanceláře nebo případně tady z prostor předsálí a slyší to, co tady ten, kdo stojí u pultíku, zrovna říká.

Ted' si dovolím reagovat na to, co tady zaznívalo v předchozích vystoupeních. Bylo tady zmiňováno to, jak tato reforma reaguje na situaci s demografií. Hodně to tady akcentovali kolegové z SPD, ale i někteří kolegyně, kolegové z hnutí ANO. Tato reforma je naprosto průlomová v tom, že poprvé historicky – a teď tady děkuji i za poznámku, že před sto lety – 16. září 2024 (1924?) tady bylo projednávání... závěrečné projednávání prvního, ne nějakého, ale klíčového prvního zákona o sociálním zabezpečení, který byl nakonec ve finálním hlasování schválen 30. října 1924 a jeho účinnost rozeběhla od 1. července 1926, v době první republiky. Byl to průlomový zákon i ve světovém srovnání. Ano, Bismarck tady zavedl nějaké principy, ale ten zákon to opravdu aplikoval do systému, který v zásadě celých sto let přetrvává s principy, které tehdy byly těmi, kdo to tady přijímali a projednávali... Ta debata, kdy jsem se díval do historických pramenů, nebyla vůbec jednoduchá. Příprava toho zákona trvala zhruba tři roky z pohledu nějaké shody a následný rozjezd implementace byl necelé dva roky.

Ale teď zpátky do přítomnosti, nikdy v tom systému doposud nebyly prvky, které by opravdu systematicky oceňovaly zásluhu, čas, úsilí věnované výchově budoucí generace, péči o budoucí generaci i péči o blízkou osobu v domácnosti. To je v této důchodové reformě historicky poprvé. Poprvé to tam včleňujeme. Já se k tomu dostanu ještě v dalších, konkrétních detailech.

Ale zároveň chci říct, že nemohu souhlasit s tím, co tady říkal kolega Radim Fiala z SPD, že si lidé našetří na důchod. Od začátku ten systém je tak, že si nikdo nešetří třicet pět, čtyřicet, čtyřicet pět let a pak čerpá z našetřené částky. Od začátku je systém opravdu čistě průběžný. Ted' pracuji, peníze z mého odvodu okamžitě stát další měsíc přerozděluje na výplatu důchodu mých rodičů nebo prarodičů či v solidárním pojetí i na ostatní logicky osoby, třeba z pohledu invalidit, sirotčích důchodů nebo případně invalidních, které jsem tady zmínil. To znamená, neutvrzovat lidi v omylu, který také někdy slyším i mezi lidmi, že si na důchod našetřili. Nenašetřili, ale z jejich pracovních aktivit a z jejich období produktivního života se sleduje, jak dlouho jsme pracovali, kolik byly výdělky, jaké byly doby vyloučené, jaké byly

doby náhradní, a pak se z toho vypočítá důchod, ale zase na ně musí vydělat někdo další, kdo je v produktivním věku – v principu rodinném děti a vnoučata těch, kteří potom důchod pobírají. To jenom říkám proto, abychom se tady zase vrátili k podstatě, k principu systému a nevytvářeli dojem, že ten princip je jiný. Ne, na důchod si v průběžném systému nešetříme. Na důchod si můžeme střídat prostředky přes třetí pilíř, investiční produkty, jiné zabezpečení, nákup nemovitostí, pozemků, půdy a očekávaných budoucích výnosů, ať už z majetku, nebo z produktů investičních. To si myslím, že je důležité, aby tady zase zaznělo, abychom ty věci trošku dali zpátky na koleje.

Hodně tady zaznívala otázka rodinné politiky, rodičáku a těchto věcí, říkala to tady kolegyně Richterová. Musím říct, že mě mrzí přístup Pirátů, když v některých věcech opravdu poměrně rychle zapomněli na to, že byli součástí koaliční vlády tři roky – že to byly věci, které se dohodly kompromisně, všichni v koalici museli z něčeho ustoupit a přijmout nějaké společné řešení – že se na to zapomnělo.

Ale chci jenom podtrhnout to, že ani zabezpečení důchodců, seniorů, ani podpora rodičů není čistě jenom o tom, jaká je výše důchodů nebo jaká je výše rodičovského příspěvku. Vždycky je to soubor všech – ještě i dalších – nutných opatření pro to, aby se těmto skupinám mohlo dařit, aby mohly fungovat, aby se mohly rozvíjet a zvládat situaci. V případě seniorů je to nabídka sociálních, zdravotních služeb, je to nabídka jejich společenských aktivit. To jsou všechno další věci, které určují kvalitu života člověka v dané životní fázi, v daném věku. Stejně tak je to v případě nás rodičů, kdy samozřejmě výše rodičovského je důležitý faktor stejně jako další ekonomické nástroje, jako je výše jednotlivých podpor v rámci sociální podpory, kde mám přírůstek na dítě, kde mám případně porodné, kde mám další nástroje, které mně jako rodiči pomáhají třeba s úhradou nákladů na bydlení, na kroužky, na vybavení dítěte do školy. To jsou všechno další nástroje, kdy sociální systém pomáhá a podporuje rodiče v různých situacích.

Stejně tak to platí u rodičů a rodin v případě skloubení rodinného a pracovního života. Přece tam jsou důležité nástroje, jako jsou podporované částečné úvazky, které jsme zavedli, rozšiřování kapacit předškolních vzdělávacích zařízení, jako jsou dětské skupiny, sousedské dětské skupiny, které teď tady projednáváme ve Sněmovně taktéž. Umožnit prarodičům čerpat rodičák v mimořádných životních situacích. Mimochodem, dneska ten prarodič v pohodě hlídat může. Je to na individuální dohodě v rodině. To nejsou věci, které by byly zapovězeny. Myslím si, že ve většině normálních rodin se to také děje. Teď jenom chceme povýšit ještě to, aby explicitně, když se stane třeba mimořádná situace, že jeden z rodičů zemře nebo dlouhodobě onemocní, aby rodičák mohl prarodič čerpat třeba i ve spojení s tím, že má ochranu ve vztahu ke svému zaměstnavateli, to znamená, že ty věci upravíme v sociálním, zdravotním pojištění, v zákoníku práce – a na tom se teď pracuje a toto bude součástí úpravy revize dávkového systému. Pak jsou tady také ještě důležité nástroje, které souvisejí třeba s tím, co teď děláme, kdy rozšiřujeme například možnost čerpání rodičáku pro studentky – nemají pojištění, nemohou čerpat mateřskou – a umožníme v návrhu, který tady bude také předložen teď během měsíce, aby mohly čerpat rodičák ještě před narozením dítěte. Úpravu nařízení vlády, aby v platových stupních bylo zohlednění toho, že rodič byl na rodičovské déle než 6 let. To jsou další věci, které když seskládáme do toho balíčku věcí, které se dělají na podporu rodičů a rodin, tak je toho fakt hodně, které se podařilo udělat.

Děkuju tady zase korektně i opozičním partnerům za podporu návrhů, které už prošly, a často i za konstruktivní náměty v diskusi, kterou tady o tomto vedeme.

To jsem chtěl ještě dát do kontextu z pohledu dalších nástrojů, které podporují situaci rodin v České republice. Ještě možná připomenou třeba u bydlení. Když jsem ještě jako ministr životního prostředí, když jsem tam byl 4 a půl měsíce, upravoval programy Nové zelené úsporám, tak jsme se dohodli, že kromě NZÚ light, která cílí na zranitelné skupiny obyvatel, uděláme i produkt Oprav dům po babičce, kde bude právě explicitní, zesílená podpora

50 000 korun na nezaopatřené dítě pro rodiče-žadatele v tomto programu. To je celá sada opatření, která tady jdou na podporu rodičů, rodin.

Ještě připomenou samozřejmě daňové slevy. V tom jsme jako země poměrně unikátní. Celá řada zemí, jako je Rakousko, Polsko, se u nás dotazovaly na to, jak ten systém se vyvíjí a proč ho takto máme. To znamená, to není jenom o výši slevy na poplatníka, ale i o slevách na děti, o tom, že to je odstupňované podle počtu dětí, že to má progresi, že to s počtem dětí roste nahoru, že jsme před čtyřmi lety... Tenkrát za to... děkuju za podporu, protože to byl návrh od nás z opozice a tehdejší ministryně financí nakonec k tomu dala myslím neutrální stanovisko a prošlo to, že jsme odstopovali nesmyslný strop na daňový bonus na 62 000 korunách, tedy pro rodiny, které měly tři a více dětí a rodiče pracovali, tak je úplně nesmyslně trestal. Je celá řada fakt dobrých opatření, která je potřeba vnímat dohromady, a nebavit se čistě jenom o jednom opatření, jako je právě rodičák.

Když se potom podíváme na další debatu, která tady zaznívala, tak tady bylo hodně řečeno kolem toho, jaké máme výše důchodů lidí. Byly tady nějaké citace. Chci jenom zase říci, vždycky je potřeba se na výši důchodu dívat i tím, jak systém je nastaven. Ten systém doted' hodnotil, kolik člověk vydělává a jak dlouho pracuje. Když jsem si teď nechal vytáhnout od svých kolegů, kolegyně z MPSV typové příklady, které tady teďka řeknu, tak zkusme se nad nimi zamyslet a potom si říkat, proč třeba částky důchodů lidí jsou výrazně nižší. K tomu se za chvíli dostanu.

Kdybychom vycházeli teď z aktuálních čísel a dat, tak pokud bych měl stanoven vyměřovací základ ve výši minimální mzdy roku 2024, což je 18 900 korun, tak by můj důchod, kdybych takto byl na této úrovni celý život, tak by byl důchod ve výši 17 158 korun vyměřen. To znamená, minimální mzda 18 900, kdyby to bylo teď takto stanoveno – já vím, že ten příklad má určité samozřejmě nedokonalosti, ale jenom pro představu – to znamená, bylo by to 39,8 procenta vůči průměrné mzdě a 90,8 procenta vůči mému předchozímu hrubému příjmu. Kdybychom vzali osobní vyměřovací základ, který by byl z výše průměrné mzdy roku 2023, což je 43 120 korun, tak by byl z této částky důchod 21 631 korun, což je 50,2 procenta průměrné mzdy a 50,2 procenta logicky předchozího výdělku, samozřejmě v hrubém. Ale kdybychom vzali osobní vyměřovací základ z výše mediánové mzdy roku 2023, což je 39 518 korun, tak by důchod byl 20 999, což je 48,7 procenta průměrné mzdy a 53,1 procenta mzdy předchozí, obojí v hrubém.

Proč to říkám, ty příklady, a proč stojí za povšimnutí i ten příklad s minimální mzdou? Protože když se potom podíváme na nízké důchody, tak ty velmi nízké důchody, výrazně podprůměrné mají určité příčiny. Jednou z důležitých příčin je právě to, že systém donedávna – a do tohoto návrhu důchodové reformy – trestal především ženy za čas, který strávily výchovou dětí, a za čas, který stráví lidé péčí o osobu blízkou. To je velmi důležitá příčina, proč lidé mají nízké důchody. Obojí jsme – buďto výchovným částečně, a rodinným vyměřovacím základem plně – vyřešili, protože u těchto lidí tento čas, tato doba už nebude tím, že je to bude trestat, ale bude jim započítávaná hodnotou průměrné mzdy v daném roce, kdy tu činnost dělají, a odvodů z něj, anebo pokud poté či předtím vydělávali více, tak z částky, která je pro ně výhodnější. To je fakt strašně důležitá věc pro statisíce lidí v téhle zemi, která jim napraví a bude jim garantovat do budoucna férové důchody, takže nebudou potrestáni. Toto zmiňované podklady od pana Rusého, které tady byly citovány, naprosto opomíjí a nemá tam pan kolega Rusý započítávány parametry tak, jak byly upraveny pozměňovacím návrhem, který tady máme řádně načen v systému. To znamená, že se vyměří výchovné, vyměří se rodinný vyměřovací základ a bere se hodnota, která je pro toho člověka lepší a vyšší. Potom je často situace, kdy člověk důchod má nízký proto, že v životě třeba byla kombinace, kdy fungoval jako OSVČ... jako zaměstnanec, jako OSVČ nebo v některých případech plně pouze OSVČ, ale platil si minimální odvod, ale to ten člověk v zásadě dopředu věděl. Odvádím-li minimální odvod, tak asi nemohu čekat, že budu mít průměrný důchod. Do určité míry toto napravujeme úpravou, kterou jsme udělali v konsolidačním balíčku, kdy ve

třech letech po sobě se postupně hranice minimálního odvodu zvyšuje, aby odpovídala hranici zhruba odvodů z minimální mzdy. Mně to přijde logické a férové.

Když jsem se ptal svých kolegů, našich předchůdců tady ve Sněmovně, jak tehdy stanovovali po roce 1989 nastavení odvodů u živnostníků, tak řekli: Ano, tenkrát byla politická dohoda, že jsme věděli vědomě, že živnostníky v odvodovém a daňovém zatížení chceme zvýhodnit, aby živnostenský stav se po komunistické totalitě rehabilitoval, aby lidé se nebáli začít podnikat, aby byli podpořeni ze strany státu. Také i tehdy se řeklo, že zhruba po deseti letech by se ten stav měl postupně začít upravovat, ale to se vlastně za těch třicet let nikdy nestalo. Myslím, že každý vnímáme, kdo jsme aspoň trochu soudní, že je tady velký rozdíl v odvodové zátěži, následně i v sociální ochraně v mnoha situacích. To říkám jako člověk, který začal na vysoké škole fungovat jako OSVČ, jedenáct let tu práci dělal jako OSVČ, a vím, jaké jsou složitosti a rozdíly mezi tím, jestli jsem zaměstnanec, protože jsem byl také zaměstnanec, než jsem šel do politiky, osm let, a tím, když jste živnostník, který je zodpovědný plně sám za sebe, nese veškerá rizika sám za sebe, na sobě nebo na své rodině. Ale na druhou stranu, ty rozdíly tady byly poměrně výrazné a my jsme tou úpravou, kterou jsme v loňském roce přijali, udělali krok, který... ne, že to srovnává – nesrovnává to – ale postupně to alespoň částečně dorovná, a zároveň jsme také řekli, že když toto děláme, tak jsme rozšířili – a to tady také jsme schvalovali a projednávali – i ty sociální benefity zase pro živnostníka, který si třeba platí některé typy odvodů, aby měl nárok na některé formy podpory, na které doposud třeba neměl. Takže to je třeba tato část, kterou jsem chtěl zmínit. Když mluvíme o výších důchodů lidí, tak se, prosím pěkně, zkusme vždycky zamyslet se nad tím, kde je příčina, proč ten člověk má tak nízký důchod. Nejčastěji byla příčina opravdu v těch dvou prvních argumentech, které jsem uváděli, že lidé vychovávali děti, ženy dlouho byly s nimi doma, anebo pečovali o osobu blízkou, a pak jsou to důvody další.

Pak tady často ještě zazníval argument o tom, že systém náš není solidární nebo sociální a že pak nám ti, kteří pobírají důchod, končí na sociální podpoře, státní sociální podpoře, nebo dokonce hmotné nouzi. Já k tomu chci zase, protože mám rád, když máme jasno ve faktech, tak bych k tomu chtěl doplnit, jak ta fakta jsou. Když se podíváme u příspěvku na bydlení, tak tam ze všech těch, kteří o něj žádají, je 20 procent žadatelů z řad příjemců, kteří jsou už těmi, kteří pobírají důchod, a když se podíváme na situaci v případě hmotné nouze, tak tam situace je ještě výrazně jiná, tam je 9 procent žadatelů v hmotné nouzi ze strany seniorů. To znamená, není to tak, jak se to tady možná jevílo v debatě, že v té státní sociální podpoře nebo v hmotné nouzi jsou ve výrazném podílu nebo většinově zastoupeni žadatelé z řad seniorů. Není to pravda, tak jsem zase chtěl k tomu jenom doplnit nějaká čísla, ať v těch věcech máme jasno.

Pak tady byla debata kolem náročných profesí. Musím říct, že nemám teď už odborně rád slovo profese, ale pozice, protože se nelze nikdy bavit plošně o nějaké skupině, abychom třeba řekli: Všechny zdravotní sestřičky by spadaly do náročných profesí nebo všichni lakýrníci by tam spadali. Vždycky záleží na konkrétním pracovišti, na podmínkách na pracovišti, na technologii na pracovišti. Máme dneska obrovský posun v tom, že některé konkrétní pozice se za dvacet let proměnily tak, že člověk už třeba s nebezpečnou látkou nepřichází vůbec do kontaktu, ale je operátorem nějaké linky, stojí v bezpečném prostředí, nepřichází do kontaktu s chemickou látkou, aerosolem a podobně – a to je potřeba vnímat. To znamená, my jsme tady definovali návrh, který říkal podle legislativy, kterou má v zásadě v kompetenci Ministerstvo zdravotnictví, a podle toho, jak si konkrétní zaměstnavatel na základě této legislativy s konkrétní hygienou vyhodnotí klasifikaci té pozice, tak pak ji zařazuje do kategorie čtvrté nebo třetí k tomu konkrétnímu riziku nebo k těm konkrétním rizikům v množném čísle. Z toho má nějaké povinnosti, lékařské prohlídky častější, ochranné pomůcky a tak dále. My tady v tom návrhu neřešíme... abychom řekli: Všichni tito lidé v těchto desítkách či statisících čísel jsou automaticky, paušálně včleněni do systému náročné pozice s těmito a s těmito nároky. Je to, vždycky to začíná od toho, že daná konkrétní firma na základě konkrétní technologie, s konkrétními dopady řeší to, zdali toho člověka tam

klasifikuje, zařadí, nebo ne, a toto je samozřejmě pod dohledem jednotlivých hygienických služeb.

My jsme ten návrh... ano, my jsme ho připravili, ale na druhou stranu vznikla tady diskuse s dohodou, která byla prezentovaná minulý týden v úterý, takže ty poznámky, které tady zaznívají, že potřebujeme nějaký čas a podobně, nejsou relevantní, protože předsedové poslaneckých klubů koaličních stran prezentovali minulý týden dohodu s tím, že platí to, že v náročných pozicích zůstanou dneska ti, kteří už tam byli přijati, to znamená zdravotníci záchranáři, hasiči, podnikoví hasiči, že tam zůstane celá kategorie čtvrtého rizika a že ta čtyři rizika, která byla v třetí kategorii, budou řešena v rámci povinností zaměstnavatelů, přispět do třetího průběžného pilíře na individuální účty těchto osob. To znamená, základní filozofie je v tom, že ty lidi chceme více ocenit za jejich náročnou práci a samozřejmě jim také umožnit i možnost odejít případně do toho důchodu dříve – ta ale v tomhle principu zůstane zachována, protože jestliže si dokáží ve třetím pilíři vytvořit větší finanční objem, který by tímto měl být zabezpečen, tak zákon už dnes počítá s možností předdůchodu. Výhoda tohoto řešení je i třeba v tom, že člověk, případně jeho rodina a jeho nejbližší, s těmito prostředky mohl nakládat plně z hlediska třeba dědického řízení a podobně, ale když máte peníze v průběžném pilíři, tak jsou maximálně určeny pro vás, do určité míry, drobně ještě při výpočtu vdoveckého a vdovského důchodu, ale nemáte individuálně možnost využít je potom na základě nějakého svého osobního rozhodnutí, když do důchodu odcházíte. To je potřeba si také férově říci.

Ještě jeden argument také chci uvést na pravou míru. Vyšší odvod pojistného, který tady je navrhován a už je aplikován dneska u zdravotnických záchranářů i u hasičů, nevytváří systém vyrovnaný. Vyšší odvod pojistného to bude kryt jenom z jedné třetiny – jenom z jedné třetiny – ze dvou třetin se na důchod těchto lidí musí složit všichni ostatní, kteří do důchodu přispívají, to je potřeba tady férově takhle přiznat a říci, proto odmítám to, co tady někde zaznělo, že tady někoho házíme přes palubu. Neházíme přes palubu. Já jsem za sebe řekl, že pro mě je důležité, aby buď fungoval jeden model – a to znamená, buď to to bude tedy v systému průběžného pilíře pro tyto lidi – anebo ať je to v systému třetího pilíře penzijního připojištění, to je varianta, na které se předsedové klubů dohodli minulý týden. To znamená, pro lidi tady bude nástroj, který bude pro ně funkční, bude zabezpečovat možnost odejít dříve do důchodu i to, aby důchod byl také ve vyšší finanční výši. Tolik jsem chtěl ještě uvést tyto věci, které tady zaznívaly. Já vám děkuju moc za pozornost a budu se těšit na další debatu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Vaše vystoupení vyvolalo zatím jednu faktickou poznámku, k té se přihlásil pan poslanec Jiří Mašek. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji, paní předsedající. Pane ministře, děkuji za vysvětlení. Já bych tady k tomu chtěl jenom dodat, jak jste říkal, že u záchranářů se na tom spolupodílejí i ostatní lidé, nejenom zaměstnavatelé, je to pravda, první rok tam naskočí 2 procenta, každý další, následující rok 1 procento spoluúčasti, v uvozovkách, zaměstnavatelů, ale tady bych chtěl k tomu zdůraznit, že se jednalo po domluvě o určité napravení křivdy u záchranářů vůči ostatním hlavním složkám integrovaného záchranného systému, které dostávají nebo jejich členové dostávají výsluhy, a ty výsluhy samozřejmě také platíme my všichni a policie na to nic zvýšeného neodvádí nebo Vězeňská služba a další zaměstnavatelé. Tak to je jedna poznámka.

Ta druhá, úmysl byl určitě dobrý, já jsem ho akceptoval. Třetí, čtvrtá kategorie – souhlas. To, že se k tomu vyjadřují hygienici – souhlas. Také na základě šetření hygieny – já jsem se toho kdysi účastnil – se zařazují do příslušné kategorie jednotlivé profese. Není úplně

pravda, že by všichni pracovníci dneska vypadli z rizika proto, že pracují z nějakého velínu, nepřichází s aerosoly nebo namáhavou prací, přetěžováním končetin, zad a podobně do kontaktu.

To zdaleka pravda není, a kdyby tomu tak bylo, pane ministře, tak by potom nebyly ty profese zařazeny do rizikových kategorií. Namyšlené to bylo dobře, určitě s tím byl souhlas těch, kteří tomu rozumí, ale vy jste se nechal politicky přesvědčit. Je to proti zájmům těch pracovníků, do 67 let opravdu nejsou schopni ve třetí a čtvrté kategorii pracovat, to je jednoznačné a čas to ukáže. Bavíme se o něčem, k čemu se budeme muset určitě vrátit. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Další faktická je přihláška paní poslankyně Lenky Knechtové. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Já bych chtěla panu ministrovi poděkovat za vysvětlení. Jenom bych chtěla zareagovat na dvě věci. Co se týká příspěvku na bydlení, tak tam si nejsem úplně jistá, jestli data, o která se opíráme, jsou opravdu vůči tomu terénu férová, protože spousta seniorů třeba bydlí u nás v rámci domů s pečovatelskou službou a tak dál, a tihle lidé opravdu mají zvýhodnění zase třeba ze strany obcí. To znamená, že čísla lidí, kteří opravdu by na bydlení neměli, potřebovali by podporu, jsou podle mě v terénu daleko větší.

Druhá věc, my se tady vždycky chválíme za prorodinná opatření, nebo vždycky si tady vyjmenujeme, co pro rodiny všechno děláme, ale chci upozornit na to, že náhled v terénu, ať už ze strany lidí, kteří budou odcházet do důchodu, tak ze strany mladých rodičů nebo lidí, kteří se chystají na mateřskou a rodičovskou dovolenou, je vždycky ambicióznější, protože lidé chtějí ještě vedle téhle své role žít a ta, řeknu, potřeba žít vyžaduje taky nějaké finanční prostředky. To znamená, my jsme za tři roky díky inflaci a zdražování energií, potravin, prostě všech základních životních potřeb se dostali do situace, kdy se lidem zdražil běžný život, a proto se vytváří takový tlak na další požadavky a další finance. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. To byla poslední faktická poznámka prozatím. Nyní se vrátíme k řádně přihlášeným. Vystoupí pan poslanec Radek Rozvoral, poté pan poslanec Koten.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, ve svém vystoupení bych se rád vyjádřil k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění. Tuto novelu zákona o důchodovém pojištění, kterou vládní strany všude prezentují jako takzvanou velkou důchodovou reformu, se jim podařilo protlačit na sílu až do třetího čtení. Nyní tento proces absolvujeme a jeho výsledkem bude, že v důsledku většiny v Poslanecké sněmovně si vládní koaliční poslanci novelu nejspíše odhlasují, jelikož už si odhlasovali pevné hlasování na pátek ve 12 hodin.

Na začátek vyjádřím názor poslaneckého klubu hnutí SPD, který je neměnný a již zde zazněl při projednávání jak v prvním, tak i ve druhém čtení. Souhlasíme s tím, že je načase po dlouhých letech nečinnosti reformovat nastavený důchodový systém, pomocí kterého je

poskytována více jak 3 milionům příjemců penze. Projednávaná novela tak, jak je navrhována, ale žádnou reformu systému výplaty penzí nepřináší. Navrhovaná novela přináší pouze úpravu parametrických hodnot, které ve finále oproti současnému stavu jsou vůči budoucím příjemcům důchodů nastaveny tak, že výše budoucích důchodů bude nižší, a ještě k tomu budou muset odpracovat více let. Bude se i prodlužovat odchod věku do důchodu nad 65 let. Zároveň ale musím pokračovat, že v hnutí SPD takto zpracovanou vládní novelu upravující důchodové pojištění v žádném případě nepodpoříme, neboť k ní máme celou řadu výhrad, kdy ty hlavní následně uvedu. Určitě většina z nich zde již od mých předřečníků z opozice zazněla, ale určitě není na škodu je znovu připomenout.

Zcela zásadní je z našeho pohledu tvrzení současné vlády, že tento zde projednávaný materiál představuje velkou důchodovou reformu, na které bylo odpracováno dle vlády mnoho hodin. Poslanci koaličních stran při zpracování novely byli vedeni pouze myšlenkou, že v rámci kampaně před důležitými volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v příštím roce budou hlásat, že se jim jako jediným podařilo reformovat důchodový systém tak, aby byla zajištěna výplata budoucích důchodů i pro současné mladé občany. V rámci kampaně budou apelovat převážně na mladé voliče, že z důvodu přijetí této novely bude zajištěna výplata penzí i pro ně, až půjdou do důchodu. To ale považujeme za zcela mylné, neboť stát musí vždy a za každé situace zajistit dostatečné finanční zdroje na výplatu penzí. Navíc výhledově musí počítat i s tím, že bude příjemců penzí stále více a i výše důchodů bude muset být každoročně navyšována, a to nejen s ohledem na inflaci.

Ještě jednou zdůrazním, dobře řízený stát vždy zajistí dostatek financí pro své seniory, a to v takové výši, aby jim to vystačilo na zajištění jejich životních nákladů a nebyla výrazně omezována kvalita jejich života. Dobří manažeři si s otázkou financování důchodového systému musí poradit, což znamená, že ve státním rozpočtu budou vždy mít finanční zdroje na zajištění jeho průběžného financování. Naši senioři, kteří budovali tuto republiku, si to zajisté zaslouží. Připravit o finance nejzranitelnější skupinu osob je to nejsnadnější řešení, ale zároveň to nejméně profesionální.

Jestliže to současní vládní poslanci dopustí tím, že tuto projednávanou novelu uvedou v platnost, tak zároveň potvrdí, co naše hnutí SPD tvrdí od samého nástupu vládní dnes už čtyřkoalice k moci. Tato vláda je silně asociální a tvrdě jde proti zájmu všech našich slušných a pracujících občanů, včetně mladých rodin s dětmi, seniorů a zdravotně postižených občanů. To za svého tříletého vládnutí několikrát svými opatřeními potvrdila, a kdybych zde měl všechna vyjmenovat, tak by se mé vystoupení podstatně protáhlo.

Nás, hnutí SPD, jenom zaráží, že většina médií toto občanům pravdivě nesdělují a některá dělají spíše pravý opak. Zde musím připomenout zpravodajské pořady vysílané Českou televizí, které jsou manipulativně směřovány k podpoře současné Fialovy vlády a s tím ruku v ruce Evropské unie. Toho všeho jsou si vládní strany moc dobře vědomy, a proto se narychlo snaží za využití své převahy zde ve Sněmovně dokončit z jejich pohledu i takzvanou velkou mediální novelu. Zde si dovolím položit otázku, na kterou si umí odpovědět každý z vás: Komu to prospěje a kdo naopak na to doplatí? Já si dovolím odpovědět na druhou část otázky. Doplatí na to opět naši slušní občané tím, že se navýší výše koncesionářských poplatků, kterou budou muset platit. Mnohem závažnější je však pro ně ohrožení demokracie, neboť nedostávají zcela objektivní zprávy a informace. Jak jsem uvedl, jde o informace o tom, co dělá současná vláda pro blaho našich občanů a jak v uvozovkách skvěle pracuje celá Evropská unie – pouze minimum zpráv o tom, že EU zcela dlouhodobě likviduje český průmysl opatřeními vyplývajících z Green Dealu a nezvládá nelegální migraci do zemí Evropské unie.

Ale zpět k novele zákona o důchodové reformě. Vláda chce aktuálně v novele zakotvit návrh ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky, který nově navrhuje prodloužení věku odchodu do starobního důchodu nad 65 let, vždy o jeden měsíc pro každý populační ročník,

počínaje lidmi s rokem narození 1966. My v SPD vidíme konečný věk odchodu do starobního důchodu nejpozději v 65 letech a ani o den déle.

Součástí této vládní reformy má být i nový výpočet penzí pro budoucí důchodce, který pro ně bude méně výhodný. Vláda to argumentuje tím, aby nové důchody nerostly rychleji než průměrná mzda, a navrhuje úpravu parametrů spočívající jednak v postupném snižování zápočtu příjmů a v postupném snižování procenta zápočtu výpočtového základu. K těmto změnám má docházet postupně v průběhu let 2026 až 2035 a docílit zpomalení růstu nových důchodů v řádu stokorun ročně. S tím rozhodně nesouhlasíme a považujeme (požadujeme?) zachování původních parametrů. Též argumentace vlády, že důchody jsou nyní nejvyšší v procentuálním porovnání k průměrnému platu zaměstnanců, je zavádějící, neboť musíme brát v úvahu, že platy se zaměstnancům více jak dva roky nezvedaly, což je také velká ostuda Fialovy vlády.

Najít finance na udržitelný sociální systém je prioritní povinností vlády, která by měla přehodnotit svá rozhodnutí ohledně – dle našeho hnutí – nepotřebných výdajů a najít možnosti, jak naopak do státní kasy další peníze získat. Naše hnutí SPD současně vládě předložilo celou řadu návrhů, jak finance do státní pokladny získat, ale ta to systematicky ignoruje. Projednávaný vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění tedy z našeho pohledu neobsahuje to zásadní, což je zajištění nových příjmů do důchodového systému, a to bez zvyšování daní a sociálního pojištění. Zcela chybí možné formy a způsoby nastavení systémové prorodinné politiky a podpory porodnosti. Zde je možné se opět inspirovat naším plánem podpory mladých rodin, který rodinám starajícím se o děti zajišťuje celou řadu daňových úlev a výhodných půjček.

V rámci projednávání této novely předložili zástupci hnutí SPD ministru práce a sociálních věcí Marianu Jurečkovi naše návrhy k této novele. Jsme velice rádi, že některé byly kladně přijaty. My jsme přesvědčeni, že by se na realizaci důchodové reformy měli podílet zástupci všech politických subjektů zastoupených ve Sněmovně, a to včetně opozice. V našich řadách máme erudované odborníky, kteří mají co nabídnout v rámci zkvalitnění celého systému sociálních dávek. Jak jsem již uvedl, některé naše návrhy byly již akceptovány, podařilo se prosadit náš návrh na odpuštění důchodových odvodů pracujícím důchodcům a mírnější krácení předčasné penze lidem, kteří odpracovali 45 let. Mimo konkrétní návrhy vztahující se ke změně důchodového systému jsme navrhli i možné úspory ve státních výdajích, ale na to vládní poslanci neslyší.

Jak jsem již uvedl, v rámci zajištění důstojné výše penze budoucím důchodcům navrhujeme, že se musí významně podpořit porodnost v pracujících rodinách. Je to vedeno s cílem, aby naše země měla v budoucnu dostatečný počet aktivních plátců důchodového pojištění, kteří v našem průběžném důchodovém systému ufinancují důstojné důchody svých rodičů a prarodičů. Vše máme v hnutí SPD formou návrhu zpracované v rámci projektu Rodina na prvním místě. Tím by se přispělo ke stabilizaci důchodového systému i v budoucnu.

Předkládáme podněty, že lze potřebné peníze sehnat i v krátkodobém horizontu, během krátké doby lze získat do důchodového systému přibližně 100 miliard korun například tím, že se změní systém zaměstnávání lidí v exekucích tak, aby nebyli v šedé ekonomice. Nutné je nastavit účinné kontrolní nástroje, aby se zabránilo daňovým únikům. Jak vidíte, možnosti řešení zde jsou, ale musí být i vůle pro jejich realizaci, a to napříč celým politickým spektrem.

Bylo by neefektivní přijmout novelu zákona o důchodovém pojištění bez podpory všech politických subjektů zastoupených ve Sněmovně a po proběhlých parlamentních volbách ji celou zrušit. Závěrem tedy zopakují, že takto navrhovanou novelu zákona o důchodovém pojištění poslanci za hnutí SPD nepodpoří a v rámci dalšího projednávání se budeme snažit prosadit alespoň naše pozměňovací návrhy, neboť jsme si vědomi, že vládní poslanci se

budou snažit všemi prostředky a hlavně na základě své převahy v Poslanecké sněmovně tuto novelu co nejrychleji přijmout. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je na řadě pan poslanec Radek Koteň. Není přítomen. Nyní je na řadě paní poslankyně Andrea Babišová, připraví se pan poslanec Lubomír Wenzl. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Během dnešního dne se nám tady rozjela docela prudká debata.

Děkuji panu ministrovi za to, že vystoupil, že vysvětlil některé dopady a procesy, které postupně vznikají v této novele.

Jsem členkou výboru pro sociální politiku, takže u této novely jsme vlastně od samého počátku s mými kolegy a samozřejmě tak, jak už tady bylo několikrát řečeno, novela doznala poměrně hodně zásadních změn a především těmi pozměňovacími návrhy, které přišly napříč politickým spektrem, ať zprava, či zleva. Do dnešního dne nám přišly... Těch pozměňovacích návrhů je třiatřicet. O některých z nich jsme se tady už poměrně hodně dopodrobna bavili a samozřejmě to jsou ty pozměňovací návrhy, které ukazují ručičku vah, kdy se potom jednotliví poslanci nebo politické strany rozhodují, zda je podpořit, nepodpořit, zda se prolínají s jejich politickým programem, s jejich prohlášeními.

My, co se týče jednání výboru pro sociální politiku, jsme zažili poměrně s mými kolegy hodně veletočů s tím, jakým způsobem nám byla prezentována úplně původní verze této novely, kdy – jak už říkal můj kolega Aleš Juchelka – ten původní návrh opravdu byl tak vyprecizovaný a tak udělaný, že jsme předpokládali, že tam nemůžeme najít žádnou chybu, a že tedy pokud by to mělo mít nějakou relevanci, nějakou váhu a hlavně správný dopad, na který všichni spoléhají, co se týče koalice, že tam k tomu ani nebude co přidávat. Myslím si, že i kolegové po prostudování a po projednání v prvním čtení tady na plénu jsme si byli vědomi všichni toho, že bohužel není tak vyprecizovaný, není tak perfektní, jak se zdál, a že opravdu je třeba dojít nějakými pozměňovacími návrhy k nějakým jiným návrhům nebo úpravě původních návrhů.

Dneska těch pozměňovacích návrhů máme třiatřicet, byly předloženy jak jednotlivci, tak skupinami poslanců a vlastně nám pokrývají řadu oblastí od důchodového věku přes náročné profese až po otázky předčasného důchodu a valorizace. Já bych ráda vypíchla nebo předestřela klíčové body těchto návrhů a zaměřila se na to, jaký dopad na občany naší země budou mít.

Úplně zásadní pro nás, pro hnutí ANO nebo pro opoziční strany, je důchodový věk. Je to otázka, kterou tady řešíme vlastně celá tři čtení. Zůstává vlastně jedním z nejkontroverznějších témat. Vládní návrh tedy počítal se zvýšením důchodového věku nad hranici 65 let, přičemž růst měl probíhat o jeden nebo má probíhat o jeden měsíc za rok pro lidi narozené od roku 1966. Důchodový věk by se tak měl zastavit až na hranici 67 let pro generaci narozenou v roce 1989 a později. Tento návrh podpořil... Je to vlastně... Ten pozměňovací návrh tedy přišel od koaličních stran, sociální výbor při projednávání většinově oproti opozičním stranám ho podpořil. Cílem samozřejmě (je, že) se zajišťuje stabilizace důchodového systému, který se potýká s rostoucím zatížením kvůli stárnoucí populaci. Opoziční hnutí ANO takové zvýšení ovšem odmítá a navrhuje ponechat důchodový věk na stávající hranici 65 let. Je důležité, abychom si všichni uvědomili, že naší povinností je zajistit spravedlivý systém, který bude respektovat jak demografické výzvy, tak i potřeby našich občanů, takže tady máme kříž, kdy koaliční (subjekty?) se tedy ze 70 let nakonec rozhodla

(rozhodly?) dát pozměňovací návrh s tím, že se zastropuje věk 67, opoziční hnutí, ať už je to ANO i SPD, zůstáváme stále a navrhujeme ponechat důchodový věk na stávající hranici 65 let.

Tolik diskutované náročné profese, je to další důležitý bod, dřívější odchod do důchodu pro občany pracující v náročných profesích. Bavíme se o tom tady dneska od rána. Podle původního návrhu mají tito lidé možnost odcházet do důchodu až o 5 let dříve bez finančního krácení. Tato výhoda je v současnosti zajištěna pro záchranáře a podnikové hasiče. Nově měla být rozšířena na zaměstnance, jejichž práce vážně poškozuje zdraví, tedy hlavně na zaměstnance ve čtvrté a částečně i v třetí kategorii. Bavme se o tom, že ve čtvrté kategorii se to vztahuje (na) cirká 12 000 osob, v třetí kategorii by to mělo být přes 120 000 osob.

Vládní poslanci Jan Jakob a Marek Benda však přišli s pozměňovací návrhem, aby tato výhoda platila pouze pro čtvrtou kategorii, čímž by došlo k výraznému omezení okruhu osob, které na tuto výhodu dosáhnou. Dneska se o tom také tady bavíme již od rána, od začátku tohoto projednávání. Je to tím, že tato dohoda a ta třetí kategorie byla vlastně dopředu prodiskutována s odborovými organizacemi, se zaměstnaneckými svazy, ministerstvo k tomu dalo nějaké své stanovisko a výsledná třetí kategorie byl konsenzus všech a takhle to mělo projít.

Přišel pozměňovací návrh, který přišel na konci projednávání druhého čtení bez jakéhokoliv vysvětlení obou těchto poslanců, a my se všichni jako poslanci opozice domníváme, že za tím jsou opravdu jenom finanční nároky, které by tento návrh pro rozpočet znamenal.

Návrh ministra Jurečky a dalších vládních poslanců dále počítá s tím, že pokud někdo získá dřívější odchod do důchodu za náročnou práci a bude v ní pokračovat, výplata důchodu se mu pozastaví až do dosažení řádného důchodového věku. Tímto je zajištěno, aby dřívější odchod do důchodu nebyl zneužíván k financování práce v rizikovém prostředí. S tímto návrhem jako opozice souhlasíme. Bohužel v minulém volebním období jsme přijali toto opatření v dobré víře v to, že opravdu umožníme dneska občanům, kteří pracují v rizikovém povolání, dřívější odchod do důchodu. Bohužel máme dneska praxi takovou, že tito lidé odcházejí do dřívějšího důchodu a poté pracují na stejném rizikovém pracovišti, samozřejmě na dohodu, takže s tímhle návrhem ministerstva souhlasíme.

Další pozměňovací návrhy se samozřejmě týkají předčasných důchodů. Poslanci za hnutí ANO navrhuje návrat možností odchodu do předčasného důchodu od 60 let tak, jak tomu bylo před loňským zpřísněním. ANO – a můžu říci, že i SPD – dále navrhuje zrušit omezení valorizace pro předčasné důchody, které zvyšuje jen základní výměru do dosažení řádného důchodového věku. Tyto změny by nám měly zajistit rovné podmínky pro všechny občany.

Dalším sporným bodem této důchodové reformy je výchovné. Původní návrh reformy předpokládá postupné snižování výchovného za první dvě děti až na nulu, přičemž zachováno mělo být pouze pro rodiny se třemi či více dětmi. Zároveň se má zavádět rodičovský vyměřovací základ, který hodnotí péči o děti ve výši průměrné mzdy. Tady došlo také k přehodnocení a došlo k návrhu koaličních poslanců v čele s panem poslancem Vítem Kaňkovským, prostřednictvím paní předsedající, kteří na jednání... kteří podali pozměňovací návrhy, které už byly projednány i na sociálním výboru, aby došlo ke srovnání a dorovnání výchovného na 500 korun, pokud by výpočet s rodičovským základem vycházel pro danou osobu méně výhodně. Tímto způsobem by byla zajištěna spravedlivá kompenzace péče o děti, čímž by rodiče nebyli finančně znevýhodněni. Při tomto hlasování jako opozice, opoziční poslanci, jsme tento pozměňovací návrh podpořili.

Valorizace důchodů – pokud jde o valorizaci důchodů, hnutí ANO požaduje návrat k původnímu tempu růstu důchodů, které bylo zpomaleno v roce 2023. Konkrétně navrhujeme, aby se při valorizaci zohlednil růst reálných mezd z poloviny, nikoliv jen z třetiny, jak je tomu nyní. Také navrhujeme, aby důchodci narození před rokem 1955 měli

nárok na bezplatné papírové valorizační oznámení, zatímco reforma počítá se zpoplatněním těchto oznámení pro všechny. Další komplexní návrh požaduje návrat k původní podobě řádných i mimořádných valorizací, kdy by se například u inflace porovnávala hodnota u důchodcovských a běžných domácností, přičemž pro výpočet by se využila vyšší hodnota. Návrh také počítá s opětovným zavedením mimořádné valorizace při inflaci nad 5 procent, která by zvýšila procentní výměru o celou míru inflace.

Dalším bodem je odložený důchod a tempo růstu. Reforma zahrnuje zmírnění podmínek pro odložený starobní důchod, kdy nyní musí občané splnit 35 let důchodového pojištění, nově by měli mít možnost odložit důchod o pouhé dva roky s podmínkou 20 nebo 15 let pojištění bez započítání náhradních dob. Ráda bych dodala, že současné návrhy zpomalení tempa růstu důchodů, které snižují význam důchodového pojištění a výdělku, jsou také kontroverzní, hnutí ANO proto předpokládá vlastní návrhy na zachování původního výpočtu, aby se růst důchodů nezpomaloval.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, to, že důchodová reforma zasluhuje změny a celý systém je třeba nějakým způsobem aktualizovat, je evidentní a je zcela jasné jak koaličním, tak opozičním poslancům, i všem politickým stranám napříč politickým spektrem. Pouze chci říci, že už tady dneska zaznělo, že co jsme dělali my před dvěma, třemi lety, kdy vládlo politické hnutí ANO, že jsme důchodovou reformu nezačali, nic nenavrhli, respektive nic neudělali, musím říct, že to není pravda. Všichni ví, že na Ministerstvu práce a sociálních věcí byla vytvořena skupina, začalo se jednat a začaly přicházet návrhy, jakým způsobem by se tato situace měla řešit. Nechci tady nic skrývat, ovšem když poslední dva roky před ukončením svého volebního mandátu řešíte covid, covidovou situaci, tak už opravdu na nic jiného v té době nezbyl čas, tím pádem se nezříkáme žádných politických ambicí nebo příležitostí nebo možností, že zcela jistě tato reforma – nebo respektive důchodová reforma – zasluhuje aktualizaci a my se budeme snažit, abychom přišli se svým pořádným návrhem pro naše občany. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní je přihlášen pan poslanec Lubomír Wenzl, poté paní poslankyně Iveta Štefanová. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. Vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, vážení občané naší země, i já bych se chtěl v krátkosti vyjádřit v rámci třetího čtení sněmovního tisku 696, novely zákona o důchodovém pojištění. Mrzí mne, že tak, jak už jsme si víceméně na to zvykli, že přítomnost koaličních poslanců je tady prakticky nulová, dneska to je opět pár lidí. Mají v tom jasno, mají v tom jasno. Byla tedy ráno taky debata o tom, že nedáváme žádné návrhy, diskuse neběží – s kým diskutovat, když tady nemáme protějšky, že? Ale vrátím se k tomu, co bych chtěl říci.

Skutečnosti, které nechci, aby zapadly, si dovolím znovu zopakovat, uvedl jsem je už tady v rámci druhého čtení, cituji: „Realizujeme a do konce roku 2023 předložíme skutečnou důchodovou reformu s cílem nastavení stabilního systému férových důchodů. Připravíme návrh důchodové reformy, který se bude skládat ze dvou hlavních složek a třetí, dobrovolné. Základní složka se zvýší a bude reflektovat požadavky na důstojnost života ve stáří a finanční možnosti státu. Zásluhová složka bude vycházet z odvodů do pojistného systému a počtu vychovaných dětí. Zkrátíme dobu potřebnou pro dosažení nároku na důchod. Umožníme dřívější odchody do důchodu zaměstnancům v náročných profesích“ – nebo dnes tedy, jak bylo řečeno, na pozicích – a mohl bych tak pokračovat dále. Tato citace vychází z podkapitoly

Důchodový systém, kapitoly Sociální a rodinná politika a zdrojem je upravené a schválené vládou Petra Fialy – 1. března 2023 – Programové prohlášení vlády České republiky.

Ptám se znovu: Co tedy z tohoto prohlášení, prohlášení vlády, platí dnes, 6. listopadu 2024? V případě přijetí této novely se prodlouží věk odchodu do důchodu a věk odchodu do důchodu se prodlouží na základě delšího věku dožití naší populace. Ano, je pravda, že věk dožití se prodlužuje, ale zásadním faktorem jsou současné možnosti naší, dosud kvalitní zdravotní péče pro občany. Naše populace se totiž nedožívá vyššího věku zcela zdravá. Po 60. roce života velké procento lidí trpí chronickými nemocemi, především nemocemi civilizačními – hypertenzí, cukrovkou, ischemickou chorobou srdeční a tak dále. Berou chronicky léky, docházejí na pravidelné lékařské kontroly a jsou častěji v pracovní neschopnosti, je nutná jejich častější hospitalizace v důsledku nemocí. Z toho vyplývá, že nemohou podávat ten samý výkon ve stejné kvalitě, který je srovnatelný s mladší, zdravou populací.

Prodloužení potřebné doby pojištění je další ránou pro pracující. Představte si situaci, kdy někdo celý život pracuje v těžké manuální práci, je vyčerpaný a těší se na důchod a teď v případě přijetí této novely vláda řekne: Musíš pracovat ještě déle. Pokud ztratí zaměstnání, tak má smůlu, bude mít nižší důchod.

Chci uvést příklad, říkejme jí paní Nováková, pracuje jako pečovatelka v domě pro seniory, těší se na zasloužený odpočinek po letech těžké práce v sociálních službách. Nyní ale zjistí, že kvůli změnám ve valorizaci a předčasných důchodech bude muset pracovat déle a za horších podmínek. Místo toho, aby se těšila na klidné prožití stáří, je nucena pokračovat v práci přesto, že je fyzicky, ale i psychicky vyčerpaná. Samozřejmě by bylo možné zmínit další fyzicky a psychicky náročné profese nebo pozice: řidiči z povolání, lidé pracující v průmyslu, ve strojírenství a tak dále.

Hnutí ANO je proti zvyšování věku odchodu do důchodu nad 65 let. Navrhované navýšení je nespravedlnost na našich budoucích důchodcích. Věk odchodu do důchodu by měl být navázán na věk dožití ve zdraví, ne na celkový věk dožití. Vláda však chce, aby se důchodový věk zvyšoval podle průměrného věku dožití, a to je přece nesmysl. Věk dožití ve zdraví je u mužů zhruba 61 let a u žen 62 a půl let. Opravdu chceme, aby lidé pracovali až do té doby, kdy už se v uvozovkách skoro neudrží na nohou?

Vláda tímto svým návrhem ignoruje strukturální změny a hází přes palubu mladší generace. Pokud se opravdu chceme bavit o důchodové reformě, musíme se dívat na dlouhodobá řešení, která budou spravedlivá, ale spravedlivá pro všechny generace našich občanů.

Rád bych ještě doplnil, že zdroje na důchody jsou. To je zásadní informace. Pětikoalice, tedy dnes čtyřkoalice, se snaží ve společnosti vyvolat dojem, že není kde brát. Je ale otázkou, jak se k dané problematice na závěr postaví, jak budou hlasovat poslanci bývalé koaliční Pirátské strany. Byli přece u toho od začátku. Vláda by však musela myslet také na příjmovou stránku rozpočtu a umět efektivně vybírat daně, což se nedaří, současná naše vláda zcela v tomto selhává. Podle relevantních studií podíl šedé ekonomiky v České republice přibližně činí 10 procent hrubého domácího produktu. Důsledný boj proti šedé ekonomice, lepší výběr daní a snížení provozních výdajů ministerstev by mohly přinést potřebné prostředky. Kdyby se vláda více soustředila na efektivní správu příjmů, nemuseli bychom dnes řešit, kde vzít na důchody.

Abych to shrnul, je nám předkládán návrh, který je nespravedlivý a nepromyšlený. Je to snaha zalátat rozpočet na úkor těch nejzranitelnějších – důchodců. Místo toho, aby se vláda zaměřila na skutečnou reformu důchodového systému, přichází s návrhy, které jsou asociální, neudržitelné. Nestrašme, prosím, občany tím, že na důchody nebude. Je povinností vlády zajistit, aby důchody byly udržitelné a spravedlivé. Starší občané často čelí finančním obtížím a mají omezené možnosti generovat dodatečné příjmy. Snížení důchodů jen přelije požadavky

z důchodového systému na sociální pomoc. Místo toho, aby vláda děkovala důchodcům za jejich přínos pro společnost, staví tímto svým návrhem mezi generace příkopy. Není správné šetřit na důchodcích, kteří celý život pracovali a přispívali do systému. Je čas, aby vláda se probudila a začala skutečně řešit problémy důchodového systému, nikoliv jen hledat krátkodobé úspory na úkor nejzranitelnějších. Naše budoucnost nesmí být založena na okrádání těch, kteří se zasloužili o naši společnost.

Mně a hnutí ANO záleží na občanech této země, proto nemohu zvednout ruku pro přijetí novely tohoto zákona. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Pavel Bělobrádek.

Mezitím, než mu udělím slovo, přečtu omluvy: Omlouvá se Dufek Aleš od 12 do 13 hodin z pracovních důvodů, Munzar Vojtěch od 18 hodin z pracovních důvodů, Richterová Olga od 12 do 14 hodin z rodinných důvodů.

Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, paní předsedající. Já si dovoluji zareagovat na několik předřečníků, zejména na ty dva poslední. Ano, Programové prohlášení vlády tady je. Samozřejmě i minulá vláda, vláda hnutí ANO, měla ve svém programovém prohlášení, že provede důchodovou reformu. Vám tam, jak tady správně zaznělo, přišel covid. Tady zase přišla energetická krize, která souvisela s válkou na Ukrajině, a přesto naše vláda přináší důchodovou reformu.

Druhá věc se týká odchodu do důchodu. My jsme byli ve vládě tady s panem ministrem, když jsme zastropovali odchod do důchodu na 65 let, ale nebylo to tak, že to je definitivní a že se to nikdy nemůže změnit. Bylo tam... Pan ministr určitě bude vědět tu přesnou formulaci, že se po několika letech přezkoumá eventuálně tady ten strop, to znamená, tady to postupuje úplně v souladu s tím, (na) čem jsme (se) tenkrát usnesli.

Za jeden z důležitých faktorů, který tady zazněl v předcházející debatě, považuji i určitý návrh, co dělat s tím, že nastupují lidé později do zaměstnání. Uvědomme si, že už generace chodí do deváté třídy, to znamená, o rok chodí později do zaměstnání, než jsme chodili my, kteří jsme do deváté třídy nechodili. Plus si připočtete ještě spoustu dětí, které mají odklad do školy, to znamená, chodí třeba o dva roky déle, než bylo za nás. Maturovali jsme v 18 letech, dneska maturují běžně ve 20. To je potřeba také vzít v úvahu a třeba to, že by se mělo přezkoumat, jestli skutečně deváté třídy jsou nezbytně nutné, tak to myslím považuju za velice logické, protože pokud by to nutné nebylo – tak jako jsme to měli my, chodili jsme do práce o rok dříve, tak jsme také o rok dříve odváděli zdravotní a sociální a neplatili ho za nás.

Myslím si, že ocenění důchodců... že to vláda nijak nepopírá, že se skutečně starali o to, aby budovali republiku. (Předsedající: Čas.) Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní se přihlásila s faktickou poznámkou paní poslankyně Jana Pastuchová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já budu reagovat na pana poslance Bělobrádka, vaším prostřednictvím.

Pane kolego, to není důchodová reforma. Říkají to i všichni politologové nebo hodně i v nějakých debatách. Pro mě by důchodová reforma byla reforma, na které by byla shoda aspoň v té vaší koalici, ale ta tam do dnešního dne, pokud vím – nebo jestli máte mít zítra, dneska jednání o třetí kategorii – tak tam zatím není. Myslím si, že třeba jste chtěli něco předložit, ale pozměňovací návrhy, které se k tomu v průběhu jednání daly a které budete si zítra schvalovat, tak myslíme si všichni, že na důchodové reformě by měla být shoda i z opozice, aby nám tady vydržela několik desítek let a nemuseli jsme ji, až tedy doufám budeme my u vlády, měnit. O tom je důchodová reforma, aby tam byla shoda a bylo to pro lidi.

Jenom ještě krátce – nevím, jestli si to pan ministr, je to hodně, hodně zpátky, co jste tady říkal, když jsme dávali protinávhrhy – já jsem si opravdu dala pozor na to, že 20. června je variabilní týden a pátek, takže... (Připomínka ministra Jurečky mimo mikrofon.) Ne, ne, ne, že jste to řekl, takže jsem se k tomu chtěla i vyjádřit, že jsem si na to datum dala opravdu pozor a nevystřelila jsem ho jen tak z hlavy. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. S faktickou bude reagovat pan poslanec Pavel Bělobrádek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, paní předsedající. Kolegyně, kolegové, opět budu souhlasit v něčem tady s paní kolegyní Pastuchovou, prostřednictvím paní předsedající. Naprosto souhlasím, že optimální situace je, abychom se dohodli skutečně na důchodové reformě nebo dejme tomu na transformaci důchodového systému, což by asi bylo přesnější, protože by mohlo dojít k nějakému razantnímu překreslení celého tohoto systému, ale vy samozřejmě dobře víte, jak těžké je najít dohodu nejenom v rámci koalice, natož i s opozicí.

Vzpomeňte si, jak jste to měli vy v předcházejícím volebním období, kdy jste vládli se sociálními demokraty a komunisty, a to, že jste důchodovou reformu nepřijali, bylo i proto, že jste nenašli nakonec shodu mezi sebou. Ono to je opravdu velmi složité. Já bych si také přál, abychom na zásadních věcech, jako je změna důchodového systému, reforma veřejné správy a mnoho dalšího, našli společnou řeč a třeba se jenom bavili o některých parametrech, nikoliv o zásadních věcech, ale ono to bohužel tak není a někdy je dohodnout se i v rámci koalice velice složité, takže nakonec samozřejmě já to chápu, že to kritizujete, ale ono najít nějakou shodu, nějaký kompromis, potom není úplně snadné a vzpomeňte si, že u vás to také tenkrát bylo a vlastně už důchodová komise byla za Sobotkovy vlády a také se tam nepodařilo najít úplně na všem shodu, proto také tehdy nedošlo k nějakým razantním změnám. Máte pravdu, bylo by to optimální a já bych si to přál, ale zatím to prostě není reálné.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Vyčerpali jsme všechny faktické poznámky. Nyní je na řadě řádně přihlášená paní poslankyně Iveta Štefanová, připraví se pan poslanec Robert Králíček. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Iveta Štefanová: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se zde vyjádřím k návrhu, kdy vláda představuje svůj další počín ve změnách důchodového systému. Důchody jsou u nás dlouhodobě nízké. Nominálně

se občas navyšují, ale v podstatě většinou o tak malé částky, že jejich reálná hodnota stále klesá. Nejsou schopné dostatečně reflektovat na vysokou inflaci a plošné zdražování. Jediné, čím na vysokou inflaci dokázaly důchody alespoň částečně reagovat, byla mimořádná valorizace, která se do důchodů promítla u náhlého nárůstu inflace do vysokých čísel. Tuto valorizaci ale se vláda rozhodla zrušit.

Celkově je ale potřeba samozřejmě s důchody něco dělat. Recept této vlády na tuto neuspokojivou situaci je pouze snižování valorizací a k tomu navyšování věku odchodu do důchodu. Zvyšování věku odchodu do důchodu, do řádného starobního důchodu je pro nás naprosto nepřijatelné. Je to dokonce jeden z prioritních bodů našeho dlouhodobého politického programu: zachovat věk odchodu do důchodu na maximum 65 let věku. Tato věková hranice by podle SPD měla být zakotvena dokonce přímo v ústavě. Odůvodnit navyšování věku odchodu do důchodu tím, že roste průměrný věk dožití České republiky podle statistik, a navíc to opírat o to, že se predikuje další takový nárůst, je naprostý nesmysl. Průměrný věk dožití závisí na příliš mnoha faktorech, než aby se dal predikovat. Je to ukazatel, kterým můžeme zpětně hodnotit celkovou životní úroveň, úspěšnost vývoje zdravotnických programů a přístupnost celkové péče. Viděli jsme všichni před jen několika málo lety, jak rychle se situace může změnit a věk dožití se snížit takřka ze dne na den. Tento statistický údaj totiž přímo závisí i na faktorech, které nemůžeme predikovat vůbec.

Věk dožití ale v žádném případě nekoliduje s věkem dožití ve zdraví. To je klíčový parametr, který se u nás již mnoho let nezvyšuje. Nyní se věk dožití ve zdraví v České republice udává zhruba pro muže kolem 60 let a pro ženy kolem 62 let a v takové situaci navyšovat věk odchodu do důchodu několik let nad tuto hranici je faktický nesmysl a neobstojí ani argument, že návrh přece říká, že věk odchodu do důchodu by se navyšoval až v době, kdy průměrný parametr naroste, protože ani průměrný věk dožití ve zdraví, který se sice udává, ale každý odborník v této oblasti vám řekne, že je to pouze hrubý odhad, protože je to parametr do jisté míry subjektivní a objektivně se v podstatě ani určit nedá, tak stále hovoříme o průměrném čísle. To znamená, že podstatná část těch, kteří tento parametr tvoří, je pod ním, přesto by se podle tohoto čísla měl vypočítávat věk odchodu do důchodu pro všechny. Další věc, která odůvodnění tohoto principu zcela boří, je fakt, že ani průměrný věk dožití ve zdraví neudává skutečnou průčeschnost a pracovní výkonnost člověka ve věku kolem 60 let.

Fyzicky náročných povolání, která náročná jsou, ale nebudou třeba spadat do sekce náročných profesí pro předčasný důchod, je celá řada, protože i tady hovoříme o subjektivním pohledu, a jak je v uvozovkách snadné si najít novou práci ve věku 55, 60 let, asi všichni tušíme. Šance je o něco málo vyšší než nula. Faktem zůstává i to, že lidé, kteří z těch zdravotních důvodů svoji práci vykonávat nebudou moci, nebo ji prostě, byť zdraví, ve vysokém věku už dělat nezvládnou, tak pracovat nebudou. Nesouhlasím s tím, že tuto situaci lze snadno řešit dalšími sociálními dávkami. Rozšiřovat počet lidí na sociálních dávkách není reforma. Navíc slíbené dávky nenahradí ani plat, mzdu, a dokonce ani snížené důchody.

Namísto vymýšlení v praxi nefunkčního principu navyšování věku odchodu do důchodu na desítky let dopředu a opírat se o nepredikovatelné a ve své podstatě irelevantní parametry, by měl být důchodový systém lépe systémově schopný reagovat na aktuální potřeby. Znovu připomenu, že důchody nejsou bohulibý milodar státu. Jsou to finance, které stát garantuje těm, kteří dokud mohli, většinu svého života pracovali a do systému přispívali a v době, kdy už plně přispívat nemohou, jim tedy tyto peníze od státu náleží. Na tom je smysl důchodového systému postaven. Snižováním z nízkých částek vyplácených důchodů na ještě nižší, a to proto, že údajně na to stát nemá peníze, není v souladu s tímto systémem, naopak ho přímo podřívá. Stát v době vysokého schodku samozřejmě výdaje přehodnotit musí a mnoho z nich ponížit, důchody by ale měly patřit mezi ty poslední výdaje státu, které se v důsledku nevyrovnaného rozpočtu snižují, a ne mezi první, tak jak to vidíme u této vlády.

Tyto změny ale v žádném případě nemohou se považovat za slibovanou reformu a stabilizaci systému, ale pouze jen jako snaha ušetřit peníze v rozpočtu na těch, kteří už se v podstatě bránit nemohou, a to všechno přesto, že vaše předvolební sliby byly přesně opačné než to, co se skutečně děje. Bylo slibováno zachovat valorizační mechanismus důchodů a nezvyšovat věk odchodu do důchodu, přitom tyto sliby už se dávno hodily do koše a s úsměvem tvrdíte, že plníte programové prohlášení. To, co dnes vláda předkládá, ale žádnou reformou není a jednotlivé parametry, které se tam mění, důchodcům, zejména budoucím, ku prospěchu nebudou a s tímto návrhem SPD zásadně nesouhlasí. Děkuju vám pozornost. (Potlesk poslanců SPD a ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s přednostním právem vystoupí pan ministr Marian Jurečka. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, veřejnosti, já si dovoluji teď na paní poslankyni zareagovat. Přemýšlím vlastně, jak to uchopit, protože si říkám, že poslanec, který tady je tři roky, nebo poslankyně, asi sleduje legislativu, kterou tady schvalujeme, a přečte si tisk, který projednáváme.

Začnu otázkou valorizací a dopadu inflace. Systém důchodového pojištění v České republice má stále v platné legislativě i v tomto návrhu garantováno to, že důchody jsou valorizovány vždy plně o inflaci a o jednu třetinu růstu reálných mezd. Ta změna s jednou třetinou růstu reálných mezd byla provedena v loňském roce. My jsme se vrátili k principu, který tady fungoval dlouhé, dlouhé roky – a byl upraven, pokud se nepletu, v roce 2017 nebo 2018 – to znamená, vždycky je garance: důchod plně valorizujeme o inflaci. Vždycky. To by měl, myslím, podle mě každý zákonodárce v téhle zemi vědět a neříkat lidem nesmysly, nepravdy, nebo možná i cíleně lži. To rozhodné období je vždycky od 1. července do 30. června, to se spočítá, pak se čeká na začátek září, kdy se zveřejní nejpresnější data o vývoji průměrné mzdy, a na základě toho vláda svým nařízením – jakákoliv – musí do konce září stanovit, jak poroste důchod od 1. ledna. To je princip řádných valorizací, na tom se nemění vůbec nic a to je garantováno, to je jistota pro všechny současné i všechny budoucí důchodce.

Zákon pamatuje i na to, že tam je možnost v případě mimořádné situace, která se tady stala za 30 let vlastně v posledních třech letech poprvé, kdy inflace opravdu překročí v tom období 5 procent, tak je možné přikročit – ne možné, ale zákon říká: přikročí se – k mimořádné valorizaci.

My jsme ten princip upravili tak, aby se trvale nerozevíraly nůžky mezi těmi, kteří mají nadprůměrné a vysoké důchody, a mezi těmi, kteří mají podprůměrné a nízké důchody, protože předchozí vzoreček se takto choval a nikomu, když to modeloval, tenkrát nedošlo, co se v dané situaci stane – že tato mimořádná valorizace, dokud jsme ji neupravili, vedla k trvalému rozevírání nůžek po zbytek života těch seniorů mezi jejich výší důchodů. Toto se upravilo a po zbytek toho roku, pokud dojde k překročení 5 procent, je mimořádný příspěvek, tedy sociálně garantuje podporu pro lidi s nižšími příjmy, ale vždycky to spravedlivě vyrovná valorizace k 1. lednu. To znamená, všichni budou plně chráněni a kryti před dopady inflace. Tak to je první část, kterou chci tady znovu říci, říkal jsem ji tady v loňském roce opakovaně, ale jestliže tady zazněl tento příspěvek, tak chci tady ubezpečit všechny, co to tady poslouchají na galerii, i veřejnost, i případně poslankyně a poslance, kteří na ten princip zapomněli, tak ho tady s dovolením připomínáme.

Pak chci také dokladovat to, že systém se chová takto, řekněme, velmi ochranářsky pro skupinu lidí, kteří mají důchod, v situaci, kdy je vysoká inflace. Nemohu souhlasit s některými předřečníky, že důchodci jsou nejvíce zranitelná skupina osob v této zemi. To si myslím, že kdo sleduje sociální systém, tak s tímto výrokem souhlasit nemůže. Nejvíce ohroženou, zranitelnou skupinou jsou lidé, kteří jsou se zdravotním postižením, rodiče samoživitelé s větším počtem dětí a samozřejmě pak, když půjdeme v tom pořadí, jsou to důchodci, senioři, lidé, kteří pobírají různé typy důchodů, jsou sami a nemají rodinu, nemají nikoho blízkého, protože jiná situace je pro člověka, který má svůj důchod a k tomu má vdovský, vdovecký, bydlí ve svém a má třeba rodinu, a úplně jiná situace je pro člověka, který nemá ani vdovský nebo vdovecký a nemá nikoho blízkého, protože... Mimo jiné se vracím ještě k jedné věci, na kterou jsme trochu zapomněli za posledních 30 let, a to říká i občanský zákoník – tuším, že je to § 913 – kde říká tu první část, kterou všichni respektujeme a bereme ji automaticky, že napřed je vyživovací povinnost stanovena v principu, že rodič má povinnost se starat řádně o své děti a plnit i vyživovací povinnost, a zákoník také říká, že stejnou principiální povinnost, úplně stejnou, mají i děti vůči svým rodičům. Na to jsme trochu zapomněli, to jsme dali bokem, takže jenom připomínám, že tyhle principy podle mě jsou normální, běžné, fungující ve zdravé společnosti a v rodině, říká to i náš občanský zákoník, a proto říkám, že z pohledu zranitelnosti je situace specifická v případech, které jsem vyjmenoval, s tím, že samozřejmě z těch, kteří čerpají důchody, jsou to především potom ti, kteří jsou opravdu sami a nemají žádný ani vdovský, vdovecký důchod, a nemají ani žádnou rodinu. Tam ano, tam ta situace je složitá a specifická.

Dovolte mi ještě v číslech a faktech podtrhnout – říkal jsem to tady minulý týden, ale paní poslankyně tu asi nebyla, tak bych jí rád, prostřednictvím paní předsedající, ještě připomněl fakta – to jsou hodnoty vývoje... reálné hodnoty důchodů od roku 2015. (Ukazuje grafy.) Vidíte tady i poslední období a vidíte v něm, že právě díky tomu mechanismu valorizací, včetně mimořádných valorizací, se reálná hodnota kupní síly důchodů udržela na nejvyšších hodnotách. Rozhodně ta situace je úplně jiná pro lidi, kteří běžně pracují a nemají takovouto formu ochrany, protože všichni víme, že reálné mzdy se propadly. Pak bych chtěl ukázat i na zase faktech, když srovnáme průměrný důchod vůči průměrné mzdě, tak jsme na druhé nejvyšší hodnotě historicky a důchodová reforma ve své důvodové zprávě také popisuje, že dlouhodobě poměr výše průměrného důchodu vůči průměrné mzdě bude kolem zhruba 39, 40 procent, což je stav, který tady byl dlouhé roky obvyklý. Máme i období, kdy byl ten poměr třeba jenom 38 nebo 38,1 nebo 38,6 procenta.

Pak bych chtěl také ještě tady zmínit jednu věc. Zaznívá tady neustále to srovnávání se zahraničím a s tím, kolik vydáváme na důchody my, tak jsem tady k tomu také vzal i nějaké srovnání ostatních zemí, ať už jsou to země, které jsou členy EU, nebo i některé země OECD. (Ukazuje grafy.) Tak když se podíváme, tak to černé – i na dálku, nemusíte vidět jednotlivé sloupce – to je hodnota, která je v České republice, procento výdajů HDP na důchody. Vidíme celou řadu zemí, které jsou blízko nás, celou řadu zemí, které jsou pod námi, ale chci říct, že naprostá, drtivá množina zemí EU i OECD vyplácí důchody v hrubém. To znamená, srovnáváme výdaje státu v procentech HDP, ale v hrubém vypláceném důchodu, nikoliv v čistém. U nás vyplácený důchod až na pár specificky výjimečných výjimek je vyplácen v čistém. Kdybychom k tomu připočetli případné náklady na odvody, abychom to mohli s těmi zeměmi začít srovnávat, tak prosím, připočtete zhruba v průměru v České republice plus 1,5 procenta HDP. To už jsme úplně někde jinde v tom srovnání, takže prosím pěkně, ať fakt srovnáváme poctivě, férově, jestliže dneska jsme zhruba na 8,6 procenta průměru EU, jsme 8,4 procenta HDP, ale v čistém, připočtete k tomu 1,5 procenta, tak to je potom to, co můžeme srovnávat nebo měli bychom srovnávat, abychom byli féroví vůči tomuto státu a vůči kritice, která zaznívá tady na adresu tohoto návrhu důchodové reformy.

Tolik jsem chtěl na to reagovat, abych za předcházející vystoupení zase nějakým způsobem dílče osvětlil některá fakta, některé souvislosti. Moc děkuju za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Hezké odpoledne. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Lucie Šafránková. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, paní předsedkyně. Já, vaším prostřednictvím, musím zareagovat na pana ministra.

Pane ministře, vy jste asi zřejmě neposlouchal důsledně moji kolegyni, paní kolegyni Štefanovou, která říkala, že jste zrušili mimořádnou valorizaci tak, jak byla, a zavedli jste novou sociální dávku, která je platná, ale samozřejmě poškozují oproti tomu, co bylo předtím nastaveno. K tomu jste ještě snížili mimořádnou valorizaci, takže jste nepostupovali ani podle platného zákona, kdy zkrátka důchodci na to měli nárok, takže prosím poslouchejte mou kolegyni, která to řekla zcela správně. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Králíček, který je dalším přihlášeným v obecné rozpravě, následuje pan poslanec Kettner.

Jenom připomínám, že ve 14 hodin budeme muset ukončit dnešní jednání.

Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se chci dnes více – na rozdíl od mého projevu ve druhém čtení – věnovat věku odchodu do důchodu. Jak se říká v jednom známém rozhlasovém pořadu: Dnes se podíváme zpátky do minulosti na to, jak to bylo s celou důchodovou reformou a právě s věkem odchodu do důchodu. Přesouváme se do listopadu 2022, rozhovor Kateřiny Perknerové s Petrem Fialou, cituji: „Vláda nebude zvyšovat věk odchodu do důchodu. Za dobu působení mé vlády se v tomto ohledu nebude nic měnit a nejsou pro to ani důvody.“ Konec citace. Premiér zdůraznil, že důchodová reforma je ale nutná. To samé řekl pan premiér i pro Blesk. Blesk se mimochodem ptal také na to, jestli bude zvyšovat daně, opět cituji: „My se nechystáme zvyšovat daně lidem, přestože tady existuje určitá poptávka.“ Konec citace. Všichni víme, jak to dopadlo. Pro Seznam Zprávy v tom stejném listopadu 2022 zase mluvil pan ministr Jurečka o tom, že v budoucnu se kroku zvyšování věku odchodu do důchodu nevyhneme, opět cituji: „Důchodový deficit začne narůstat po roce 2032 až 2033. Posunutí té hranice tak není v roce 2024 nezbytně nutné. Nezbytně nutné bude kolem roku 2030.“ Konec citace. Vláda na to možná zapomenula, ale už v listopadu 2022, rok po volbách, opatrně našlapovala.

Nyní se přesuneme na začátek roku 2023. S velkou pompou se mluví o tom, že MPSV pracuje na důchodové reformě. Na veřejnost začínají prosakovat informace, vláda ale pořád mlží a neříká pravý plán. Pro server České důchody ministr Jurečka řekl 14. února 2023 následující: „Rozhodně není v plánu jakékoliv skokové zvýšení důchodového věku. Případné další zvyšování důchodového věku, pokud by bylo schváleno, by plynule navazovalo na to, které již průběžně probíhá, a růst zvažovaných 68 let by byl až v horizontu let 2060 nebo 2070.“ Konec citace. Pak ale přišel 16. březen 2023 a ministr Stanjura v rozhovoru pro Hospodářské noviny řekl: „Do důchodu bychom měli jít později. Bavme se o věku 67 až 68 let.“ Už v tu chvíli nám všem bylo jasné, že další slib této vlády – nebudeme zvyšovat věk odchodu do důchodu – nebude dodržen.

A návrh byl na stole. Zvyšování věku odchodu do důchodu začalo více MPSV vysvětlovat v červnu 2023. Prý máme trávit v důchodu 21 a půl roku. Pak přicházejí na řadu různé schůzky, opozice na ně mnohdy ani není pozvaná, až přijde květen 2024 a slavnostní odhalení důchodové reformy, tedy koalice to nazývá důchodovou reformou. Světe, div se, zvyšování věku do důchodu tam opravdu je. Dámy a pánové, teď začíná ta pravá legrace.

Původní návrh počítal s tím, že věk odchodu do důchodu poroste a poroste a poroste. Počítal také se spoustou jiných věcí. Pokud by tato pseudoreforma byla dobře připravená a tak dobře udělaná, nebylo by potřeba na ní přece nic měnit. Tato vláda je přece silnou a rozhodnou vládou, tedy není potřeba upravovat zákony. Jenže přichází říjen 2024, druhé čtení tisku o důchodech a koalice opět překvapuje nejen nás ve Sněmovně, ale také veřejnost. Toto překvapení se jmenuje pozměňovací návrhy. Koalice pod tlakem opozice, ale především naštvané veřejnosti couvá. Mimochodem, to ustupování má tato vláda ve zvyku u víc věcí. Jeden z těchto pozměňovacích návrhů upravuje právě také výpočet věku odchodu do důchodu. Pan ministr Jurečka vítězoslavně říká, že důchodový věk bude mít strop 67 let. Toto ale není úplně celý příběh. Původní návrh zvyšování podle očekávané délky dožití vláda upravila a tempo růstu změnila na jeden měsíc za rok. Tento pozměňovací návrh byl schválen v rámci poslaneckého sociálního výboru. Ale pozor, ani on neobsahoval žádné zastropování a důchodový věk se měl navyšovat prakticky donekonečna. Musel tedy vzniknout nový pozměňovací návrh, který ten strop opravdu zavede. Jestli jste se v tom trochu ztratili, tak se nebojte, nejste v tom sami. Podle počtu pozměňovacích návrhů od koalice je v tom totiž ztracená i celá vláda.

Dnes je 6. listopadu a nejasností kolem důchodové reformy je za mě čím dál víc. K tomuto si vypůjčím opět citaci z webu České důchody.cz, cituji: „Poslanci rozhodnou, v jaké podobě bude schválena důchodová reforma, kterou prosazuje vláda. Například by se konečně mělo vyjasnit, jak se bude zvyšovat důchodový věk nebo kteří pracovníci v náročných profesích budou mít nárok na dřívější důchod bez krácení. Otazníky panují také u výchovného.“ Konec citace.

Milá vládo, takto si opravdu představujete připravenou a do detailu propracovanou důchodovou reformu? Celkem 33 pozměňovacích návrhů – ano, některé jsou i od opozice – tak si opravdu představujete, že přinese něco tak důležitého jako změny v důchodech, a budete tady hrát tuto hru? Víte vy vůbec, jak vypadal váš úplně první návrh? Víte vy vůbec, jak tohle všechno vypadá na veřejnosti? Já s lidmi mluvím a vidím, jak je to strašně štve, že všechno měníte za pochodu. Vždyť lidé si ani nedokážou vypočítat, v kolika tedy do důchodu opravdu půjdou. Tohle prostě není žádná připravená a propracovaná reforma. Tohle je jen šed' namalovaná na barevno. Jen doufám, že (se) můj oblíbený pořad Zpátky do minulosti mým dnešním projevem nebude inspirovat, protože kdyby všechny díly tohoto pořadu byly jako vaše pseudoreforma, tak by to byl hodně smutný poslech. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic hnutí ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Kettner.

Ještě načtu došlé omluvy.

Pan poslanec není přítomen v sále, tak následuje paní poslankyně Maříková, která taktéž není v sále, paní poslankyně Ožanová, ani ta není v sále, paní poslankyně Pastuchová ale je.

Já tedy ještě než přistoupí k pultíku, stihnu načíst omluvy. Andrej Babiš se omlouvá od 13 hodin z pracovních důvodů a Ožanová Zuzana od 18 hodin ze zdravotních důvodů.

Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní předsedkyně. Vážená vládo, vážené kolegyně, vážení kolegové, vedeme tu stále marný boj, jen místo lopatek větrných mlýnů tu bojujeme s naprosto šílenými nápady této vlády. Vlády, která se obrnila za zdí z čísel a která si pod čísly naprosto odmítá představit lidi a jejich osudy, které musejí žít podle pravidel, která jim nastavuje skupina – teď promiňte – asociálů. Možná jsou to trochu tvrdá slova a moc věřím, že řada z vládních poslanců se snaží žít slušně, že ve svém okolí pomáhají starším a potřebným, možná posílají peníze na charitu, ale pak přijdou sem, zavrou se ve svých kancelářích, z lidských osudů a příběhů se pro ně stanou jen čísla a tabulky a vládní poslanci zapomenou na to, že slabším je třeba pomáhat a hájit je, ale protože jejich peněženka nebo státní rozpočet není bezedná, začnou škrtat.

Když pan ministr Jurečka svoje změny v důchodech představoval, mluvil o tom, že český důchodový systém představuje pro státní kasu stále těžší batoh, u kterého hrozí, že ho v budoucnosti neuneseme, takže se vydal tou nejjednodušší cestou a rozhodl se, že z toho batohu něco vyndá. To je možná to nejjednodušší, ale prostě ne nejchytřejší a nejlepší, protože když budeme pořád jen ubírat z batohu, riskujeme, že až dojdeme do cíle, bude nám v něm něco chybět – něco, co bychom mohli potřebovat a využít. Když tedy zůstanu u jeho přirovnání k batohu, to jediné, co chceme, je, abychom začali posilovat, abychom byli silnější a abychom ten batoh byli schopni nést stále dál – a je to proto, že zatím (co) pan ministr, který škrtá v číslech, v případě batohu tedy v kilech, a z batohu vyndá kilo, sníží jeho hmotnost, my ovšem za tím kilem vidíme tu podstatu. Pro nás to není jen kilo, ale je to třeba ručník, tedy něco, co potřebujeme. V případě důchodů je to úplně stejné a říkáme to zas a znovu: Vláda řeší, jak snížit výdaje místo toho, aby přemýšlela, jak posílit ekonomiku tak, aby bylo možné důchody ufinancovat.

Dále vláda vůbec neřeší motivaci lidí pracovat a to je za mě to nejhorší. Vláda místo toho, aby lidi, kteří pracovat mohou a chtějí a mají na to i zdravotní možnosti, protože to je opravdu důležité, motivovala k práci formou úlev, podpory zaměstnavatelů a podobně, místo toho plošně nařizuje. Já se znovu ptám: Co budou dělat lidé, kteří již pracovat nemohou, nechtějí nebo které naopak už v práci nikdo nechce? Nemusí to být jen fyzické omezení. Určitě všichni chápeme, že řada z těch lidí už je také vyhořelá. Fyzicky možná ještě mohou, ale chodí do práce s nechutí, nepřinášejí nic nového, podnětného a i to se celkem logicky jednou odrazí na jejich zdraví.

Tito lidé skončí na dávkách podpory, na nemocenských, invalidních důchodech nebo – tedy pod sankcemi – půjdou do penze dřív, prostě ty peníze stejně stát budou, jen je bude třeba vzít jinde, částečně možná samotné lidi nebo jejich rodiny, ale hlavním plátcem bude zase stát, takže prostě neušetříme, jen se ta zátěž přesune jinam.

Další věc, které nerozumím, ptám se na ni opakovaně. Co budou ti lidé dělat? Pan ministr Jurečka sám řekl, že v příštích letech bude práce neustále ubývat zejména v důsledku robotizace a elektronizace, tak co ti lidé budou dělat, když je zaměstnavatel třeba z organizačních důvodů propustí, protože už na své pozici nebudou potřeba, bude jim šedesát, kam půjdou? Myslíte si, že se o ně všude poperou?

No nepoperou, pane ministře.

Všichni víme, že každý zaměstnavatel, který bude mít na výběr, raději sáhne po někom mladším, do koho se mu vyplatí investovat, protože co si budeme vykládat, v šedesáti už se vám moc nechce (se) učit něco úplně nového, kolikrát už toho nejste ani úplně schopni. Vidíme to na digitálních technologiích, které mladší generace ovládá naprosto intuitivně, bez jakýchkoliv problémů, ale ta starší už prostě na problémy naráží. Jakou pracovní perspektivu vidíte pro tyto lidi – a to, znovu opakuji, nemusí být jen ti fyzicky pracující – kteří už svou práci nebudou moct vykonávat? Tohle se bude týkat ale i kancelářských profesí, protože technologie se vyvíjí, stále se zlepšují různé programy a lidé to prostě jen přestanou stíhat, ne

proto, že by neměli snahu nebo zkušenosti. Co jim poradíte? Vy tady zvyšujete věk odchodu do důchodu, zvyšujete počet těch, pro které budou muset být pracovní místa, ale zároveň si uvědomujete, že pracovních míst ubývá. Já v tom logiku nevidím a doplatíme na to všichni.

Co je další? My jsme stále říkali, že vás náš názor nezajímá. Tomu rozumím, vy jste vláda, vy za to nesete odpovědnost, ale vy se neumíte dohodnout ani mezi sebou. To jsem tu už dnes říkala. Vy jste reformu důchodů označili za svou vlajkovou loď, a v té lodi si ale sami děláte díry. Škrt v náročných profesích, který tady naprosto jasným využitím jednacím řádu předvedli pánové z TOP 09 a ODS, zaskočil i samotné vládní poslance, nejen nás – nás už tady nepřekvapí asi nic – i STAN a lidovci se lekli, i oni sami si uvědomili, že všechno už prostě neobhájí. Vaše deklarovaná jednota se nám tady pomalu hroutí a rozpadá. Začalo to Piráty, těch jste se tedy zbavili, a teď to zkoušíte do voleb nějak přežít. Fajn, přežívejte, ale neberte si jako rukojmí důchodce, ani současné, ani budoucí a koneckonců ani jejich děti, protože stále žijeme v systému, kde jsou rodiny relativně zvyklé si pomáhat, kde prarodiče pomáhají s vnoučaty. Co bude teď? Dříve se třeba pracující maminka mohla v případě nemoci dítěte obrátit na babičku v důchodu, která jí mohla pomoci. Teď bude muset na ošetřovačku, protože babička bude v práci. Až z ní v 67 letech odejde a bude mít konečně možnost starat se sama o sebe a pomoci s vnoučaty, bude už pravděpodobně mít zdravotní problémy, bude unavená a naopak bude sama potřebovat pomoc rodiny. A jsme u toho znovu. Pro vás jsou to čísla, peníze v rozpočtu, pro lidi jsou to ale třeba dva roky kvalitního života. Vy ušetříte peníze tím, že jim kradete aktivní čas.

Vaše snaha šetřit na systému je urputná, ale je prostě postavena špatně, protože vaší snahou by mělo být přinést do systému víc peněz. To je ta naše cesta: vybírat daně, zamezit šedé ekonomice, EET a hlavně motivace lidí, aby pracovat sami chtěli, podpora zaměstnavatelů, aby starší zaměstnance také chtěli, motivace lidí, aby si na penze sami šetřili, aby je v tom stát a zaměstnavatelé podporovali, aby věděli, že až se rozhodnou jít do penze, budou mít šanci si ji užít a neživořit, dostat peníze do systému tím, že někoho podpoříte, ne tím, že něco přikážete.

Abych to shrnula, vláda nám do Sněmovny předložila paskvil, který nejenže dostatečně neprojednala s odbornou veřejností, což měl být základ, neprojednala ho s námi, ačkoliv na něčem, co honosně nazýváte důchodovou reformou, by měla panovat politická shoda. Je to materiál, který nebyl ani řádně představen vlastním koaličním partnerům, kteří teď ve Sněmovně do něj sice nebuší veřejně a slovně, ale předkládají tu pozměňovací návrhy, kterými vaše vlastní vládní výtvory upravují a mění. Už vlastně nikdo neví, jaká je základní koncepce, protože se změnila už tolikrát, že si to ani nikdo nepamatuje. Jsou to parametrické změny, kterými jen rozpočtovou zátěž přesunete jinam, které nebudou fungovat a které bude třeba zase změnit. Za mě je to fušeřina. Návrh byl připraven bez širší diskuse, diskutovalo se vlastně jen o jednotlivých baloncích, které pan ministr Jurečka nebo někdo z jeho kolegů vypouštěl do éteru.

Vy tady svoje změny asi schválíte, to už jste si dneska i dali na 12. hodinu v pátek, i když mých dalších 43 kolegů by se k tomu taky rádo vyjádřilo. Hodně při různých diskusích používáte, že tady posloucháte pořád jedno a to samé a že se točíme v kruhu. Já si myslím ale, že to není pravda a že tato debata je velice konstruktivní a chceme vám říct, co je na tom špatně a proč byste to neměli dělat. Jak jsem říkala, vy si svoje změny asi schválíte, asi najdete nějaký kompromis, nějakou podobu, na které se finálně shodnete. Nemůžete si dovolit to neudělat, protože je to vaše vlajková loď, ale pokud byste jednali v zájmu lidí České republiky, tak ten návrh stáhnete a začnete znovu. Začnete odbornou diskusí, politickou diskusí, veřejným vysvětlováním potřebných kroků, budete pro ně hledat širokou podporu. To by byl státnický přístup. To, co předvádíte, je jen šprajc rozmazleného dítěte, který zaplatíme bohužel všichni. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan ministr chce reagovat s faktickou poznámkou, proto, pane ministře, prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já bych byl rád, kdyby paní kolegyně Pastuchová, když přijde a říká, že jsem něco říkal, tak bych speciálně ji poprosil, aby to mohla citovat, protože když jsem mluvil o trhu práce, o tom, jak trh práce se vyvíjí a z predikcí, které máme od zaměstnavatelů, i z dat, která jsou dostupná třeba v rámci OECD, vidíme, že v České republice bude nedostatek lidí na pracovním trhu – o tom mluvím dlouhodobě, opakovaně – a že se bude měnit náročnost jednotlivých pozic z pohledu dovedností, s velkým důrazem na digitalizaci. To je příběh pro příštích pět, deset, patnáct, dvacet let, který postupně bude proměňovat pracovní trh.

Zase se prosím nestrašit tady tím, za prvé, co jsem nikdy neřekl – nebo to citujte, ale nevkládejte mi něco do úst, co není pravda – a mluvil jsem o tom, že musíme připravovat lidi na to, aby ty dovednosti měli a zvládli je v rámci celoživotního vzdělávání, v rámci reskillingu, upskillingu, o což se aktivně Úřad práce díky transformaci, kterou prochází, snaží. Máme i nástroje, kterými se zaměřujeme právě na lidi předdůchodového věku, abychom u nich... je dokázali lépe kompetenčně vybavit. To znamená, děláme kroky pro to, aby se právě nikdy nestávalo a nestalo to, co jste tady chtěla v černém scénáři naznačit, ale o tom jsem nikdy nemluvil, o tom, že by ty lidi někdo propouštěl, že by nebyl o ně zájem na pracovním trhu. Taková situace v České republice není.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní už máme přesně 14 hodin v tuto chvíli, takže, paní poslankyně, páni poslanci, protože tak rozhodla Poslanecká sněmovna, přerušuji nyní 117. schůzi Poslanecké sněmovny do pátku 8. listopadu 2024 do 9 hodin ráno.

Zároveň připomínám, že v 18 hodin bude zahájena 118. schůze Poslanecké sněmovny, takže se tady ještě dnes jednou uvidíme.

Přeji vám hezké odpoledne.

(Schůze přerušena v 14.01 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
8. listopadu 2024
Přítomno: 192 poslanců

(Schůze pokračovala v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 117. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty. Pan ministr Jurečka bude hlasovat s náhradní kartou číslo 40.

Sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: Andrej Babiš celý jednací den – osobní důvody, Berkovcová Jana do 10.30 – pracovní důvody, Brázdil Milan celý jednací den – zdravotní důvody, Dvořák Jaroslav celý jednací den – zdravotní důvody, Faltýnek Jaroslav celý jednací den – zdravotní důvody, Helebrant Tomáš celý jednací den – zdravotní důvody, Kasal David celý jednací den – zdravotní důvody, Kettner Zdeněk celý jednací den – zdravotní důvody, Šebelová Michaela celý jednací den – zahraniční cesta.

S náhradní kartou číslo 38 hlasuje pan poslanec Havránek.

Z členů vlády se omlouvají Fiala Petr do 11.30 – zahraniční cesta, Baxa Martin do 10 hodin – pracovní důvody, Bek Mikuláš celý jednací den – pracovní důvody, Dvořák Martin celý jednací den – pracovní důvody, Hladík Petr celý jednací den – pracovní důvody, Lipavský Jan celý jednací den – pracovní důvody, Rakušan Vít celý jednací den – zahraniční cesta, Válek Vlastimil do 12 hodin z pracovních důvodů.

Paní poslankyně Decroix bude hlasovat s náhradní kartou číslo 30.

A nyní budeme pokračovat v projednávání jediného bodu pořadu, kterým je

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 696/ – třetí čtení

Projednávání tohoto bodu jsme přerušili na 117. schůzi Poslanecké sněmovny dne 6. listopadu 2024.

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujali za navrhovatele místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, zpravodaj garančního výboru, což je výbor pro sociální politiku, poslanec Michael Rataj.

Připomínám, že návrh na zamítnutí a pozměňovací návrhy jsou uvedeny ve sněmovním tisku 696/5, který byl doručen dne 4. října 2024, a usnesení garančního výboru byla doručena jako sněmovní tisk 696/6 a 7.

Jen konstatuji, že Poslanecká sněmovna stanovila, že hlasování o podaných návrzích a návrhu zákona jako celku proběhne dnes od 12 hodin. Budeme tedy pokračovat v přerušené rozpravě, do které jako první před přerušením dne 6. 11. je přihlášen pan poslanec Hrnčíř. Mám zde také jedno přednostní právo se stanoviskem klubu – paní poslankyně Lucie Šafránková.

Ale vidím, že se paní poslankyně Pastuchová přihlásila s faktickou poznámkou. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Kolegové a kolegyně, já jsem tady ve středu končila svým projevem, který končil ve 13.58 a na který zareagoval pan ministr Jurečka. Proto jsem se teď přihlásila s faktickou, abych mohla reagovat jako první hned na to, co pan Jurečka řekl a o co mě požádal.

Takže, pane ministře, vy jste mě požádal, abych vám doložila vaši citaci, když jsem mluvila o tom, že zaniknou pracovní místa. Paní místopředsedkyně... (Obrací se na předsedající kvůli hluku v sále.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano. Kolegyně, kolegové, prosím, abyste ztišili své rozhovory, případně je přesunuli do předsálí. Paní poslankyně, budete mít 10 sekund navíc.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji. Takže já tady, pane ministře, pro vás ten článek mám: „Do osmi let zanikne 300 000 pracovních míst, horuje Jurečka za rekvalifikace.“ A já jsem ve svém projevu, kdybyste mě poslouchal, mluvila o technologiích, o digitalizaci a o seniorech. Já vůbec neříkám, že všichni senioři neumějí dneska s technikou pracovat, v žádném případě, ale mluvila jsem právě o nich, že to pro ně bude těžší a ty přechody složitější. A článek, na který poukazuje další článek, to i potvrzuje a píše se: „V souvislosti s rozvojem technologií a digitalizací služeb, které se jinak než na webu nebo přes aplikaci v mobilu nedají zařídit, začínají odborníci v posledních letech hovořit o ageismu, tedy diskriminaci lidí na základě jejich věku.“ Takže z tohoto článku jsem čerpala, kdy vy jste řekl, že dnes máme poměrně přesně změřeno na základě dat od firem i zkušeností ze zahraničí, že v příštích sedmi až osmi letech 300 000 pozic tak, jak je známe, zanikne. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. S faktickou poznámkou bude reagovat pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Tak já děkuju, že jste to doplnila. Kdybyste to takto hezky řekla ve středu, tak jsme tuhle faktickou debatu nemuseli vést, protože vy jste to tady dala do souvislosti s tím, že zaniknou pozice, pracovní místa lidí, kteří jsou těsně v předdůchodovém věku. Já jsem mluvil obecně o pozicích na trhu práce, protože se změní výrazně jejich obsah a potřebné kompetence, které k nim budou, a to napříč pracovním trhem bez ohledu na to, jestli na té pozici dělá muž nebo žena nebo člověk podle nějakého rozlišení věku. Tak to je důležité si uvědomit, aby se to nepoužívalo v duchu, že se tím straší nějaká konkrétní skupina. To se tak rozhodně jako nikdy nedělo, takhle jsem to nikdy neřekl, proto jsem se vůči tomu ohradil ve středu. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. S další faktickou se přihlásila paní poslankyně Válková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní místopředsedkyně. No, já to musím taky doplnit faktickou poznámkou.

Bylo by dobré, kdyby Ministerstvo práce a sociálních věcí už teď připravovalo tuto skupinu lidí těsně před důchodem, které budou, psychicky i sociálně, na ty změny, protože v současné době, jak říkala paní kolegyně Pastuchová, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně, a já mám ohlasy na ty svoje příspěvky, opravdu existuje ageismus, který právě u kategorie lidí, kteří ztratí práci v předdůchodovém věku, konkrétně od takových 58 let, jsou víceméně nezaměstnatelní.

Já mám jednu přítelkyni, která říkala: Mě zachránilo to, když jsem přišla o práci v 59 letech, že jsem tam neuvedla svůj matriční ročník, pak jsem vyhrála v té soutěži a ten ředitel mi říkal: Vy jste dobrá, akorát si tady ještě doplňte datum narození. Ona ho tam doplnila a on říkal: To je dobře, že jste ho tam doplnila až teď, protože jinak bychom si vás nevybrali. Takže na to zírала a říkala: Co s tím mám dělat? Já jsem říkala: Nic, nastup tam a buď ráda, že tě vybrali. Ale takhle to v současné době vypadá.

Takže pokud se plánuje, že tato místa zaniknou, na kterých jsou lidi v tomhle věku nebo budou, tak prosím, abyste udělali patřičná vhodná opatření už teď, protože česká společnost není zatím dostatečně vyvážená ve vztahu k seniorům i k lidem těsně v předdůchodovém věku. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. To byla poslední faktická prozatím a nyní s přednostním právem vystoupí Lucie Šafránková, paní poslankyně Lucie Šafránková se stanoviskem klubu. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych za náš poslanecký klub shrnula to, co se tady za celou dobu událo. Pro náš klub je zcela nepřijatelné to, co vláda předvedla v samotném závěru parlamentního projednávání tohoto zásadního zákona, který ovlivní životy všech občanů v České republice. Jde o totální změny minimálně ve třech klíčových oblastech projednávané problematiky – je to stanovení věku odchodu do důchodu, výčet náročných profesí, jejichž příslušníci by měli nárok na dřívější odchod do plného a řádného důchodu a otázka započítávání a přiznávání výchovného v budoucnu. Více než rok se o těchto věcech i za naší aktivní účasti jednalo a nakonec je všechno jinak. To zrovna nesvědčí o promyšlené vládní strategii v důchodové problematice.

Uvedu jen dva příklady. Celou dobu nás tady vláda ujišťovala o tom, že zvyšování věku odchodu do důchodu je nezbytné s ohledem na rostoucí dobu dožití, a že tudíž postupné zvyšování hranice věku do důchodu bude navázáno na demografické studie a vývoj této doby dožití. Byly nám představovány složité rovnice, jak se tyto parametry určují a vypočítávají, série grafů a podobně, a výsledek? Na vývoji doby dožití nebude záležet vůbec. Věk odchodu do důchodu se stanoví takzvaně od stolu a natvrdo. Stalo se tak poté, co představitelé České demografické společnosti původní vládní návrh strhali jako naprosto neodborný a nekompetentní a poté, co Ministerstvo zdravotnictví ve svých připomínkách zcela

zpochybnilo samotnou otázku zvyšování věku odchodu do důchodu a kritizovalo ji s ohledem na zhoršující se zdravotní stav lidí po šedesátém roce života.

Vláda tedy učinila z nouze ctnost a zvyšování věku odchodu do důchodu, aby si zachovala tvář, ponechává v návrhu v jiné formě a podobě provedení. Pro nás, pro naše hnutí, je jakékoliv zvyšování věku odchodu do řádného starobního důchodu naprosto nepřekročitelnou červenou linií. Hranice 65 let věku pro vznik nároku na starobní důchod při splnění povinné doby účasti na důchodovém pojištění je pro nás nezpochybnitelná a nejraději bychom ji zakotvili přímo do české ústavy, aby nebyla předmětem experimentů jakékoliv budoucí vlády.

Druhým příkladem je otázka okruhu a výčtu náročných profesí, jejichž příslušníci budou mít nárok na dřívější odchod do plného, řádného a nekráceného starobního důchodu. Více než rok jsme byli při jednáních ujišťováni, že tato věc je čistě záležitostí odborné debaty lékařů a expertů na pracovní lékařství, hygienu a dopady vlivu pracovního prostředí na zdraví lidí a že konečný návrh bude plně reflektovat závěry a doporučení této odborné debaty. Nejprve tomu tak malou chvilku bylo. I když si vláda z rizikových pracovních faktorů pro vznik nároku na dřívější řádný důchod příslušníků náročných profesí vybrala pouze čtyři – ale šlo o více než 100 000 zaměstnanců v rizikových pracovních kategoriích 4 a 3 – přičemž návrh už byl představen sociálním partnerům, odborům, zaměstnavatelům, a bylo dokonce stanoveno, že zaměstnavatelé osob v těchto vybraných rizikových profesích za ně budou odvádět vyšší sociální pojištění, takže klidně můžeme hovořit o tom, že zde již vzniklo legitimní očekávání ohledně budoucího uspořádání důchodů v náročných profesích u nemalého počtu osob, u zaměstnanců, ale i u zaměstnavatelů. Ale to trvalo jen velice krátce, protože prakticky přes noc se zde ve Sněmovně objevili dva noví experti na problematiku rizikových pracovních faktorů a pracovního lékařství, je to pan Jan Jakob a Marek Benda, a oni nám tady všem řekli: Ne, tohle nebude, experti to definovali naprosto špatně. Na plný dřívější důchod z důvodu náročnosti a rizikovosti profese bude mít nárok o 100 000 lidí méně, než původně stanovila vláda. A vláda řekla: Ano, máte pravdu, úplně jste nám otevřeli oči, děkujeme. Bude to tak, jak říkáte. No, ještě že vás tu máme. Naprosto tragikomické je potom zdůvodňování některých vládních politiků, například lidovců, proč je pro ně návrh panů Jakoba a Bendy nakonec přijatelný. Je to prý proto, že zaměstnancům v rizikové kategorii 3, kteří nejprve nárok na dřívější odchod do důchodu měli mít, a teď ho mít nebudou, bude vše kompenzováno tím způsobem, že jim jejich zaměstnavatelé budou jednou přispívat na penzijní spoření do takzvaného třetího pilíře – nevíme kdy, nevíme kolik, nevíme jak, není zde logicky žádný legislativní návrh, jen tvrzení vystřelené od boku, přičemž je otázkou, jak moc pomůže příspěvek od zaměstnavatele do třetího pilíře třeba zaměstnanci v náročné profesi, kterému je 57 let a dosud nemá dobrovolné důchodové spoření ani založené – ten efekt v jeho budoucím důchodu se nachází někde v oblasti pár desítek korun měsíčně, a to přinejlepším výměnou za to, že v těžké práci bude muset zůstat o pět let déle. Je to strašné a je to nepochopitelné, že někdo toto s vážnou tváří vydává za dobrý a rozumný kompromis.

Věcí, o které se v souvislosti s vládním návrhem tolik nemluví, i když z hlediska ekonomického dopadu na budoucí seniory je jednoznačně nejdůležitější, je vládou plánované snižování poměru starobního důchodu vůči předchozí mzdě budoucích seniorů již od roku 2026, tedy v podstatě už za rok. Znamená to zásadní budoucí pokles reálných důchodů, zejména u nízkopříjmových pracujících občanů. Když si to dáme do překlady, jde o to, že od roku 2026 bude výpočet starobního důchodu pro každého jeho budoucího příjemce mnohem méně výhodný, než je tomu dneska, že tedy klesne poměr jeho důchodu vůči jeho předchozí mzdě oproti situaci, kdyby šel do starobní penze dneska. Jeden jediný rok bude znamenat zásadní propad starobního důchodu, protože nelze počítat a porovnávat jen prvotní výměr starobního důchodu, který se bude lišit jen třeba o desítky korun měsíčně, ale musíme přece zohlednit celou dobu pobírání starobního důchodu, která může být dvacet, v některých případech i třicet let – a pak už jde v celkovém souhrnu o rozdíl v řádech desítek tisíc korun, jestliže sečteme dva parametry: méně výhodný výpočet důchodu, a tudíž nižší důchod, a

pozdější odchod do tohoto důchodu, než je tomu dnes. Nižší důchody a kratší doba jejich pobírání, to je hlavní smysl a výstup vládního návrhu.

Mnohokrát jsem tady hovořila i o obtížném uplatnění lidí nad 55 let věku na trhu práce, protože jde o jednu z nezaměstnaností nejvíce ohrožených skupin občanů. Milé kolegyně, milí kolegové, lidé, kteří plnohodnotně, tedy na plný úvazek, pracovat ze zdravotních důvodů nemohou, tak oni stejně pracovat nebudou – budou pravděpodobně odcházet do předčasných důchodů, do invalidních důchodů, na dlouhodobé nemocenské, na podporu v nezaměstnanosti, na sociální dávky, nebo dále se bude prohlubovat šedý trh práce, což všechno přece zatíží naše veřejné rozpočty a náš sociální systém a přínos vládou navrhovaných opatření tak bude fiskálně nulový anebo záporný. Důchodový systém a důchodový účet totiž nejsou samostatné kategorie, ale pevné součásti systému našich veřejných rozpočtů, veřejných příjmů a výdajů a celého našeho sociálně-ekonomického prostředí a nemá na ně zdaleka vliv pouze nastavení věku odchodu do důchodu, ale mnohem více úplně jiné faktory a jiné parametry: míra inflace, míra nezaměstnanosti, podoba a struktura zaměstnanosti, úroveň a výše mezd a další záležitosti.

Český občan stráví za svůj život v práci v průměru 36 let. Bez započítávání náhradních dob pojištění jde o čistou dobu práce. To je výrazně nad evropským průměrem, jak dokládají i data statistického úřadu Eurostat. Naši zaměstnanci patří k těm nejvíce a nejdéle pracujícím v Evropě, což je dáno jak délkou standardní týdenní pracovní doby, nižším počtem svátků a dní pracovního volna, než je v zahraničí, i objemem přesčasové práce, kterou musí lidé s průměrnými i nižšími příjmy odvést, aby vůbec mohli uživit své rodiny a své nejbližší. Průměrný český zaměstnanec tak během svého produktivního věku odpracuje o 5 až 10 let více než jeho západoevropští kolegové. Čeští občané tráví v zaměstnání skoro 40 hodin týdně, zatímco Němci maximálně 35 hodin. To vyplývá z dat projektu index prosperity. Naši občané České republiky mají minimálně o desetinu delší pracovní život, než je evropský průměr. To si stále je potřeba dokola opakovat. I proto musí být hranice věku pro vznik nároku na starobní důchod v České republice nižší, než je v zahraničí. Je to jasný a pravdivý argument.

V České republice je i mnohem vyšší podíl průmyslu než jinde v Evropě a současně i významně vyšší podíl těžké manuální práce a zaměstnanců, kteří ji celoživotně vykonávají. Česká republika je po Irsku země s druhým nejvyšším podílem průmyslu a stavebnictví v Evropské unii a v celé Evropě. Prosím, nevymýšlejme, jak ještě dále zkomplikovat a ztížit život našim zaměstnancům a seniorům, ale raději se zaměřme na příjmovou stranu důchodového účtu a celého státního rozpočtu, na boj proti únikům daní a pojistných odvodů na černém a šedém trhu práce, na reformu podoby zaměstnávání lidí v exekucích, na motivační podporu dobrovolného setrvání v zaměstnání lidí v předčasných i v řádných důchodech, na boj proti daňovým únikům a nedoplatkům. Nejsou to vůbec malá a nízká čísla. Dle státního závěrečného účtu za rok 2023 se například jedná o 110 miliard korun daňových nedoplatků.

K uvedené problematice si dovolím ještě přednést pár citací, takže cituji: „Jsme v situaci, kdy má mnohočetné exekuce 400 000 až 450 000 lidí, většina z těchto lidí je často v exekucích od roku 2012 nebo 2013. Už jsou v neřešitelném stavu, vytlačeni do šedé ekonomiky. Zvykli si na to. Nevydělává z toho ani věřitel, ani stát, protože dlužníci neodvádějí odvody. Zhruba polovina lidí, která je v neřešitelných exekucích, podle našich dat pracuje načerno nebo optimalizuje své příjmy, aby si snížila příjmy oficiální. Musí se udělat nějaký férový systém, který zbaví lidi dluhů, oni výměnou za to odejdou ze šedé ekonomiky. V šedé ekonomice se takto z důvodů exekucí ztrácí 12 miliard korun ročně. To je konzervativní a nejnižší odhad v ročních nezaplacených odvodech na sociálním pojištění.“ Toto řekl přesně sociolog Daniel Prokop v Českém rozhlase 13. září 2023. Cituji dále: „Podle našich odhadů se na šedém pracovním trhu může pohybovat až půl milionu lidí. Stát tak může přicházet na daních a pojistném o 250 až 300 miliard korun ročně.“ Toto řekl Jiří Halbrštát, manažer personální agentury Manpower Group pro Novinky 9. listopadu 2023.

A jak se vůbec šedý trh projevuje? Ten může mít různé formy, jedná se například o různé zneužívání lidí v těžké situaci, kdy často nemají na výběr, nikdo je nechce zaměstnat, protože jsou nemocní, postižení, mají psychické problémy, exekuce. Nemají tak vlastně na výběr. Ale to asi není jediná forma – ne, potom je to samotná práce bez smlouvy, kterou částečně dělají lidé registrovaní na Úřadu práce a pobírající různé dávky, a pak je to také nelegální zaměstnávání cizinců a samotný švarcsystém, kdy lidé pracují na živnostenský list, i když mají jen jednoho odběratele, nebo chcete-li, zaměstnavatele.

Když se zeptaly Novinky, jak k tomuto číslu půl milionu lidí na šedém trhu dospěli, odpověď byla taková, že „vycházíme z informací, které jsme získali od lidí pohybujících se v oboru, ať už se jedná o agentury, zaměstnance Ministerstva práce, ale třeba i inspekce práce. Na IČO pracuje až milion lidí a z naší praxe je možné si domyslet, že se jedná o švarcsystém až u třetiny z nich, to by bylo asi 300 000 lidí. Potom je zde asi 50 000 lidí, kteří jsou zaregistrovaní na Úřadu práce, ale někde částečně pracují. A pak jsem ještě nejmenoval tu formu, kterou často vidíme v gastronomii anebo stavebnictví, kde lidé dělají oficiálně za minimální mzdu a zbytek dostanou na ruku.“ Konec citace.

Z dlouhodobého hlediska je nejen s ohledem na příjmy důchodového systému jednoznačně nejdůležitější provádění systémové prorodinné politiky a podpory porodnosti v pracujících rodinách, což do budoucna zajistí pozitivní demografický vývoj a dostatečný počet plátců daní a sociálního pojištění, ze kterého jsou důchody v našem průběžném systému financovány. Tato otázka je nyní, v situaci, kdy nám strmě a bezprecedentně klesá porodnost i úhrnná plodnost, naprosto klíčová a životní – to zdůrazňuji, je to naprosto klíčové a životní. Patří sem zvýšení daňových slev a daňových zvýhodnění pro pracující rodiče řádně vychovávající své děti, systém výhodných manželských půjček a také rodinných půjček se státní garancí a snížením dluhu při narození dalšího dítěte v rodině, státní podpora budování kapacit dostupného bydlení, vyšší porodné pro třetí a čtvrté dítě v pracujících rodinách, pokud tedy alespoň jeden z rodičů – a to zdůrazňuji – pracuje. Dále pak rozšiřování kapacit škol a školek, kde je současná situace také naprosto smutná, anebo široká nabídka částečných pracovních úvazků pro rodiče předškolních dětí v součinnosti státu a zaměstnavatelů. Zcela namísto je i snížení sociálního pojištění rodičům vychovávající nezaopatřené děti a vyšší koeficient výpočtu procentuální, tedy zásluhové složky důchodů těmto lidem za každé vychované dítě.

Fialova vláda jde ovšem v oblasti rodinné politiky zcela opačným směrem, když ruší a omezuje prorodinné slevy na dani a v oblasti rodičovského příspěvku se zachovala naprosto diskriminačně a jako macecha vůči části rodičů dětí do čtyř let věku. Samostatnou kapitolou je nekompetentní postup vlády ve věci zajištění kapacit předškolních zařízení.

Kolegyně a kolegové, do roku 2019 byl důchodový účet, tedy bilance vybraného sociálního pojištění, versus vyplacený objem důchodů v přebytku. V roce 2019 přebytek činil 16,44 miliardy. Ještě za rok 2021, tedy před nástupem Fialovy vlády, zde bylo snesitelné nízké saldo 2,26 miliardy korun. Zásadní zlom přinesly až roky 2022 až 2023, a to kvůli vysoké inflaci, do velké míry způsobené a neřešené právě vládou Petra Fialy. Kvůli této velké inflaci bylo ze zákona nutné několikrát mimořádně valorizovat důchody, což způsobilo eskalaci výdajů důchodového účtu a jeho schodku. Během let 2022 až 2023 stouply výdaje důchodového systému mezitím o 100 miliard korun, přitom příjmy důchodového účtu rostou kontinuálně v posledních letech v průměru o 50 miliard korun ročně, což by bez výdajů na mimořádné valorizace umožňovalo držet bilanci důchodového účtu v rovnováze, či spíše v přebytku.

Zmíním ještě jeden příklad ze zahraničí. (Velký hluk v sále.) Švýcarští voliči si dne 3. března letošního roku v celostátním referendu odhlasovali zvýšení státních důchodů a zachování věku odchodu do důchodu na 65 let, a tak tedy zatímco v České republice jsou starobní a další důchodci mnohdy z vládních řad označováni za sociální skupinu, jejíž příjmy a sociální standard se má v zájmu snížení deficitu veřejných financí snížit, tak ve Švýcarsku

to občané vidí jinak, a to tak, že důchod není žádný parazitismus, nýbrž nárok na zasloužený a důstojný odpočinek po celoživotní práci. A totéž přesně si myslíme i my. Zkrátka lidé si mají po celoživotní práci užít takzvaný podzim života, aby si ho užívali ještě alespoň částečně ve zdraví. A Švýcaři letos v březnu rovněž v referendu podpořili i iniciativu Lepší život v důchodu, která poskytne dostatečnou třináctou měsíční důchodovou dávku seniorům potýkajícím se s rostoucími životními náklady. V dalším samostatném hlasování pak 74,7 procenta švýcarských občanů odmítlo návrh, jehož cílem bylo postupné zvyšování věku odchodu do důchodu z 65 na 66 let v průběhu příštích deseti let a jeho následné navázání na takzvanou střední délku života. Nepřipomíná vám to něco? Podle švýcarského politologa Urse Bieriho vyjádřilo švýcarské obyvatelstvo v tomto hlasování především svou naštvanost na velké firmy a korporace, které si vypomáhají k čím dál vyšším ziskům na úkor zaměstnanců a celé společnosti. Mezi Švýcary panuje názor, že stát je schopen mobilizovat velmi vysoké částky na pomoc největším firmám, zatímco obyčejní lidé z toho nemají žádný prospěch. Opět jde o podobnost zřejmě čistě náhodnou s děním v našem státě. A budu citovat dále: „Je to poprvé, kdy švýcarští voliči jasně přijali velmi sociální iniciativu v oblasti důchodové politiky. Tuto skutečnost lze vysvětlit tím, že nešlo jen o levicové hlasování, respektive o hlasování levicových voličů. Tato iniciativa měla široký ohlas i u středně pravicových voličů, a především u švýcarské konzervativní pravice.“ Toto je dobré vědět a občas se i v zahraničí inspirovat.

Dámy a pánové, v oblasti naší důchodové politiky se často zcela pomíjejí dvě základní premisy. Za prvé, pracující rodiče dětí přímo financují z odvodů sociálního pojištění důchody stávajících seniorů. Za druhé, pracující rodiče současně masivně investují financování výchovy svých dětí na svůj vlastní důchod v průběžně mezigeneračně financovaném státním průběžném důchodovém systému.

Před epidemií covidu ekonomové uváděli, že výchova dítěte, které vystuduje vysokou školu, vychází zhruba až na 3 miliony korun. Dnes to bude vzhledem ke kumulované inflaci za dobu Fialovy vlády zhruba o třetinu více. A to je zásadní parametr, klíčové číslo a zároveň klíčový fakt, které nastavení českého důchodového systému ovšem zcela pomíjí, a pracující rodiče řádně vychovávající děti neskutečným způsobem diskriminuje. S tím, prosím, pojďme okamžitě něco udělat. To je systémová záležitost budoucnosti a nevymýšlejte způsoby, jak diskriminovat současné i budoucí důchodce a zaměstnance v náročných profesích.

V roce 1990 činil průměrný starobní důchod 1 763 korun a průměrná hrubá mzda byla tehdy 3 286 korun, a tedy průměrný důchod představoval 53 % průměrné hrubé mzdy. Nyní je podíl důchodu na průměrné mzdě okolo 45 %. To jen na vysvětlenou a na doplnění informací těm, kteří tvrdí, že máme příliš vysoký poměr důchodů vůči mzdám a že je třeba jej snížit, jak Fialova vláda navrhuje v novele, kterou tu projednáváme, a k tvrzení, že důchody rostly v poslední době moc rychle a že je třeba tento růst přibrzdit. Není to pravda.

Milé kolegyně, milí kolegové, dovolte mi ještě před závěrem svého vystoupení krátce shrnout pozměňovací návrhy, které za SPD předkládám k vládnímu důchodovému materiálu.

Jednak navrhuji, aby se lidem, jejichž účast na sociálním pojištění je minimálně 45 let, nikterak nekrátil předčasný starobní důchod. Za 45 odpracovaných let přece musí mít nárok na odpočinek a na plný starobní důchod.

V dalším návrhu navrhuji poloviční krácení důchodu u lidí, kteří již odpracovali 45 let, na poloviční krácení oproti současnému stavu.

V dalším návrhu předkládám návrh na zrušení ustanovení o zákazu valorizace procentní zásluhové složky předčasného starobního důchodu, který do zákona o důchodovém pojištění prosadila současná vládní koalice a který není ničím obhajitelný.

V dalším návrhu předkládám návrh na zrušení mechanismu zvyšování odchodu do řádného starobního důchodu nad 65 let věku a zachování věku 65 let pro vznik nároku na odchod do řádného starobního důchodu. To je pevné a neměnné stanovisko našeho hnutí.

V pátém návrhu navrhuji vypustit z vládní novely zákona o důchodovém pojištění změnu způsobu výpočtu starobního důchodu od roku 2026, která je vůči budoucím příjemcům těchto důchodů výrazně nepříznivější než současná úprava a která znamená pokles poměru výše jejich starobního důchodu vůči jejich předchozí mzdě.

V šestém návrhu navrhuji zachovat podmínky pro vznik nároku na odložený důchod, nikoliv jejich zmírnění, tedy přiznání odloženého důchodu o tři roky dříve, než je nyní, jak navrhuje vláda. Tato vládou navrhovaná úprava by znamenala zvýšení výdajů státního rozpočtu a je i nelogická a morálně pochybná, protože snižuje hranici věku, ve kterém lze přiznat starobní důchod, i když žadatel nesplnil podmínku zákonné doby účasti na sociálním pojištění, která je 35 let, ale byl sociálně pojištěn pouze 20 let anebo odpracoval pouhých 15 let. Není žádný důvod zmírňovat těmto lidem podmínky pro přiznání a výplatu starobního důchodu s výjimkou situací, kdy daný člověk nesplnil plnou zákonnou dobu pojištění kvůli tomu, že prokazatelně alespoň tři roky pečoval o zdravotně postiženou osobu blízkou, která je závislá na pomoci jiné osoby.

To znamená, že to navrhuji u těch, kteří pečovali o někoho blízkého alespoň tři roky, ve svém sedmém pozměňovacím návrhu.

V osmém návrhu navrhuji změnit systém výpočtu minimálního starobního důchodu, který má činit 20 procent aktuální průměrné mzdy. Vládní návrh počítá s tím, že do zásluhové složky důchodu pro případný nárok na její zvýšení do výše odpovídající jejímu podílu na celkovém minimálním důchodu se bude započítávat i takzvané výchovné, tedy ta složka starobního důchodu, která je benefitem za to, že příjemce důchodů řádně vychoval dítě nebo více dětí, přitom pro účely valorizace zásluhové složky důchodů se sem výchovné nepočítá. Uvedený model by znamenal, že nízkopříjmovým důchodcům, kteří řádně vychovali své děti, by se procentní složka jejich důchodů mnoha případech nezvyšovala, ačkoliv by se nacházela pod hranicí 10 procent průměrné mzdy, anebo by se jim zvýšila pouze o částku, od které by se odečetlo výchovné. To je další diskriminace pracujících rodičů, navíc těch nejvíce nízkopříjmových ze strany této vlády. Jde tedy o návrh, aby se do zásluhové složky pro účely jejího dorovnání do hranice odpovídající zákonem stanovenému podílu této složky důchodu na průměrné mzdě výchovné nezapočítalo.

V devátém, posledním návrhu navrhuji ponechat v zákoně o důchodovém pojištění ustanovení, podle kterého se procentní výměra starobního důchodu zvyšuje za dobrovolný výkon pracovní výdělečné činnosti při současném pobírání starobního důchodu o 0,04 % výpočtového základu za 360 kalendářních dní výdělečné činnosti. Vláda toto navrhuje zrušit. Jde přitom o významný motivační faktor pro dobrovolné setrvání v zaměstnání i po dosažení důchodového věku, které by kromě odpuštění části sociálního pojištění, což je také návrh SPD, bylo odměněno i postupným růstem důchodů nad rámec zákonné valorizace.

A v neposlední řadě jsem také ve druhém čtení podala velmi důležitý návrh, který by tady pomohl naprosto všem, a to je návrh na zamítnutí, okamžité zasednutí za jeden jednací stůl a okamžitá práce na skutečné důchodové reformě!

Milé kolegyně, kolegové, to, co současná vláda nazývá důchodovou reformou, je do velké míry jenom jedna velká manipulace – manipulace s pojmy. Jde pouze a výhradně o snahu pokusit se lehce snížit deficit, který tato vláda vytvořila na úkor seniorů. Na úkor těch současných vláda totéž učinila již vloni dvěma známými asociálními novelami. To, co zde projednáváme, není důchodová reforma, je to pouze soubor několika parametrických úprav, které povedou především ke zhoršení podmínek budoucích důchodců a žádnou stabilitu důchodového systému nepřinesou. Naopak, většina navrhovaných opatření zvýší jeho výdaje. Naše budoucí důchodce i naše veřejné rozpočty to ve svém celku poškodí.

Vládní návrh vůbec neřeší záležitosti, které jsou pro budoucnost a stabilitu našeho důchodového systému klíčové: zvyšování jeho příjmů včetně hledání nových zdrojů bez zvyšování daní a sociálního pojištění a nastavení dlouhodobé a systematické prorodinné politiky a podpory porodnosti v pracujících rodinách. SPD tato zásadní témata zahrnula do své koncepce, kterou jsme při vzájemných jednání představili ministru práce a sociálních věcí Marianu Jurečkovi. Některé z našich dílčích návrhů ve prospěch současných i budoucích důchodců pan ministr Jurečka do vládního materiálu zapracoval, to férově a veřejně uznávám. Zároveň mě ale velmi mrzí, že byla ještě slíbená schůzka po druhém čtení, respektive před druhým čtením, ale bohužel již nebyl zájem, protože jak se asi ukazuje, zájem asi tedy nebyl celou dobu, jinak si to neumím vysvětlit.

Jako celek je pro nás i přesto, že tam jsou některé naše prvky, tento vládní návrh zcela nepřijatelný a budeme proti němu i nadále tvrdě bojovat. Současně jsme ale také kdykoliv připraveni opravdu zasednout za jeden jednací stůl napříč celým politickým spektrem se zástupci odborů, zaměstnavatelů a dalších partnerů tak, abychom vytvořili skutečnou důchodovou reformu, která tady bude platit po další desítky let, a naši občané tak nebudou muset žít v nejistotě, že se to bude prakticky zase za rok celé měnit s příchodem nové vlády, které doufám budeme součástí. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní se přihlásil k faktické poznámce pan ministr Jurečka, poté paní poslankyně Věra Adámková. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Na toto vystoupení a na uvedení věcí na pravou míru a uvedení fakt dvě minuty úplně nestačí. Pokusím se být stručný.

Tak první, co chci říci, paní ministryně asi nenavnímala to, že pro lidi ve třetí kategorii u těch čtyř rizik máme řešení, ti lidé budou podpořeni, bude tam povinný příspěvek zaměstnavatele do třetího pilíře, budou moci s těmito penězi svobodněji nakládat, protože v prvním průběžném pilíři nemáte možnost s očekávaným důchodem nakládat tím, že třeba se rozhodnete ho využívat nějakým způsobem jiným než tím, že ho budete dostávat postupně po měsících ve výplatě důchodu, což třetí pilíř vám umožňuje. Umožňuje vám předdůchod. To znamená, to řešení pro ty lidi tady je, jasně jsme ho jako koalice deklarovali.

Druhá věc, nezaujatý posluchač by z vystoupení paní kolegyně Šafránkové mohl nabýt dojmu, že průběžný systém v České republice je vlastně v pořádku a nemá zásadní problém. Tak chci jenom ukázat, jak vypadá ten průběžný systém. (Ukazuje červený graf.) Když se podíváme od roku 2009, ten systém je dlouhodobě deficitní. Je pár výjimečných let, kdy příjem na pojistném byl vyšší než to, co se na pojistném vyplácí. Celkový úhrn deficitu je zhruba 500 miliard korun. To znamená, další uvedení nepravdy.

A pak také chci říct, nikdo z nás neříkal, že je poměr průměrného důchodu k průměrné mzdě příliš vysoký. (Ukazuje modrý graf.) To nikdo nikdy tady neřekl. Já jsem upozorňoval na fakta, že jsme dnes v situaci, kdy v roce 2024 máme poměr průměrného důchodu k průměrné mzdě druhý nejvyšší za posledních 24 let. To jsou jenom fakta. Já budu potom reagovat dál a musím říct, že celá řada nepřesností, nepravd tady v tom projevu teď zaznívala.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Věra Adámková, poté paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážení páni ministři, dámy a pánové, dovoluji mi několik poznámek k mým předřečníkům. Tato důchodová šaráda – reforma to jistě není, jak víme všichni – dává velké šance opravdu zarazit klíny do populací, mezi generace, a to je špatně. Tam nevidím žádnou sociální práci dobře odvedenou.

Povím vám jeden příklad, a jsem velmi ráda, kdybyste mi vysvětlili, že už k tomu nebude docházet. Vůbec se nemyslí na osoby, které vlastně pomáhají našemu systému, a řeknu vám konkrétní případ. Inženýr, 57 let, několik cizích jazyků, šéf mezinárodní firmy, který vede obchodní oddělení, odchází pečovat o své umírající rodiče, čímž na druhou stranu významným způsobem ulevuje systému a samozřejmě dělá větší komfort pro svou rodinu. Po dvou letech toto končí, protože bohužel lidé jsou smrtelní, a on přichází s řadou inzerátů, které nabízejí práci. A víte, co je lepší, přátelé, než hledat práci v 58 letech věku? Mít mor, protože to si vás někdo všimne, ale v tomto případě nikoliv. Ten člověk nenachází rok a půl práci – a je to konkrétní člověk, to není žádná chiméra ani žádné tabulky, které by mi dělal asistent – a to proto, že je takzvaně starý. A říká mu to většinou šéf personálního, kterému je asi tak 35 let.

Takže bych byla velmi ráda, kdyby si stát, tedy vy si uvědomili, že jedna věc je řešení odchodu do důchodu. A v tom původním návrhu připomínám, že nemáte žádné zastropování, všechno ostatní se řeší za chodu pozměňovacími návrhy. Máme tady celou škálu těchto lidí, kteří chtějí pracovat, mohli by pracovat, ale náš systém již jim to neumožňuje. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. S další faktickou vystoupí paní poslankyně Berenika Peštová, připraví se paní poslankyně Hanzlíková. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já jsem bedlivě poslouchala svoji předřečnici, paní kolegyni Šafránkovou, prostřednictvím vás. Včera jsem se koukala na Máte slovo, kde ona byla proti panu poslanci Jakobovi, a velice mě mrzí, že pan poslanec Jakob tady není, protože já jsem tedy ten pořad nedokoukala. Já jsem to musela vypnout, to se nedalo. (Pobavení v sále.) Ne z hlediska toho, že ten proslov, ale spíš ten obsah. To bylo strašné. A já jsem z toho moc nepochopila, nebo respektive pochopila jsem jednu věc, že pan poslanec Jakob tam řekl, že on je zákonodárce, což souhlasím, a byla tam právě velká debata ohledně pozměňovacího návrhu, který on podal se svým ctěným kolegou, a podali ho půl hodiny předtím, než skončilo druhé čtení. Mě tedy úplně dostala ta jeho arogance, když tam vysvětloval, že on jako zákonodárce má právo, a „my jsme ti, kteří ty zákony děláme“. Ale mě spíš zajímá to, že vůbec nectil, že ministerstvo dalo ten zákon do mezirezortního připomínkového řízení, že to mělo nějaké studie dopadů, a můžeme si o tom myslet, co chceme, kdežto ten jeho pozměňovací návrh nemá vůbec nic. Dal ho sem, říkám, půl hodiny předtím, než skončilo druhé čtení, takže diskuse nastala až teďka, protože my jsme neměli možnost se s ním pořádně seznámit. Dotkne se to 120 000 lidí. A říkám, velice mě mrzí, že tady pana poslance nemáme, protože já bych tu diskusi docela ráda tady s ním otevřela. Pokud

se někde dívá na televizi, ne v tomto sále, někde jinde, tak ho prosím, aby se dostavil do sálu, a mohli bychom si o tom popovídat. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Na řadě s faktickou poznámkou je nyní paní poslankyně Jana Hanzlíková a paní poslankyně Nováková – ano, stahuje svoji faktickou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych také ráda navázala na paní poslankyni Šafránkovou, a to s ohledem na věk odchodu do důchodu, jak navrhuje koalice. Pokud vezmu, že v původním návrhu, pokud by prošel, opravdu tam se prodlužuje věk v podstatě donekonečna, ale i když vezmu ten odchod zastropovaný, což je v pozměňovacím návrhu na 67 let, tak chci připomenout, že tím pádem se Česká republika dostane mezi státy, které mají takto vysoký věk odchodu do důchodu. Ráda bych připomněla, že to jsou většinou severské státy, a tam je mnohem vyšší věk dožití ve zdraví, dokonce u některých států je to až o deset let. Všechny tyto aspekty měly být brány v potaz při vytváření důchodové reformy.

To už vůbec nemluvím o tom, co tady již zaznělo, že v České republice máme velmi dlouhou pracovní činnost. Také to tam vychází ve srovnání s jinými státy až o deset let. To je to, co tady stále opakuji, že mně tady chybí analýza sociálních dopadů, protože jsem přesvědčená – a už se vlastně ty změny, které jsme přijali, projevují v praxi, mají velmi negativní dopad na životní úroveň současných a tato změna bude mít na úroveň budoucích seniorů. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Paní poslankyně Šafránková bude reagovat s faktickou poznámkou, poté paní místopředseda Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Já vám děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vaším prostřednictvím si dovoluji tedy reagovat na pana ministra. Pane ministře, já nejsem ministryně, že jste mě tak oslovil. Tak to šlo asi o přechek, že?

Druhá věc, na kterou musím reagovat. Ten návrh o třetím pilíři, který tady vytváříte údajně v uvozovkách někde v nějaké temné místnosti, aby to nikdo neviděl, aby to nikdo neslyšel, tak co v tom návrhu je? Máte dohodu? Máte dohodu se zaměstnavateli, máte dohodu s odbory na něčem takovém? Ta dohoda přece byla někde jinde. Vy jste tady celou dobu ujišťovali naše občany o tom, že to bude provedeno nějakým způsobem, a potom si to tady změníte a je vám to úplně, ale úplně jedno. Zkrátka vám jsou občané jedno. Hlavně že vy si tady sedíte všichni v teple, v pohodě, berete si ty platy, ale to, jak žijí lidé dole a budou žít, vás vůbec nezajímá. Na to se prosím zaměřte z vaší pozice. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní pan místopředseda Juchelka vystoupí s faktickou poznámkou, poté pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. No, když jsem tady poslouchal – budu reagovat na pana ministra Jurečku – co tady říkal mé kolegyni Lucii Šafránkové po jejím vystoupení – takže vy říkáte, že ti, kteří v tuto chvíli budou postiženi tím pozměňovacím návrhem pana Jakoba a pana Bendy, mají od vás příslib, že bude nějaká změna, a to, že budete 4 procenta z hrubé mzdy implementovat do toho třetího pilíře. Já si myslím, že stavíte celou argumentaci samozřejmě na něčem, co ještě před týdnem vůbec neexistovalo, protože jste si narychlo – překvapilo to úplně stejně nás i vás jako vládní poslance, tady ten pozměňovací návrh pana poslance Jakoba a pana poslance Bendy – nějakou argumentaci museli vycucat z prstu, abyste z toho mohli nějakým způsobem vybruslit.

V tuto chvíli nemáte nic projednáno se zaměstnanci, se zaměstnavateli. Ten třetí pilíř je dobrovolný, není povinný, takže z něho uděláte automaticky pilíř povinný pro tuto skupinu lidí. Udělali jste něco, co jste si narychlo bez jakékoliv diskuse vycucali z prstu příslibem za to, že 108 000 lidí už nebude v náročných profesích. Toto je signifikantní příklad toho, jakým způsobem se stavíte ke všem parametrům důchodové reformy, k věku odchodu do důchodu, třeba i k výchovnému, které jste měli úplně jinak postavené v tom vládním návrhu.

Prostě to, že teď budete řešit něco narychlo s těmi náročnými profesemi a to, co neexistovalo, jenom svědčí o tom, že nemáte žádnou vyfutrovanou, vyanalizovanou, propočítanou, skvělou analýzu nebo důchodovou reformu. To prostě neexistuje a slibem nezarmoutíš.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane místopředsedo. Nyní s faktickou poznámkou je na řadě pan ministr Jurečka, poté pan poslanec Mašek. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Pokud jsem se překl, tak se kolegyni omlouvám za oslovení místo poslankyně ministryně.

Já se pokusím reagovat na to, co tady před chvílí zaznělo, naprosto věcně. Pro ty lidi zůstává garance toho, že budou mít posílené zabezpečení ve stáří, když budou dělat na náročné pozici ve třetí kategorii v jednom z těch čtyř rizik. Ta množina lidí se vůbec nemění. Mění se způsob mechanismu, kdy se to nebude realizovat přes první průběžný pilíř nebo systém, ale přes třetí. To znamená, zákon jasně říká, že vůči těmhle osobám, které už byly definovány, které byly v tom návrhu nebo jsou v tom návrhu stále ještě, bude zaměstnavatel mít povinnost povinně přispět – se státní podporou, logicky – a ten člověk bude moci s tím nakládat. Může se rozhodnout svobodně, podle nějaké své osobní, rodinné situace, strategie, využít třeba možnost předdůchodu nebo následně využít třeba toho, že logicky ty peníze bude využívat během svého čerpání důchodu prostřednictvím příjmů.

Má to benefity v tom, že s tím může případně nakládat rodina nebo nejbližší lidé, pokud si to ten člověk takto zvolí, v případě mimořádné události, jako je třeba úmrtí. To znamená, z průběžného pilíře tyto možnosti nejsou, jedinečně v rámci sirotčích nebo vdoveckých důchodů, ale není tam další možnost, jak nakládat tady s tímto odvodem, který tam je vyšší a který je

nějakým způsobem také i investičně zhodnocen v rámci výnosnosti daného penzijního produktu.

Jsou další okolnosti, které je potřeba zohlednit, ale ve vztahu k odborům, zaměstnancům, zaměstnavatelům se na tom principu, parametrech té množiny lidí, v zásadě nic nemění, ten základ zůstává stejný. Mění se to, že to bude součástí povinnosti do třetího penzijního připojištění, do třetího pilíře.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. S další faktickou je na řadě pan poslanec Jiří Mašek, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, zareagoval bych na předchozí diskusi týkající se náročných profesí a odcházení do předčasného důchodu. Právě nám tady pan ministr vysvětlil, jak je to dobře promyšlené, jak budou ti zaměstnavatelé odvádět, jak to všechno bude fungovat, půjde to do třetího pilíře. Škoda jenom, že jsme o tom ještě nevěděli před čtrnácti dny a nevěděl o tomto systému ani pan ministr. K tomu ho donutili – promiňte mi to přirovnání – Pat a Mat, kteří tvoří důchodovou reformu, čili pánové Jakob a Benda, kteří pár minut před koncem projednávání vložili tento pozměňovák ve druhém čtení, ten nesmyslný pozměňovák. Na to teď tady navazuje nějaké koaliční řešení rychle to uhasit.

Pane ministře, ti dva jmenovaní poslanci vám zničili jeden z hlavních pilířů vaší reformy. Ona to reforma samozřejmě není, nicméně dva parametry jsou pro vás zásadní, a to je těch 67 let a ty předčasné důchody. Vy jste pořád tvrdil, že to máte systémově promyšlené, že to bude pro lidi, kteří jsou ve třetí kategorii. Těch je přes 400 000, zúžili jste to na 110 000. Ti dva pánové vám to poslali na čtvrtou kategorii, na těch 12 000 lidí. Nezlobte se, to, co vy tady teď předkládáte, je opravdu na poslední chvíli zatažení za ruční brzdu a v podstatě to ukazuje, jak celá vaše reforma vypadá.

Předčasné důchody byla trošku řekl bych vlajková loď vaší reformy, že to systémově pojmete a že ty lidi nějakým způsobem zajistíte, ale vy jste v tom absolutně selhali, já nemůžu s tímhletem souhlasit a rozhodně budeme hlasovat proti této důchodové reformě. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní pan poslanec Hubert Lang s faktickou poznámkou, následovat bude pan poslanec Hendrych. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní místopředsedkyně. Dneska asi ne naposledy tady vystoupím, protože jestli jste, občané, včera sledovali diskusní pořad Máte slovo paní Jílkové, kde se utkali místopředseda odborového svazu KOVO, ctihodná kolegyně, která tady hovořila před chvílíčkou za SPD, a mluvil tam pan Jakob, pak tam byl ještě jeden host. Tam jednoznačně pan Jakob, když se dostane do nějakého presu, tak on vždycky potom řekne pravdu. Já bych chtěl, aby – dneska ho tady nevidím, což mě tedy mrzí, protože jsem o něm prohlásil, že je nějaký asociální ďáblík, asociální ďáblík na druhou. V tom včerejším pořadu to jednoznačně prokázal.

Tady během těch dvou hodin, které zbývají do vašeho pevně zařazeného hlasování, nemá cenu už vůbec dávat žádné argumenty, protože vy naše argumenty už nechcete poslouchat. My tady budeme muset už čistě jenom upozorňovat občany, že tady připravujete

něco, co je zcela asociální, na čem jste neměli dohodu. Neměli jste dohodu ještě možná včera na tom, na čem nemáte dohodu ještě dneska.

A já tady v několika těch faktických prostě jsem si vypíchnul, protože teď jsem si to naposlouchal, protože včera jsem byl celý den na bezpečnostním výboru, co z pana Jakoba tam včera vypadlo, a vypadlo z něj, v čem je ten problém nebo jak to vlastně máte. Takže opakuji tady opět: jsou to jenom nějaké parametrické změny, není to žádná důchodová reforma. A když se tam dotazovali pana Jakoba, jak to, že on načetl ten pozměňovací návrh dvacet minut před koncem druhého čtení s panem Bendou z ODS, prostřednictvím vás, paní předsedající – aby to nebylo jenom na panu Jakobovi, je v tom i pan Benda zainteresovaný za ODS – tak on tam řekl: Vláda přijala nějaké nařízení, je to zákon, na který vy dneska jste měli ještě ráno, a během tohoto týdne vystupovali různí představitelé vlády a říkali: Je to alfa omega čtyřleté naší práce v této Sněmovně. Tak to vidíme, co jste tedy si popřipravovali. Já se ještě přihlásím, protože to, co z pana Jakoba včera vypadlo, je opravdu zajímavé. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Prosím, pan poslanec Hendrych s faktickou poznámkou, následuje paní poslankyně Ivana Mádlová. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, vážený pane ministře, já budu reagovat na to, co tady řekla paní poslankyně Peštová, vašim prostřednictvím, a částečně i pan ministr. V podstatě je to replika na to, co tady řekl ve středu pan poslanec Jakob, kdy v podstatě prohlásil z mého pohledu teda poměrně průlomově, že koalice, a nevím, jestli to myslel jenom za TOP 09, nebo za celou koalici, v podstatě chápe, že lidé v náročných profesích ve třetím stupni nemohou pracovat do 67 let a že se intenzivně přemýšlí nad tím, jak to vlastně udělat, aby do těch důchodů mohli odejít dříve.

Já jsem se ho ptal na to, proč tedy vlastně v tom zákoně už není přímo paragrafové znění, které by to řešilo, které by šlo ruku v ruce s tím jeho kontroverzním návrhem, a na to mi nebylo odpovězeno. Pak se postupně dozvídáme, že tedy se uvažuje o nějaké platbě zaměstnavatelů do třetího pilíře, mluvil o tom tady pan ministr Jurečka, ale já bych chtěl znát přesné parametry toho, já bych chtěl znát, jak to bude přesně fungovat. Tady se hovoří o nějakých preddůchodech a tak dál, to taky není úplně jednoduché. Tam musí být naspořena nějaká konkrétní poměrně vysoká částka, pokud se jedná o více let, a pokud ti lidé budou mít jenom nějaké peníze navíc, tak samozřejmě, každá koruna asi dobrá, ale na druhou stranu, zkrátí jim to skutečně odchod do důchodu? Budou moci pracovat déle, i když potom nakonec budou mít třeba více peněz?

Chybí tady opravdu přesné konkrétní parametry a chybí podle mého názoru diskuse jasná a souhlas těch konkrétních zaměstnavatelů, jestli jsou vůbec ochotni a jak to budou vůbec zvládat, tady tuhle věc. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. S faktickou poznámkou bude nyní reagovat paní poslankyně Ivana Mádlová, poté paní poslankyně Pastuchová. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Ivana Mádlová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych navázala na svoji předřečnici paní Bereniku Peštovou. No, já musím říct, že ono s mozolem z teplé židle, na níž oba pánové Jakob a Benda celý život sedí, se snadno určují profese náročné anebo méně náročné. Já to považuju za naprosto skandální a musím říct, pane ministře, že co se týče náročných profesí, že jsem opravdu zvědavá, jak to u vás v koalici dopadne, a uvedu vám konkrétní příklad. Protože se pohybuji celý život profesně ve zdravotnictví, tak jste třeba všeobecným dětským sestrám přichystali to, že budou moci odejít do důchodu po 48 letech těžké práce, a pokud budou chtít do předčasného důchodu o dva roky dříve, tak po 45 až 46 letech odpracované práce, a ještě je za to budete penalizovat.

Já bych chtěla vyzvat oba kolegy, prostřednictvím vás, pana Bendu a Jakoba, aby přišli do tohoto sálu a vysvětlili, jak dospěli k výčtu náročných profesí, proč by neměly odcházet dříve do důchodu, protože upozorňuji na to, že máte i nedostatek sester, který se vlastně teď řeší, a myslíte si, že v těchto nastavených podmínkách vám do toho systému zdravotnictví půjdou? No, nepůjdou, protože podmínky, které jim vytvoříte, tak jim bude hned na začátku jasné, že do těchto povolání prostě vstupovat nebudou. A pokud ty odchody oddálíte, tak samozřejmě hrozí to, že budou odcházet i na nemocenskou, protože skutečně je prokázáno i Národním institutem SYRI, že mají obrovské problémy s chronickými bolestmi zad. Tímhle tím vlastně jenom způsobíte to, že si tu profesi vybírat nebudou.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní paní poslankyně Pastuchová s faktickou poznámkou, poté paní místopředsedkyně Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Tak já navážu na svoji kolegyni Ivanu Mádlovou, vaším prostřednictvím, protože máme asi stejný podnět, protože jsme obě zdravotní sestry, a já také něco uvedu. Ted' bohužel mám svoji maminku v nemocnici, leží na centru doléčování, kde jsou většinou staří lidé po operacích, a když tam přijdu, protože jsem v té nemocnici pracovala do roku 1984, tak se mě ty moje známé, sestry, sestřičky a kolegyně, ptají: Tak co, schválíte to, abychom teda mohly jít dřív? A já říkám: víte co, děvčata, kdo nebudete po té těžké noční a budete dneska ve 12 hodin se dívat na televizi, tak se podívejte, kdo vám to neschválí.

Takže těm zdravotním sestřičkám, které si to zaslouží – i mnoho dalších profesí, ale já mluvím ze svého oboru – tak jim to dneska ve 12 hodin všichni předved'te, jak si jejich práce vážíte.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. S faktickou poznámkou je nyní na řadě paní místopředsedkyně Olga Richterová, poté pan poslanec Hubert Lang.

A než udělím paní místopředsedkyni slovo, omlouvám paní poslankyni Lucii Šafránkovou od 9.55 do 11.30 z osobních důvodů.

Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Vážený pane ministře, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, chci jenom připomenout, že v uplynulých letech, a nemyslím tím uplynulý rok nebo dva, ale uplynulých deset let, jsou debaty

o důchodové reformě pořád na talíři, protože všechny politické strany bez ohledu, co říkají tady od pultíku, vědí, že je prostě reforma potřeba. Bylo to v programovém prohlášení vlády Andreje Babiše v roce 2018 jako první bod. Konkrétní věci připouštěla paní předsedkyně Alena Schillerová, když byla ministryní financí.

A já tady stojím proto, abychom si připomněli, že tuhle realitu v minulosti nikdo nepopíral. Teď to tady občas vypadá, jako kdyby stárnutí populace a obrovská výzva vzhledem k snižujícímu se počtu pracujících neexistovala. Prostě existuje, je tady, proto jsme jako Piráti podporovali a vyjednávali důchodovou reformu, když jsme byli součástí vlády. Proto jsme neměli problém i po odchodu z vlády hlasovat pro verzi samozřejmě s tím vyjednaným zastropováním věku, to nám přijde, že je dobře vyjednané a dobře navržené. Ale s čím prostě nemůžeme souhlasit, je na poslední chvíli navržené brutální osekání náročných profesí.

Nejasný příslib Zbyňka Stanjury, že budou nějaké záruky ve třetím pilíři, namísto toho, že tady před námi je reálná možnost ukotvit náročné pozice podle přezkoumatelných kritérií, podle zdravotních dat, nám připadá, že prostě takováto změna na poslední chvíli je handl, na který nelze přistoupit.

A jenom poznámka: ty náročné pozice, těch 127 000 lidí, které chce současná koalice vyhodit z nároku na nekrácený předčasný důchod, to jsou lidi, kde zdravotní dopady té práce bohužel nelze zcela odstranit, nelze to vyřešit jinak. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji za dodržení času, paní místopředsedkyně. Nyní pan poslanec Hubert Lang s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Hanzlíková. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju. Já bych prvotně zareagoval na paní Richterovou: ona tady opakuje to, co už opakovala na začátku tohoto týdne. Já se domnívám, že ve vašem pojetí, paní Richterová, je to čistě alibismus, protože kdybyste byli součástí pětikoalice nebo jste zůstali součástí pětikoalice, určitě byste tady nevystupovala plamenně a neříkala něco o tom, že to je handl, že to je nějaká výměna a že vy teďka pro to asi nebudete hlasovat, protože jste ta nová, lepší opozice než my, protože tam jsou ty náročné pozice. Vám to prostě spadlo z nebe, že to, co tady udělal pan Jakob, a to, co tady udělal pan Benda, prostřednictvím vás, paní předsedající, tak vám se hodí, protože vy vlastně můžete na základě toho obhajovat to, že pro to nezvednete ruku. Kdyby nevyletěl pan Bartoš z pozice ministra za zpackanou digitalizaci stavebního řízení, pravděpodobně vy byste dneska pro to ruku zvedli, jako jste zvedali ruku celé předchozí tři roky pro další věci, které byly v rámci čtyř- nebo pětikoalice.

A já bych se ještě dostal k včerejšímu pořadu. Z pana Jakoba tam vypadl následující postup, jo, že vláda přijala nějaké stanovisko čtyřkoaliční – nebo tehdy ještě možná pětikoaliční – tím to začalo, takže vláda se na něčem shodla a s tím přišla k nám do Poslanecké sněmovny. Proběhlo první čtení, proběhlo druhé čtení. Ve druhém čtení vznikají pozměňovací návrhy – já to nerozporuji, ty jsou možné – a náhle, dvacet minut nebo třicet minut před ukončením druhého čtení, tam přistál pozměňovací návrh, který vyrazil 120 000 lidí z těch náročných profesí a zabránil jim – vlastně tomu, aby mohli odejít do předčasné penze.

A když se paní Jílková ptala pana Jakoba: Proč jste to udělal, pane Jakob? Nejsou v tom jenom peníze? Nemí to jenom otázka peněz? Tak on říkal: Ne, ne, ne, ne, já jsem vlastně

udělal dobře, protože předtím tam byly jenom tři náročné profese, já jsem (to) teď rozšířil na pět náročných profesí. Takže on vlastně udělal dobrý skutek pro lidi.

Já budu potom pokračovat ještě v další faktické, jak to šlo postupně dál, děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Paní poslankyně Jana Hanzlíková je na řadě s faktickou poznámkou, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo. Já bych se ještě vrátila k tomu, co tady řekl pan ministr, že tedy mají vyřešen nějakým způsobem třetí pilíř, který se týká lidí, kteří se nedostanou, tedy díky pozměňovacímu návrhu pana Jakoba a pana Bendy, do náročných profesí, ale nedozvěděli jsme se tady žádnou podrobnost, pouze to, že se to má týkat předdůchodu. Ale jak už tady zaznělo, předdůchod má pevné nějaké podmínky a pravidla a jde tam o poměrně velké částky, které musí být naspořeny, měsíčně je to pro rok 2024 více než 12 000, což, když si spočítáte za pět let, je někde kolem 800 000. Takže mě by velmi zajímaly podrobnosti k tomu, pane ministře, jestli byste nám to mohl více vysvětlit, protože nevím, jak k nějakým takovým částkám by se ti lidé mohli dostat.

A ještě chci připomenout, že když jsme tady projednávali v minulém roce opravdu několikanásobné zhoršení podmínek odchodu do předčasných důchodů, tak vy jako ministr jste tady právě sliboval, že ošetříte alespoň lidi, kteří pracují v náročných profesích – a skutečně to má negativní vliv na jejich zdraví – a teď tedy vidíme, jakým způsobem to dopadlo. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Reagovat s faktickou poznámkou bude pan ministr Jurečka, který je přihlášen, a poté pan Lubomír Wenzl. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Mrzí mě, že teď tady nevidím kolegyni Pastuchovou, protože jsem chtěl především reagovat na její vystoupení. Je potřeba si uvědomit – možná je to tím, že ne každý poslanec, poslankyně četli detailně ten návrh – že náročné pozice jsou opravdu pozice, to není paušální kategorie nějaké profese napříč celou Českou republikou, že by se řeklo: Tento člověk, pokud dělá práci – tady (mluvila?) o zdravotních sestrách, tak já to řeknu na zdravotních sestrách – všechny zdravotní sestry by měly podle vládního návrhu nárok na to, být v kategorii náročné pozice, protože je to tak, že (je) vždycky posuzováno to konkrétní dané riziko na konkrétním pracovišti – a toto je stanoveno legislativou, kterou má Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci také i s dozorem hygieny. Zaměstnavatel je povinen podle zákona to místo takto posoudit, jsou s tím spojené kompenzační pomůcky, například častější lékařské prohlídky a tak dále, to znamená, týká se to jenom dané konkrétní pozice, kde třeba, pokud je to kategorie 3, tak z toho třeba je to namáhavá fyzická zátěž, zdvihání břemen nad určitou váhovou kategorií. To znamená, netýká se to fakt zdaleka všech, například zdravotních sester, nebo všech lidí, kteří třeba dělají v oblasti – já nevím – hutnictví a podobně, protože tam je to odvislé od toho, když je člověk v nějaké výrobní části provozu, tak ta situace může být zvýhodněná (?) na základě toho, že třeba technologicky je tam zařízení, které toho člověka velmi dobře chrání, už tam není dopad ani vibrací, ani hluku, ani nízkých nebo ani vysokých

teplot, a v ten okamžik potom to riziko tam není. A podle toho člověk, který dělá velmi podobnou situaci nebo velmi podobnou práci, ale jinak technologicky vedenou linku, tak tam už ta rizika třeba má. Tak to jenom na dovysvětlení – nebavíme se o profesích, ale o konkrétních pozicích na konkrétních pracovních místech.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní pan poslanec Lubomír Wenzl vystoupí s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Lenka Knechtová. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Lubomír Wenzl: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. Já jsem trochu očekával, jak tady vystoupil úvodem dnešní schůze pan ministr, měl v ruce graf, takže to bude graf, který nám bude ukázán a na něm bude uvedeno, jak jsme došli k tomu, že co se týče třetí 3. kategorie, že těch 120 000 lidí z tohoto vyjímáme. Nestalo se tak. Stále nezazněl – nebo i přeslechl jsem, omlouvám se – pakliže by tady byl dán důvod, proč tu nebo onu pozici z tohoto vyjímáme.

A co se týče, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně Richterové: paní místopředsedkyně, vy jste u toho byli, byli jste u toho tři a půl roku, byli jste toho součástí, a nejenom já jsem přesvědčen, pakliže by nedošlo k tomu, k čemu došlo, že pan ministr byl vyhozen, váš pan předseda Bartoš byl vyhozen premiérem Fialou z vlády, tak dneska tady máte 108 nebo 109 hlasů, teď koalice čtyř má těch 104 nebo 105. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Paní poslankyně Lenka Knechtová s faktickou poznámkou je na řadě, poté paní místopředsedkyně Olga Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Já bych chtěla také zareagovat na vystoupení paní místopředsedkyně Richterové, vaším prostřednictvím, a chtěla bych vás znovu upozornit, že neprojednáváme důchodovou reformu, ale pouze parametry – a řekla to i Národní rozpočtová rada – a jsou to parametry proto, protože pak tady v druhém čtení načítáte pozměňovací návrhy, které mohou plynule podmínky měnit. Proto jsou to parametrické úpravy, není to žádná reforma.

A já bych chtěla znovu vyzvat kolegy z TOP 09 a z ODS, aby nám přišli vysvětlit, jak to plánují s náročními pozicemi, a ať mají občané téhle republiky jasno, koho se to týká a proč tímhle způsobem bez analýz k tomu přistoupili. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Paní místopředsedkyně Olga Richterová bude reagovat s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Peštová. Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Já se chci opravdu znova dostat k tomu, co má být výměnou za osekání 127 000 pozic nabídnuto těm lidem, protože

právě proto jsme s tím nesouhlasili, když se projednávaly možné pozměňovací návrhy k důchodové reformě, aby se tato věc osekala, okleštila, protože bylo evidentní, že když není připravený, když není hotový návrh, který by kompenzoval nějakým jiným způsobem možnou úlevu pro lidi pracující v těchto nejnáročnějších pozicích, tak prostě není realistické, aby to bylo přijaté, aby to včas prošlo, aby byla záruka, že pro lidi, kteří v náročných profesích pracují, na náročných pozicích strávili tisíce směn – ať už dlaždiči, svářeči, seřizovači a obsluha obráběcích strojů, dávám jenom příklady možných profesí – aby tito lidé měli garanci, že v rámci vyvážené reformy na ně bude pamatováno.

Proč to pro nás bylo tak důležité a proč jsme hlasovali pro vládní návrh, který kategorii 3 zčásti zahrnuje? Protože zdravotní dopady na tyto pozice, na těch 127 000 lidí, kteří mají být škrtnuti pozměňovacím návrhem, jsou neoddiskutovatelné. Ty tam jsou, jsou v číslech, a právě o zdravotní data se vládní návrh opíral. A právě proto se ptám pana ministra, jaké jsou konkrétní záruky, že se vůbec stihne něco pro těchto 127 000 lidí upravit? Jaké jsou garance, že když máme tady listopad 2024, kdy v podstatě to, co nebylo předloženo na vládu doted, tak už se otevřeně mluví o tom, že se nedá stihnout projednat, tak jak vůbec takovou chiméru, že něco pro těchto 127 000 lidí uděláte, tady může někdo tvrdit? Velmi prosím o vysvětlení.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Paní poslankyně Peštová je připravena k faktické poznámce, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já tedy odpovím paní poslankyni Richterové. Paní poslankyně Richterová, prostřednictvím paní předsedající, (to) se neptejte pana ministra, to se ptejte tady pana Jakoba, který tady není přítomen, ten to tam načtl. Pan ministr teď už tady jenom sklízí to, co tam bylo zaseto, jo? To je jedna věc.

Já bych tedy strašně ráda, a znova tady vyzývám, jestli by pan Jakob přišel do sálu a přišel nám vysvětlit jeho pohnutí mysli, když tam dával ten pozměňovací návrh, abychom my se k tomu mohli nějakým způsobem vyjádřit.

A ještě bych tedy ráda zdůraznila, než jsem tedy vypnula včera televizi, tak tam pán, který byl proti němu jako opozice, kde stál s naší opoziční poslankyní, tak ten mu tam jasně řekl, ať si vezme montérky, ať si vezme sluchátka, ať si to jde zkusit do provozu, aby věděl, co to je, v hluku pracovat, nepřetržitě a na směny, aby věděl, co vůbec ti lidé prožívají, jo? Jak zdraví mají zničené v 60 letech – nebavím se o 67, kterých se možná ani nedožijí. Takže, pane Jakobe, prostřednictvím paní předsedající, přijďte do sálu a pojd'te si s námi popovídat.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Pan poslanec Lang vystoupí s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Mašek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, paní místopředsedkyně. Já to mám jako takový seriál na pokračování, protože v těch dvou minutách to vždycky nestihnu. Teď jsem se dostal do bodu, že jsme tedy ve druhém čtení pro občany. Jestliže proběhne druhé čtení a někdo tam dvacet minut před koncem načte něco, co nebylo diskutováno, a my jsme byli překvapeni, nebyli jsme schopni se s tím vůbec nějakým způsobem seznámit – ti lidé, kteří u nás se

zabývají tím sociálem, byli paradoxně překvapeni i koaliční poslanci, což je výborné, když to tady pan Jakob, prostřednictvím vás, a pan Benda načetli, tak skončí druhé čtení. Potom už nemůžete na to reagovat, nemůžete s tím skoro nic jiného dělat.

A teď pan Jakob říká: Ale já mám právo jako zákonodárce tam tuto věc načíst. Ano, kdyby to byl nějaký malinký zákon, prostě nějaká drobná věc, tak může se stát, že během debaty, toho prvního, druhého čtení, se tam něco objeví, ale já opět opakuji: vy se zaklínáte jako vládní koalice, že se jedná o zákon, který je vlastně úplně to největší, to topové vlastně za celé čtyřleté vládní období, a takto vidíme, jak je to tady připraveno.

Teď jsme se dostali dál v té debatě. Včera ta debata byla úplně výborná. Pan Jakob tam říká: Já si cením, mám hlubokou úctu k pracujícím lidem, ano? To už tam ale nevydržel předseda odborového svazu KOVO, který tam vyzval tedy pana Jakoba, že tam má pro něj připraveny montérky a přilbu, ať jde do toho těžkého provozu a zkusí si tam v nějaké huti pracovat v těch 65, 66 letech. Na to pan Jakob zase reagoval tím, že vlastně by bylo třeba, aby ti lidé, když se dostanou do toho věku 64, 65 let, takže oni už tam vlastně nebudou pracovat v tom těžkém provozu, oni by se měli nějakým způsobem rekvalifikovat a pravděpodobně asi dělat nějakého IT specialistu, ano? To tam ten člověk už nedokázal vůbec vydržet a ve své podstatě řekl: Vláda lže občanům. A na to paní Jílková se ptala: Proč se domníváte, že vláda lže v přímém přenosu občanům? Pokračování, čtvrtý díl bude za chvíli. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Pan poslanec Mašek je na řadě s faktickou poznámkou, poté pan místopředseda Juchelka. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji za slovo. Já na pana ministra. Pane ministře, vy jste se tady pokusil o určitý odborný výklad, jaký je rozdíl mezi profesí a pozicí. Já bych dokonce řekl, že se můžeme bavit o konkrétních pracovních místech – konkrétních pracovních místech, která jsou v riziku ve 3. nebo ve 4. kategorii. Na tom se skutečně podílí hygienická služba zásadní činností. Já mám atestaci z hygieny práce, nemocí z povolání, a deset let jsem se tomuto oboru věnoval, včetně toho, že jsem s hygienou na ta pracoviště jezdil, pomáhal stanovovat riziková místa, pomáhal vyšetřovat lidi v tom riziku i přímo na pracovišti, dělat pracovní pokusy a potvrzovat, zda jsou splněny podmínky a podobně, takže pro mě to, co tady udělal pan kolega Jakob a pan kolega Benda, je naprosto něco neuvěřitelného! A že vy tomu svítíte, pane ministře, po třech letech příprav, které jsem bral vcelku za systémové a promyšlené, a v podstatě jste odboural 450 000 lidí ve 3. kategorii nebo v těch konkrétních pozicích, na které hygiena vyhlásila 3. kategorii, je pro mě neuvěřitelné. To, že si to necháte od těch dvou poslanců líbit, a potom to řešíte něčím úplně nepřipraveným, formou slibu – jakýsi třetí pilíř, možná předdůchody, my vám slibujeme, že to nějakým způsobem vyřešíme – je pro mě opravdu neuvěřitelné a divím se, že to vy unesete.

Navíc můj ctěný kolega pan ministr Válek se toho, té hry, vůbec neúčastní, a neúčastní se jí tady programově proto, že by na konkrétní dotazy se musel také vymezit negativně vůči vašemu způsobu řešení náročných profesí.

Pane ministře, je to velká prohra a věřím, že občané, kteří to poslouchají, vidí, že jste je připravili o možnost, jak po věku 60 let nějakým způsobem být zajištěni v těch náročných profesích. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čas! Děkuji za dodržení času. Pan místopředseda Juchelka je nyní na řadě s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Berkovec. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji, paní předsedající. Všimněte si toho, že máme přihlášeno 55 poslanců do rozpravy a z těch 55 poslanců je pouze jeden vládní a to je můj ctěný kolega Miloš Nový. Jinak nikdo nechce obhajovat tady tuto důchodovou reformu. Všimněte si, že u tohoto mikrofonu se točí pouze opoziční poslanci (Potlesk poslanců ANO 2011.), a jediný, kdo tady vystupuje, je pan ministr Jurečka, kterému je ještě strašně úzko v tom, poněvadž před čtrnácti dny byl postaven před hotovou věc, kdy musí vymyslet obhajobu pozměňovacího návrhu pana Jakoba a pana Bendy, který tady také není. Ani jeden z nich nevystoupil před tímto mikrofonom, aby obhájil svůj pozměňovací návrh. Takhle to jednoduše je a všechno to hodili na pana ministra. A pan ministr z leknutí vymyslel to, co nemá ještě projednáno s jediným zaměstnavatelem, s jediným zaměstnancem, to znamená třeba s odbory (Předsedající: Čas!), se zaměstnavatelskými svazy, kde ta dohoda je. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čas! Děkuji. Pan poslanec Berkovec bude reagovat s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Bláhová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, přeji vám hezký den. Já bych velmi rád reagoval na všechny, kteří tady obhajují zúžení těch rizikových faktorů z třinácti na čtyři, na zúžení toho počtu lidí. Víte, já jsem osm let pracoval na Kladně. Jako novinář jsem prolezl všechna ta riziková pracoviště, ať to byly doly, ať to byly těžké provozy, a já když vidím ten seznam rizikových faktorů, tak mně tam spousta těch profesí chybí. Jsem vyučený strojmistr, třeba jako tiskař, a tam se pracuje s chemií, s trichlorethylenem. Mně tam chybí spousta... Nebo psychická zátěž. Tu by si zasloužili pracovníci stavebních úřadů, teď si myslím, ocenit. Ti senioři, ti se nikam neztratili. Vy jste je vymazali z vašich tabulek!

A ještě bych chtěl říci, že stáří samozřejmě není zásluha, ani mládí není zásluha. Zásluha je to, co jste v životě udělali, vaše práce, která je za vámi, a tito lidé poctivě pracovali a zaslouží si to ocenění. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je na řadě s faktickou poznámkou paní poslankyně Kamila Bláhová, poté pan poslanec Hendrych. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Kamila Bláhová: Děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, já jsem dneska vůbec nechtěla reagovat, ale poslouchám bedlivě tady tu debatu a je mou povinností se k ní připojit. Já bych chtěla pana Jakoba a pana Bendu, kteří podali tento absolutně skandální pozměňovací návrh, pozvat k nám do chemické továrny do Litvínova, pokud to neví dodnes, aby viděli, jak ti lidé tam pracují, a vůbec si neumím představit, že by v seniorském věku byli schopni vůbec si nasadit sluchátka, v prachu a v hluku pracovat na noční, prostě je to opravdu neuvěřitelné!

A tady na pana ministra, který tedy není na svém místě, ale je zde v sále, bych chtěla jenom dodat to, že my u nás bychom na vaši reformu řekli pouze to, že počet pozměňovacích návrhů koaličních poslanců dokládá opravdu to, že ta reforma není reformou, a je to reforma jak fik, kterou ještě vy obhajujete! Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Jenom připomínám, ministry můžete oslovovat napřímo, tak jak jste učinila, poslance prosím prostřednictvím. Děkuji. Nyní je na řadě pan poslanec Hendrych a poté pan poslanec Hubert Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Já budu ještě reagovat na to, co tady řekla před možná zhruba pěti minutami moje ctěná kolegyně poslankyně Peštová, vaším prostřednictvím. Vyzývala pana poslance Jakoba, aby tady přišel a obhájil vlastně ten svůj návrh. On to stihl tady velice stručně a velice nepodrobně, logicky, v nějakých faktických poznámkách ve středu, a já jsem už tehdy hovořil o tom, že to nutně nemusí dělat on, může to udělat někdo jiný, ideálně možná přímo paní předsedkyně strany.

Ted' jsem si všiml, že přišla do sálu. Já si myslím, že by to bylo daleko relevantnější, kdyby se k tomu vyjádřila ona, než předseda klubu, protože ten návrh byl prezentován jako společný návrh ODS a TOP 09, a paní Pekarová Adamová se dokonce v televizi, v České televizi vyjadřovala, že se jedná o nepřekročitelnou podmínku pro to, aby TOP 09 hlasovala pro návrh zákona jako celek, takže by bylo možná namístě, kdyby se vyjádřila ona. Já jsem před chvílí, než přišla, chtěl říct, že tady nevidím aktuálně žádného poslance TOP 09, mimochodem. Do nějaké nedávné chvíle vlastně tady nebyla ani paní předsedkyně, nicméně je tu a možná by to mohla za pana Jakoba zvládnout ona. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Pan poslanec Hubert Lang vystoupí s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, paní místopředsedkyně. Tak já budu pokračovat v tom včerejšku. Zástupce odborového svazu Kovo tam na přímý dotaz, kdy se ho paní Jílková ptala, jak to vidí on, tak on říká: Tato vláda lže občanům. Byly tady předchozí období dojednány nějaké věci, něco bylo vyjednáno, i odchod těch lidí z těch náročných profesí, byla na tom shoda, proto to prošlo vládou, proto se to sem dostalo jako majstrštyk vládní koalice. A ti půl hodiny před koncem, pan Jakob a pan Benda, prostřednictvím vás, paní předsedající, dali ten pozměňovací návrh. A on říká – pozměňovací návrh jako něco úplně nového nebyl vůbec projednán v rámci sociálního dialogu, nebyl projednán v rámci tripartity, jo?

To jsou věci, které přece nemůžeme takto dělat. Vy jste přicházeli do vlády a říkali jste, že budete dělat všechno lépe, že bude všechno prodiskutováno, že tady bude narovnané nějaké prostředí. No, to tady vidíme za ty tři a půl, čtyři roky, jak tady připravujete zákony, jak vám to tady, jak nás tady válcujete, dneska ve 12 hodin bude pevné hlasování.

Proto tady, byť kolegové říkají, ať sem někdo přijde z TOP 09, jim je to jedno, se říkalo – oni pracují v kancelářích, že jo, bůhví kde pracují, je jim to úplně buřt, protože prostě ve 12 hodin se tady začne hlasovat a vy si to nějakým způsobem prohlašujete.

Je mi opravdu až líto pana ministra Jurečky, který se nějakým způsobem snažil to vybalancovat v předchozích sociálních dialozích, v tripartitách a tak dále, a ten pozměňovací návrh, on do toho hodil vidle, on teď vůbec neví, co s tím, zůstává součástí koalice.

Víme všichni, že máte tam nějaké rebelující poslance, kteří se s tím nemůžou taky ztotožnit, protože KDU-ČSL vždycky přece se deklarovala jako nějaké sociální svědomí této čtyřkoaliční vlády nebo pětikoaliční vlády. KDU-ČSL má svoji politiku postavenou na ochraně rodin, ochraně seniorů, ochraně prostě a to všechno, to je přece kategorie lidí těsně v předdůchodovém věku.

Opravdu by mě zajímalo, a sledujte to, občané, jak v 12 hodin KDU-ČSL zvedne pro tyto asociální pozměňovací návrhy ruku. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Na probíhající diskusi chce s faktickou poznámkou reagovat paní poslankyně Peštová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Tak když ne pan Jakob, tak třeba pan Benda by nám to mohl osvětlit. Já tedy reaguji na svého předřečníka, protože vyzývá stejně jako já pana Jakoba, stejně jako já tedy vidím, že lavice TOP 09 jsou prázdné, i lavice ODS jsou prázdné, tak zřejmě asi to nebude tak pro ně fatální, aby ten pozměňovací návrh prošel, a pokud ano, tak bych byla ráda, kdyby nám aspoň jeden z těchto dvou aktérů, kteří tam ten pozměňovací návrh načetli, aby se zapojili do diskuse, protože my ty otázky tady máme a chceme vědět.

Ve své podstatě rozumím tomu, že to, co říkal pan Jakob včera v televizi, že on je zákonodárce, může si tam dát pozměňovací návrh, nemusí dávat žádnou studii dopadů oproti ministerstvům, která samozřejmě, když předkládají legislativu, musí projít řádným legislativním procesem, musí dát studii dopadů a musí přejít přes komisi Legislativní rady vlády.

Notabene, když už jsme tady u toho, paní poslankyně Richterová tady neustále prostřednictvím vás vyzývá pana ministra, ale spíš by se měla postavit na naši stranu a vyzývat pana Jakoba. A když už jsme úplně u toho, tak ještě když jste byli součástí této čtyřkoalice, takže pětikoalice, teda čtyřapůlkoalice, protože tam ještě máte jednoho svého Piráta, který tedy už není Pirátem, tak jste měli ministerstvo legislativy, ne? Vy jste tady chtěli čistotu legislativy, vy jste za ni bojovali, proto jste taky měli svého ministra, tak pojďte s námi teď bojovat taky za tu čistotu. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Babišová chce vystoupit k probíhající diskusi s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Andrea Babišová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já bych jenom chtěla, aby opoziční i koaliční poslanci už pochopili, že pan poslanec Benda i pan poslanec Jakob tady prostě dneska nevystoupí, celé dopoledne se neobjeví v sále a nebudou nám tady obhajovat tento návrh. Je to prostě zcela jasné a jednoduché. Z Ministerstva financí přišel befele, pan ministr Stanjura jasně řekl: Je to drahé, je to drahé, je to drahé, bude stačit 4. kategorie, 12 000 občanů a 102 000 lidí. Dohody s odborovými svazy, se zaměstnaneckými svazy prostě padají, ruší se, potřebujeme ušetřit rozpočet. A o tomto všechno je. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se vracíme do obecné rozpravy a je přihlášena paní místopředsedkyně Richterová s přednostním právem, které nyní udělím slovo.

A načtu omluvu. Pan poslanec Milan Wenzl se do 12 hodin omlouvá ze zdravotních důvodů.

Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Vážený pane ministře, vážení páni ministrové, vážení poslanci, vážené poslankyně, já budu stručná. Chci ale ještě jednou shrnout, protože ta debata je důležitá a tenhle zákon je důležitý, proč navzdory tomu, že za Piráty souhlasíme s tím, že důchodová reforma je potřeba a proč bychom ji rádi podpořili, tak pokud projde to osekání náročných pozic, to prostě podpořit nemůžeme, a navzdory tomu, že tak, jak to tady probíhá, je grilován pan ministr Jurečka, tak je skutečně škoda, že zástupci TOP 09 a ODS, kteří za tím návrhem stojí, zde vystoupili, pokud vím, dvakrát ve faktických poznámkách a to je všechno. Na návrh, který znamená tvrdý dopad, osekání náročných pozic pro 127 000 konkrétních lidí, to, že tomu někdo věnuje dvakrát dvě minuty, to mně opravdu nepřijde dostatečné.

K tomu výchozímu – důchodová reforma je potřeba. Předcházející vláda hnutí ANO to měla jako první bod svého programového prohlášení. Roky se scházeli odborníci, pracovní skupiny něco chystaly, ale nic konkrétního se nestalo. To je podle mě potřeba si připomenout a přiznat.

Stejně tak ten fakt, který je neoddiskutovatelný, že klesá počet pracujících na jednoho seniora. To je prostě fakt, se kterým se zase vyrovnávají mnohé západní společnosti včetně naší.

A konečně ta poslední věc, což je samozřejmě dobrá zpráva, že žijeme déle, řada lidí se dožívá 80 a více let věku, a to je skvělé, ale znamená to i, že samozřejmě je potřeba i víc zdravotní péče, a zkrátka státní rozpočty obecně napříč západními zeměmi – kde už tato demografická změna proběhla, třeba i o něco intenzivněji než u nás – prostě znamená velkou výzvu.

A já jsem tady v minulosti tohle znázorňovala tím jednoduchým počtem v minulosti 6 pracujících, nyní 3 pracujících na jednoho seniora. Tento poměr se dá ale vyjádřit i jiným číslem. Jenom abychom si všichni uvědomili, co nás jako společnost čeká, já mám sama – a jsem za to moc ráda – prarodiče ve věku 93 let, 89 let. To je příklad té demografické změny, že se dožívají lidé mnohem vyššího věku. V prosinci 2021 bylo zhruba 200 000 lidí ve věku 85 let a více, v roce 2030 je ta predikce zhruba 300 000 lidí a v roce 2040 v tom věku 85 let a více 470 000 lidí. Zmínila jsem své vlastní prarodiče, protože chci říct, že to vidím jak na naší rodině, vidím to osobně, tak to vidíme na těchto velkých číslech, na tom posunu od zhruba 200 000 lidí v roce 2021 k téměř půl milionu osob v roce 2040, a jsou to osoby, které mám ráda, lidi, kteří se o mě starali, a stejně tak to máme myslím všichni tady.

Proto bych byla jenom ráda, abychom neredukovali tu diskusi na čísla, ale na to, že to je zkrátka výzva, výzva jak v placení penzí, v zajištění důstojných penzí pro dnešní čtyřicátníky, potažmo třicátníky a mladší generace, ale také výzva ve zdravotním systému. Tohle je důvod, proč jsme na reformě spolupracovali, proč ji považujeme za důležitou, ale současně proč chceme, aby byla vyvážená, protože máme ohled na realitu.

A tak, jako reálná čísla ukazují stárnutí, to, že se dožíváme vyššího věku, a to, že s tím potřebujeme něco dělat, aby náš systém fungoval udržitelně a alespoň trochu férově i pro dnešní mladé pracující, tak stejně tak je nezbytné uznat zdravotní dopady na desítky tisíc lidí v náročných pozicích. To jsme podpořili.

A já tady – už jenom opravdu velice stručně, diskutovalo se o tom celé dny – ale chci znovu zdůraznit, že návrh, který prošel vládou, který jsme na vládě schvalovali, obsahoval definici náročných pozic vztahující se součtu asi na 145 až 147 000 lidí. A po vyškrtnutí těch pozic v kategorii 3, pozic, které se opírají o zdravotní data, data o nemocech, data o tom, jak lidi dlouhodobě negativně ovlivní, že vykonají tisíce směn v náročné práci, tak zrušíme – vládní koalice zruší – nárok na nekrácený předčasný důchod zhruba 127 000 lidem. Tohle je věc, kterou kritizujeme, tohle je věc, kterou odmítáme, protože to ruší vyváženost důchodové reformy. Za nás ten slib, že umožníme dřívější odchod do důchodu zaměstnancům náročných profesí za větší odpovědnosti zaměstnavatelů, byl spravedlivý. Větší odpovědnost zaměstnavatelů znamená, že na státní rozpočet ten návrh nemá mít žádný zásadní dopad, protože zaměstnavatelé, kteří lidi v těch nejnáročnějších pozicích mají, za ně mají podle toho návrhu odvádět vyšší odvody. Je mi jasné, že mezi těmi zaměstnavateli je i stát, ale stejně tak jsou mezi nimi soukromníci a právě vyšší pojistné je příklad vyváženosti daného vládního návrhu zákona. Poslední věta k tomuhle: negativní zdravotní dopady náročných profesí, náročných pozic, jsou jasně doložené a zdokumentované. Nejde o dojmy. Lidé, kteří pracují bez ohledu na roční období v mrazu i v horku, bez ohledu na náročné počasí venku, zažívají dopad na své zdraví, zejména když se jedná o práci celkově fyzicky náročnou. To je jeden příklad za všechny. Takže mě zajímá, o co se opírá ten návrh předložený ODS a TOP 09 a jak chtějí to slibované chimérické narovnání v podobě podpory třetího pilíře zajistit, když už se blížíme ke konci volebního období. Podle mě to je jenom nějaký nejasný příslib, který nebude naplněný. Kdyby totiž byl reálný plán vyřešit podporu náročných profesí přes připojištění a přes třetí pilíř, měl být už dávno hotový, mělo to být tady předložené k hlasování na stole. Nic takového ale není. To je důvod, proč tohle osekání nemůžeme podpořit, protože se těm 127 000 lidem namísto okleštění jejich nároku nic konkrétního nenabízí, jen přísliby, které není realisticky možné stihnout splnit.

A druhá věc, o které chci v závěru tohoto shrnutí za poslanecký klub Pirátů mluvit, je, že to tady zaznívalo v mnoha a v mnoha proslovech, že není možné mluvit pouze o důchodové reformě, ale je třeba mluvit i o podpoře rodin a porodnosti jako takové. My chceme maximální podporu svobody volby lidí, ale to za nás znamená i to, že rodičovský příspěvek jako takový má být stabilní a nemá klesat. Proto jsme předložili návrh, který je vlastně analogický k důchodům – důchody rostou, je to tak dobře, růst budou a navyšují se jak o zvyšování cen, o inflaci, tak o třetinu průměrných mezd. My chceme, aby se obdobný způsob – navrhli jsme úplně totožnou věc – uplatnil právě u rodičovského příspěvku. Mechanismus navyšování, který znají důchody, je třeba i u plateb za státní pojištění u zdravotního pojištění. Je to tedy něco, co běžně známe ze systému státní sociální podpory. Proto jsme za Piráty předložili návrh s číslem 5056 – návrh znamenající, aby hodnota rodičovského příspěvku neklesala. My si myslíme, že rodičovský příspěvek má růst tak, jako rostou ceny v obchodech a jako rostou jiné sociální podpory, například důchody. A v období péče o nejmenší děti, kdy si lidé nemohou přivydělat vlastní práci, protože pečují, protože se starají, chceme, aby měli zajištěnou stabilní hodnotu rodičovského příspěvku. Aktuálně ta hodnota neustále klesá a handrkování o různá jednorázová navyšování se tady děje roky, ale nakonec nikdy nepokryje celou inflaci. Stejně tak to handrkování vede k zubům, k tomu, že nespravedlivě některé rodiny jsou vynechané, jiné pak dostanou kompenzaci vyšší, a není to fér, je to zbytečné. Tak, jako postupně a pravidelně rostou jiné státní podpory, chceme, aby úplně stejně na tom byli rodiče nejmenších dětí s rodičovským příspěvkem. Dneska se asi už za dvě a čtvrt hodiny ukáže, jak se k tomu staví ostatní strany a hnutí v tomto parlamentu. My jsme přesvědčeni, že podpora rodin má být stabilní, předvídatelná v čase, nemá být

předmětem handrkování a nemá být předmětem vyjednávání, kdy se co udělá pro mladé lidi, kteří plánují rodinu.

To samozřejmě není jediný faktor. Já jsem ráda, že se povedly úlevy u pojistného na částečné úvazky. To je vládní věc, která se po letech zrealizovala, a to je skvělé. Stejně tak je dobře, že se navyšují počty míst v dětských skupinách, a je dobře, že je důraz na mateřské školky, ale prostě to není jediná složka prorodinné politiky – místa v předškolní péči, flexibilní pracovní příležitosti a k tomu finanční stabilita.

A právě fakt, že rodičovský příspěvek ztrácí průběžně na hodnotě a není navyšován, jako jsou třeba důchody, nás trápí. Chceme, aby lidé, kteří zvažují třeba druhé nebo třetí dítě, měli garantovanou jaksi neklesající stabilní hodnotu rodičovského příspěvku, a k tomu směřuje ten konkrétní návrh, který navrhuje stejný mechanismus valorizace, jako je u starobních, jako je u invalidních důchodů, uplatnit právě i na rodičovský příspěvek.

Osobní poznámka úplně nakonec: já tady předkládám celé roky různé varianty valorizace rodičovského příspěvku. Považuji to za nezodpovědné, že od roku 2010 hodnota rodičovského příspěvku klesá. Je to napříč vládami, je to dlouhodobý trend a ukazuje se to i na podílu celkových výdajů státního rozpočtu. V roce 2010 rodičák tvořil 2,4 procenta výdajů státního rozpočtu, aktuálně to je zhruba 1,4 procenta. Můžete říct, že to je i proto, že rodí menší ročníky a že zkrátka klesá počet lidí, kterým je rodičovský příspěvek vyplácený, to ano, ale ona prostě klesá i jeho hodnota a to se projevilo na poklesu o celé 1 procento v rámci státního rozpočtu. To je reálná rodinná politika naší země – dlouhodobá, od roku 2010 je ten pokles – a já bych si přála, abychom to napravili a ten trend otočili. Proto jsme předložili konkrétní návrh, jak to změnit. Jsem zvědavá, jak bude vypadat jeho podpora. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: S faktickými poznámkami chtějí na průběh rozpravy reagovat nejdříve pan poslanec Kubíček, následuje paní poslankyně Mádllová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já mám takovou poznámku. Tady každým vystoupením se otvírají nové a nové otázky. Na ty otázky nikdo neodpovídá – občas vystoupí pan ministr Jurečka. My tady čekáme, je přihlášeno 56 diskutujících. Já jsem také vystoupil, protože se na mě určitě nedostane. V každém případě spousta otázek, málo odpovědí a za hodinu a půl máme hlasovat o tomto návrhu zákona – a my bychom rádi dostali ty odpovědi. Nikdo nám tu odpověď neposkytne a skutečně ta debata se vede na úrovni opozičních poslanců. Nikdo z koaličních poslanců neobhájí různé pozměňovací návrhy, ani pan ministr je neobhájí – jak jsme dospěli k některým počtům, jak jsme dostali, jak jsme se postavili k náročným profesím. Prosím, je to třetí čtení a tato diskuse měla být vedena předtím. My jsme dneska postaveni do toho, že za hodinu a půl nám to končí – žádné odpovědi jsme nedostali, a pojďme do toho. Pak se ukáže, jaká je síla koalice. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Mádllová, následuje pan poslanec Lang.

A připomínám, že faktické lze uplatňovat k probíhající rozpravě, nikoliv s věcnými stanovisky, dle § 60 našeho jednacího řádu.

Poslankyně Ivana Mádlová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Tady zaznělo z úst paní poslankyně Richterové, vašim prostřednictvím, že bude potřeba více zdravotní péče, nepochybně v oblasti péče o seniory, protože populace stárne, ale já se tážu, a kdo ji tedy bude poskytovat? Kdo ji bude poskytovat? Protože co jste připravili všeobecným a dětským sestrám? Vy jste jim připravili to, že po nich žádáte, aby šly v 67 letech do důchodu, a pokud by šly do předčasného důchodu byť o dva roky, tak je budete tvrdě sankcionovat. Vy si myslíte, že to jsou podmínky, za kterých půjdou do systému zdravotnictví? Já musím říct, že už to беру i trochu osobně, protože všeobecných a dětských sester je více než 80 000, což je samozřejmě obrovské číslo, a tak si říkám, jestli to není i ten důvod, protože sester je moc a moc by to vydávalo, kdyby šly jako náročné profese do předčasného důchodu, takže se to vlastně hodí. Ale na druhou stranu tady řešíme to, že je nedostatek sester a že je potřebujeme do toho systému dostat, ale tyhle věci jdou proti sobě.

Takže bych poprosila, aby pan poslanec Jakob, vašim prostřednictvím, který přišel, vysvětlil, jak přišli k tomu, že určité náročné profese, a konkrétně všeobecné a dětské sestry, nebudou smět jít do předčasného důchodu, aniž by byly sankcionované. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je přihlášen pan poslanec Lang, následuje pan poslanec Váňa. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní předsedkyně. Tak nejdříve k paní Richterové, prostřednictvím vás. Tady se ukazuje to, jestli je opravdu dobré, aby čtyřčlenný klub měl přednostní právo, protože paní Richterová vždycky říká, poslední věta, a mluvila tady půl hodiny. Obhajovala tady nějaké věci. Víc než tři roky byla součástí koalice a říká tady něco – toto je nyní reálná politika této země. Paní Richterová, vy jste se na ní tři a půl roku podílela, na tom rozvratu, který tady je, vy jste tady tři a půl roku v tom vašem pětislepenci a dopadli jsme tak, že ten, kdo po vás nastoupí příští rok, to bude dalších deset let dávat dohromady, protože to, co se tady děje, to není možné. Pan kolega Kubiček, vašim prostřednictvím, to tady jasně řekl. Vás to vůbec nezajímá – kdybyste měli aspoň nějakou sociální empatii, tak sem aspoň přijdete jako poslanci koalice a budete tady sedět, protože to sledují občané, sledují to senioři. Já mám zahlcenou plnou schránku, kde ti lidé říkají: Prosím vás, to není možné, co se tady děje. Říkají: To přece není možné, co tady vy předvádíte jako koaliční poslanci.

Na pana Jakoba, který teď přišel a tam se směje, je mu to úplně jedno, co my tady říkáme – prostě to jsou věci, které on není schopný zdůvodnit. Pan Benda, ten tady vůbec radši není, protože prostě je to ostuda, je to obrovská ostuda těchto dvou poslanců, to, co předvedli. A když já si teď otevřu počítač a vidím tam pana Bendu, prostřednictvím vás, paní předsedající, kde říká: Neděláme věci asi tak úplně špatně, pravděpodobně po roce 2025 budeme pokračovat v další vládě, tak si říkám: tady se asi někdo úplně zbláznil, tady je někdo prostě úplně mimo. (Potlesk vlevo.) Vám nevěří v této normě 84 % našich občanů, nevěří vám to, co vy tady spácháte. A opět jsem zvědavý, jak se zachová KDU-ČSL, sociální svědomí této země, této vlády. Jsem opravdu velice zvědavý, jak budou hlasovat. Prosím vás, občané, sledujte to, vyjed'te si potom sjetinu a orientujte se příští rok podle toho, jak který ten makový nebo takový poslanec hlasoval v této strašně důležité normě, která ovlivní lidi na dálku. (Předsedající: Čas!) Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Váňa s faktickou poznámkou, následuje paní poslankyně Pastuchová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Váňa: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dobrý den, kolegyně, kolegové, já bych se chtěl zeptat: ti, co navrhli tady tohle, kam jste zařadili koňáře? (Smích v sále.) Prosím vás, tady tohle je povolání, které může dělat jenom blázen, to znamená soboty, neděle, dvanáct hodin denně. A řeknu vám hroznou skutečnost – dneska v šedesáti neznám jediného člověka, který by pracoval u koní, a nebyl invalidní důchodce nebo neměl zdravotní problémy. (Potlesk vlevo.) Moje paní má 57 let, a když jsem přišel domů a řekl jsem jí, že půjde za deset let do důchodu, tak mě málem vyhnala z baráku. Je to hrozné, ale prostě mně se ta vaše důchodová reforma vůbec nelíbí. Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Pastuchová a následuje paní poslankyně Knechtová s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní předsedkyně. Tak já jsem tady mluvila ve středu s faktickou poznámkou na paní místopředsedkyni Richterovou, vaším prostřednictvím, a řekla jsem jí, že někdy je mlčeti zlato. Vy jste nám tady předvedla skoro úplně ten samý projev, kdy jste zdůraznila svůj postoj Pirátů v prorodinné politice, a vůbec jste si asi nepročetla nebo neprohlédla vaše hlasování, které jste tady společně v pětikoalici prohlasovali: zrušení školkového, konsolidační balíček, a teď tady nabízíte občanům vaši verzi. Paní místopředsedkyně, opravdu už radši raději mlčte, protože já jsem to řekla – zopakuji to znova: to, kam se dostala tahle republika společně s vámi Piráty, je i vaší ostudou. (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Knechtová, následuje paní poslankyně Lesenská. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Já bych také zareagovala na vystoupení paní místopředsedkyně Olgy Richterové, vaším prostřednictvím, a na svoji ctěnou kolegyni, paní poslankyni Janu Pastuchovou, vaším prostřednictvím. Ty vaše proklamace o podpoře rodin, která má být stabilní, a o mateřských školách – já tady tři roky vystupuji i v rámci interpelací o tom, že nestavíme mateřské školy a že pouze tlačíte dětské skupiny. Ale jak jsme si tady už mnohokrát řekli, dětské skupiny nejsou řešením prorodinné politiky už z finančních důvodů rodin, kterým jste za tři roky snížili rodinné rozpočty, tak samozřejmě se obrací na nás, na obce, a chtějí výstavbu mateřských škol, kterou vy jste vůbec nepodpořili, ani vy jako Piráti ve vládě. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí paní poslankyně Lesenská a následuje pan poslanec Nacher. Jsme ve faktických. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji. Sliby se slibují, blázni se radují, paráda. Já bych chtěla konstatovat, kde ti Piráti byli celou dobu? Celou dobu, po kterou se projednávala důchodová reforma? Vždyť byli zticha. Ale chci konstatovat: náročné profese, ale nejenom ony. Tvrdíte, že po 45 letech důchodového pojištění by člověk mohl do předčasného důchodu. Když si spočítáte od 18 let 45 let, tak je to 63 roků. Kolik bude stát vynakládat finančních prostředků, aby podpořil zaměstnavatele, aby vůbec zaměstnavatelé zaměstnávali lidi 55+, 60+, 65+? Podívejte se na statistiky, kolik lidí, když přijde o práci, zůstává na Úřadu práce. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Nacher, následuje paní poslankyně Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, paní předsedkyně, já budu reagovat na tu předchozí rozpravu. No, mě trochu mrzí ta debata, která se tady vlastně nevede – my klademe otázky, nikdo neodpovídá. Vysvětlení pro diváky: proč je tady ten počet faktických? No, to je tady proto, protože je přihlášeno do debaty 57 řečníků, 57 poslanců, ale všichni víme, že vy jste to ve 12 hodin utnuli, to znamená, že nemají šanci se dostat vůbec ke slovu, že tady je cesta těmi faktickými, jakým způsobem aspoň se vás na něco ptát, aspoň tady něco sdělit, abyste vy pak neřekli: Ale on nám to nikdo předtím neřekl, on nás na to neupozornil, vy jste před tím nevarovali a podobně.

Já bych při té příležitosti rozšířil ty otázky. Chtěl bych se zeptat i na procedurální stránku věci: jak jste přišli na to, že se hlasuje zrovna dneska ve dvanáct? Jak jsem řekl už ve středu, minule jste to utípli po dvou dnech, nebo po jednom dni, teď po čtyřech. Jakou to má logiku, to vaše pevné hlasování? Můžete nám to nějak říct? Protože za mě je to proto, že vy jste se teprve včera dohodli, a dneska jste to prezentovali na tiskové konferenci, že jste našli dohodu na tom kontroverzním pozměňovacím návrhu o možnosti zakázat předčasný důchod pro náročné profese v té třetí kategorii, a to jste ještě ve středu tuhleto dohodu neměli. Takže vy tady to pevné hlasování děláte ani ne podle počtu těch lidí, ale podle toho, jak vy jste nějak domluveni. Jakou to má vnitřní logiku? To je první dotaz.

A druhý dotaz, jak to tedy dopadne? Jak kolegové, kteří mají to sociální cítění – a já jim držím palce – budou hlasovat právě u tohoto pozměňovacího návrhu kolegy Jakoba a Bendy? Můžete jít na mikrofon a aspoň tady se k tomu nějak přihlásit, a ne pak alibisticky to promlčet (Předsedající: Čas.) v lavicích? Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí paní poslankyně Richterová, následuje pan poslanec Navrátil. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážená paní ministryně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já tady nikdy nikomu neříkám, ať mlčí, a přijde mi nehorázné tohle adresovat ke komukoliv této Sněmovně. Můžu si myslet, že s něčím hluboce nesouhlasím, a pak tedy argumentovat. Ale nejspíš je to tak, že ty věci, co říkám, jsou někomu nepříjemné, protože bohužel i hnutí ANO v minulosti zamítlo návrh konkrétní valorizace rodičovského příspěvku. A já, když mluvím o předvídatelné stabilní

finanční podpoře rodin, mluvím o návrhu, který se bude hlasovat zanedlouho, každý se k němu bude vyjadřovat a musí si ten postoj sám u sebe rozhodnout.

Já jsem v minulosti říkala, že jednorázová navyšování nejsou ideální řešení a že to, co je dlouhodobě udržitelné, je, aby nám neklesala hodnota rodičovského příspěvku, aby se navyšovala o inflaci, aby zohledňovala mechanismus, který mají v sobě zabudován třeba důchody. Proč? Protože jinak jsou ta různá navyšování jednorázová, nespravedlivá vůči těm, kterých se nedotknou, a vytvářejí zuby, nespravedlivé skoky mezi jednotlivými dětmi a jejich rodiči.

A poslední věc: vláda, jíž jsme byli ještě před nějakou dobou součástí, zvýšila podporu flexibilních částečných úvazků skrze slevu na pojistném, leží tady novela zákona o dětských skupinách, která je, myslím, velmi dobrá a budeme ji zanedlouho hlasovat ve třetím čtení, a celková podpora péče o malé děti, zjednodušování hygienické vyhlášky a další kroky vstříc tomu, aby u nás bylo i školství jednodušší, jsou věci, které se prokazatelně staly.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Díky za dodržení času. Následuje pan poslanec Navrátil a připraví se pan poslanec Michálek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já, prostřednictvím vás, k panu kolegovi Váňovi. Vy sám jste prozradil věk své ženy, to znamená, že je ročník 1967? (Poslanec Váňa z lavice: 1968.) 1968 dokonce. Tak ji můžete ubezpečit doma, že v 67 letech opravdu nepůjde, protože důchodová reforma přidává podle návrhu, který přišel v pozměňovacím procesu, který budeme schvalovat, maximálně měsíc za každý ročník od roku 1966, to znamená, že by šla maximálně o tři měsíce. Pokud projde vládní návrh, šla by o půl roku k 65 letům.

A ke ctihodnému kolegovi Patriku Nacherovi. My jsme jako koalice navrhovali ve středu jednání i po 14. hodině tak, aby byl dostatek času. Bohužel přišlo veto ze strany ANO a SPD, tedy dvou klubů. Proto byl zkrácený čas a nemohli jsme jednat déle. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan předseda Michálek, následuje paní poslankyně Adámková. Stále jsme ve faktických, které podle § 60 našeho jednacího řádu mají reagovat na průběh rozpravy. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já si opravdu nemyslím, že bychom tady měli říkat, aby někdo mlčel. Proč bychom měli mlčet? My jsme byli ve vládě, tam jsme ty věci říkali z očí do očí a tam jsme dělali ty reálné změny. A teď, když jsme v opozici, tak holt budeme kritizovat věci, které se nám nelíbí, a vy nemáte monopol na opozici, tak se s tím, prosím, prostřednictvím předsedající, smiřte, protože politika se dělá primárně ve vyjednávání na vládě, nikoliv přes televizní kamery, nikoliv přes pultíky. Takže když jsme v té vládě byli, tak jsme tam prosadili spoustu věcí, třeba rodičovský příspěvek 350 000 korun pro rodiny, který by bez nás nebyl, nebo zabránili jsme tomu, že by došlo ke zdanění stipendií pro mladé lidi, pro studenty a další podobné věci, aby přišli o slevy, mají dneska slevy 50 procent pořád, takže to jsou věci, které tam za námi v té vládě jsou a které by takhle prostě nebyly. Chápu, že vy jste měli jiný typ

opozice, je to taky legitimní, je to ta rétorická opozice, která kritizuje z poslaneckých lavic, ale nemá praktický vliv na rozhodování. Ale prosím, my jsme tímto způsobem postupovali a drželi jsme se toho, co jsme slíbili voličům. Tak to jenom, abychom si rozuměli.

Za druhé, náš postoj k důchodové reformě je zcela zřejmý, říkála ho tady kolegyně Richterová. My jsme chtěli hlasovat pro důchodovou reformu, my jsme chtěli, aby se k tomu doplnily ještě ty fondy, které dneska nejsou pro spoření občanů výhodné, ale v této podobě, kdy došlo ke změně oproti tomu, na čem jsme se dohodli, když jsme byli ještě v koalici, kdy prostě kolegové hodili přes palubu těch 120 000 lidí, kteří jsou v náročných profesích, tak v této podobě to podpořit nemůžeme. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s faktickou poznámkou je paní poslankyně Adámková a následuje pan poslanec Králíček. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Dámy a pánové, dovolte mi malou reakci na přednesená slova mými předřečníky.

Já jsem teda ráda, že vlastně vláda měla i opozici ve vlastních řadách, ale dlouho to tak nevypadalo. Budiž.

A potom bych tedy chtěla říct ještě jednu věc, která je pro mě nesmírně důležitá, protože se to týká mých kolegů, a to jsou opravdu ta náročná povolání. Mně tady naprosto schází jakákoliv komunikace. Nevím o tom, že bychom tady o tom nějak hovořili. A když se říká o tom, kdo mlčí... Prosím pěkně, to dělá tato vláda, která zneužívá pevně dané hlasování. To je opravdu tak závažná věc, že ji chápu velmi výjimečně, ale my už to tu děláme asi podeváté v tomto období, což považuji za opravdu jasný vzkaz opozici: Mlčte! Takže pak se nedivte, že tady jsou takovéto reakce.

Ale pojďme k tomu, co opravdu je. Jaké faktory ovlivňují rizikovost práce? My je máme tady dané, ale opravdu na výboru pro zdravotnictví nevím o tom, že by byl seriózní diskusní výbor, kde by se dostavil ministr práce a sociálních věcí, kde bychom toto diskutovali, protože to je nesmírně důležitá věc. Vy ji děláte od zeleného či kulatého stolu, to nevím, jak jste si to domluvili, ale je to udělané takovým tím způsobem od výsledku k zadání, což je to nejhorší, co se může stát ve vědě, to jsou pavědecké věci, a tady to je prostě postaveno špatně. Vám nevycházely peníze, tak jste si řekli: vyhodíme ještě toho a toho. To je opravdu nedobře. A já jsem velmi ráda, že to doufám sledují lidé, kterých se to týká, protože to je naprosté znevážení jejich celoživotní práce. To, co je v těch jednotlivých tabulkách, kde máte fyzickou zátěž, psychickou, hluk a tak dále, ano, to jsou obecné věci, ale vy jste opravdu vyhodili více jak 100 000 lidí a nebyla k tomu vedena seriózní diskuse. A teď si dáte pevné hlasování? Čeho se bojíte? (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Králíček, následuje paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, souhlasím s panem Michálkem. Podle mě by Piráti neměli mlčet. Oni když mluví, tak nám všem naskakují ta procenta, takže ať klidně mluví.

A k panu kolegovi Navrátilovi, prostřednictvím paní předsedající. Tak abychom si to řekli upřímně. Byly dohodnuty výbory, že budou, a zasedaly výbory, a poměrně důležité body měl třeba mediální výbor, takže ta vaše poznámka jen dokazovala vaše totalitní smýšlení, protože když my jsme něco zavetovali, tak vy nám ukradnete ten čas v pátek, protože je to prostě podle vás. Ano, máte tu 105, 109 hlasů, podle toho, jak se to hodí, a můžete si dělat, co chcete, ale ta vaše poznámka byla nefér, protože zasedaly výbory, a kdyby jednání pokračovalo, tak by ty výbory nemohly zasedat.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní paní poslankyně Peštová, následuje pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já jsem chtěla zareagovat na pana poslance Michálka, prostřednictvím vás. Pane poslanče Michálku, prostřednictvím paní předsedající, vy jste sice byli ve vládě, ale chovali jste se, jako kdybyste byli na vojně, to znamená, že jste drželi pusu a krok. Ono se to říká jinak, já tady musím být slušná. V každém případě tu legislativu, kterou jste prosazovali, a potom toho ministra, kterého jste měli, protože jste ho chtěli, protože chcete tu legislativu přece čistou, jste prosazovali zvláštním způsobem, a když jsem tady položila panu bývalému exministrovi Šalomounovi otázku, jak může vůbec dopustit – protože třeba panu exministrovi Rychetskému se to za jeho ministrování nikdy nestalo – aby ho vláda přehlasovala, tak mi vysvětlil, že vláda je kolektivní orgán a bohužel byl demokraticky přehlasován, i když ví, že to je špatně. Takže to byla ta vaše legislativní čistota.

A k panu poslanci Navrátilovi, prostřednictvím paní předsedající. Pane poslanče Navrátilu, prostřednictvím paní předsedající: vy jste moc dobře věděli, že to zavetujeme právě proto, že ty výbory byly svolány, a nejenom na ten den, protože to byl výborový týden. A už jenom to, že to byl výborový týden a narvali jste tam ty mimořádné schůze, tak to už je za hranou. Moc dobře jste věděli, že půjdeme na výbory a musíme tam být, protože i když jsme v menšině, tak se snažíme i tam něco prosadit. Takže proto jsme to zavetovali. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní tedy pan poslanec Juchelka, následuje paní poslankyně Lesenská. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Já se vrátím k tomu, co tady bylo řečeno, a budu mluvit, vaším prostřednictvím, k panu Navrátilovi. Ano, tady byl výborový týden, zasedají velmi důležité výbory, a vy jste do toho výborového týdne nestandardně dali projednávání třetího čtení vaší důchodové reformy. Ne klasicky ve sněmovním týdnu, ale v tom výborovém, kdy víte, že zasedají důležité výbory. Takhle jste ochromili výborový týden zasedání Poslanecké sněmovny svým návrhem, že to tady budeme projednávat v nestandardním režimu.

Za druhé, pokud chcete, aby se projednávalo ve středu odpoledne, tak jste si měli na začátku vašeho volebního období říct, že vaše vláda bude zasedat tak, jak to bylo vždycky zvykem – v pondělí, aby ve středu mohla až do večerních hodin tady zasedat a projednávat zákony. To, že vaše vláda zasedá ve středu a všichni poslanci, všech 200 poslanců, má to jedno odpoledne ve středu volno, to je jenom vaše chyba time managementu a manažerská,

protože nejste schopni zasedat v pondělí. A takhle ochromujete i klasické jednání Poslanecké sněmovny.

To třetí je, že v jednacím řádu, což je zákon, se třetí čtení projednávají vždy ve středu a v pátek od 9 do 14 hodin, takže vy porušujete nejen zákon, nejen tradice, ale také si samozřejmě, bych řekl, kálíte do vlastního hnízda svou argumentací, protože jste si na začátku vytyčili, že prostě budete mít zasedání vlády uprostřed jednání Sněmovny ve středu, tím pádem jste ji ochromili na půl dne. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Lesenská, následuje paní poslankyně Knechtová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji. Vážený pane kolego Navrátil, prostřednictvím předsedající, já už se tady opakovat nebudu, protože kolegové mně ty argumenty už vzali. Jenom konstatuji, je výborový týden.

Ale vrátila bych se k těm slibům, které jsem tady zmiňovala předtím. Slibujete tady třetí pilíř, do kterého budou přispívat zaměstnavatelé i zaměstnanci. Víte, jaké mají příjmy v tuto chvíli zaměstnanci? Z čeho to budou řešit? Vždyť většina normálních lidí v současné době jde od výplaty k výplatě, protože inflace jim velkou část požrala, a náklady na potraviny a energie jsou takové, jaké jsou.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Knechtová vystoupí s faktickou poznámkou, následuje pan poslanec Nacher. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Já bych také vašim prostřednictvím zareagovala na pana kolegu Navrátila, ale trochu v jiné části, a to sice, jak tady říkal s lehkostí, že se vlastně to prodlouží jenom o půl roku. Ale pane poslanče Navrátil, prostřednictvím paní předsedkyně, my jsme v situaci, kdy ti lidé toho půl roku chodí na noční směny. To jsou lidé, kteří poctivě pracují. To není jak vy, že si sem přijdete sednout. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Nacher, paní poslankyně Berkovcová se následně připraví. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Mám reakci na pana kolegu Navrátila, ale on mě neposlouchá. Ale on to stejně ví, tak je to spíš pro diváky, protože on to ví. Tak ještě jednou, byl výborový týden a my projednáváme rozpočet, pane kolego. Rozpočet! Pro diváky: rozpočet, návrh rozpočtu na rok 2025. Takže odpoledne jednal rozpočtový výbor, výbor pro evropské záležitosti, výbor pro mediální záležitosti, výbor pro vědu, vzdělání, kulturu a mládež, výbor pro zdravotnictví, výbor pro životní prostředí. Ty všechny měly kapitoly rozpočtu.

Vy jste věděli, že to veto dáme jak politicky, tak i přece z tohoto důvodu. Vždyť vy jste to přece dopředu věděli, protože vy byste hodili přes palbu jednání o rozpočtu! Tam jsou nějaké lhůty. To fakt nemůžete myslet vážně. Tak vy to víte, ale diváci to nevědí, tak jim to tady říkám. Vy jste měli dohodu politickou, že v pátek to hlasování bude v 11 nebo ve 12 bez ohledu na to, jestli budeme jednat ve středu odpoledne, nebo ne.

Prosím, aspoň nehrajme tady to divadlo. Dejte prostor kolegům, aby nám odpovídali na věcné otázky, a neblbněte. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí paní poslankyně Berkovcová a následuje pan poslanec Heller. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Berkovcová: Děkuji za slovo. Oni už to tady řekli moji předřečníci, ale i mě zvedla ze židle poznámka pana poslance Navrátila. Co to tady je za demagogii? Vy nám tady vyčítáte, že vy jste chtěli prodloužit jednání ve středu, ale my jsme si dali veto? Asi proto, že jsme chtěli jít na svačinku nebo na oběd? Vy nejste členem žádného výboru, že jste nevěděl, že se konají odpoledne výbory?

Vy máte absolutně nezvládnutý harmonogram akcí. Vy do výborového týdne na středu, kdy má probíhat většina výborů, si nacpete na dopoledne schůzi k důchodům, na večer mimořádnou schůzi ke stavebnímu řízení a mezi to nacpete výbory, a ještě jste nám to jednání výborů chtěl vzít? Projednávaly se rozpočty! Na školském výboru také ten program nebyl zvládnutý. Tam byl program projednávání rozpočtu TAČRu, GAČRu, NSA, Ministerstva kultury a Ministerstva školství a na projednání rozpočtu kapitoly Ministerstva školství nám zbylo půl hodiny. Opakuji, půl hodiny! Stihli jsme položit jednu jedinou otázku. Poslechli jsme si výklad pana ministra, zprávu zpravodaje a odpověď na jednu jedinou otázku. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Žádám, abyste oslovovali prostřednictvím.

Nyní vystoupí pan poslanec Heller a následuje pan poslanec Volný. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Šimon Heller: Vážené kolegyně, vážení kolegové, ač jste si všichni oblíbili mého kolegu Jirku Navrátila, tak nebudu reagovat na něj, ale budu reagovat na ctěného kolegu, pana poslance Michálka, prostřednictvím paní předsedající, on tady zrovna není. Koukám, že žádní Piráti tady nejsou, ale tak při tom počtu to není úplně překvapivé. On zmínil, že oni prosadili zvýšení rodičovského příspěvku. Dodali čtyři hlasy, to bylo všechno, co pro to reálně udělali. Zvýšení rodičovského příspěvku iniciovalo KDU-ČSL a prosadil gesční ministr Marian Jurečka. To je fakt a realita.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Volný s faktickou poznámkou, následuje paní poslankyně Adámková. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Volný: Děkuji, paní předsedající. Já se vrátím klasicky k panu Navrátilovi a mám tady pro svého kolegu Patrika, vaším prostřednictvím, taky jeden vzkaz. Patriku, je to daleko horší, než jsi říkal, co se týče té snahy podrazit činnost a fungování výborů. Pane Navrátilu, vy určitě víte, že existuje nějaký harmonogram projednávání státního rozpočtu, vy jste si ho postavili a vašimi hlasy – samozřejmě i našimi, protože to bychom neblokovali – se prohlasoval. Takže vy jste vlastně udělali absolutně něco proti pravidlům této Poslanecké sněmovny, že vy jste si negovali svoje rozhodnutí a to, co jste si vy prohlasovali. Já to беру jako pokrytectví, aroganci a možná, a nebudu se bát to říct, pane Navrátilu, prostřednictvím předsedající, je to vaše neschopnost, protože my jsme seděli na rozpočtovém výboru proti sobě, šklebili jsme se na sebe, a vy jste moc dobře věděl, že my tím, že dáváme veto, zachraňujeme vás. Vy jste si to rozhodli a vy jste to chtěli zlikvidovat!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí paní poslankyně Adámková, následuje pan poslanec Navrátil. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. No, jsem ráda, že ty čtyři hlasy jsou náhle pro vás nepodstatné. Myslím, že jinak jste jim dali dost prostoru, aby měli další hlasy na všech ministerstvech a mohli to rozhodovat. Takže bych řekla, trochu korigujte sami sebe, ale v pořádku.

Ale moje vystoupení je k tomu, proč tedy ve středu došlo k tomu vetu. Vážení páni poslanci, všichni, a vážený pane poslanče Navrátilu, prostřednictvím paní předsedkyně, přesně tak, je tady nezvládnutá situace. Vy velmi dobře víte, že musí zasedat výbory, protože jinak by nebyly dané některé termíny. Do toho tam je vláda. Na těch výborech je ministr do 14.30, čili tam je ani ne ta otázka, protože pádíl na vládu. Pak je tam ještě jedna věc. Kdybyste si nedali to pevné hlasování ze zbabělosti, tak jsme to mohli projednávat déle.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já bych vás poprosila, abychom tolik nekřičeli. Myslím si, že jsme slyšet i bez toho.

Nyní poprosím pana poslance Navrátila, ten určitě využije mírnější tón. Následovat bude pan ministr Jurečka.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já už nebudu reagovat ke středě, ale budu reagovat na dotaz, který vznesla paní poslankyně Lesenská, prostřednictvím paní předsedající. Ano, my navrhujeme, aby v třetí kategorii byl příspěvek zaměstnavatele v nějaké výši, na které se shodneme. Dneska hovoříme o 4 procentech, možná hrubého příjmu nebo příjmu daného zaměstnance. Vy jste tady řekla, jestli vůbec víme, kolik takoví lidé berou a jestli na tom mají. Ano, mají na to, protože důchodové spoření si může založit úplně každý, ale minimální částka je 100 korun. Nám nejde o to, aby tam ten zaměstnanec dával tolik peněz – 100 korun – a k tomu, aby měl příspěvek státní, je něco jiného. Mluvím o tom, aby si mohl založit penzijní spoření, a k tomu mu má co nejvíce přidat právě zaměstnavatel, který v podstatě má zisk z jeho práce ve 3. kategorii. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan ministr Jurečka chce nyní s faktickou poznámkou vystoupit, prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Mně už bohužel přijde, že ta vystoupení jsou víc orientovaná na kameru, protože když se dívám na vystoupení některých poslankyně a poslanců, v zásadě nemluví k nám, mluví tady případně pro využití sestříhaných videí a podobně. Prosím Patrika Nachera, prostřednictvím paní předsedající, aby na mě nepokřikoval, já tady odpovídám. Všechny jednací dny v prvním, druhém i třetím čtení jsem tady přítomen, trpělivě odpovídám, reaguji ve faktických poznámkách, беру si také i slovo v normální diskusi, trpělivě vysvětluji, byť už opakovaně. Mám pocit, že když člověk říká už asi pošesté ta fakta, pak přijde zase někdo z opozice, kdo tady nebyl nebo je neslyšel, a zase demagogicky řekne nějakou nepravdu, lež, nějaké jiné skutečnosti.

Ale teď, když tady tolik padalo, že se tady vysvětluje pro lidi zvenčí, jaký byl tedy postup v tom jednání a projednávání ve třetím čtení, tak když se bavíme o tomto týdnu, připomeňme také minulý týden. Minulý týden nebyl výborový týden, minulý týden žádné výbory nejednaly a minulý týden tady byl návrh na to, abychom jednali i po 14. hodině ve třetím čtení, a bylo to zavetováno. Bylo to zavetováno úplně stejně jako nyní. Kdyby to prošlo tento týden, úplně v pohodě by ty výbory mohly jednat později. Některé výbory byly nejenom ve středu, ale byly i ve čtvrtek. Takže jsem za to rád samozřejmě, že opozice má takovou důležitou prioritu – státní rozpočet, stejně jako my, a že jim to tak leží na srdci. Za to děkuji, že to tady tak zaznělo.

Teď tedy už zcela vážně. Kvituji včerejší projednávání mé rozpočtové kapitoly na sociálním výboru, byl jsem tam přítomen. Nebyl tam vznesen jeden jediný dotaz ze strany členů přítomných na sociálním výboru. Bylo to velmi rychle a věcně projednáno, trvalo to asi patnáct minut. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní chce vystoupit s faktickou poznámkou pan poslanec Kohoutek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Kohoutek: Dobrý den. Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážený pane ministře, prostřednictvím paní předsedající, jenom stručně, krátce. My ten státní rozpočet jako prioritu máme, ale vaši poslanci zřejmě státní rozpočet jako prioritu nemají, protože mám pocit, že za osm nebo sedm let, co jsem ve Sněmovně, se v životě nestalo, že by neprošel na výborech. Na zahraničním výboru neprošel návrh státního rozpočtu, na ústavně-právním výboru neprošel návrh státního rozpočtu a na výboru pro veřejnou správu také neprošel návrh státního rozpočtu. Tak jakou vy jako vládní poslanci máte prioritu státní rozpočet, když vaši poslanci nepřijdou ani na ty výbory a váš návrh rozpočtu v jednotlivých kapitolách neprojde? Že se nestydíte! (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vyčerpali jsme faktické poznámky a vracíme se do obecné rozpravy, nicméně pan poslanec Hrnčíř ještě počká, protože se přihlásila s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, vím, že do posledního jednání Sněmovny už zbývá jen zhruba půl roku, že velké předvolební skládání účtů klepe na dveře a za chvíli začne bušit jako srdce před závodem. Chlubit se daňovým balíčkem, který nepřinesl nižší deficit, ale jen nižší ekonomický výkon? To by nedávalo smysl. Chápu, že jako poslanci vládní koalice nervózně tékáte pohledem z jednoho rezortu na druhý a oprávněně v nich hledáte výsledky, kterými byste se mohli před svými voliči ohánět. Moc dobře vím, že vám to drtí většina ministrů Fialovy vlády neulehčuje.

Za chvíli budete hlasovat o důchodové reformě, zákoně, vaší takzvané důchodové reformě, z dílny ministra Mariana Jurečky, honosně – opakuji – nazvaném důchodová reforma. Možná máte pocit, že když ho tady na sílu prosadíte, budete pak smět opakovat cosi o odvaze, zodpovědnosti a řešení dlouho neřešených problémů, že budete moci předstírat, že jste dali naší zemi konečně důchodovou reformu, ale bude to lež jako věž. Prodávat tenhle zákon jako důchodovou reformu je totiž úplně stejné jako otevřít si stánek s falešnými kabelkami. Každý, kdo snad od vás tenhle brak v dobré víře a ve spěchu koupí, bude při jeho rozbalení za prvním rohem zklamaný.

Chci vám proto říct jednu věc. Zastavte se, zamyslete a raději dnes nedělejte nic, než abyste pro tento zákon zvedli ruku. Nedělejte něco jenom proto, abyste měli pocit, že něco děláte. Že jste nedokázali připravit reformu, která by do systému přinesla peníze navíc a reagovala na zásadní proměny na trhu práce, je pořád lepší variantou než chovat se jako pověstní radní v Kocourkově – uškodit lidem, společné kase, a ještě být budoucím generacím k smíchu.

Vždyť o čem je Jurečkův důchodový zákon? Marian Jurečka pohledem z okna usoudil, že lidé chodí do důchodu moc brzy, a to je podle něj důvod, proč je naše kasa na suchu. Tak si usmyslel, že nechá lidi pracovat o dva roky déle. Bouchnul šampaňské, nazval to reformou a začal se tvářit jako Marie Terezie v kalhotách. Záhy mu ale jeho poradci přiznali, že většina lidí už stejně ve více než 65 letech pracovat nemůže, a i když může, tak je stejně nikdo nezaměstná, takže ty dodatečné dva roky beztak stráví na pracovním úřadě nebo v invalidním důchodu. Ale to nás přece také stojí peníze, musel uznat i reformátor Jurečka.

Co se stalo dál? No, to už přece všichni víme. Přišli další kocourkovští radní, kteří jako řešení této absurdity vymysleli další bezvadnou podmínku: zaměstnavatelům těžce pracujících, u kterých je skoro jistota, že do 67 let makat nevydrží, se rozhodli nařídit, že svým zaměstnancům musí povinně přispívat do soukromých fondů. Jenže kdo je zaměstnavatelem zdravotních sester, pracovníků sociálních služeb, domovů pro seniory, technických služeb, popelářů, hygieniků nebo laboratorních techniků v nemocnicích, tedy typických představitelů 3. rizikové kategorie? No, světe, div se, je to opět stát, města, obce, kraje, zkrátka zase veřejné peníze.

A komu tedy Kocourkovští chtějí nařídit přispívat do soukromých fondů? No přece sami sobě! Zlepší se tím stav kocourkovské kasy? No, asi podobně, jako když nechají pětadesátníka místo v důchodu na pracovním úřadě, takže ani o korunu. Prostě a jednoduše místo z levé kapsy budeme důchody financovat z té pravé. Reforma jako domeček z karet.

Ne, není to důchodová reforma, a spolehněte se, že to lidem vysvětlíme. Spolehněte se, že to do voleb pochopí úplně každý, kdybychom měli objet všechna náměstí, kulturní domy nebo hospody. Není to reforma, protože do systému nepřináší ani korunu navíc. Není to reforma, protože nikoho nemotivuje k dobrovolnému spoření. Není to reforma, protože nikomu a ničemu nepomáhá. Má neznámé rozpočtové dopady, přináší neznámé změny na trh práce a podlamuje důvěru lidí ve stát a jeho záruky. Není to reforma, protože nemá žádnou budoucnost.

Dámy a pánové, ještě můžete zatáhnout za záchrannou brzdu a poslat Jurečkův paskvil na smetišť dějin. Důchodový systém tím nepřijde ani o korunu a vy se aspoň budete moci podívat lidem do očí, aniž byste si z nich dělali dobrý den. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní s faktickou poznámkou chce reagovat pan místopředseda Skopeček, následuje pan ministr Jurečka. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Já bych chtěl reagovat na paní předsedkyni, že je potřeba se zastavit. My jsme přece stáli, stáli jsme osm let, když jste byli ve vládě, když jste jedinou věc dokázali – zrušit Nečasovu penzijní reformu. Vy jste měli osm let na to, abyste předvedli a připravili skutečnou systémovou penzijní reformu, reformu, která nebude Kocourkovem, která bude příkladem pro svět. Nedokázali jste vůbec nic. Jedinou věc, kterou jste dokázali, bylo to, že jste s paní Nerudovou sepsali materiál do šuplíku, a nic z něj nebylo. Přitom penzijní systém se od té doby propadá do stále většího deficitu, v loňském roce minus 67,5 miliardy, v roce předcházejícím, v roce 2022 17,1 miliardy. Demografický trend je jasný. V roce 2000 jsme měli 4 ekonomicky aktivní lidi na seniora, v roce 2020 už je to 3,5, v roce 2050 to budou 2 ekonomicky aktivní lidé na jednoho seniora.

Z této zcela jasné demografické studie a predikce je přece zcela zřejmé, že kdybychom se zastavili tak, jak nám to navrhuje teď, a pokračovali v nicnedělání s penzemi, které jste předváděli osm let ve vládě, tak ty deficity nebudou v řádu desítek miliard korun, ale budou v řádu stovek miliard korun a pro dnešní mladší generaci prostě nebudou důchody žádné.

Já bych si také rád představil mnohem systémovější transformaci průběžného systému na nějaké individuální účty, na investiční účty, ale shodněme se na tom, že to, co chystá tato vláda, je maximum, co lze v této Poslanecké sněmovně prosadit, že to je úprava parametrů, ale úprava parametrů důležitá, na kterou vy jste neměli odvahu ani schopnost. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan ministr Jurečka, následuje pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Mně je to líto, ale paní předsedkyně Schillerová sem přišla a vědomě lhala, prostřednictvím paní předsedkyně Sněmovny, protože říct tady, že tato důchodová reforma – já se nepřu o to pojmosloví, mně to je jedno, jestli to nazýváme novelou zákona – nepřináší nic pozitivního lidem, je lež. Týká se to všech rodičů v této zemi, všech pečujících v této zemi, všech vdov a vdovců, všech manželů, manželek, lidí, co žijí v partnerském vztahu, tam jsou pro ně jednoznačná pozitivní opatření, všech lidí, kteří pracovali poctivě alespoň 35 let a měli velmi nízké příjmy, protože tady například zavádíme garantovaný minimální důchod. Ta důchodová reforma – a mnozí vaši poslanci i kolegové z SPD říkali, je tam celá řada opatření, které my podporujeme. Tak pak tu nelžete! Pak řekněte tady otevřeně: Důchodová reforma má tyto a tyto věci, které i vaši kolegové říkali, že jsou správné, které podporujete a jsou pozitivní pro

lidi, pro lidi v této zemi. Ale přijít tady ve svém demagogickém vystoupení a říct, že tato reforma nepřináší nic pozitivního, je prostě naprostá lež. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje pan místopředseda Juchelka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já budu hovořit ke svému ctěnému kolegovi, panu místopředsedovi Skopečkovi. Vážený pane místopředsedo, vy jste si pravděpodobně nevzal ta čísla postupně tak, jak jdou... (Předsedající: Prostřednictvím, i vy musíte.) Já jsem na začátku říkal, že budu mluvit prostřednictvím vás. (Předsedající: Omlouvám se, jestli jsem vás neslyšela.) Jenom prosím potom o nastavení času. (Předsedající: Ano, nebojte.) A nevzal jste si ta čísla postupně za sebou tak, jak jdou, a mluvíte tady o Kocourkově.

Takže my jsme vám odevzdávali průběžný důchodový systém v roce 2021 s minusem 2,3 miliardy. Předtím byl v přebytku, a to v roce 2018 18,6 miliardy, respektive v roce 2019 16,4 miliardy. Ten schodek, o kterém vy hovoříte, to je záležitostí vás, protože vy jste nic neudělali proti inflaci, ze které se vzpamatováváme doteďka, oproti Polsku rosteme o mnohem méně, a to jak v reálných mzdách, tak v hospodářském růstu, vůbec nic jste neudělali se zastropováním energií, a právě proto, díky této inflaci, se spustila pojistka pro seniory, která se jmenovala mimořádné valorizace, a toho jste se lekli natolik, že jste je zrušili retroaktivně, tím pádem senioři přišli o 6 000 korun do konce roku 2022. Vyhráli jste to u Ústavního soudu, budiž, protože jste seniory nazvali hospodářskou škodou. Já tomu rozumím, ale takhle vznikl ten velikánský deficit, proto, že jste nezvládli inflaci a protože se spustila pojistka pro seniory, tu nejzranitelnější skupinu obyvatel, kteří už si dále vydělávat nemůžou, nenajdou si druhou a třetí práci, a právě proto jste s nimi a s jejich rozpočty zamávali natolik, že jich drtivá většina z nich – a to je o 100 000 příspěvků na bydlení více – skončila na státní sociální podpoře. Toto jsou čísla, o která já se opírám, a vy bohužel tady demagogicky hovoříte pouze jenom o Kocourkově.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová s faktickou poznámkou, následuje pan místopředseda Skopeček. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. K panu místopředsedovi Skopečkovi: Pane místopředsedo, nestrašte nás tady. Tady je graf, kde čerpám z oficiálních dat. (Ukazuje graf.) Počet starobních důchodců bude kulminovat kolem roku 2058, kdy by jich mělo být přibližně 3,1 milionu, ale počet osob ve věku 21 až 64 na jednoho občana staršího 65 let klesne kolem roku 2059 až na 1,67, takže nevydávejte tady demografický zub, a čerpám z vašich dat (Předsedající: Prostřednictvím.) – prostřednictvím paní předsedkyně, ano, děkuji za upozornění – který bude trvat nějakou historicky krátkou dobu, protože odejdou silné ročníky sedmdesátých let do penze. Takže tím se neohánějte, vy nevíte vůbec nic.

Vy víte, jak se proměňuje trh práce? Vy víte, jaké budete mít příští příjmy do důchodového systému? Vy jste si prostě jenom vytvořili mantru, že příjmy důchodového systému jsou příjmy ze sociálního pojištění, a výdaje jsou to, co se odvádí na důchody, ale nicméně vůbec už nepracujete s tím, jakým způsobem tam zapracovat, do těch příjmů, i

spotřebu. Nebo máte pocit, že ti důchodci žijí ze vzduchu, že oni nečerpají, nenakupují, nejedí, neutrácí, není tam prostě vliv příjmů na DPH a tak dále? Ne, to jste očesali, a přitom to umíte spočítat – když jste nám to tady počítali u pracujících Ukrajinců, tak jste to měli spočítané na koruny. To není nic proti Ukrajincům, to jenom proto, že tady s těmi čísly si hrajete tak, jak se vám to hodí.

Stejně tak výdaje. Proč do výdajů dáváte věci, jako je výchovné? Proč tam započítáváte pokles sociálního, což je navíc nesmysl, který chcete zavést u důchodců jako jednu z parametrických změn? Čili to je vaše hraní s čísly a strašení občanů.

K panu ministru Jurečkovi se ještě přihlásím. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan místopředseda Skopeček, následuje pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju za slovo. Já bych ke svému ctěnému kolegovi místopředsedovi Juchelkovi chtěl říct, že se musí dívat na delší časové řady, že se nestačí dívat jenom na poslední roky vývoje penzijního systému, ale když se podívá na roky 2008, 2010, 2012, 2014, tak zjistí, že systém byl v deficitu rovněž, nebylo to za naší vlády. A chce-li mi říct, že penzijní systém, respektive deficit, je dán jenom inflací, tak se ho chci opravdu zeptat, jestli to myslí vážně, jestli to ještě jednou zopakuje na mikrofon, protože to je největší nesmysl, který tady dneska zazněl. Ten systém je samozřejmě systémově deficitní a souvisí to s tím, jakým způsobem demografie se v České republice vyvíjí.

K paní kolegyni, předsedkyni poslaneckého klubu hnutí ANO: k tomu, co je kocourkovské nebo co na této koalici – paní předsedkyně, jestli je něco kocourkovské na celé této debatě, tak je to vzpomínka na to, jak vy jste bojovala s ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou o to, že se má prodlužovat věk odchodu do důchodu. Hrdě jste za to bojovala, že to demografické studie ukazují, a ve chvíli, kdy jste se z vládních lavic přesunula do opozice, tak jenom proto, abyste tady mohla sbírat lajky na svých sociálních sítích a u svých voličů, jste totálně obrátila svůj názor v této docela zásadní věci – a najednou je penzijní systém udržitelný. Ve chvíli, kdy jste byla ministryní, jste varovala, že nikoliv, že je potřeba věk odchodu do důchodu zvyšovat. Teď, když jste v opozici, říkáte úplně pravý opak.

Jakou pohádkovou postavu pro tento váš postoj a pro vás vymyslíme? Mě žádná nenapadá, ale mohl by to být docela hezký úkol na nadcházející víkend.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím, oslovovat prostřednictvím předsedající.

Nyní pan ministr Jurečka, následuje pan poslanec Nacher. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já si dovoluji reagovat na kolegyni Alenu Schillerovou v těch vystoupeních. Vráťím se ještě k tomu předcházejícímu, které tady (se) zmiňovalo o tom, že důchodová reforma nic nepřináší, tak já to chci ještě tady shrnout, aby to bylo jasné vyjádřeno.

Takže: ocenění zásluhy za výchovu dětí se týká zhruba 1,5 milionu lidí v důchodovém věku, to je jednoznačně důchodovou reformu garantováno, rozšířeno. Výchovné se doplňuje

rodinným vyměřovacím základem. Doplnuje se tam také ocenění zásluhy za péči o osobu blízkou – to se týká zhruba necelého půlmilionu lidí v téhle zemi, u kterých toto není nijak zhodnoceno v důchodu. A proč (nesrozumitelné) v důchodu? No, má to tam být, protože ten člověk vykonával práci, šetřil veřejné peníze, pečoval o někoho blízkého a je to věc, která má být oceněna hodnotou, jako by pracoval někde jinde. Není to oceněno proto, že on za toto explicitně nedostává výplatu, dostává ta domácnost příspěvek na péči. Takže další zhruba necelý půlmilion lidí tam máme – už jsme na 2 milionech lidí. Týká se to zhruba 400 000 lidí, vdov a vdovců, kteří budou mít rozšířený a dostupnější nárok na vdovské a vdovecké důchody, takže další významná skupina lidí.

Pak se to týká desítek tisíců lidí, kteří díky různým životním situacím mají velmi nízké důchody dneska, a my tady garantujeme, že dnešních 10 procent z průměrné mzdy plus 770 korun, což je letitý stav i za vaší vlády, nastavujeme na 20 procent vůči průměrné mzdě – také další výrazný posun pro určitou část lidí v systému.

Výrazná, pozitivní věc: včera jsme tady byli na semináři, který se týkal problematiky ovdovělých osob – společný vyměřovací, sdílený základ mezi manželi a partnery pro důchodový výpočet. Další velmi pozitivní věc, kterou lidé mohou využívat, a takto je potřeba říci, že se toto týká pozitivně těch lidí.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Nacher, následuje paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji za slovo. Já budu v rychlosti reagovat na ctěného kolegu Skopečka, vaším prostřednictvím. Za prvé, když vždycky řeknete, co jsme my dělali v těch osmi letech – tak tam připomeňte, že čtyři roky tam bylo KDU. Já rozumím, že vy se vždycky navzájem, KDU i ODS, ostřelujete přes ANO, takže KDU vyčítá ANO zrušení superhrubé mzdy a vždycky u toho zapomene říct, že pro to hlasovala ODS. ODS připomene osm let vlády ANO a vždycky u toho zapomene připomenout, že tam bylo KDU-ČSL. Takhle se věci mají. Tak to řekněte i svým kolegům, oni tady sedí – vy jste tam ty čtyři roky byli a teprve ty čtyři roky poslední jste tam nebyli, jo? Takže takhle je to potřeba. To je jedna poznámka.

Poznámka číslo dva. Pokud jde o nějaký vývoj názorů, změny názorů, to mně přijde celkem odvážné zrovna v tomhle tématu. Před rokem a půl, skoro před dvěma lety, v prosinci 2022 premiér této země řekl, že nebudete zvyšovat věk odchodu do důchodu, v několika médiích opakovaně to sdělil. Když vy dobře víte, co bude za třicet let, tak jste zklamali, protože nevíte, co bude za dva roky, protože vy jste za dva roky změnili tohle základní stanovisko. Premiér řekl, že nebude v tomto volebním období zvyšovat věk odchodu do důchodu. Kdo mi nevěří, já mu vytisknu monitoring, kdy to opakovaně sdělil. Co se změnilo od prosince 2022? Jak vám můžou lidé věřit, že vy víte, co bude za třicet let, když nevíte, co bude příští rok, když měníte takhle názory?

Poslední poznámka. Pokud jde o výdaje na důchodový systém – čímž nehájím, že je tam potřeba dělat nějaké změny – ale výdaje na důchodový systém (jsou) u nás pod průměrem Evropské unie, a v momentě, kdy nastartujete ekonomický růst – což byl, tuším, rok 2019, tak byl účet v přebytku i přes to strašení, jo? Tak je potřeba se opravdu na ta čísla podívat globálně. (Předsedající: Čas.) Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová, následuje pan místopředseda Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Pane místopředsedo Skopečku, prostřednictvím paní předsedkyně, neztrácejte nervy. Vy máte nějaký problém se ženami, protože vždycky, když jsem s vámi v jakékoliv debatě nebo v jakékoliv interakci, ztrácíte nervy a uchylujete se k urážkám. Mě to nechává klidnou. Budu teď s vámi mluvit, prostřednictvím paní předsedkyně, jako s ekonomickým expertem ODS.

To není změna názoru, ale změna trhu práce, pokud jste to zaznamenal jako ekonomický expert ODS. Technologie mění formy trhu práce, pět let je obrovská doba, a za dalších pět let to bude ještě jiné. Říká vám něco uberizace práce, že jsou lidé stále méně zaměstnanci, že jsou stále více OSVČ? Uvědomujete si, že do systému sociálního pojištění, byť bude pořád nejvyšší příjem, mnohem méně přestanou padat odvody od zaměstnanců a začnou tam padat odvody od osob samostatně výdělečně činných, že se tam bude muset provést nějaká transformace a tak dále? Mohla bych tady o tom mluvit dlouho. Takže to prosím nezdržujte a podívejte se, snažte se odosobnit, prostřednictvím paní předsedkyně, od urážek a snažte se na to podívat jako ekonomický expert ODS.

A to, co tady řekne za chvíli můj ctěný kolega Aleš Juchelka, a řekl to před chvílí můj druhý ctěný kolega Patrik Nacher – ano, byl to váš premiér, který to sliboval (Důrazně.), který řekl: Nezvedneme věk odchodu do důchodu. On to slíbil v roce 2022! (Zvýšeným hlasem.) Takže prosím, zameťte si před vlastním právem, než tady začnete druhé kolegy urážet.

A k panu ministrovi Jurečkovi – vždycky mi dojde čas, devět sekund – já ještě znova přijdu. Děkuju. (Smích v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan místopředseda Juchelka a následuje pan poslanec Staněk. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Budu hovořit, vašim prostřednictvím, paní předsedkyně, k panu Skopečkovi. Takže začneme inflací. Vy moc dobře víte, že jsme měli, tak jako máme v tuto chvíli, za říjen nejvyšší ceny energií v Evropské unii, tak jsme měli nejvyšší inflaci dlouho, dlouho, i proto klesaly reálné mzdy, samozřejmě, v Evropské unii během krize. A víte moc dobře, že když je vysoká inflace, která přesáhne za tři po sobě jdoucí měsíce 5 %, spustí se mimořádné valorizace pro seniory. Toliko.

Vy jste nebojovali v žádném případě s vysokou inflací, pouze jedním jediným nástrojem, a to byla windfall tax, která se vám totálně nepodařila, protože jste vybrali peníze pouze z polostátního ČEZu, ale banky se na vás vykašlaly, ostatní energetické firmy se na vás vykašlaly – a tady tento nástroj vzal za své.

Co se potom týká samozřejmě toho, co říkala má ctěná kolegyně Alena Schillerová – tady to je: Tato vláda důchodový věk nezvýší, slibuje Petr Fiala. (Ukazuje grafiku.) Je to na Novinkách z roku 2022. Ano, říkal to i můj ctěný kolega Patrik Nacher a tady to přesně máte.

Takže pokud se budeme bavit s vámi jako s ekonomickým expertem, tak vás moc prosím, abyste tady víceméně používal více čísel než osobních invektiv, například na paní předsedkyni Schillerovou, protože potom je vidět, že už vaříte z vody a že ty ekonomické argumenty jednoduše nemáte. Tak se moc těším tady na tuto odbornou diskusi.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Staněk bude reagovat s faktickou poznámkou, následuje pan místopředseda Skopeček. Prosím.

Poslanec Pavel Staněk: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Dobré dopoledne, dámy a pánové. Já jsem chtěl reagovat bezprostředně na to, co tady zaznělo od kolegyně Aleny Schillerové, a to, že ta důchodová reforma není příliš motivační a vlastně nemotivuje tedy k tomu, aby lidé spořili a šetřili si. Já jsem na to chtěl reagovat bezprostředně poté, co to bylo řečeno, ale mezitím tady proběhlo několik faktických, tak už tak dobře nevyzní, ale chtěl jsem se zeptat na to, co se stalo třeba s druhým pilířem, který tady vytvořila vláda Petra Nečase, a chtěl jsem se zeptat také, vaším prostřednictvím, paní předsedající, právě kolegyně Schillerové, která vláda to byla, která ten pilíř vlastně zazdila a zrušila? A kde to tedy skončilo? Proč se to vlastně nějakým způsobem nepokračovalo, když to bylo tak motivační?

A ještě mě zajímá tedy, jestli jsou nějaké receptury na to, jak motivovat tedy lidi k tomu, aby spořili. Já totiž jsem je právě z dílny ANO ještě nikdy neslyšel, tak se to třeba dozvím! Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan místopředseda Skopeček, následuje pan ministr Jurečka. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za slovo. Já paní předsedkyni odpovím. Nevnímám, že bych měl jakýkoliv problém se ženami. Ženy mám rád, nejvíce z nich mám rád svoji manželku, se kterou mám občas problémy, protože nechodím včas domů, trávím tady spoustu hodin do noci, tak to je jediný problém, který se ženami v poslední době identifikuji. Nicméně nevím, a teď by se asi měl ozvat kolega Patrik Nacher se svým pověstným dvojím metrem: ve chvíli, kdy vy do nás coby předsedkyně klubu střelíte ve smyslu toho, že jsme vyrobili absolutně bizarní reformu, že to není reforma, označujete naši vládu za Kocourkov, tak ve chvíli, kdy vám vrátím stejnou mincí, tak vy se dožadujete nějakého ženského přístupu. Tak já nevím, dobrá, budu se snažit být nějakým způsobem jemnější. Já si myslím, že jsem neurážel, nic jsem nepoužil urážejícího. Reagoval jsem na to, že nás označujete za Kocourkov, tak já jsem chtěl vyhlásit soutěž, co udělat s tím, že v minulém volebním období jste srdnatě hájila prodloužení věku odchodu do důchodu a teď hájíte pravý opak. Ale byla to reakce na vaše slova, na Kocourkov, jinak si nejsem vědom, že bych kohokoliv a jakoukoliv ženu během své politické kariéry jakkoliv urazil.

Co se týče ctěného kolegy místopředsedy, já určitě rád používám čísla, pane kolego, a reaguji tím vlastně i na předchozí příspěvek paní předsedkyně, že ten daňový balíček a ta penzijní reforma nic neznamená. Znamená, podle propočtů Národní rozpočtové rady bychom na tom padesátiletém horizontu sledování dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí byli na deficitu přes 300 procent hrubého domácího produktu (Předsedající: Čas!), s reformami budeme na 217, o 100 procentních bodů méně.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan ministr Jurečka, následuje paní předsedkyně Schillerová. Prosím, kolegyně a kolegové, o ztišení!

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já musím reagovat na to, co tady bylo řečeno, že my nevíme, co bude za třicet let. Samozřejmě nikdo z nás není pánbůh, nevíme, co bude za minutu ani co bude zítra, ale máme tu nějaká data, která hovoří poměrně jasně v klíčových otázkách, v tom, jak se mění doba našeho dožití. To vidíme, tu časovou řadu máme historicky naprosto danou a k tomu máme nějakou predikci, poměrně velmi kvalitně odborně zpracovanou. Víme, kolik dětí se narodilo do dnešního dne, a víme, jaký je rozdíl s předcházejícím obdobím za našich rodičů a prarodičů. To je fakt, máme jich méně, a do toho pomyslného peaku roku 2050 či 2055 už to je dáno, protože ty děti už tady jsou, a máme jasně definováno, kolik jich tady bude plus minus. Někdo možná odejde do zahraničí a někdo drobně přijde, a to jsou naprosto marginální hodnoty z pohledu toho systému. Víme, a to je také danost faktická, že prostě se studuje déle. Kromě osmileté školní docházky je devítiletá plus delší studium na vyšších odborných školách a na vysokých školách. To je také danost. (V sále je velký hluk.) Já poprosím, jestli....

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano. Já bych poprosila kolegyně a kolegy, aby se přesunuli do předsálí, pokud chtějí hovořit, ať se ztiší.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. To je také danost. A když tato fakta diletantsky nebudu ignorovat, tak jako politik a zodpovědný ministr s tím musím něco dělat, a to se fakt nedožene nějakou otázkou uberizace, protože paní bývalá ministryně moc dobře ví, že je výrazný rozdíl mezi příjmem do systému z pohledu odvodů zaměstnance a zaměstnavatele a mezi příjmem odvodů od člověka, který pracuje jako OSVČ. Takže to, co vy říkáte, ten trend, ten naopak nám ten systém může ještě v tom deficitu prohlubovat a zhoršovat, a proto na základě těchto fakt a skutečností děláme důchodovou reformu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová, následuje pan poslanec předseda Dufek.

A prosím o ztišení, kolegyně a kolegové! Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, paní předsedkyně. Probůh, pane ministře, právě proto to musíme přece řešit, ne? Nepochopil jste vůbec má slova, ale já mám velmi málo času.

Ještě mi dovolu malá shrnutí. Ta reforma musí mít širokou politickou podporu a tady má pan ministr Jurečka velké manko. Dopustil se stejné chyby jako Nečasova vláda, když už tady mluvíte o té takzvané důchodové reformě z této doby – ptal se tady někdo z poslanců, nevím už ani jméno – a nedokázala se tehdy shodnout na ní s opozicí, která ji pak následně zrušila.

A co se týče zrušení druhého pilíře, zas taková škoda to opravdu není. Byl to jen náznak reformy s minimální účastí. Tehdy tam bylo 85 000 lidí a nic to fakticky nepřineslo. My navrhujeme naopak pilíř strategických investic státu, fond strategických státních investic s garantovaným výnosem, kdy stát prostřednictvím svých organizací využívá prostředky z fondu na financování strategických investic – do jádra, dopravy a tak dále, do železnic – a ty

pak v době návratnosti investic občanům vrací. Výhodou je vyšší držba dluhu v rukou domácností a fakt, že na úrocích profitují občané, a nikoliv zahraniční bankovní domy. Má to i vaše vláda v programu. Kde jste s tím přišli? Kde to máte? Teď jste to nahradili za nějaký debatní kroužek, abyste si mohli obhájit před občany, proč budete hlasovat pro tuto pseudoreformu! (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje faktická poznámka pana předsedy Dufka.

A já vás ještě jednou, a doufám, že naposledy, kolegyně a kolegové, žádám hlavně v pravé části sálu, abyste se ztišili.

Prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Já jsem tady možná s panem ministrem jediný, kdo tady odseděl ty čtyři dny v tomto sále při projednávání třetího čtení. Myslím si, že je dobré, kdybych vyvrátil dvě teze, které jsem tu za ty čtyři dny zaslechl. První teze, která do éteru zazněla, byla, že budeme za dvě minuty hlasovat o takzvaném Jurečkově paskvilu. To znamená, není to pravda. Je to důchodová reforma a je to něco, co se tady po třiceti letech konečně snad dotáhlo do konce.

A druhá teze, kterou jsem tady slyšel, je, že KDU-ČSL je marginální strana. Chci říct, že KDU-ČSL vzhledem ke svému postavení není marginální strana, a hlavně nebude marginální strana. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další a zřejmě již poslední faktická poznámka pana poslance Maška. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji za slovo, paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já si myslím, že všechno, co se tady odehrává, se dá shrnout slovy sliby chyby. Pan premiér skutečně na konci roku 2022 slíbil, že vaše koalice nezvedne věk odchodu do důchodu. V tu samou dobu pan ministr Jurečka pracoval na náročných profesích a slíbil, že to v rámci důchodové reformy předvede a že to zahrne do důchodové reformy.

Co se stalo? Ten soubor parametrických změn kupodivu obsahuje zvýšení věku odchodu do důchodu, a to o dva roky, čili pan premiér nesplnil svůj slib, a pan ministr ho kupodivu nesplnil taky, protože nevyřešil ty náročné profese, nevyřešil ani předčasné odchody do důchodu.

Takže, přátelé, jste zvláštní partička, která dává občanům sliby, a jsou to jenom vaše chyby. Takže já si myslím, že kdo se na to dívá, kdo to poslouchá, tak to pochopil a ví, jak to pětikoalice s občany myslí. Děkuje.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vzhledem k tomu, že Poslanecká sněmovna stanovila, že hlasování o podaných návrzích a návrhu zákona jako celku proběhne

dnes, tedy v pátek 8. listopadu 2024 od 12 hodin, měli bychom nyní hlasovat o ukončení rozpravy. Přivolám kolegyně a kolegy z předsálí.

Je zájem o odhlášení, proto jsem vás tedy odhlásila. Prosím, abyste se opětovně přihlásili svými kartami.

Přečtu ještě došlé omluvy. Wenzl Milan bere zpět svou omluvu, která byla do 12 hodin ze zdravotních důvodů, a načítá omluvu do 11 hodin ze zdravotních důvodů. Z členů vlády se omlouvají do 11.45 pan ministr Vít Rakušan z důvodu zahraniční cesty.

Počet přihlášených by měl být již ustálený, proto zopakuji, o čem budeme hlasovat, a totiž o ukončení rozpravy.

Zahájila jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro ukončení rozpravy? Ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování 14. je přihlášených 188 přítomných, pro 103, proti 84. Návrh byl přijat.

Já tedy ukončuji rozpravu a předám řízení schůze.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Dobré poledne, vážené kolegyně, kolegové, vystřídali jsme se v řízení schůze. Pokud byla ukončena rozprava, tak poprosím případná závěrečná slova za navrhovatele a zpravodaje. Pane ministře, prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená Poslanecká sněmovno, kolegyně, kolegové, veřejnosti, já si dovoluji být stručný, ale považuji to za důležité, aby tady závěrečné slovo zaznělo, protože to je jeden z klíčových návrhů zákona, tedy novela zákona o důchodovém pojištění, která je naprosto zásadní změnou po dlouhých a dlouhých letech v průběžném důchodovém systému.

Děkuji všem, kteří se u té přípravy nejenom za toto období, ale i v minulosti snažili konstruktivně, poctivě najít to nejlepší možné řešení. Ano, tento návrh je kompromisem, je kompromisem jak tím věcným, tak řekněme politickým i společenským, ale je kompromisem dobrým pro to, jaký cíl se snažíme tímto návrhem naplnit – to znamená, aby bylo vždy na důstojné důchody pro současné důchodce, jejich děti, pro vnoučata, abychom odstranili některé nespravedlnosti systému, abychom ten systém zastabilizovali, a děláme to s vyváženým pohledem na to, abychom byli solidární, ale zároveň také odpovědní.

Myslím si, že kdo se na to dívá opravdu optikou faktů, chce slyšet fakta, chce slyšet, na základě jakých příčin a důvodů jsme k těm řešením přistoupili, dokáže pochopit, že to řešení je vyvážené a je smysluplné.

Chtěl bych apelovat, aby kdokoliv tady v budoucnu, v této prostora, bude třeba i v příštích volebních obdobích jednat o tomto návrhu a bude ho chtít upravovat, tak aby ho případně upravoval opravdu ale vždycky s vědomím toho, že je to obrovská zodpovědnost s dopadem na desítky let dopředu, a některé věci, pokud se udělají špatně, tak už je nelze jednoduše vrátet.

Jsem si vědom toho, že nikdy tady nikdo nepředloží ideální geniální návrh této novely zákona, jak upravit průběžný důchodový systém, aby byli všichni spokojeni, ale toto vnímám jako krok správným směrem, krok důležitý, a děkuju všem, kteří tuto důchodovou reformu, ty

pozměňovací návrhy, které tady budou hlasovány a ke kterým my – já za MPSV – budu dávat kladné stanovisko, podpoří. Ještě jednou, děkuji vám. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně.

Nyní prosím o závěrečné slovo zpravodaje.

Poslanec Michael Rataj: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážený pane premiére, vážení členové vlády, dámy a pánové, dříve než vás seznámím s hlasovací procedurou k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a související zákony, krátce shrnu průběh projednávání této novely.

Vláda předložila novelu zákona Poslanecké sněmovně 7. května tohoto roku, přičemž první čtení bylo zahájeno 28. května a pokračovalo 29. a 30. května na 104. schůzi Poslanecké sněmovny. Celkem jsme na prvním čtení více či méně konstruktivní debatou strávili necelých 33 hodin.

Také druhé čtení probíhalo několik dní od 2. do 4. října, celkem 20,5 hodiny.

Třetí čtení jsme započali minulý týden 30. října a zatím trvá 15,5 hodiny.

Doposud jsme tedy návrhem zákona o důchodovém pojištění strávili na plénu necelých 69 hodin.

Ani projednání na garančním výboru pro sociální politiku nebylo jednoduché a na rozdíl od jiných zákonů se výbor musel kvůli novele svolávat opakovaně, po prvním čtení celkem třikrát, když až teprve 5. září výbor přijal usnesení. Po druhém čtení proběhl výbor nadvakrát. Dne 25. října byla schválena hlasovací procedura, která obsahuje celkem 33 pozměňovacích návrhů včetně návrhu legislativně technických úprav.

Hlasovat budeme také o návrhu na zamítnutí zákona, který byl podán ve druhém čtení.

Novela zákona o důchodovém pojištění je bezesporu jedním z nejdůležitějších zákonů, které vláda Petra Fialy v tomto volebním období připravila a nyní předkládá Sněmovně ke schválení. Vnímám proto jako zcela zásadní, abychom dnes všichni hlasovali zodpovědně, zejména s ohledem na budoucí udržitelnost průběžného důchodového systému.

Debata na půdě Poslanecké sněmovny ukázala, že na navrhované parametrické úpravy nazíráme z různých úhlů pohledu, avšak pouze optikou současných poměrů. Musíme si uvědomit, že aktuálně známá i ta predikovaná data se mohou vlivem různých skutečností v čase proměnit. Proto již bylo na plénu opakovaně řečeno, že ti, co přijdou po nás, mohou parametry důchodového pojištění nejen v návaznosti na demografický vývoj a vývoj dlouhodobého potenciálu české ekonomiky upravit. Budou mít na to výsostné právo, ale také za to ponesou svou politickou zodpovědnost. Děkuji za vaši pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji, pane zpravodaji, za závěrečné slovo, a nyní přikročíme k hlasování o návrzích. Poprosím vás jako zpravodaje garančního výboru, abyste nás seznámil s procedurou hlasování a poté přednášel jednotlivé návrhy a před hlasováním k nim sdělil svoje stanovisko.

Poslanec Michael Rataj: Děkuji za slovo, pane předsedající. Takže: „Výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky jako garanční výbor po projednání návrhu zákona po druhém čtení I. doporučil Poslanecké sněmovně hlasovat ve třetím čtení o návrzích podaných k návrhu zákona v následujícím pořadí...“ Já nevím, jestli budu číst všechny pozměňovací návrhy, asi by to bylo zbytečné, každopádně přednostně se budeme zabývat návrhem na zamítnutí návrhu zákona, který byl podán ve druhém čtení, posléze přistoupíme k návrhu legislativně technických úprav, následovat bude dalších 32 pozměňovacích návrhů a na závěr budeme hlasovat o návrhu zákona jako o celku.

Já vždycky před každým hlasováním stručně shrnu, o čem ten pozměňovací návrh je, a samozřejmě přednesu stanovisko výboru.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Ano, děkuji. Já se zeptám, zda je souhlas s takovou procedurou, nebo jestli někdo navrhuje alternativní návrh? Paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Ne, já nenavrhují jinou proceduru, jenom prosím, aby pan zpravodaj přečetl proceduru podrobně, to znamená, ne že je tady 32 pozměňovacích návrhů – přesně, jak se bude hlasovat, jakým způsobem, ať víme, o čem hlasujeme. Děkuji. Je to velmi závažné hlasování. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Ano, rozumím, tak poprosím pana předsedu, aby načetl návrh té procedury, jak bychom podle něj měli pokračovat.

Poslanec Michael Rataj: Návrh té procedury ještě v podstatě tak, jak byl schválen výborem pro sociální politiku, je identický s procedurou hlasování na výboru pro sociální politiku. Procedura byla navržena tak, aby bylo hlasováno o všech podaných pozměňovacích návrzích. S výjimkou pozměňovacího návrhu paní poslankyně Olgy Richterové, zaujal výbor pro sociální politiku ke všem návrhům konkrétní stanovisko, se kterým tedy plénum před hlasováním seznámím. Jestli – můžeme tedy zahájit hlasování? (Obrací se na předsedajícího.) Ne ještě? Pardon.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Takže jestli jsem dobře chápal, paní předsedkyně, ona chtěla načíst proceduru, jednotlivé návrhy tak, jak to bude postupně, tak to prosím udělejme (Poslanec Rataj: Dobře, no, tak...), ať není zpochybněn proces hlasování.

Poslanec Michael Rataj: Procedura se tedy, jak jsem řekl, skládá z 33 pozměňovacích návrhů.

Nejprve tedy budeme hlasovat o návrhu legislativně technických úprav.

V druhém návrhu budeme – další pozměňovací návrh, který přijde na řadu, je označený písmenem B4. Já – asi to nebudu číst teď, čeho se to týká, ale vždycky před samotným hlasováním, protože bychom si to nezapamatovali.

Následuje hlasování o pozměňovacím návrhu označeném J4.

Poté D. Samozřejmě, v případě schválení jsou některé body nehlasovatelné, ale o tom budu vždy říkat při samotném hlasování. (Hluk v sále.) (Poslankyně Schillerová mimo mikrofon: Podrobně – že bude B4, po něm J4.) No, já to takhle říkám...

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane zpravodaji, prosím, načtete to i s tím dovětkem, že v případě, že bude schválen ten pozměňovací návrh, tak jiný je nehlasovatelný (Zpravodaj: Dobře, takže...), zas to není sto bodů.

Poslanec Michael Rataj: Začneme tedy B4. V případě schválení je nehlasovatelné J4, D a A.

Posléze budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu J4. V případě schválení je nehlasovatelné D a A.

Posléze budeme hlasovat o bodě D. V případě schválení budeme hlasovat o bodu A ve znění bodu D. V případě neschválení budeme hlasovat o bodu A v původní podobě.

Následuje tedy ten bod A, což je pozměňovací návrh výboru pro sociální politiku.

Následuje bod B2, v případě schválení je nehlasovatelné B1, J8 a B3.

Následuje bod B1.

Následuje bod J8, kdy v případě schválení je nehlasovatelný bod B3.

Následuje tedy bod B3.

Po něm bod J1. V případě jeho schválení je nehlasovatelný následující bod B5 a B6.

Následuje tedy bod B5. Řekl jsem to teď dobře? Ano, bod B5.

A bod B6. V případě schválení bodu B6 je nehlasovatelný bod J9.

Následuje bod J9.

Po něm bod B7.

Po něm bod B8.

Bod B9.

Bod C.

Dále bod E.

F.

G.

H1.

Bod H2.

H3.

H4.

H5.

H6.

Bod I.

Dále bod J2, v případě jehož schválení je nehlasovatelný následující bod J3.

Takže bod J3.

Bod J5. V případě jeho schválení je nehlasovatelný následující bod J6.

Dále bod J6.

Po něm je bod J7.

Bod K – a tímto vlastně uzavíráme všechny pozměňovací návrhy.

Následně budeme hlasovat o návrhu zákona jako celku.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za přednesení procedury. Ještě tu mám dotaz legislativy, protože ta si není vědoma legislativně technických úprav, tak se chci, pane zpravodaji, zeptat, jestli zazněly, případně, jestli byste je mohl načíst?

Poslanec Michael Rataj: Pardon, ano – o návrhu legislativně technických úprav asi nebudeme hlasovat, protože to bylo připraveno do procedury v případě, že zazní ve třetím čtení, ale jestliže nezazněly, což si uvědomuju, tak o tomto bodu hlasovat nebudeme.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Tak se chci zeptat, jestli je tu návrh na jinou proceduru? Nikoho takového nevidím, kdo by se hlásil s alternativním návrhem, čili můžeme pokračovat podle procedury, kterou jste představil.

A já vás poprosím, pane zpravodaji, abyste postupně přednášel... (Poslankyně Schillerová žádá schválení hlasovací procedury.)

Schvalme raději proceduru, aby byla jistota, a pak vás poprosím, abyste pokračoval v načítání jednotlivých návrhů. Budeme hlasovat.

Budeme hlasovat o předložené proceduře.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, abychom postupovali procesem, který byl představen? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 15, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 106, (proti 3). Návrh byl přijat.

A můžeme tedy pokračovat v přednesené proceduře.

Poslanec Michael Rataj: Děkuji za slovo, pane předsedající. Přikročíme tedy k hlasování o bodu B4.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ne, ne, nikoliv, pane zpravodaji – protože zazněl návrh na zamítnutí zákona, tak ten bychom měli hlasovat jako první (Zpravodaj: Ano, zapomněl jsem.) a až následně jednotlivé pozměňovací návrhy.

Čili já jenom znovu opakuji: v průběhu projednávání zazněl návrh na zamítnutí tohoto zákona, o kterém budeme hlasovat jako o prvním bodě následující procedury.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 16, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 87, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Pane zpravodaji, nyní už můžete k jednotlivým pozměňovacím návrhům.

Poslanec Michael Rataj: Nejprve tedy budeme hlasovat o bodu B4, což je pozměňovací návrh podaný panem poslancem Alešem Juchelkou. Pan poslanec navrhuje ponechat dosavadní úpravu stanovení důchodového věku, který končí věkovou hranicí 65 let, to jest, důchodový věk nezvyšovat nad tuto hranici. Stanovisko výboru bylo nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 17, bylo přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Dále budeme hlasovat o bodu označeném J4, je to pozměňovací návrh paní poslankyně Šafránkové. Paní poslankyně navrhuje ponechat stanovení důchodového věku podle dosavadní úpravy, to jest na hranici maximálně 65 let, a z návrhu zákona vypustit postupné zvyšování důchodového věku. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 18, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, (proti 107). Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Dalším pozměňovacím návrhem je pozměňovací návrh označený písmenem D. Tento podal pan poslanec Jiří Navrátil. Jedná se o pozměňovací návrh

k pozměňovacímu návrhu výboru pro sociální politiku, který budeme hlasovat pod písmenem A následně. Smyslem tohoto pozměňovacího návrhu je zastropovat zvyšování důchodového věku na věkové hranici 67 let. Stanovisko: doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování 19 bylo, přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 104, (proti 86). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní tedy budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu označeném... (Žádost o kontrolu hlasování.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano? Kontrola hlasování. Chvilku strpení. (Předsedající se odmlčí.) (Poslankyně Peštová se hlásí o slovo.) K hlasování, ano?

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Hlasovala jsem proti, na sjetině mám pro. Zpochybňuji takto hlasování.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, asi nebudete sama. Ale budeme... (Poslanec Gazdík se hlásí o slovo.)

Poslanec Petr Gazdík: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se omlouvám, u hlasování číslo 16 jsem hlasoval proti, na sjetině mám pro. Nezpochybňuji hlasování, jenom pro stenozáznam. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, nicméně zpochybnění hlasování zaznělo – pan ministr ještě? – od paní kolegyně poslankyně, takže budeme hlasovat námitku.

Ale prosím, pane ministře, k hlasování.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Dnes je to složitý den, tak já u hlasování 16, byť jsem si stoprocentně jistý, že jsem hlasoval proti, tak z nepochopitelných důvodů mám na sjetině ano.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: A zpochybňujete, nebo nezpochybňujete? (Nezpochybňuje.)

Dobrá, nicméně zpochybnění hlasování zaznělo, budeme hlasovat námitku.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 20, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 190, (proti 1). Námitka byla přijata.

Já vás poprosím, pane zpravodaji, abyste ještě jednou zopakoval, o čem budeme hlasovat, opakovaně.

Poslanec Michael Rataj: Budeme tedy hlasovat o pozměňovacím návrhu pana poslance Navrátila, který se vztahuje k následujícímu pozměňovacímu návrhu výboru pro sociální politiku, a smyslem pozměňovacího návrhu pana poslance Navrátila je zastropovat zvyšování důchodového věku na věkové hranici 67 let.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanoviska už zazněla.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 21, bylo přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 106, (proti 85). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní tedy můžeme přikročit k pozměňovacímu návrhu podanému výborem pro sociální politiku, označenému písmenem A. Smyslem tohoto pozměňovacího návrhu je zvyšovat důchodový věk místo ve vazbě na dobu dožití podle jiného pravidla, a to takového, že k věku 65 let a 8 měsíců se přičítá takový počet kalendářních měsíců, který se stanoví jako rozdíl v počtu let mezi rokem narození a rokem 1973. Součástí tohoto komplexního pozměňovacího návrhu z výboru je tedy i to zastropování na věkové hranici 67 let. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 22, bylo přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 106, proti 84. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Dále budeme pokračovat pozměňovacím návrhem B2, který podal pan poslanec Aleš Juchelka. Pan poslanec navrhuje vrátit pravidla valorizace důchodů

na původní právní stav, který platil před úpravou pravidel valorizace podle zákona č. 270/2023 Sb. Stanovisko výboru nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 23, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 86, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu B1. Rovněž jej podal pan poslanec Aleš Juchelka, který navrhuje přihlížet při valorizaci důchodů k polovině růstu reálné mzdy místo dosavadní třetiny růstu reálné mzdy. Stanovisko výboru nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 24, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 106. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní přikročíme k hlasování o pozměňovacím návrhu paní poslankyně Šafránkové, označeném J8. Paní poslankyně navrhuje zrušit omezení, podle něhož se až do dosažení důchodového věku nevalorizují předčasné starobní důchody. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 25, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní následuje pozměňovací návrh označený B3, podal jej pan poslanec Aleš Juchelka, který navrhuje zrušit omezení, podle něhož se předčasné starobní důchody nevalorizují až do dosažení důchodového věku. Stanovisko výboru: nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 26, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Dalším pozměňovacím návrhem z dílny paní poslankyně Šafránkové je pozměňovací návrh označený jako J1. Paní poslankyně navrhuje ponechat dosavadní způsob stanovení výše důchodů, to jest ponechat dosavadní způsob stanovení výpočtového základu, aby do první redukční hranice byl zápočet v dosavadní výši 100 procent, nesnižovat postupně až na 90 procent a ponechat dosavadní způsob stanovení sazby procentní výměry starobního důchodu ve výši 1,5 procenta za každý rok pojištění a nesnižovat tuto sazbu až na 1,45 procenta výpočtového základu. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 27, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 86, proti 106. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu pana poslance Juchelky, označeném B5. Pan poslanec navrhuje ponechat dosavadní úpravu výpočtu procentní výměry starobního důchodu ve výši 1,5 procenta výpočtového základu za každý rok pojištění, to jest, tuto sazbu nesnižovat až na cílový stav sazby ve výši 1,45 procenta výpočtového základu za každý rok pojištění. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 28, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 106. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu označeném jako B6. Rovněž jej podal pan poslanec Aleš Juchelka, který navrhuje při souběhu pobírání starobního důchodu a výdělečné činnosti nahradit dosavadní sazbu zvýšení procentní výměry starobního důchodu ve výši 0,4 procenta výpočtového základu za 360 dní výdělečné činnosti sazbou ve výši 1,5 procenta výpočtového základu. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 29, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 107. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Pokračujeme pozměňovacím návrhem paní poslankyně Šafránkové, označeném jako J9. Paní poslankyně navrhuje ponechat zvyšování starobního důchodu při další výdělečné činnosti o 0,4 procenta výpočtového základu za každých 360 dní výdělečné činnosti. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 30, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 84, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní pokračujeme pozměňovacím návrhem označeným jako B7 pana poslance Aleše Juchelky. Pan poslanec navrhuje umožnit odchod do předčasného starobního důchodu již při dosažení věku 60 let. Stanovisko výboru nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 31, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Pokračujeme návrhem B8, jeho autorem je rovněž pan poslanec Aleš Juchelka, který navrhuje u starších důchodců narozených před rokem 1955 osvobodit zasílání písemného oznámení o valorizaci důchodů od úhrady nákladů. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Neutrální.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 32, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 189, proti byl 1. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Další návrh je označený jako B9, rovněž jeho autorem je pan poslanec Aleš Juchelka, který navrhuje trvale zvýšit všem důchodcům procentní výměru důchodu o 500 korun, v případě výplaty více důchodů se takto zvýší jen ten nejvyšší důchod. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 33, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 102. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Další pozměňovací návrh podal pan poslanec Igor Hendrych. Jeho záměrem je, aby doba od 65 let do skutečného odchodu do důchodu byla považována za náhradní dobu pojištění. Stanovisko výboru nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 34, bylo přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 102. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Následuje pozměňovací návrh označený písmenem E. Podal jej pan poslanec Viktor Vojtko, který navrhuje převod agendy důchodů na Ministerstvo vnitra, pokud jde o důchody příslušníků Vězeňské služby a příslušníků Celní správy. Dosud u Vězeňské služby bylo příslušné Ministerstvo spravedlnosti a u Celní správy byla příslušná Česká správa sociálního zabezpečení. Dále se převádí na Ministerstvo vnitra též agenda výsluhových příspěvků u těchto příslušníků. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 35, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 173, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Pozměňovací návrh označený písmenem F podal pan poslanec Vojtěch Munzar, který navrhuje změnu zákona o doplňkovém penzijním spoření převážně jen technického charakteru, zejména ve vztahu k alternativnímu účastnickému fondu. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 36, bylo přihlášeno 188 poslanců, pro hlasovalo 119, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní následuje pozměňovací návrh označený písmenem G, který podal pan poslanec Dlouhý. Navrhuje, aby u pojištěnců se sníženým důchodovým věkem z důvodu výkonu takzvaných náročných profesí až do dosažení důchodového věku byl vyloučen souběh pobírání starobního důchodu a výdělečné činnosti v této náročné profesi. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 37, bylo přihlášeno 191 poslanců, pro hlasovalo 189, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní následuje první z celé řady pozměňovacích návrhů podaných panem předsedou výboru pro sociální politiku Vítem Kaňkovským. Pod písmenem H1 je pozměňovací návrh, ve kterém pan poslanec navrhuje větší provázanost ocenění za péči v případě takzvaného rodinného vyměřovacího základu, jde-li o péči o děti, a takzvaného výchovného, kdy se úprava podle vládního návrhu zákona nahrazuje úpravou podle pozměňovacího návrhu. Zvýšení za péči u prvních dvou dětí se promítá do srovnávacího výpočtu a výchova prvního i druhého dítěte bude vždy oceněna minimálně částkou 500 korun za každé z těchto dětí. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 38, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 190, (proti nikdo). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Následuje pozměňovací návrh označený H2, opět pan poslanec Kaňkovský. Navrhuje, aby při výplatě důchodu do zahraničí na žádost důchodce se náklady na tuto výplatu rozdělily tak, že důchodce ponese náklady na výplatu důchodů, které vznikají zahraniční bance. Náklady vzniklé v České republice hradí nadále český plátec důchodu. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 39, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 191, (proti nikdo). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Pod číslem H3 nebo písmenem a číslem H3 se skrývá další pozměňovací návrh pana poslance Kaňkovského, který navrhuje legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění odkazu na některá ustanovení zákona o pojistném. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 40, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 192, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat pozměňovací návrh označený jako H4. Pan poslanec Kaňkovský navrhuje doplnění zaokrouhlování u slev na pojistném na celé koruny. Stanovisko výboru: doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 41, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 191, (proti 1). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Další návrh, označený jako H5. Pan poslanec Kaňkovský navrhuje, aby byl občanům umožněn také digitální podpis na podané žádosti, kterou sepisuje s územní správou sociálního zabezpečení. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 42, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 191, (proti nikdo). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní následuje poslední pozměňovací návrh pana poslance Kaňkovského označený jako H6. Tento pozměňovací návrh promítá do zákona o důchodovém pojištění nový institut partnerství podle novely občanského zákoníku a zároveň reaguje na dosavadní registrované partnerství. Dále se tímto pozměňovacím návrhem zavádí účast manželky prezidenta republiky na důchodovém a zdravotním pojištění. Stanovisko výboru je doporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 43, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 106, (proti 84). Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu označeném písmenem I, je to pozměňovací návrh paní poslankyně Olgy Richterové, která navrhuje zavést od roku 2026 každoroční valorizaci částky rodičovského příspěvku. U tohoto pozměňovacího návrhu výbor pro sociální politiku nezaujal žádné stanovisko.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 44, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 90, (proti 49). Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní následuje několik pozměňovacích návrhů paní poslankyně Šafránkové. Ten první je označený jako J2. Paní poslankyně Šafránková navrhuje nezavádět možnost přiznat starobní důchod za 20 let doby pojištění při dosažení věku aspoň o 2 roky vyššího, než je důchodový věk. Stanovisko výboru bylo nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 45, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 105. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Následuje pozměňovací návrh označený jako J3. Paní poslankyně Šafránková navrhuje možnost přiznat starobní důchod za 20 let doby pojištění při

dosažení věku aspoň o 2 roky vyššího, než je důchodový věk, přitom však tuto vázat na podmínku péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby aspoň po dobu 3 let. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 46, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, (proti 102). Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Pozměňovací návrh písmeno J5 je také podaný paní poslankyní Šafránkovou, která navrhuje při stanovení výše předčasného starobního důchodu krátit procentní výměru jinak než podle vládního návrhu, a to tak, že u pojištěnců, kteří získali aspoň 40 let doby pojištění, by bylo krácení jen poloviční, to jest o 0,75 procenta za každé chybějící 90denní období. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 47, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, (proti 104). Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Následuje pozměňovací návrh J6. Paní poslankyně Šafránková navrhuje u předčasných starobních důchodů při získání alespoň 45 let doby pojištění nekrátit procentní výměru za chybějící dobu. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 48, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, (proti 105). Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: Nyní budeme hlasovat o posledním pozměňovacím návrhu paní poslankyně Šafránkové označeném jako J7. Paní poslankyně navrhuje dorovnání minimální procentní výměry starobního důchodu na výši základní výměry a nezahrnovat zvýšení za vychované děti. Stanovisko výboru je nedoporučující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 49, bylo přihlášeno 192 poslanců, pro hlasovalo 85, proti 102. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Michael Rataj: A nyní následuje již poslední pozměňovací návrh, který je označen písmenem K. Tento podal pan poslanec Jakob, Benda a další, kteří navrhuji, aby se stanovení sníženého důchodového věku při odpracování stanoveného počtu směn v takzvaném rizikovém zaměstnání vztahovalo jen na 4. kategorii prací, a nikoliv na 3. kategorii prací. Zde garanční výbor zaujal nedoporučující stanovisko.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Souhlas.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 50, bylo přihlášeno 187 poslanců, pro hlasovalo 97, proti 89. Návrh byl přijat.

Poslanec Michael Rataj: Všechny pozměňovací návrhy jsme v tuto chvíli odhlasovali, takže můžeme přistoupit k hlasování o návrhu zákona jako celku.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Hlásí se pan předseda Pirátů Michálek, který avizoval, že si bude chtít vzít přestávku před konečným hlasováním. Tak prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, opravdu není mým záměrem zdržovat to hlasování, nakonec jsme se rozhodli, že žádnou přestávku nepotřebujeme, ale chtěl jsem osvětlit naše stanovisko k tomuto bodu. Myslím si, že to je solidní, protože to je zásadní bod.

My jsme jako Piráti byli připraveni podpořit změny v důchodech, protože to je nutný krok k udržitelnosti. (Hlasité reakce v sále.) Můžu domluvit? Je to vystoupení s přednostním právem.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane kolego, není standardní, aby se mezi hlasováním přednášelo. Máte sice přednostní právo, ale nikdy jsme v praxi stanovisko před či mezi hlasováním takto...

Poslanec Jakub Michálek: Já jsem tedy vystupoval s přednostním právem několikrát před hlasováním a nikdy v tom problém nebyl. Tak jestli můžu dokončit to své vystoupení.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Máte přednostní právo. Nechám vás to dokončit, ale...

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji, pane předsedající, zabere to dvě minuty a myslím si, že tuto slavnou komoru to nezdrží.

Čili chtěl jsem vysvětlit, že to považujeme za nutný krok k udržitelnosti, protože populace stárne, a nechtěli jsme to popírat ani to odkládat, proto jsme nepodporovali obstrukce při projednávání v této komoře. Ale faktem je, že na poslední chvíli ten návrh byl změněn, že ta změna se dotkne 127 000 lidí v náročných profesích, kteří pracují v mrazu, horku či prašném prostředí, a s tím nesouhlasíme, proto jsme... (Hluk v sále. V levé části se ozývá bušení do lavic.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Prosím klid v sále i v pravé, i v levé části a o nebušení do lavic, abychom mohli v klidu pokračovat.

Poslanec Jakub Michálek: Tito lidé by opravdu potřebovali dřívější hranici odchodu do důchodu a nová dohoda ze čtyřkoalice pomůže jen části z nich. Tedy my jsme se rozhodli, že necháme tuto změnu, tuto osekanou podobu, prohlasovat čtyřkoalici sami a že náš názor vyjádříme tak, že na závěrečné hlasování jako klub Pirátů odejdeme z jednacího sálu. (Pokřik v sále.)

Dále uvádím, že jako Piráti budeme nadále podporovat kroky v udržitelnosti důchodů...

Místopředseda PSP Jan Skopec: Prosím klid v sále, děkuji.

Poslanec Jakub Michálek: ... Jako jsou výhodnější podmínky penzijního spoření a státem spravované fondy, dobré podmínky pro rodiny včetně slev na dani a rodičovského příspěvku, tak jak jsme to představili v našem pirátském plánu Republika v pohybu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Paní předsedkyně.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo, že jste i mně umožnil promluvit.

Tak podívejme se na to hlasování: KDU-ČSL, 18 pro – sociální svědomí této vlády. (Potlesk z řad poslanců opozice.) Hodili 130 000 lidí přes palubu. Za co jste to vyměnili? Za

místa na kandidátkách SPOLU? Jinak si to neumím vysvětlit. STAN – 31 přítomných, 31 pro. TOP 09 a ODS, tyto asociální strany jmenovat nebudu, tam to bylo předem jasné. Styďte se. (Potlesk z řad poslanců opozice.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan předseda Fiala s přednostním právem.

Poslanec Radim Fiala: Dovolte mi také jenom pár vět. Co se týče pětikoalice včetně Pirátů, kteří tady nebudou, hodili jste ty lidi přes palubu, ale nejenom důchodce, hodili jste všechny lidi přes palubu, protože i my všichni jednou budeme důchodci. Co jsem chtěl říct: trochu se mě dotklo, co tady řekl pan předseda Michálek, že tady byly prý nějaké obstrukce. Pane předsedo, kde jste viděl ty obstrukce? Tady se argumentovalo o důchodové reformě a mluvilo se tady pořád o důchodech. Jediný, kdo tady obstruoval, jste byl teď vy dvě minuty před hlasováním, kdy jste nám chtěl vysvětlit, proč odcházíte a nebudete v práci. Doufám, že to lidé vidí. Celé pětikoalici můžu vzkázat: Karma je zdarma. (Potlesk z řad poslanců opozice.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: (O slovo se hlásí poslankyně Němečková.) Paní poslankyně se hlásí k hlasování? Tak prosím, paní poslankyně Němečková Crkvenjaš k hlasování.

Poslankyně Zdenka Němečková Crkvenjaš: Děkuji. U posledního hlasování jsem hlasovala pro, na sjetině mám „zdržela se“. Nezpochybňuji hlasování.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Takže pro zápis. Děkuji pěkně. Mám pocit, že o všech návrzích bylo hlasováno. Zeptám se ještě jednou pana zpravodaje, jestli jsme se se všemi pozměňovacími návrhy vypořádali?

Poslanec Michael Rataj: Ano, je to přesně tak, všechny pozměňovací návrhy jsme odhlasovali.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Přikročíme tedy k hlasování o celém návrhu zákona. Přednesu vám návrh usnesení: „Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, podle sněmovního tisku 696, ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou.“

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh usnesení? (Zájem o odhlášení.)

Prohlašuji toto hlasování (číslo 51) za zmatečné. Byl tady zájem o odhlášení, tak vás všechny odhlásím. Prosím, abyste se přihlásili znovu svými identifikačními kartami. Příště

prosím, kdo bude chtít odhlásit, ať tak udělá předtím, než začneme hlasovat. Příště už na to nebudu reflektovat. Počet poslanců se ustálil.

Dám tedy znovu hlasovat o předneseném usnesení.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh usnesení? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 52 bylo přihlášeno 188 poslanců, pro hlasovalo 103, proti 85. Návrh byl přijat.

(Potlesk z řad poslanců vládní koalice.) Končím projednávání tohoto bodu. (O slovo se hlásí poslankyně Schillerová.) Paní předsedkyně s přednostním právem se hlásí. (Silný hluk v sále. Poslanci odcházejí.) Prosím ještě o klid.

Poslankyně Alena Schillerová: Rychle utíkejte ze sálu, gratulujte si tady, tleskejte si, usmívejte se, že jste tady proti milionům lidí schválili tento asociální paskvil. Pojedenácté jste znásilnili jednací řád, pojedenácté jste dali hlasovat v tomto volebním období o násilném ukončení rozpravy, přestože na tabuli svítilo 58 přihlášených mých ctěných kolegů. Věřte, že tato reforma dlouho platit nebude. Lidé to sledují, věřím, že nám dají svůj hlas, a my tady toto zvěrstvo stoprocentně zrušíme. Do té doby velice uvážíme obrátit se na Ústavní soud. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců opozice.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Dále se hlásí s přednostním právem pan předseda Benda.

Poslanec Marek Benda: Nebudu komentovat, co říkala paní předsedkyně o návrhu zákona schváleném nadpoloviční většinou v této Sněmovně. Jenom bych rád korigoval. Pojedenácté jsme tady zažili obstrukce, které nemají žádný jiný smysl a význam, než zastavit jednání této Sněmovny a nepřipustit, aby většina mohla rozhodnout. Nic jiného se dneska nedělo. Nebyl žádný zájem na tom, něco rozumně projednávat. Byla to jenom snaha za každou cenu obstruovat jednání této Sněmovny.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Hlásí se ještě někdo s přednostním právem? Pokud nikoliv, tak paní poslankyně, páni poslanci, projednali jsme stanovený pořad 117. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím.

Připomínám, že 19. listopadu bude ve 14 hodin zahájena 119. schůze Poslanecké sněmovny. Přeji vám hezký zbytek dne a krásný víkend.

(Schůze skončila v 12.55 hodin.)